

איש האלוקים

משנתו של הבעל שם טוב הקדוש זי"ע
כפי שמתקפת מהספר
"שבחי הבעל שם טוב"

מאת האדמו"ר מרחלין

איש האלוקים

משנתו של הבעל שם טוב הקדוש זי"ע

כפי שמשתקפת מהספר

"שבחי הבעל שם טוב"

מאת: האדמו"ר מרחלין

כ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א

מחולק חינם

בהוצאת אוריאל יעוץ ופתרונות בע"מ

רחוב יפה רום 40, גילה, ירושלים ת"ו

ת.ד. 11688, טל': 02-6520002



www.rachlin.org.il

הערה: ספר זה הינו תמלול

של שיעורים שהעביר כ"ק האדמו"ר שליט"א.

לא הוכנסו שינויים על מנת לשמר את הסגנון המקורי.

© כל הזכויות שמורות לאדמו"ר מרחלין

כ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א

לעילוי נשמת

הרב יוסף גרפינקל זצ"ל
ר' דוד שמואל הכהן בן ר' דב הכהן רחלין
ר' בנימין זאב בן ר' דוד שמואל הכהן רחלין
הרב יצחק בז'רסקי זצ"ל
ר' יונה קלאס
ר' אברהם בן ר' פינחס סיטניצקי
ר' זאב הכהן זופרנר
ר' מרדכי יוסף גרוסמן
ר' יוסף בן ר' זאב הכהן זופרנר
ר' אליהו דוד בן מרדכי יוסף גרוסמן

מרת חנה גרפינקל בת ר' לרנר
מרת קיילה קלאס בת הרב יצחק בז'רסקי
מרת סופיה שיינדל רחלין בת הרב יוסף גרפינקל
מרת שרה סיטניצקי בת ר' יונה קלאס
מרת רוחמה מרים רחלין בת ר' אברהם
סיטניצקי
מרת רחל זופרנר
מרת שיפורה גרוסמן
מרת לאה זופרנר בת ר' מרדכי יוסף גרוסמן
מרת לאה לייבמן בת ר' זאב הכהן זופרנר

וכל קרוביהם ע"ה

ת.נ.צ.ב.ה

**על ספרו "רומח פינחס" העוסק בלימוד תורת הקבלה
קיבל המחבר הסכמה מאת זקן המקובלים הצדיק
הקדוש המקובל האלקי ראש ישיבת "נחלת יצחק"
האדמו"ר רבי יצחק כדורי זצוק"ל**

ישמחו החכמים ויגילו הנבונים על ספר
הקדוש הנקרא רומח פינחס שחבר הרב
המקובל רבי פינחס דניאל הכהן רחליו
שליט"א ספר חשוב מאוד ומסביר
בפרטות כל דברי הקדוש האר"י האלהי
מעץ חיים וכל דברי הקבלה של רמח"ל
ושל רבי ישראל בעש"ט זלה"ה ושואל
ומשיב ומקשה ומתרץ בחכמה ובינה
ודעת ספר יקר הערך ונכבד מאוד
לזכות הרבים בתורה ובמצות ע"כ
מצוה גדולה לעזור לו בעין יפה
למהר להדפיס ולהגדיל התורה
ולהאדירה ובזכות לימוד הקבלה
השם ירחם על עמו ישראל
ויגאלנו גאולה שלימה בנפלאות
בימינו אכי"ר
באתי על החתום
בחודש שבט תשנ"ח
יצחק כדורי

ישמחו החכמים ויגילו הנבונים על ספר
הקדוש הנקרא רומח פינחס שחבר הרב
המקובל רבי פינחס דניאל הכהן רחליו
שליט"א ספר חשוב מאוד ומסביר
בפרטות כל דברי הקדוש האר"י האלהי
מעץ חיים וכל דברי הקבלה של רמח"ל
ושל רבי ישראל בעש"ט זלה"ה ושואל
ומשיב ומקשה ומתרץ בחכמה ובינה
ודעת ספר יקר הערך ונכבד מאוד
לזכות הרבים בתורה ובמצות ע"כ
מצוה גדולה לעזור לו בעין יפה
למהר להדפיס ולהגדיל התורה
ולהאדירה ובזכות לימוד הקבלה
השם ירחם על עמו ישראל
ויגאלנו גאולה שלימה בנפלאות
בימינו אכי"ר
באתי על החתום
בחודש שבט תשנ"ח
יצחק כדורי

תוכן עניינים :

6	הקדמה
7	איש האלוקים
11	כח ההתבוננות של הבעש"ט
14	הדבקות בכל מצב
17	הדבקות
20	הענוה המובילה לנבואה
22	מהם תנאי הגאולה
25	תיקון החושים והשמירה על קדושתם
30	לתת כח לפמליה של מעלה
33	הלכה או רוח הקודש?
35	האור שבלב
37	הרחבת הכלים בעבודת ה'
40	זיכוך האדם ומידותיו על ידי התבודדות ודבקות בה'
44	האם יש סגולה או עצה כנגד הגאווה?
47	העולמות העליונים
50	ההתכללות עם הצדיקים גורמת לאחדות אמיתית בעם ישראל
53	הכנה לחג השבועות ולקבלת התורה
59	הדרך הסודית של הבעש"ט
66	תורת הבעש"ט היא בפנימיות דפנימיות דפנימיות הלב
76	המלחמה על הפצת דרכו של הבעש"ט
86	כשרבנו היה שבור התגלה אליו אליהו הנביא ז"ל בפעם הראשונה: השיברון – הגילוי
94	בעניין מגיפת הקורונה
105	לימוד דרכו של הבעש"ט כפי שמשקפת בספר הקדוש 'שבחי הבעש"ט'
114	סוגיות בנושא הסתלקות הבעש"ט
119	מעין המלכות
126	התבוננות ה"שיוויתי"
129	תפילה לאחדות עם ישראל

הקדמה

ישתבח הבורא ויתגדל האל הגדול שזיכנו לעסוק בתורתו ובחיינו של אור שבעת הימים רבנו הבעל שם טוב הקדוש והאהוב זי"ע.

רבנו אמר: "כל מי שמספר בשבחי צדיקים כאלו עוסק במעשה מרכבה". רבנו התגלה לאחר מותו ואמר: "מדוע מדברים מהנסים ומהתורות שלי ולא מהיראת שמים שלי?"

המקור העיקרי לחיי רבנו הבעש"ט זי"ע הוא הספר הקדוש "שבחי הבעל שם טוב".

ספר זה מוחזק ע"י כל רבותינו למהימן ביותר ומדויק ביותר וכל דבריו אמת! בהתעמקותי בשבחי הבעש"ט זי"ע התגלו לעיני סוגיות רבות מספור בענייני עבודת ה' של איש האלוקים.

מחזה מופלא – איש האלוקים ילוד אשה, עולה בעולמות העליונים, רואה מסוף העולם ועד סופו ושאר המדרגות הנוראות שלו, ומאידך הוא חי כאיש פשוט, בעל רגש, בעל חוש הומור, חבר אמיתי לכל פונה ונזקק, אור מופלא – שילוב של אדם ומלאך.

מכל סיפור ניסיתי בהשגתי הדלה ללמוד כיצד רבנו עבד את ה' ית', וכיצד אנו הקטנים, יכולים ללמוד ממנו זי"ע, כיצד לעלות בסולם הקדושה. התחברתי בכל כחי לסיפור חיינו של רבנו כדי לדלות ממנו את דרגתו, את משנתו, את תורתו, את אורו ואת מורשתו – לנסות לקלוט הכל! להפוך את "שבחי הבעש"ט" למדריך מעשי בעבודת ה' ית' בדרכו של רבנו זי"ע.

פגשתי כבר בחיי צדיקים ותורות של צדיקים, אך תמיד המעשים שלהם הם אלו שמשכו את לבי, וגם כאן. הספר הצנוע הזה הוא ניסיון ראשוני ללמוד את משנתו של רבנו הבעש"ט מתוך סיפורי חיינו בלבד.

ישנם נושאי יסוד בחסידות שהרחבתי בהם, הכל על פי קוצר השגתי, למען זיכוי הקורא באורה ודרכה של החסידות. הסיפורים שזורים בשאלות ותשובות בדרך של התעמקות. התלבטתי אם לכתוב על כל סיפור וסיפור שב"שבחי הבעש"ט" או לקצר ולהוציא לאור יצירה חלקית – אך אולי משמעותית לדורנו הצמא לדרך אמת, ומפאת הדחיפות, למען זיכוי הרבים, קיצרתי ולא כתבתי על רוב הסיפורים – אלא כפורץ דרך של הסתכלות ומתן כלים חדשים להתייחסות ולהתעמקות בספר המופלא: "שבחי הבעש"ט". ישנה כאן "עזות דקדושה". להכנס לקודש הקדשים פנימה, כי "מי שמך לאיש?!". אך מאידך אם לא תעשה המלאכה הקדושה הזו, זה לגריעותא לצרכי הדור! ומי כמוני, תינוק שנשבה לשעבר, חש את הצורך בהתפשטות המעיינות חוצה, להציל את נשמות ישראל באורו של רבנו הקדוש הבעש"ט זי"ע!

והוא רחום יכפר עוון ומשמים ירחמו עלינו ועל דורנו היתום.

ובזכות הנגשת והפצת המעיינות לכלל עם ישראל תבוא הגאולה השלמה במהרה ברחמים. אנא דונו אותי לזכות.

המחבר

איש האלוקים

שלום עליכם, חיים טובים, מה שלומכם?

אנחנו עוסקים בהכנה לחג השבועות וליארצייט של רבנו הבעל שם טוב הקדוש.

יש את הסיפור איך המגיד ממזריטש הגיע לבעש"ט הקדוש, בישבחי הבעל שם טוב. הוא בא אליו כדי שירפא אותו כי היה לו חולי רגליים, היו לו כאבים ברגליים. הרבה זמן הבעש"ט רצה שהוא יגיע ולא הגיע. בסופו של דבר הגיע, והיה שם סיפור.

לילה אחד הבעש"ט קרא לו ואמר לו: "אתה יודע ללמוד?"

הוא אומר: "כן".

– "אתה יודע ללמוד קבלה?"

– "כן".

– "בוא, פתח את הספר, תסביר לי את המאמר הזה".

– "טוב", הוא אומר, "אני צריך לעיין".

המגיד ממזריטש היה גם צדיק וגם קדוש וגם תלמיד חכם עצום בפשט, בנגלה ובסוד. לא היה ספר שהוא לא עבר עליו מאה ואחת פעם, אז הוא היה בקי עצום-עצום וגם עניו גדול.

הוא קרא את מה שאמר לו.

יש מחלוקת איזה ספר זה היה, אם זה 'עץ החיים' של המהר"י הקדוש זי"ע או 'פרקי היכלות'. נראה שזה פרקי היכלות, אבל זה לא ברור. בכל אופן, הוא קרא את מה שהבעש"ט ביקש והסביר.

אמר לו הבעש"ט: "לא הסברת. לא הבנת".

הוא אומר לו: "ככה? אם כבודו, יש לו פירוש אחר – נא להגיד לי".

הדבר קרה בלילה. הבעש"ט היה לבוש עם עור של זאב הפוך עם איזו כרית על הראש – אינני יודע מה הסיבה של הלבוש הזה. אולי יש בזה מסורת. אין לי מושג.

בכל אופן, הבעש"ט אמר: "אנחנו עוסקים במעשה מרכבה, ואני יושב?!"

הוא עמד והתחיל להגיד את הדף מחדש – מה שאמר המגיד ממזריטש. ואז התחילו אורות וברקים והופעה של מלאכים מהשמים, והמגיד ממזריטש שעתיים היה שם ברעדה ופחד וחזר הביתה והתחיל להתעלף ולהתעלף, ולא הבינו מה קורה לו. קראו בסוף לבעש"ט. הבעש"ט הלך, ביום אחד אני חושב, שלוש פעמים למקוה. וזה גם לא עזר, והוא המשיך להתעלף, עד שהביאו לו מרחוק יהלום, כתשו אותו, נתנו לו לשתות כתרופה – הבעש"ט היה בקי ברפואות – ואז הוא הפסיק להתעלף.

הדבר הזה גרם לו 'שבירת הכלים' מסוימת, כמו שאומרים, למגיד ממזריטש. ואמרו חכמים שזו היתה קבלת התורה, שקיבל את התורה כמו שקיבלנו את התורה מסיני – המגיד ממזריטש קיבל את התורה. מה שאמר לו הבעש"ט זה ש"מה שאמרת – הפשט שאתה אמרת זה נכון, אבל אתה למדת את זה בלי נשמה", ואז באמת הוא התחיל ללמוד את זה, ואז היו כל העניינים האלה משמים.

נשאלת השאלה, מה ההבדל?

הבעש"ט אמר שהוא מצא חנוכיה שלמה, אבל הפתילות מכובות והוא רק היה צריך להדליק אותן – הוא התכוון למגיד ממזריטש.

אז מה ההבדל? למה כשהבעש"ט הקדוש למד את אותו דף, זה עשה כאלו הופעות של דברים מהשמים מעל הטבע בתוך הטבע, וכשהמגיד ממזריטש למד לא קרה כלום? מה ההבדל כאן? הם קראו את אותו טקסט, שני צדיקים.

יש גם סיפור – רק להבין מי זה המגיד ממזריטש – כשנסע בחזרה לביתו, הבעש"ט ברך אותו, הניח ידיו על ראשו ואחר כך הוא ביקש מהמגיד ממזריטש שיברך אותו. המגיד לא רצה, ואז הבעש"ט לקח את ידיו של המגיד והניח אותם על ראשו והמגיד ברך אותו. זאת אומרת, איזו הערכה!

ובאמת כל תנועת החסידות, כל החסידות, כל מה שהחסידות חוללה עד היום ועוד תחולל "עד כי יבוא שילה" זה בזכות העבודה, לא רק של רבנו הבעש"ט, אלא של המגיד ממזריטש כי הוא ארגן את הכל – הוא ארגן את כל ההפצה, את כל העניינים, הוא ביסס את הכל. הבעש"ט כבר הסתלק. אז זו זכות עצומה! צדיק יסוד עולם.

אז בכל זאת מה ההבדל, מה היה ההבדל?

ההבדל – לפי עניות דעתי כמובן:

רבנו הבעש"ט הוא איש האלוקים. הוא איש האלוקים. עדיין המגיד ממזריטש היה צדיק, היה קדוש, היה תלמיד חכם, היה עניו – אבל לא היה איש האלוקים.

יש הבדל בין בן אדם רגיל לבין צדיק כמובן, יש הבדל בין צדיק לבין צדיק, ויש הבדל בין צדיק לבין "איש האלוקים". איש האלוקים – זה מישהו שיש לו קשר ישיר לשמים, ומשמים יש קשר ישיר אליו, גילוי פנים, רוח הקודש וכל מיני מדרגות כמו שהיה לרבנו הבעש"ט.

איך אדם מגיע לדבר הזה? זה גם שורש נשמתו, גם תפקידו, אבל גם העבודה, כי כתוב ב"שער הגלגולים" שאם בן אדם רוצה להיות כמשה רבנו, יכול להגיע להיות כמשה רבנו – יוסיפו לו נשמה ומה שצריך כדי שיגיע, אם הוא אמיתי.

חשבתי שאיש האלוקים פשוט חי בעולם הזה, אבל הוא רק למעלה, הוא קשור למעלה. הוא נמצא פה בגוף בעולם הזה, הוא עושה כל מיני פעולות, אבל הוא שליח של ה', כן, כמו הנביאים הקדושים שהם גם היו בני אדם כמו משה רבנו איש האלוקים בה"א הידיעה, שהיה בן אדם – אבל היה כולו קודש, כולו למעלה, כולו קשור למעלה.

עיקר העניין שלו היה להיות למעלה ולהוריד את התורה למטה – משה רבנו. וכך רבנו הבעש"ט הקדוש איש האלוקים – הוא כולו קשור למעלה, עסוק בצרכי שמים, כל המחשבות שלו לשם שמים, כל השליחות שלו לשם שמים.

כל הניסיונות שעובר איש האלוקים – אלו לא ניסיונות כמו שעוברים בני אדם רגילים, במידות שלהם, בדעות שלהם, במעשים שלהם. יש להם ניסיונות רוחניים – לא רק בתוך העולם הזה, אלא גם בעולמות העליונים מנסים אותם בכל מיני עניינים. הבחירה היא לא רק בעניינים של העולם הזה, אלא בעניינים דקים בעולמות העליונים.

אחד כזה כמו רבנו הבעש"ט ש'הוכיח את עצמו' לפני ה' – ה' אהב אותו ונתן לו את כל היכולות האלה בגלל זה, כמו שאמרו החסידים: "כל הלומד תורה לשמה, זוכה לדברים הרבה" – אם למדת תורה לשמה, איפה ה"דברים הרבה" שלך? זו היתה אחת, כמו

שאומרים, אחת הקושיות שהיו מקשים החסידים על תלמידי חכמים שלא השיגו מדרגות – למה לא השיגו מדרגות קדושות מעל הטבע? אם היו לומדים לשמה, היו צריכים להשיג דברים הרבה! כמובן שבירידת הדורות הדברים האלה פחתו והם לא בנמצא כל כך.

כן, אז זאת המהות של איש האלוקים – שהוא מקשר עליונים ותחתונים, תחתונים עם עליונים. זה לא דבר רגיל, זה לא דבר מצוי, זה לא דבר פשוט. יכול להיות תלמיד חכם עצום שיודע הכל וצדיק יסוד עולם גם ששומר על הכל, והוא לא זכה לבחינה הזו של להיות איש האלוקים, של להיות קשור למעלה, שמשמים מילה שהוא אומר – מתקיימת, אם הוא מקריא משהו – העולם כולו רועד.

זו הבחינה הזו – לשם הגיע הבעש"ט, ובמשך הזמן גם המגיד ממזריטש הגיע וגם תלמידיו וגם תלמידי תלמידיו. זו הארה שה' שלח משמים. זה קשר. זה סולם שה' הביא לעולם הזה כדי לזכות את עם ישראל. זה עבר דור אחר דור, עד שלאטלנט בדורות האחרונים הדרגה של המדרגות האלה הקדושות הלכו ופחתו, כי זה לא דבר כל כך פשוט ולא דבר כל כך מצוי.

ועכשיו זה צריך להתחיל לחזור. "עד כי יבוא שילה" עם ישראל צריך לעלות מאד. אני מתעקש בכל שיעור, מדבר על הדברים האלה. אנשים לא מבינים למה. אז זו הסיבה – זו הכנה של הכלים.

צריך להכין את הכלים שלנו ולהבין שכל העניין של 'שבחי הבעש"ט' – גם מי שאסף את הסיפורים וכתב אותם, זה היה עניינו – להזכיר לנו שיש גילוי פנים, להזכיר לנו שיש צדיקים שהם כמו מלאכים שפועלים למעלה ולמטה ועולים לעולמות העליונים כמו משה רבנו, כמו רבנו הבעש"ט, להזכיר את המציאות הזו, כי במשך הגלות והחושך של הגלות הדבר הזה נשכח, ומעטים עדיין המשיכו להיות בדרגות האלה.

אם אנחנו לא נשאף לעניין הזה של 'לקשר עליונים ותחתונים, תחתונים ועליונים'... – צריך התעוררות מלמטה! ברור שהגאולה תבוא מתי שה' רוצה, איך שה' רוצה, על ידי מי שה' רוצה, ואין בזה שליטה, ואין בזה שום 'הווה אמינא' מבחינת התחתונים חוץ מאשר לעשות תשובה, כי כתוב: "כלו כל הקצין", רק תשובה מעכבת – אז תשובה צריך לעשות. אבל צריך להבין שאנחנו עכשיו בקטנות, אנחנו בגלות, אנחנו קטנים קטנים, אנחנו כלים שבורים, אנחנו לא במצב הנורמלי, הנכון.

רבנו – שלח אותו הקדוש ברוך הוא, כדי שיראה לכל עם ישראל וגם לכל מי שזכה מאומות העולם מה זה העניין הזה של איש האלוקים. זו הדרגה האמיתית של בן אדם שאליה צריך להגיע – שהוא קשור למעלה ועושה השפעות מלמעלה למטה באופן גלוי, נסים ונפלאות.

הדבר הזה, זו המטרה של שבחי הבעש"ט, וזו המטרה של פרסום והסברה של שבחי הבעש"ט וההתעמקות בשבחי הבעש"ט שאנחנו מנסים לעשות – כדי שנזכור ונזכיר את העובדה הזאת שאמנם אנחנו בני אדם, חיים בחיים המודרניים, יש לנו גוף, יש לנו נרנח"י (נפש, רוח, נשמה, חיה, יחידה) וזכינו, אבל זה לא כל הסיפור.

אני רוצה להגיד: יש לימוד קבלה – לימוד קבלה עיוני, לימוד עיוני. ויש קבלה מעשית – שאסור לעשות קבלה מעשית כן, בגלל שאין אפר פרה אדומה, ורק גדולי ישראל המיוחדים במשך הדורות עשו פה ושם פעולות בקבלה מעשית, אבל זה דבר שאסור.

ואני הייתי קורא לזה: יש קבלה 'חוייתית' – היא לא עיונית, היא חווייתית.

מישהו שאל את הרבי פנחס מקוריץ איך הוא יכול לעשות כוונות, הרי הוא לא מבין איך כל הדברים למעלה קיימים ומנוהלים – הניהול של המערכה. אמר לו הרבי פנחס מקוריץ, במילים שלי, "אתה לא צריך להבין כלום. אומרים לך לכוון ככה וככה, תכוון ככה וככה".

וככה זה באמת. באמת אדם לא ממש מבין. מכוונים משהו, אז מכוונים משהו. אם יש זכות – זה עובד בשמים. אם אין זכות – אז זה לא עובד.

זה העניין של הקבלה החווייתית – שזה קשר חי כמו שהיה לרבנו הבעש"ט עם בורא עולם ועם העולמות העליונים. זה לא דיבורים, זה לא תיאור תיאורטי. כשהוא לומד – יש התקשרות למעלה, יש את האורות האלה שיורדים, ויש את העניינים והנסים ונפלאות שקורים.

פעם אחת נסעו ביער, והיה חורף והיה קר והיה שלג, התקררו מאד, ולא ידעו מה לעשות. הבעש"ט עצר את העגלה, הגיש את האצבע שלו לעץ, והעץ נדלק. היתה מדורה מהעץ הזה, והם התחממו. אחר כך כשיצאו משם, אחד התלמידים רצה להסתכל מה קרה עם העץ, אמר לו הבעש"ט, "אל תסתכל". אז תארו לכם שמאצבע של בן אדם – הוא נוגע בעץ, זה הופך את העץ לאש, למדורה – מה זה הדבר הזה? זה לא דבר רגיל.

אז הנה ככה, יש את הדרגות האלה. יש את המדרגות, הכל מוכן בשמים. רק "הַרְחֵב פִּיךָ וְאִמְלֵאֵהוּ" – נעשה כלי, וכל עם ישראל יזכה, כל העולמות יזכו, השכינה תזכה, "ובא לציון גואל".

אז זה העניין של ההכנה לקבלת התורה – צריך להבין שחוץ מקבלת התורה שלומדים היום בשכל גם פשוט וגם סוד, יש את החוויה הזו של ההתקשרות למעלה ולקשר עליונים ותחתונים, תחתונים ועליונים. אלו הדרגות שעם ישראל אמור להגיע אליהם. אם לא נזכור איפה הכיוון, אז איך נגיע? בכל אופן ה' יתברך ישפוך עלינו מים טהורים, ונגיע – רק שנעשה תשובה ולא נרגיז ולא נעשה שטויות.

ה' יעזור שנזכה כולנו לקבל את התורה מאהבה ומיראה, מיראה ומאהבה, לשם שמים – לשם שמים ממש. "ובא לציון גואל" ברחמים במהרה.

לחיים, לחיים, לחיים!

כח ההתבוננות של הבעש"ט

כן, אנחנו מדברים היום על רבנו הבעש"ט הקדוש והאהוב – שהוא עשה שינוי, הוא שינה את העולם ללא היכר – נשמה גדולה, עצומה.

דוקא רצינו להתמקד היום בסיפור שמופיע ב'שבחי הבעש"ט': שהבעש"ט נכנס להתבוננות עמוקה והלך שלושה ימים ושלושה לילות, לא ידע איפה הוא נמצא והגיע למדבר, ושם מצא צפרדע ענקית. בתוך הצפרדע הזאת היה תלמיד חכם מגולגל, שהתגלגל בצפרדע כי זלזל בנטילת ידיים, ולכן העונש שלו היה להיות שם מגולגל מאות בשנים, במקום של מים. אפילו שהאר"י הקדוש היה לפני הבעש"ט ותיקן את הנשמות, אבל לשם הוא לא הגיע. לכן לקחו את הבעש"ט משמים לאותו מקום. הוא תיקן את התלמיד-חכם הזה, והצפרדע מתה והנשמה שלו יצאה משם ועלתה השמימה.

זה הסיפור בכמה מילים. המקור כמו שאמרנו ב'שבחי הבעש"ט' – ספר מעולה, כולו אמת, שצריך שיהיה בכל בית, ורצוי שכל יהודי ידע אותו כמעט בעל פה אם הוא יכול. זה מעורר את הצינור הקדוש של הבעש"ט בשמים. הבעש"ט – "אור שבעת הימים", האור שלו זורח ומתפשט בכל העולמות.

מה מעניין אותנו בסיפור הזה? הכל מעניין. אבל אותי תפס העניין הזה של ההתבודדות – ההתבוננות העמוקה הזו שהביאה אותו להתנתק בעצם מהסביבה ולהתהלך לא בעולם הזה כביכול, שלושה ימים ושלושה לילות בלי לדעת לאיפה הוא הולך.

להבדיל אין סוף הבדלות, הסוסים של הבעש"ט גם דהרו והלכו בלי שהוא נהג אותם – לפעמים בקפיצת הדרך ולפעמים בהליכה רגילה – אבל הוא שחרר את המושכות, והם לקחו אותו למקום שהיה צריך להגיע כדי לעשות שם את התיקון.

אנחנו לומדים מהסיפורים על רבנו הבעש"ט את ההשגחה הפרטית של ה' יתברך – שהוא משגיח בכל פרט ופרט, אין שום דבר במקרה, אין שום טעות בעולם והכל בהשגחתו יתברך.

אחד החידושים העצומים – הדגש על האמונה הפשוטה והתמימה שחידש הבעש"ט. הוא לא רק חידש את זה רעיונית, הוא פשוט פתח את הצינורות האלה מלמעלה כדי שכל יהודי ויהודיה יוכלו להגיע למצב הזה של דבקות בה', אמונה בה' ואפילו לגילוי פנים.

ההתבוננות הזו מעניינת אותי מפני שמי שעוסק בכתבי האריז"ל, רואה בכתבי האריז"ל שיש ענין לעשות כל מיני ייחודים. ייחודים הם כל מיני כוונות בשמות הקודש – לכוון להוריד את האור הזה לפה, הנרנח"י הזה לשם וכל מיני, גם בתפילה גם במצוות. זה משהו שבן אדם צריך לכוון בשכלו. עכשיו, כשבן אדם צריך לכוון תהליך שלם בשכל, הוא בשכל – איך הוא מגיע למצב של התפשטות הגשמיות? למצב הזה שהיה אצל רבנו הבעש"ט? זו שאלה ראשונה.

ופה הדבר היוצא דופן זה שהוא הלך, הוא הלך שלושה ימים ושלושה לילות. הוא בכלל היה מתבודד בהרים במשך שבע שנים – כל השבוע היה מתבודד, ובשבת היה חוזר הביתה. ולפעמים הוא שכח לאכול כל השבוע ולשתות, מפני שהיה בעולמות העליונים – היה בדבקות העליונה.

איך אדם נכנס למצב הזה? אני מבין אם הוא שוכב או שהוא יושב, אז זה מובן שהוא יכול לכוון בשמות קודש, ומה שיתפתח מלמעלה יתפתח. הרי בן אדם עושה השתדלות – או

שעונים לו מלמעלה או שלא עונים לו. לפעמים צדיק עושה התבודדות ולא עונים לו, אז הוא מפשפש במעשיו.

מסופר עליו שהוא היה מחלק את כל הכסף שהיה מקבל כל יום – את כל הכסף הוא היה מחלק לעניים, לא היה משאיר בבית פרוטה. פעם אחת חילק את הכסף לעניים, הלך להתבודדות ולא הלך לו' – היה לו עיכוב בעבודתו. עשה חשבון נפש ולא מצא כלום. חזר הביתה ושאל: "האם מישהו לקח מהשק של הכסף?" אשתו הצדקת אמרה שכן, שהיא לקחה כי לא רצתה 'לעשות חוב' בחנות כמו שאומרים, אלא לשלם, לא לשלם בהקפה. הוא אמר להחזיר את הכסף, באמצע הלילה קרא לכל העניים שעוד לא קיבלו את הכסף שלהם וחילק להם את הכסף וחזר לעבודה שלו. לא כתוב שם מה היה, אבל כנראה שוודאי ענו לו משמים.

בכלל, גם במדרגות הקטנות שלנו – בן אדם צריך לשאול כשלא הולך לו בעבודת ה', לא הולך לו בתפילה, לא הולך לו בלימוד תורה, לא הולך לו ב'להיות בשמחה' – מה מעכב? מה מעכב, ולעשות חשבון נפש ולתקן את מה שצריך לתקן. זה בסיפור הזה.

אנחנו חוזרים לעניין הזה שדיברנו – הייחודים של האר"י, שדורשים מבן האדם ריכוז בכמה מהלכים רוחניים שהוא צריך לכוון. וזה היפך מה שנראה בהתבודדות וההתבוננות של רבנו הבעש"ט, שהוא היה עולה למעלה וזהו – מעל השכל, יוצא מהמצב התודעתי הרגיל. כנראה שהוא גם עסק בייחודים של האר"י. אבל כנראה שגם בטח קיבל ייחודים משלו, משמים, כמו כל הצדיקים. גם קרא ולמד בכתבים של רבי אדם, שהוא קיבל גם כן משמים בתחילת דרכו.

העניין הזה של להתמקד בשם קודש או במה שלא יהיה ולהתמקד עמוק – זה קרה גם לצדיקים אחרים. גם ללמדנים – לפעמים הם למדו, ומרוב דבקות בסוגיה הם לא ידעו איפה הם נמצאים בכלל, ויצאו לשוק בכלל בלי לשים לב ועשו כל מיני דברים, בגלל הדבקות שהנרנח"י נדבק למעלה בנושא שהוא עוסק בו. הבעש"ט הקדוש עסק בשמות הקודש, התבונן בהם, וזה זיכך אותו, זיכך את כל העולמות, זיכך את השכינה, הכין את הדרך למשיח צדקנו – כי ממנו והלאה התחילה ההארה של משיח צדקנו, וזה מה שמגן על העולם "עד כי יבוא שילה", במהרה.

אם כן, העניין הזה של להתמקד בשם קודש או בשמות קודש שהוא עשה – זה ענין של שעות. הנה, אצלו זה היה ענין של ימים, ואפילו הוא היה יכול ללכת, זה לא היה מנתק אותו מהדבקות. כשנגזר עליו להתגלות והיה צריך לדבר עם בני אדם, הוא לא היה יכול לדבר איתם טוב בגלל שהיה בדבקות עליונה כל הזמן. ואז רבו אחיה השילוני הנביא נתן לו כמה פרקי תהלים להגיד ואיזה כמה דברים לעשות, כדי שיוכל גם להיות בדבקות וגם להיות בתוך העולם ולדבר עם בני אדם.

ברור שהעבודה הזו הקדושה של הבעש"ט – בהתבודדות שבע שנים, כל היום מחוץ לבית רק לבוא בשבת – זה לא לכל אחד, כן? אבל אנחנו נהנים מהאור הזה שיוצא מהסיפורים שלו, מהעוצמה שלו, מהמסירות שלו, וצריכים ללמוד מזה להיות מאד רציניים בעבודת ה', כי לפעמים אנחנו בעצמנו מקטינים את האמונה רחמנא לצלן, כן – שהאור מצטייר לפי הכלי – יש כלי, והאור מצטייר לפי הכלי: כלי גדול – מצטייר גדול, כלי קטן – זה מצטייר קטן, כלי עכור – אז הכל עכור, כלי זך – הכל זך.

אנחנו צריכים ששם שמים יתחבב על ידינו, ולכן אנחנו צריכים להיות זכים וטהורים וקדושים. כשבן אדם יסתכל עליך, הוא יראה שהאור מצטייר לפי הכלי לטובה, וזה דורש עבודה מיוחדת.

כמו שאמרנו בשיעורים קודמים, זה דומה לעבודת הנביאים, מה שהוא חידש. אבל רבנו הבעש"ט היה שילוב מיוחד במינו של להיות אדם פשוט שבפשוטים – היה יכול להסתובב, לרכוב על סוס ולשאוב מים ולתת אוכל לאורחים ודברים כאלה – ומצד שני, היה מרכבה, קדוש עליון שאי אפשר לתאר את המדרגות שלו. המדרגות שלו זה כל היכולות הרוחניות שהוא קיבל מלמעלה.

לפעמים היה במדרגות עצומות – תמיד הוא היה יכול לראות מסוף העולם ועד סופו, היה באוקראינה והיה יכול לראות מה קורה בארץ ישראל אצל אדם פלוני, כך היתה הראיה שלו העצומה. לפעמים משמים, כמו למשל בסיפור שהוא ניסה לעלות לארץ ישראל – סילקו לו את המוחין לגמרי, והוא לא זכר שום דבר, לא היתה לו שום אפשרות לעשות כלום. רק הרב סופר שהיה אתו, הרב הירש, הסופר סת"ם שלו שנסע אתו יחד עם מרת אדל בתו כשנסעו ביחד לארץ ישראל, הוא זכר את האל"ף בי"ת. אז הוא אמר לו: "תגייד אל"ף" – "אל"ף". על ידי האל"ף-בי"ת חזרו לו המדרגות.

יש את ריבוננו של עולם, ויש מדרגות שהוא נותן לצדיקים לצורך עבודתם. אם הצדיקים לא צריכים את זה – הוא לא נותן להם. אם הם צריכים את זה – אז הוא נותן להם. אם הם מקפידים כמו שצריך בעבודתו – זה נשאר אצלם. אם חלילה יש איזה זיוף – זה מסתלק. גם אם יש ניסיון, זה מסתלק.

אנחנו האנשים הפשוטים, יש לנו ניסיונות בתוך הטבע, בהסתר פנים, כן? מה הניסיונות שיש לצדיקים העצומים? יש להם ניסיונות מעל הטבע, בעניינים שבני האדם הפשוטים אין להם שום השגה בהם – כל מיני ניסיונות ומדרגות שנכנסות באדם ומדרגות שמסתלקות מהאדם, איך הוא משתמש ביכולות האלה שה' נתן לו, משתמש בזה לשם שמים? וכל העניינים האלה.

מה שרצינו להדגיש, זה העומק של ההתבוננות והרצף של ההתבוננות של הבעש"ט, שהביא אותו ממש להתפשטות הגשמיות למשך שלושה ימים ושלושה לילות – היפך ממה שאנשים חושבים, שלעשות איזו כוונה, אני יודע, כוונה של הרש"ש הקדוש או דברים כאלה זה ענין של דקות, זה ענין של שניות, 'מה זה משנה מה עשית קודם? מה זה משנה מה תעשה אחר כך?' – זה מאוד מאוד משנה, כדי שזה ישפיע בשמים וגם כדי שהצדיק יגיע באמת לדבקות העצומה הזו – זו עבודה מאד רצינית.

יהי רצון שכולנו נזכה לזה במהרה ויבוא משיח צדקנו ברחמים.

הדבקות בכל מצב

לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה.

שלום עליכם!

היום אנחנו נדבר בעניין הדבקות. הדבקות היא מקצוע חשוב ביותר – "לדבקה בו" יתברך שמו. וזה משהו שצריך לטפח יום־יום, רגע־רגע. "שְׁוִיתִי ה' לְנִגְדֵי תְמִיד" ו"בְּכָל דְרָכַי דָּעָהוּ" מכוונים לעניין הזה שהיהודי צריך כל הזמן לחשוב על ה' יתברך, איך לעשות לו נחת רוח ואיך לא לעשות היפך רצונו יתברך.

אבל העניין הזה הוא לא פשוט, כי הבן אדם בתוך החיים – בעבודה, ברחוב, בבית. העניין הזה, צריך לעבוד עליו.

רבנו הבעש"ט התבודד בהרים שבע שנים כדי להגיע לדבקות העליונה. בדרגות הגבוהות של הדבקות העליונה מגיעים לרוח הקודש ומגיעים לנבואה, כמו משה רבנו, גדול הנביאים – הוא היה בדבקות כל הזמן בלי הפסקה. "פה אל פה אדבר בו" – ככה, זו הדרגה שיש למשה רבנו, הדרגה שיש רק לו – זו הדרגה הזו של "פנים אל פנים" ו"פה אל פה אדבר בו".

גם כתוב בכתבי האר"י הקדוש המקובל האלוקי שכשהספירות צריכות לקבל שפע מהמאציל – פניהן כלפי מעלה, אחוריהן כלפי מטה. וכשהן צריכות להשפיע לתחתונים – הן מסתובבות, אחוריהן כלפי מעלה, פניהן כלפי מטה משפיעות לתחתונים – בדומה, כמו שקורה בברכת כהנים, שהכהנים קודם עם הפנים לארון הקודש מקבלים את השפע, מסתובבים ומוריקים את השפע לעם.

יש את הזמן הזה של הדבקות. יש דבקות כל הזמן שצריכה להיות, וזה קשה. יש דבקות בהתבודדות שבן אדם עושה כל יום. על פי רבנו נחמן מברסלב עושים התבודדות שעה ליום נניח – יש כל מיני שיטות בזה.

העיקר היום בתוך החיים שלנו זה להחזיר שכינתו לציון. זאת אומרת שה' יתברך יתגלה בעולם הזה ויפסיק ההסתר פנים ותהיה הגאולה השלמה. בשביל זה צריך לעורר למעלה את הדבקות בעולם הזה – כמו שמעוררים מלמטה כך מעוררים עליו מלמעלה: אם אנחנו רוצים להידבק בה' – ה' יתברך בהחלט רוצה להידבק בנו. אם אנחנו מחפשים את פניו, את גילויו – אז הוא מתגלה. אם אנחנו חיים את החיים כמקרה – אז הכל מקרה. אם אנחנו יודעים שהכל בהשגחתו יתברך – הכל בהשגחתו יתברך, באופן גלוי. ככה שלצדיקים יש כל הזמן נסים גלויים מפני שהם מאמינים ומתחזקים בדבקות.

בכלל, יש ענין שבחסידיות השונות מחפשים את ה', מחפשים את הקשר, מחפשים את המוחין, מחפשים את ההשפעה ואת השפע מלמעלה. למשל, אצל הרבי בונים מפשיסחא הקדוש זי"ע היו כל היום מחפשים מוחין, כדי שיהיה מוחין במה להתחיל להתפלל שחרית – היו מתפללים שחרית לקראת השקיעה. כמובן שזה לא מנהג לכל אחד, אבל זה מה שהיה – הם היו מחפשים את הקשר עם ה', היו מחפשים את החיות, שלא יהיה בבחינת מצוות אנשים מלומדה.

הרי גם על פי האר"י כל תפילה שאדם מתפלל היא ענין חדש לגמרי – זה ניצוצות חדשים לגמרי שהוא מעלה, זה תיקונים חדשים לגמרי, אפילו שזה אותו נוסח של אתמול, אותו נוסח של היום, שחרית־מנחה־ערבית, זה לא משנה, התיקונים הם שונים. נכון, אנחנו

מבינים את זה בשכל, אבל החסידים רוצים להרגיש את זה. זה העניין של החסידות, שכתוב שה' רוצה את הלב, ככה כתוב בזוהר.

החסידות של רבנו הקדוש והאהוב, רבנו הבעש"ט נמצאת בפנימיות דפנימיות דפנימיות הלב. לכן הוא תמיד דיבר בעניין הנקודה הפנימית שבתוך הלב – שם הנקודה הכי נקיה, קדש הקדשים שבתוך הלב, המקום איפה שהאדם מוסר את נפשו, שמה הוא אמיתי. אין שם נגיעה לא ליצר הרע ולא לשום דבר, זה המקום הכי קדוש.

זה צריך לצאת מהכח אל הפועל בחיי היום יום – שבן האדם יקבל הארות מתוך פנימיות דפנימיות דפנימיות הלב שלו לתוך הקומה שלו, לתוך המעשים שלו, ויאיר את הבריאה.

זו הדרך, זה הכח של רבנו הבעש"ט שסלל את הדרך מחדש אל ההתבוננות מתוך פנימיות דפנימיות הלב, כדי להגיע לדבקות.

הרי האדם הוא כלי, ושורים בו אורות. בתוך האדם יש את הנשמה, את הרוח ואת הנפש, ושאר האורות הם מקיפים מעליו. על ידי זה שבן אדם מתבונן בפנימיותו, מחפש את הקשר מהלב שלו אל ה' יתברך, מחפש את האור, מחפש את האמונה, מחפש את החוס של הלב היהודי – זה גורם להתעוררות גם למעלה, להשפעה גדולה על אותו בן אדם שמעורר את זה מלמטה, וגם נותן פרנסה לשכינה הקדושה ולכל העולמות הקדושים מלמעלה עד למטה.

ולכן זה צורך גבוה, העניין של לחפש את ה', כמו שה' יתברך אמר "אייכה", נכון? אחרי שאדם הראשון חטא – אנחנו אומרים "אייכה", להבדיל, כלפי ה' יתברך: איפה אתה? אנחנו רוצים את קרבתך, אנחנו רוצים את גילויך, אנחנו רוצים להרגיש אותך, אנחנו רוצים להיות שליחים שלך, אנחנו רוצים לעשות את עבודתך, אתה המרכז שלנו, אתה אבא שלנו, אתה מלך מלכי המלכים שלנו, אנחנו רוצים לעשות רצונך בלבב שלם, תעזור לנו שנגיע לעשות את זה, שתשמח במעשינו ונהיה מאוחדים שוב – בורא ונברא, כמו שהיה בזמן גן עדן בין אדם וחווה לבורא יתברך להבדיל – ובדרגה עוד יותר גבוהה, כי אחרי התיקון של ששת אלפים שנות התיקון אנחנו נגיע לדרגה יותר גבוהה מלפני החטא של האדם הראשון.

הזמן יקר, המלאכה מרובה. אנחנו צריכים להתחיל לפתח חזק את העניין הזה של הדבקות בכל רגע בבורא עולם. אמרנו כבר בשיעורים קודמים, יש את העניין של "שיויתי ה' לנגדי תמיד": יהיה – לצייר את האותיות על המצח, אפשר לצייר אותם גם על הלב ולחפש את הקרבה שלו.

דוד המלך אמר: "הסתרת פניך הייתי נבהל". אנחנו חיים כל הזמן בהסתר פנים, לא נבהלים מכלום. נבהלים אם חסר לנו כסף או בריאות רחמנא לצלן. לא, דוד המלך אמר "הסתרת פניך הייתי נבהל" – אני הייתי בגילוי פנים אתך, כביכול אומר דוד, הייתי בגילוי פנים, עכשיו "הסתרת פניך", אני לא יכול לסבול את זה, "הייתי נבהל".

הדבר הכי קשה זה אם בן אדם זכה לקרבת ה', ובסוף בגלל הפגמים, הקרבה הזו נפגמת – אדם יוצא לגלות הרוחנית שלו, חושך, צער, כאב, שברון לב. זה המצב של הפרט ושל הכלל מאז שנחרב הבית, בית המקדש, עד הגאולה השלמה אנחנו במצב הזה של "הסתרת פניך הייתי נבהל".

במקום ההסתר פנים הזה, אנחנו צריכים בסיעתא דשמיא להתעורר על מנת שיהיה גילוי פנים, כי כל העולם הזה בלי ה' יתברך ובלי תורתו – אין לו שום משמעות, זה סתם עולם: דומם, צומח, חי, מדבר – מה יש בזה? אז יש כמה הרפתקאות וכמה חוויות וכמה הנאות, ובזה זה נגמר. בן אדם מגיע לעת זקנה, במקרה הטוב, הולך לעולמו ומה עשה? ומה פעל?

לכן המשמעות היחידה היא התגלותו של הבורא, כי "נתאוה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים". וה' ברא את כל העולמות כי הוא רצה להיטיב לנבראים, הוא רוצה להיטיב לנו, אבל הוא רוצה שההטבה הזו תהיה ע"י התיקון שלנו, שנעשה כלי בכוחות עצמנו, בעזרתו כמובן יתברך, כדי שיוכל לתת לנו שפע אין-סופי, והכלי שלנו לא ישבר.

לכן יש את כל התורה ומצוות שכן האדם צריך לקיים, ולכן צריך גם לעשות הכנה, כמו שאמרנו בהתחלה. למשל, ר' לוי יצחק מברדיטשוב הקדוש זי"ע ערב סוכות היה כל הלילה לא ישן מרוב שהשתוקק לכך, מתי הוא כבר יברך על הלולב ועל האתרוג, לא היה יכול לחכות עד הבוקר, כבר לא היה יכול מרוב השתוקקות.

אבא שבשמים רוצה שאנחנו נשתוקק אליו, נשתוקק לתורתו, נשתוקק למצוותיו, נשתוקק לטוב ונהיה מרכבה לטוב. אנחנו צריכים להיות מרכבה לטוב, לא לרע ח"ו, כמו שמביא בעל התניא הקדוש זי"ע שאם בן אדם פוגם במשהו, הוא מרכבה לסטרא אחרא באותו זמן. אם הוא חוזר בתשובה, אז הוא מרכבה לקדושה שוב. אז אנחנו צריכים להיות מרכבה לטוב, מרכבה לקדושה. זה צריך להעשות ע"י הקשר שאנחנו צריכים לפתח חזק חזק.

יש יהודים של פעם, כל מיני סבתות וכל מיני סבים שהיה להם את זה באופן טבעי, לא היו צריכים בכלל לטרוח, כל הזמן הלב שלהם פעם חזק, ובקרבה לאילוקים, חזק מאד. אנחנו בדור הזה הגשמי והרחוק צריכים לטרוח יותר, אבל "מי שטרח בערב שבת", הוא "יאכל בשבת". וזה דבר שכל יהודי יכול לעשות, כל בן אדם יכול לעשות, לא משנה באיזו דרגה הוא נמצא, לא משנה באיזה מצב הוא נמצא.

"גם כי אלך בגיא צלמות לא אירא רע כי אתה עמדי" – למה "לא אירא רע"? "כי אתה עמדי". אנחנו צריכים להגיע למצב הזה שאנחנו מרגישים "כי אתה", ה' יתברך, "עמדי". אז בבחינה הזו, זה לא משנה, "שבטך ומשענתך המה ינחמוני" – זה לא משנה אם זה משענת או חלילה שבט מוסר, שמקבלים מכות קצת מהשמים כדי לחנך אותנו, העיקר שתתייחס אלי, העיקר שתהיה אתי. זה העניין הזה של הדבקות.

ה' יעזור שאנחנו כולנו נגיע לדבקות העליונה, ובא לציון גואל.

הדבקות

לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה.

היום אנחנו רוצים לעסוק בעניין הדבקות בה' יתברך – מה זה העניין הזה של הדבקות ולמה הוא חשוב, מה נותן לאדם להיות דבק באלוקיו?

יש כלל: כמו שאדם מעורר מלמטה, ככה מעוררים עליו מלמעלה. אם האדם נדבק בה' במחשבה, דיבור ומעשה, ובעיקר במחשבה – כל הזמן חושב על ה' יתברך, איך לעשות לו נחת רוח ואיך לא חס ושלוש לעשות לו היפך מנחת רוח, ובכל העניינים שלו כל היום הוא חושב על הבורא יתברך בחינת "שיויתי ה' לנגדי תמיד" כפשוטו – אז ה' יתברך מתחיל להידבק באדם עצמו, כי כמו שאדם מעורר מלמטה, ככה מעוררים עליו מלמעלה. זו הדרך של הקדושה, זו הדרך של עם ישראל, זו הדרך של הנביאים, ולכן הם עסקו בהתבודדות ובדבקות.

רבנו הבעש"ט חידש חזק מאד את העניין של הדבקות בה', והוא דרש שגם כשבן אדם לומד תורה למשל, לא יפסוק מהדבקות בה'. לפעמים בן אדם לומד, עסוק בסוגיה, והוא לא בדבקות במחשבה עם הבורא – זה היה נחשב לפגם, עד כדי כך שהיו צדיקים שהיו מקפידים על זה מאוד מאוד מאוד.

בזמן הזה שלנו שאנחנו ב'מוחין דקטנות', אנחנו אנשים גשמיים, קטנים, זה דור אחרון שבאחרון, אנחנו נמצאים למטה ב'עקביים של האדם הבליעלי' – כל הנשמות נכנסו ראשיתו ד'סוף ל'עקבים של אדם בליעלי', נבלעו שמה כל הנשמות של הקדושה, משמה מתבררים, לכן זה נקרא 'עִקְבֵי תָא דְמִשְׁחָא', שאנחנו בעקבים במקום הכי נמוך בסוף הקומה, שם החושך גובר – הדבקות חשובה ביותר ביותר.

זה מה שאבא שבשמים מצפה. הוא ברא את העולם, הוא מנהיג את העולם, זן ומפרנס לכל, הוא מסתתר מהבריות מפני העוונות ורק צדיקים עליונים זוכים לקרבת האלוקים בכל דור ודור, והמטרה של בורא עולם, זה שכולנו נזכה בעזרת ה' לקרבת האלוקים.

כל אדם מרגיש בליבו, אלא אם כן הוא מאד רחוק, שיש בורא עולם. וכל אדם מרגיש בליבו שכשהוא עושה דברים טובים הוא מתקרב לבורא עולם, וכשהוא עושה דברים רעים הוא נחשך ומתרחק מבורא עולם. ה' יתברך מצפה שאנחנו נתקרב אליו. אלפיים שנה אנחנו בגלות, אלפיים שנה יש הסתלקות השכינה, אלפיים שנה העולם בחושך. נכון שמדי פעם יש צדיקים שמאירים את העולם ומראים שיש אלוקים חיים, שהבורא יתברך מתגלה לבריותיו – מאז חורבן בית שני בעיקר בעניין של רוח הקודש, הנבואה הסתלקה והיא עוד לא חזרה, היא צריכה לחזור לקראת הגאולה השלמה.

מה שנדרש זה דבקות בבורא יתברך, שהוא יהיה עיקר. בן אדם רואה את עצמו שהוא העיקר, הוא ומה שהוא רוצה ומה שהוא צריך. אם הוא פונה לבורא, אז זו בדרך כלל תפילה על הצרכים שלו, על הרצונות שלו, על הפחדים שלו, הוא במרכז.

העניין של הדבקות זה שהחסיד, האדם, היהודי, נדבק בבורא והבורא הוא העיקר ולא הוא עצמו. בדבקות יש ענין גם של ביטול, שהאדם מתבטל, ויש ענין של אהבה, שהאדם אוהב את הבורא. למה האדם אוהב את הבורא? כי זה הטבע שלנו שיש לנו בפנים אהבת הבורא, צריך להוציא אותה מהכח אל הפועל ע"י הדבקות, ע"י ה"שיויתי ה' לנגדי תמיד", גם

באותיות שם הוי"ה כמו שאמרנו – יהוה, יו"ד וה"א וא"ו וה"א על המצת, זה גורם לזה שאנחנו מעוררים את הגילוי פנים מלמעלה.

אנחנו בהסתר פנים. צריך לעורר את הגילוי פנים גם על ידי תורה ומצוות ומעשים טובים, אבל גם ע"י ההתבודדות, ההתבוננות בשם הוי"ה והדבקות – הדבקות בלב, שהלב שלנו יהיה מלא באהבה וביראה לה' יתברך, וקשר – הדבקות זה קשר, 'קשר' היפך אותיות 'שקר'.

עכשיו אנחנו בזמן שנקרא העולם הזה 'עֲלָמָא דְשִׁקְרָא', רובו רע מיעוטו טוב. אנחנו צריכים שבמקום 'ניתוק' יהיה 'תיקון', אלה אותם האותיות. התיקון זה שה' שורה, משרה את שכינתו בעולם הזה ומתגלה לעיני כל בעולם הזה. זו העבודה שלנו, העבודה של עם ישראל, לכן אנחנו נקראים 'עם סגולה' – שמסוגלים לגרום להשראת השכינה אם מתנהגים כמו שצריך. אם לא – אז ה' ישמור יש ההפך מהשראת השכינה.

התנאי הראשון לכל מדרגה רוחנית, זה לחשוב על ה' כל הזמן. וזה לא קל – כי האדם עסוק בענייני היום ויום וכל הלחצים שיש בחיים, הוא לא פרוש מהעולם, הוא בתוך העם, בתוך העניינים. להיזכר שיש בורא עולם ולהיזכר שאתה רוצה את קרבתו, זה דורש עבודה, גם במחשבה וגם ברגש וגם בדיבור.

לכן רבנו הבעש"ט הקדוש והאהוב, הדגיש את העניין הזה ש"בכל דרכיך דעהו". מה זה בכל דרכיך דעהו? כמובן גם ענין ההלכה, שכל דבר שבן אדם עושה צריך שיהיה לפי ההלכה, אבל גם מבחינת "והאדם ידע את חוה", ענין של זיווג, ענין של ייחוד. ע"י זה שבן אדם בכל מקום שהוא נמצא בכל רגע ורגע בחיים הוא נדבק בה', חושב על ה', זה גורם לייחוד בין ה' יתברך לבין הבריאה, בין ה' יתברך לבין האדם שמעורר את זה, זו העבודה, זו עבודת הדבקות.

יש את הדבקות ביום יום ב'רגיל', בכל רגע ורגע האדם גם יכול לדבר עם הבורא, להגיד לו: 'אבא תעזור לי. עכשיו אני הולך לעבודה, תעזור לי שאני אצליח, שאני אדע מה להגיד, שאני אדע לשתוק מתי שצריך, שאני אעשה את העבודה כמו שצריך, שאני אמצא חן בעיני החברים לעבודה' וכן הלאה.

או אם הוא צריך רפואה, הוא מתפלל ומבקש: 'אבא תשלח לי רפואה, תשלח לי פרנסה, תשלח לי זיווג, מה שבן אדם צריך. אבא שבשמים אוהב שאנחנו מתפללים ומבקשים ממנו, כי אם לא נבקש ממנו ממי נבקש? רק ממנו אפשר לבקש ורק עליו אפשר לסמוך.'

אבל, ועל זה גם אפשר לדבר, ר' נחמן אומר שהאדם צריך להתבודד כל יום ולספר לה' יתברך מה עובר לו בלב – ענין של ההתבודדות כל יום, להתבודד בינו לבין קונו. יש כאלה שמתבודדים בשדה, יש כאלה שמתבודדים גם בסלון. העיקר שבן אדם יהיה במקום רגוע, שקט, יוכל לדבר עם ה'. המקובלים עסקו בהתבודדות בסגנון קצת שונה.

אנחנו עוסקים בהתבודדות ככה: לעורר געגועים לה', לעשות חשבון נפש על כל מה שעשינו לא בסדר במחשבה, דיבור ומעשה, לעורר רחמי שמים, לעורר את הקרבה ולעשות "שיויתי ה' לנגדי תמיד" – להתבודד ולהתבונן באותיות שם ה' תוך ערגה וציפיה לקרבתו ולהתגלותו של ה', אפשר גם על ידי ניגון כמו שאני מנגן לפני השיעור. כל אחד יש לו את הניגונים שלו מה שיוצא לו מהלב, וככה לחפש את הקרבה.

יש גם דברים יותר מורכבים, שאדם עושה ייחודים ועושה כל מיני כוונות אבל זה ליחידי סגולה, זה לא לכל אחד. אבל "שיויתי ה' לנגדי תמיד", זה לכל אחד. צריך לעשות את זה. זה מביא בסופו של דבר להשראת השכינה בעולם, ואם האדם זוכה והוא צדיק אז גם בלב שלו.

זה העניין של הדבקות. יש אדם שהוא כל היום, אני שומע מאנשים, כל היום הוא חושב איך לעשות כסף, אחד חושב איך להתנקם בזה שהפריע לו, אחד חושב מה יהיה כשהוא יצליח בקריירה ויהיה מפורסם, אחד עסוק בכדורגל, כל אחד עסוק במשהו אחר. מי עסוק בלהידבק בה?

זו המטרה של הבריאה, שאנחנו נידבק בה' ונבקש את קרבתו. אם אנחנו נבקש את קרבתו, הוא יתגלה, הוא יתקרב אלינו, כמו שאמרנו "כמו שאדם מעורר מלמטה ככה מעוררים עליו מלמעלה".

אנחנו צריכים שבעזרת ה' כל הדור יזכה לקרבת האלוקים, לא רק יחידי סגולה. העבודה שחידש רבנו הבעש"ט הקדוש היא עבודה של 'בן'. יש עבודה של 'בן', יש עבודה של 'שר', יש עבודה של 'עבד'. הוא חידש את העבודה של 'בן', של הבן שקשור לאבא, לכן הצדיקים אומרים: 'אבא, אבא', 'טאטע, טאטע', כי זו קרבה של הבן לאבא.

מצד שני, גם יש את העבודות האחרות, העבודה של ה'עבד', העבודה של ה'שר'. הוא אבל חידש את זה לכלל עם ישראל, העבודה של ה'בן' – מה שהיה אצל דוד המלך, שגם הוא היה בעבודה של ה'בן' אבל זה לא היה לכלל עם ישראל.

רבנו חידש את זה לכלל עם ישראל, ויש בזה גם רמז: ב"ן – זה אותיות של שם הוי"ה במילוי מה שנקרא 'מערת המכפלה', במילוי של ההי"ן, שזה שם של השכינה הקדושה. אז עבודה של בן זו דבקות גם כן בשכינה ותיקון השכינה והעלאת השכינה ויחוד השכינה עם קודשא בריך הוא.

ה' יעזור שנידבק בה' "ונסו יגון ואנחה".

הענוה המובילה לנבואה

לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה.

מטרת הבריאה – ש"התאווה לו יתברך", ה' יתברך התאווה לו "להיות לו דירה בתחתונים", שהוא רוצה להשרות את שכינתו, "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", בתוך בני ישראל.

איך אדם יהפוך להיות מקום ראוי להשראת שכינתו יתברך? זו עבודה קשה מאד מאד. זו עבודת הנביאים הקדושים. זו עבודת הבעש"ט הקדוש, ושל כל הצדיקים בכל הדורות.

זה נקרא לעבוד את ה' לשם שמים, לצרכי שמים. זה דורש הכל – את כל הזמן, את כל החיים, עבודת ה' עשרים וארבע שעות כל החיים. ויש בזה הרבה מאד מבחנים – צריך לתקן כל מחשבה, דיבור ומעשה שיהיה על פי תורתנו הקדושה. וכל זה כדי לתת כח לפמליה של מעלה. מאז שנברא העולם עד סוף תיקון העולם יש מלחמה בין הסטרא אחרא לקדושה. האדם צריך להחליט לאן הוא מצטרף. רוב האנשים מעורבבים טוב ורע וקשה להם מאד לפרוש ולהצטרף לקדושה כל הזמן. זה דורש גם זמנים של התבודדות, התבוננות וחשבון נפש, פרישות מסוימת מהעולם.

כל הדברים האלה הם קשים לבן אדם הרגיל. ולכן יש צדיקים בכל דור ודור אבל הם מועטים. 'עמך ישראל' חיים את החיים, וגם בחיים שלהם הם צריכים לקיים "בכל דרכיך דעהו", להיות דבוקים בה' במחשבה, לחשוב על ה' יתברך ואיך לעשות לו נחת רוח כל הזמן, בלי הפסקה. תוך כדי שכן אדם חי את החיים שלו, איפה שהוא נמצא – בעבודה, בבית, ברחוב, בכל מקום צריך ששם שמים יתחבב על ידו, שיהיה נעים לבריות ונעים לשמים.

כל זה דורש עבודה מאד מאומצת. יש דרך שלמה איך לתקן ולעלות ולברור את הטוב מהרע והרע מהטוב. בכל דבר ודבר אדם צריך להגיע לשיא היכולת שלו.

מסופר על הבעש"ט הקדוש שרק בסוף ימיו גילו לו משמים לשם מה הוא נברא. וקודם הוא לא ידע לשם מה הוא נברא? הרי הוא היה הבעש"ט. אלא שכנראה היה לו איזה תיקון מיוחד, ספציפי, אישי, חוץ מענייני הכלל, שאותו היה צריך לבוא ולתקן.

ככה מי שזוכה – מגלים לו משמים מה התיקון שלו, מה שורש נשמתו, מה הגלגול שלו, מה הוא צריך לעשות. אבל רוב בני האדם חיים בחושך, בכלל אין להם שום השגה ותפיסה בדברים האלה. אם הם היו צריכים את זה, ה' היה מגלה להם. אז הם חיים בהסתר פנים, "וצדיק באמונתו יחיה", הם צריכים לעבוד את ה' מהמקום בו הם נמצאים.

ותפקיד הצדיקים להאיר להם, לתת להם דרכים קדושות איך להגיע לדרגה הגבוהה ביותר, כמו שלמשל משה רבנו הוא גדול הנביאים, מצד שני, הוא היה "עניו מכל אדם". אנחנו אומרים: בגלל שהוא היה "עניו מכל אדם" הוא הגיע להיות גדול הנביאים. הנה, רואים תיקון המידות – הענוה, להגיע לענוה זו מלחמה מאד קשה – תיקון הענוה הביא אותו בסופו של דבר להיות גדול הנביאים.

זה תלוי גם בשורש נשמתו של האדם – אם יש לו נשמה מעולם האצילות או מעולם הבריאה או היצירה או העשיה, ואיפה אוחז למעלה, איפה אוחזת הנשמה שלו, איפה השורש, וגם איפה מקום היניקה – מקום היניקה שאדם יונק את החיות שלו.

כל הדברים האלה הם סודות שלא נמסרים לכל אחד. נכון שכתובים בכתבי האריז"ל, כתובים בזוהר הקדוש, בספרי החסידות, אבל האדם מגשש באפלה עד שמחליטים בבית דין של מעלה שהגיע הזמן שלו לקבל איזו ידיעה אמתית על מיהו, מהו, ואז מגלים לו.

אין שום גילוי בא סתם – הכל דורש לעמוד בנסיונות במסירות נפש בכל רגע ורגע, בכל דבר ודבר. בכל החלטה והחלטה שאדם צריך לעשות – הכל נסיונות משמים, והוא צריך להגיע ל'טופ' של העניין, לכוון כחוט השערה, וזה צריך להיות לשם שמים.

הרבה אנשים לומדים תורה, ברוך ה', הרבה אנשים מקבלים על עצמם דברים טובים ומעשים טובים – אבל זה תלוי בכוונה הפנימית שלהם. אפילו בן אדם שעושה ייחודים וכוונות, אם הם לא יהיו נקיים לשם שמים ואם הוא לא נקי כל היום וכל הלילה, כל הזמן – אז מה שהוא עושה, איך נקרא לזה, זה 'נתקע' במסכים שיש למעלה.

יש גם מסכים שלא נותנים לזה לעלות, ויש גם מלאכים – המלאכים, הם בודקים את התפילה, בודקים את המצוה, האם היא יכולה לעלות לפני כסא הכבוד או לא. ואם היא לא – אז זה מתעכב שם עד שבן אדם יעשה עבודה לשמה כמו שצריך ואז הוא מעלה את כל התפילות, כך אומר רבי נחמן, שלא העלה קודם.

זה מסע מרתק. בן אדם לא בא לעולם הזה רק כדי לשתות ולאכול ולהנות, כמו שאנשים חושבים, או לממש את עצמו בקריירה. הוא בא לפה לעבוד את ה', להפוך להיות כלי קדוש.

כל זה שייך לעבודת ה' שחידש הבעש"ט הקדוש. וממנו אנחנו יונקים. גם בחסידות שלנו, חסידות רחלין, אנחנו יונקים ישירות מהמעיינות של רבנו הבעש"ט ומנסים כמובן לקיים אותם הלכה למעשה.

בדרך של הבעש"ט יש את החלק הנגלה שלו, שזה כל עבודת החסידות הרגילה – שמחה, עמידה בניסיונות, התקשרות עם הרבי, ביטול הגאווה ולהפוך להיות בן אדם קדוש. זה החלק הנגלה של העניין הזה.

והחלק הסודי הנסתר, הוא העניין של לעלות לעולמות העליונים, תיקון השכינה, לכוון בשמות קודש. כל זה – בן אדם אסור לו לעסוק בזה, אלא אם כן הוא מקבל רשות משמים, שאומרים לו: 'עכשיו הגיע הזמן, תכוון בשם הזה, תכוון בדבר ההוא', ואז הוא מתחיל להיות מועיל בדברים של תיקון של כל העולמות והשכינה וזרוז הגאולה ושאר הדברים. וזה נדיר מאד, שאנשים זוכים לדבר הזה.

אבל ככל שאנחנו מתקרבים לסוף התיקון, כל המעיינות האלה אמורים להתחדש.

יהי רצון שתבוא הגאולה במהרה ובקלות וברחמים!

מהם תנאי הגאולה

לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה.

רבנו הבעש"ט הקדוש והאהוב, היתה לו עליית נשמה, עלה להיכל משיח, שאל את המשיח מתי הוא יבוא, 'מתי יבוא מר?' אמר לו: 'לכשיפוצו מעיינותיך חוצה', ודבר שני – 'כשאנשים בני גילך יוכלו לעשות ייחודים ולעלות אלי כמוך, ואז יכלו הקליפות, יהיה עת רצון ויבוא משיח'.

הבעש"ט התייאש, כי הוא ידע – בני גילו הם לא בדרגה שלו, עד שהם ילמדו לעלות לעולמות העליונים, מה יהיה? אז הוא נתן לו שלושה שמות, הוא אמר: 'הנה, קח את שלושת השמות האלו, אם יזכירו את השמות האלו, יכוונו אותם האנשים הראויים – אז יבוא משיח'. והשמות האלה, הבעש"ט לא היתה לו רשות להעביר אותם לאף אחד. והוא לא העביר אפילו לגיסו רבי גרשון הקדוש, המקובל הקדוש, גם לא העביר לו את זה.

אז מה, אבדה תקוה? לא, חס וחלילה, לא אלמן ישראל. אם ה' רוצה, הוא מגלה לצדיקים כל מה שצריך. אין מה לדאוג.

בכל אופן, מה זו העליה לעולמות העליונים? איך בן אדם עולה לעולמות העליונים, ומה טעם יש בזה? הרי הגוף לא עולה, רק אצל אליהו הנביא כתוב שהוא "עלה בסערה השמימה". אבל הצדיקים, הגוף שלהם נמצא בעולם הזה ורק הנרנח"י עולה, נפש רוח נשמה חיה יחידה. וגם ה'נפש ד'נפש' לא עולה, כי אם הנפש דנפש תעלה אז הם ימותו.

ובאמת יש כמה תיאורים בספר שבחי הבעש"ט, ספר חובה לפי דעתי לכל יהודי, שרואים שם שהיתה לו עליית נשמה – הוא גלגל עיניים, הראש שלו היה שמוט אחורה, הוא כאילו לא נמצא בעולם הזה, עד כדי כך שפחדו אולי חלילה קרה לו משהו. ואחרי איזה זמן, שעה או כמה זמן, חזר לעצמו וסיפר מה היה.

אם כן, מה התהליך הזה שמצופה שצדיקים גדולים יעלו לעולמות העליונים? בכלל, הבעש"ט הקדוש אמר שמסוכן מאד לעלות לעולמות העליונים – יש בזה סכנה, אפשר שבן אדם לא יחזור. זה כמעט קרה לו פעם אחת כשהוא עלה להיכל של הרבי מקוסוב, והוא רצה שהוא ישאר אתו שמה. כמעט נשאר שמה. הוא בנס חזר.

כל זה מסופר בשבחי הבעש"ט – ספר עדות, ספר אמין ביותר, כל מה שכתוב שם אמת בעזרת ה'. וצריך להתעמק בספר הזה. יש בו אין סוף דרכים לעבודתו יתברך.

בכל אופן, יש שעולים לעולמות העליונים ולא רואים שום דבר, יש שעולים ויש להם בחינת ראייה, ויש בחינת שמיעה – ששומעים, פוגשים נשמות של צדיקים, צדיקים מגלים לצדיקים שעלו, כל מיני סודות.

איך עולים לשם? יש כוונות שעושים, כוונות לעלות. אבל אם הבן אדם לא ראוי, הוא לא יעלה לשם. או חלילה יכול להיות שמבחינה אחת הוא יעלה – אם זה כמו שהיה אצל 'אחר', אלישע בן אבויה, שעלה כי השביע שמות, ואסור להשביע שמות, זאת אומרת הוא השביע שמות של מלאכים ובגלל זה הוא עלה במרכבה, 'ירד במרכבה' הם קוראים לזה – והוא ניזוק. "ארבעה נכנסו לפרד"ס", רק "רבי עקיבא נכנס בשלום ויצא בשלום".

בכל אופן, הדבר הזה לא פשוט, ואסור להשביע שמות ועם זה לעלות לעולמות העליונים. צריך לכוון שמות, לא להשביע מלאכים ולהשביע שמות. מי שלא ראוי, לא יקרה לו כלום,

הוא פשוט לא יעלה, רק עסק בדברי תורה. מי שזוכה לדבר הזה, וזה נדיר ביותר, נדיר ביותר בכל הדורות, אז הנרנח"י שלו עולה.

מה זה עושה למעלה? זה עושה שמחה גדולה מאד למעלה. זה גם עושה רעש למעלה – איך ילוד אשה עולה לשמה? אומרים שיש לו ריח של ילוד אשה, כן, בן אדם בכל זאת בשר ודם בתוך הגוף, כנראה שם למעלה הריח של בן אדם זה 'לא משהו', אז הוא עולה למעלה. אבל בכל זאת הוא גורם לייחוד הפרצופים למעלה – ה'פרצופים' הם קבוצות של ספירות שיש למעלה, וזה גורם לייחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה.

עליה מלמטה למעלה נקראת עליית מ"ן, עליית 'מין נוקבין', וזה גורם אחרי ייחוד שירד בחינת הורדת מ"ד, 'מין דכורין' – וזו שמחה לכל העולמות, פרנסה לכל העולמות, פרנסה לכל המלאכים, פרנסה לכל היצורים, עד שגם הבן אדם שעלה, גם זוכה לשפע אלוקי חבל על הזמן.

למה חשוב לעלות כדי שיבוא המשיח? כי זו התקשרות של התחתונים בעליונים ועליונים בתחתונים. עכשיו אין התקשרות כזאת – הכל בהסתר פנים, אנשים חושבים שהחיים זה רק גשמיות, חומר, יש כאלה שמאמינים שבן אדם מת – אין מוות, אין שום דבר כזה, מה שמת זה רק הגוף, אבל הנשמה של בן אדם היא נצחית, היא לא מתה בכלל, היא עולה למעלה, עוברת תהליכים.

קיצורו של ענין, כביכול עכשיו בגלל העוונות ה'צנרת' הזו סתומה. צריך שיימצאו כמה צדיקים – בעזרת ה' לא אלמן ישראל, בכל דור ודור גם יש ל"ו צדיקים, והם צריכים לעשות את הכוונות הנכונות בעת רצון, זאת אומרת כשמסכימים עליהם משמים – ואז בעת רצון יכולים לעלות למעלה להיכל 'קן ציפור', זה היכל של המשיח, ושם הם צריכים לעשות תשובה שלמה. וזה יכול לגרום בהחלט להתעוררות של התהליך של הגאולה ולגאולה השלמה.

אבל צריך בשביל זה עבודה מאומצת של כל החיים, כמו שאמרנו בשיעורים קודמים, "סור מרע ועשה טוב" במחשבה, דיבור ומעשה. בן אדם צריך להיות בביטול – היום אנשים אומרים מה זה להיות בביטול? בן אדם צריך שיהיה לו אגו, שיהיה אסרטיבי, שיהיה ככה. על פי פנימיות התורה להיות בביטול זה להתבטל ממש כאין לפני ה' יתברך, ולפני רצונו של ה' יתברך שבה לידי ביטוי בתורה הקדושה, בפרד"ס התורה.

בן אדם צריך להיות מבוטל כלפי שמים – לפעמים הוא צריך להיות תקיף גם בעולם הזה, זה לא אומר שהוא צריך להיות 'אסקופה נדרסת', אבל הוא צריך לעשות הכל 'לשמה', הכל לשם שמים. ויש על זה ארבעה דברים שצריך להקפיד: להיות בקנה אחד עם ה' יתברך, להיות מְכַוֵּן עם ה' יתברך, "תמים תהיה עם ה' אלוקיך" ולעשות הכל על דעת המקום ברוך הוא. ארבעת השלבים האלו הם קשים מאוד, מאוד מאוד. בכל דבר אדם צריך להגיע לדבר הזה.

להיות בקנה אחד עם ה' יתברך – זאת אומרת, להיות מופשט מהגשמיות והאינטרסים והלחצים וכל מה שקורה בעולם הזה ולכוון רק לרצונו יתברך. וגם לזכות באמת לכוון עם ה' מה בכל רגע צריך לעשות, זה לא דבר פשוט.

דבר שני, כמו שאמרנו, להיות מְכַוֵּן – זה ענין של עיתוי. לפעמים בן אדם עושה משהו והוא מאד טוב אבל זה לא בעיתוי הנכון, והוא ניזוק. אז צריך להיות בקשב פנימי ובקשר ובגילוי פנים כדי לדעת את העת הנכונה.

אז 'להיות בקנה אחד עם ה' יתברך' – זאת אומרת, מטרה משותפת.

שתיים, בעת הנכונה – זה ענין של 'להיות מכוונן'.

שלוש, "תמים תהיה עם ה' אלוקיך" – היו אנשים צדיקים, למשל יוסף דלרינא, שהוא רצה להביא את הגאולה אבל זה לא היה בתמימות, אז הוא ניזוק, ה' ישמור. אז צריך להיות "תמים תהיה עם ה' אלוקיך", ממש בביטול גמור לה' יתברך.

ו'לכוון הכל על דעת המקום' – אוהו אוהו... זה מה שנקרא לקבל הסכמה מלמעלה על כל דבר ודבר. אז זו באמת מדרגה מאד רצינית. רק גדולי הקדושים יכולים להגיע לדבר הזה.

בעזרת ה' כשיהיה זמן מתאים לגאולה השלמה, היא תבוא – נרצה או לא נרצה.

מי יהיה המשיח? משיח יהיה מי שה' רוצה, זה לא תלוי בבני אדם. הוא יבוא מתי שה' רוצה. בני האדם יכולים לעשות השתדלות על ידי תשובה ועל ידי תפילה ועל ידי לב נשבר ולב שמח. התוצאות בידי שמים. זה כלל גדול מאד: בכל השתדלות התוצאות בידי שמים.

אנחנו מתקרבים עכשיו לתשעה באב. זה זמן קשה, זמן של החורבן, בית ראשון, בית שני. מצד שני, בתשעה באב נולד משיח – אולי נספיק לעשות תשובה כמו שצריך, אולי היגון יהפוך לשמחה גדולה וכבר נזכה שיבוא ה' יתברך וימלוך בעולם הזה בגלוי.

אז צריך את שני התנאים שהתנה המשיח, שהם: יפוצו המעינות חוצה – ברוך ה' אלוקי ישראל כולם מפיצים את התורה היום, בכל הזרמים מפיצים את התורה, גם אנחנו מפיצים את התורה, וזה דבר גדול. אז זה התנאי הראשון. והתנאי השני – שיהיו אנשים ראויים, אפילו 'פְּנִישֶׁתָּא חֲדָא', אפילו עשרה יהודים שיעבדו את ה' לשם שמים – זה יכול לגרום להתעוררות הגדולה.

יהי רצון שנוזכה ונשמח בקרוב.

תיקון החושים והשמירה על קדושתם

שבוע טוב, חיים טובים!

שוב ברוך ה' אנחנו במלווה מלכה.

נדבר היום על כמה נושאים. כתוב "אחד המרבה ואחד הממעיט העיקר שיכוון לבו לשמים" – זה מדובר בלימוד תורה. איך יכול להיות? הרי "ותלמוד תורה כנגד כולם", וצריך שכן אדם לא יפסיק ללמוד כל רגע שהוא יכול ללמוד! אז הנה. בכל אופן, מהדבר הזה אנחנו לומדים שהעיקר זה לא הכמות, אלא שזה יהיה לשם שמים. אם הוא לומד הרבה וזה לא לשם שמים, או הוא לומד פחות אבל זה לשם שמים – מה ש'לשם שמים' זה מה שקובע.

ויש בזה דרגות, ב'לשם שמים'. ולא מדובר רק בתלמוד תורה. מדובר בכלל בחיים של היהודי, מה הוא עושה עם החיים שלו – אם הוא חי לשם שמים או לא חי לשם שמים? האם הוא דואג לעצמו ולצרכים שלו בלבד או שהוא דואג לצרכי שמים – למלחמות ה', למלחמות של הקדושה.

היום אנחנו מדברים על קדושת החושים. מה באמת ההבדל בין צדיק לצדיק, או בין צדיק לאדם רגיל? – דרגת הקדושה שיש בו, זה ההבדל. ככל שהוא יותר קדוש, הוא יותר נדבק בה' יתברך, יותר עניו, יותר מתוקן – ככה דרגתו יותר גבוהה. משה רבנו ה"עניו מכל אדם" – גדול הנביאים, רבן של כל ישראל, הוא מוריד לנו את התורה.

איך בן אדם ישמור על החושים שלו בעולם המודרני, בעולם הסואן, בעולם המעורבב טוב ורע?

כשאנחנו מדברים על החושים: ראייה, שמיעה, ריח, דיבור, מישוש – הנה, עכשיו למשל בעניין של הווירוס צריך לכסות את הפתחים כדי שלא יכנס הווירוס, אפשר להבין מזה, שלא יכנס יצר הרע, שלא יכנסו השפעות שליליות – לא לשמוע שום דבר שהוא לא על פי האמת, על פי התורה, על פי הקדושה, לא להגיד שום דבר שהוא לא על פי הקדושה, על פי האמת, על פי התורה, לא להריח חלילה ריחות לא קדושים. זו מלחמה גדולה.

הרבי מהורדנקה, תלמידו של רבנו הבעש"ט הקדוש והאהוב, ביקש שיתנו לו מתנה משמים שישמע רק מה שהוא צריך לשמוע. ובאמת לא היה שומע דברים שלא צריך לשמוע – נתנו לו את המתנה. פעם הבעש"ט הקדוש התחיל באמצע השיעור לתת שבחים לרבי מהורדנקה, בכוונה. הרבי מהורדנקה לא שמע, כי אלה דברי שבחים – הוא לא צריך לשמוע. אז הוא הטה את אזנו לשמוע. כולם צחקו כאילו הוא רוצה לשמוע במה משבחים אותו. אז לא, הוא חשב שאלה דברי תורה ולכן רצה לשמוע.

ועל זה אמר רבנו הבעש"ט, הוא סיפר שהרבי מהורדנקה ביקש מה' שיתן לו מתנה שלא ישמע מה שהוא לא צריך לשמוע, והוא ביקר את זה – אמר: 'למה הוא רוצה לעלות במדרגות? אם זו הדרגה שלו, אז משמים יזכו אותו. למה הוא צריך לבקש במתנה?' ככה הסיפור בשבחי הבעש"ט.

אנחנו רואים מצב שבכל זאת הוא קיבל את זה במתנה, אבא שבשמים בכל זאת נתן לו את זה במתנה. ואצל אברהם אבינו אחרי הניסיונות שהוא עבר, הוא גם קיבל את החושים במתנה.

מה עושה קדוש עליון, כמו רבנו הבעש"ט שרואה מסוף העולם ועד סופו, כדי לא לראות דברים לא טובים? האם הוא רואה רק דברים טובים?

השאלה הזו או דומה לה היתה בסיפור אחר בשבחי הבעש"ט: שביקשו ממנו שימצא איזו עגלה עם סחורה שנגנבה – אני עושה את זה בקיצור, זה ב'שבחי הבעש"ט' – ואז רבנו נסע לאיזה מקום והוא ראה מרחוק את העגלה הזו. הוא שלח את העוזר שלו לחפש את בעל העגלה ולהגיד לו שיחזיר את העגלה, כשכבר הגיעו לעיר, כי העגלה הזו גנובה אצלו. והוא ראה אותו שהוא מתפלל כמו איזה צדיק, אז הוא לא... הוא חזר לבעש"ט, הוא התבייש.

הוא אמר לו: 'לך תגיד לו שהוא גנב את העגלה, שלושה ימים הוא הסתתר עד שיעברו המחפשים אחריו, ואחר כך הוא לך פה ולך שם ולך שם'. בקיצור, הוא הלך וסיפר לו. בסופו של דבר – אני מקצר, היתה עוד איזו פגישה שהוא שאל אם הוא שתר יותר מהרגיל כמו גנבים או לא, לא משנה, הפרטים כרגע לא משנים – בסופו של דבר הוא הודה. הגנב הודה, החזיר את העגלה.

אחר כך היתה ברית מילה, אז הוא בא לברית מילה בתור עני. וישבו כולם וגם הבעש"ט היה בברית המילה. שאל אותו הגנב את הבעש"ט, להבדיל, 'אם רום מעלתו יכול לראות דברים כאלה, איפה גנב גונב ואיפה הוא ישן בכל השלבים של הבריחה שלו, למה שלא ישתמש ביכולת הזו לראות דברים יותר טובים?' – אז רבנו עשה על זה שיעור תורה עד המנחה ולא הספיק לסיים את השיעור. אנחנו לא יודעים מה הוא אמר בשיעור הזה.

אם כן, אנחנו רואים פה סיפור של הראיה מרחוק, והנה הבעש"ט היה צריך להשתמש בראיה כדי לתפוס את הגנב. ברור שיותר טוב להשתמש בראיה לראות מלאכים או לראות מה קורה בעולם העליון או... אבל כמה פעמים בזכות הראיה שהיתה לו מסוף העולם ועד סופו הוא הציל גם אנשים מטביעה בנהר. כבר דיברנו על זה.

איך הגיע לדרגה כזו? איך בן אדם מגיע? יש עוד צדיקים שהגיעו גם כן לדרגות האלה, שרואים מסוף העולם ועד סופו ושומעים מה שקורה גם כן למרחקים. זה – על ידי קדושה, קדושה ועבודה לשמה.

יכולה להיות קדושה, שכן אדם מתקדש, אבל יש לו גאווה. אז צריך שתהיה קדושה בלי גאווה, כי הגאווה – היא פוסלת את העבודה. כמה שכן אדם יתקדש וישתדל – אם הוא מתגאה, האור מסתלק והקדושה מסתלקת, והעבודה נגועה, פסולה. אז אסור לו גם להתגאות.

צריך "לב נשָׁפֵר וְנִדְפָּה אֱלֻקִּים לֹא תִבְזֶה" ולהשתמש בכל היכולות שהי נותן לאדם אך ורק לשם שמים, אך ורק לעשות נחת רוח לה', לדאוג לצרכי שמים, לדאוג לצרכי כלל עם ישראל כמו שעשה רבנו ולדאוג לצרכי הפרט ועם ישראל כמו שעשה רבנו – שמסר את הנפש על כל אחד, על כל יהודי או יהודיה, להציל אותו, לעזור לו בגשמיות וברוחניות ובכל העניינים.

כל המעלות צריך שיהיו – המעלות האלו של אהבת ה' ויראת ה', אהבת ישראל, אהבת הבריות, אהבת התורה, אהבת האמת, הרבה מאד דברים, ולהתקדש בחושים – צריך לשמור על החושים.

ידוע שרבנו הבעש"ט היה עוסק בייחודים – הייחודים בודאי שמקדשים את הגוף ואת הנפש ואת החושים של האדם, אבל לא כל אחד רשאי לעסוק בייחודים. אבל ב'שיויתי ה' לנגדי תמיד' כולם יכולים לעסוק, כי כתוב בשולחן ערוך שזו מעלה שצריך ביהודי, שיראה את שם ה' מולו כל הזמן, שם ה', שם הוי"ה – יהוה. אפשר לצייר אותו על המצח, על העיניים, על האזניים, על הנחיריים, על הפה ועל שאר הגוף – לכוון שכן אדם רוצה להיות מרכבה לשם הוי"ה, רוצה להתקדש.

ובזכות זה שהוא נדבק באותיות שם ה', יהפוך להיות עבד נאמן לאבא שבשמים. יעשה רצונו יתברך במחשבה, דיבור ומעשה. ו"כי נפלתי – קמתי".

גם בלב אפשר כמובן לצייר, ובדעת – לצייר בדמיון, כן? אם אדם יכול להחזיק את זה ואם יעשה את זה כמה פעמים ביום, כמה דקות אפילו – הוא יראה שהוא מתחיל להתקדש, והלב, הלב הרוחני, מתחיל להיפתח לדבקות, לדבקות בבורא, הוא מתחיל להזדכך ולהתעדן.

וכשבן אדם מזדכך ומתעדן ומתעלה ומתקדש – קשה לו לחיות בעולם הזה, זה לא קל. אפילו רבנו הבעש"ט לא היה יכול לשבת עם בני אדם לדבר רגיל, כי זה היה מוציא אותו – או מהדבקות, או שהיה מדבר לא ברור, עד שרבו אחיהו השילוני הנביא אמר לו להגיד כמה קפיטלאך תהלים ולעשות איזו חכמה, וככה הוא הצליח גם להיות בדבקות וגם לדבר עם בני אדם.

כבר אמרנו את זה. גם רבנו מקומרנא היה עוסק בייחודים, היה לו מח חריף מאד, היה עוסק בייחודים ובגימטריאות, בזמן שהיה מדבר עם אנשים, כל היום היו מתחדשים לו מוחין מהשמים. וככה עוד צדיקים. אני חושב שהרבי מזידיטשוב, גם כן, בחר לו איזה שלוש מאות מילים שבהם הוא ידבר, ובתוך המילים האלה היו לו חשבונות וייחודים וגימטריאות וראשי תיבות וסופי תיבות, היה משתמש במילים, אבל היה יכול...

אנחנו בדור שלנו, אנחנו אנשים קטנים, כל כך למטה. לא יודע, אולי גאונים יכולים לעשות ייחודים מהסוג הזה. אבל כפשוטו "שיויתי ה'" זאת אומרת להרגיש את נוכחותו של הבורא בכל רגע ולהתבייש בפניו. ואין אדם שלא עושה טעות, שלא אומר דבר לא במקום, מילה לא במקום. היום מישהו אומר משהו לא במקום – אוהו, מה שעושים ממנו.

בן אדם הוא רק בן אדם. גם מלאך יכול חלילה לטעות, היו מקרים. אז מה בן אדם שיש לו יצר הרע והוא בתוך החומר, הוא לא יכול לטעות? כל בן אדם יכול לטעות.

"אל תדון את חברך עד שתגיע למקומו". אנחנו אומרים: אני לא רוצה להגיע למקומו, אז אני גם לא רוצה לדון. אנחנו לא עוסקים ב'לדון בני אדם' בדרך כלל בעזרת ה', ובן אדם צריך להיות בן אדם טוב, שיהיה לו לב טוב. אם הלב טוב, הכל רע. אם הלב רע, הכל רע.

הכל הולך אחר הלב, פנימיות דפנימיות דפנימיות הלב – מה יש בתוך הלב? מה מניע את הבן אדם? זו עבודה אמיתית? זו הצגה? הוא באמת עובד את ה' או עובד על האנשים כמו שאומרים היום? מה הוא עושה? מה באמת? כמובן שמי שיודע מה הבן אדם עושה – זה רק הבורא יתברך, ואולי גם פמליה של מעלה יכולים לדעת והאדם עצמו, אלא אם כן הוא כל כך מרמה את עצמו, כל כך נתון כבר בתוך הסטרא אחרא, שכבר לא מרגיש מה הוא עושה מה הוא לא עושה. אבל בדרך כלל גם האדם יודע צרות נפשו.

אנחנו צריכים להתעסק בתיקון שלנו, בתיקון עולם במלכות שדי, ולא בלקטרג ולרכל ולדבר על אנשים אחרים, להוציא עליהם לשון הרע ושם רע וכל המכשלות של הפה ה' ישמור, שהחוש שהכי קשה לשמור עליו זה הפה, "חיים ומות ביד הלשון" – מאוד מאוד קשה.

גם אם האדם כבר לומד "חפץ חיים" הקדוש זי"ע ויודע את ההלכות – אז שלא יתחיל להקפיד על אחרים, כי הלואי ויקפיד על עצמו וישמור על הפה, אבל שיתחיל לשנוא את האחרים שמדברים או נכשלים בלשון הרע או ברכילות או בדברים כאלה, אז מה עשינו? שזה יביא לו שנאת ישראל, שנאת האדם? זה אסור. ולכן גם מי שלומד את זה שיהיה הכל

בעונה, לא בשביל לקטרג על אחרים ולהכשיל אנשים אחרים. בשביל זה יש את הש"טן, זה התפקיד שלו, יש לו מספיק מה לעשות, לא צריכים לעזור לו.

אם כן, העבודה של העניין הזה, של קדושת החושים, צריכה להיות לשם שמים. תיקון המידות צריך להיות לשם שמים. לימוד התורה צריך להיות לשם שמים. עבודת הדבקות צריכה להיות לשם שמים, "כְּגַמְלַל עָלַי אֱמוּנָה" – בתמימות, בקדושה, בתמימות, זה מה שאבא אוהב. אבא שבשמים אוהב לב שלם. לכן אמרו על דוד, דוד מלך ישראל חי וקיים, שהיה לבו שלם יותר מלבו של שלמה המלך בנו, שהיה חכם מכל אדם וזכה לבנות את בית המקדש – אבל לבו לא היה פָּלַב אביו. ה' יעזור.

אנחנו צריכים להתפלל על עצמנו ועל כלל עמו ישראל ועל כל העולם כולו שכולם, יהיה להם לב – לב טוב! לאהוב את הבריות, לאהוב את התוכחות, לאהוב את אבינו שבשמים, לאהוב את הצדק ואת האמת ואת היושר, לאהוב את כל המידות הטובות, לאהוב את הבריות, לדון אותם לכף זכות, לא לכף חובה.

זה שכן אדם משתדל בכל הלב שלו לעשות רצונו יתברך בכל העניינים, "בכל דרכך דעהו" – זה מקדש אותו ומקדש את הבריאה כולה. אם יהודי אחד מתעלה בעבודתו יתברך באמת – הוא מכריע את העולם לכף זכות. כל אחד צריך לראות את עצמו שאם הוא עושה מצוה, הוא מכריע לכף זכות, או שחלילה עושה עבירה, הוא מכריע לכף חובה. אבל באמת יש "מְגַנְי אֶרֶץ מְאֹד וְנִעְלָה", "מגני ארץ" – צדיקים שבזכותם העולם קיים, בזכותם העולם נידון לטוב, כמו רבי שמעון בר יוחאי שביטל כמה גזירות, כמו כל גדולי ישראל הקדושים בכל הדורות.

ה' רוצה את הלב. המח זה דבר חשוב, אבל העיקר של העיקר זה הלב – שהלב יהיה קדוש, טהור, אוהב, תמים, מאמין, עניו, בינת הלב, חכמת הלב, מבינים? כל זה – תורת רבנו הבעש"ט, תורת החסידות, 'תורת דרך עץ החיים'.

לזה צריך בן אדם לעמוד בהרבה ניסיונות בחיים שלו, כל רגע מנסים אותו בהרבה מאד ניסיונות. "לְפִיּוֹס צַעֲרָא אֶגְרָא" – לפי הניסיונות שכן אדם עובר, לפי הקשיים שהוא עובר ונלחם, לפי המלחמה אני אומר – ככה השכר, כך השכר, אם זה לשם שמים.

אל תוותרו למידות הרעות, אל תוותרו ליצר הרע, גם אם הוא מאד ערמומי ומביא לכם הרבה מאד תירוצים על פי הקדושה למה את הדבר הזה מצוה לעשות ומצוה להגיד ומצוה לצאת – אל תאמינו לו, זה יצר הרע. תקשיבו ליצר הטוב. היצר הטוב אומר בדיוק הפוך – להיות נחבא אל הכלים, לאהוב את ה' יתברך, להבדיל לאהוב את הבריות, להיות בן אדם טוב, בן אדם חיובי, לשמח את הבריות, לעסוק רק בטוב, לא לעסוק ברע, לסור מרע בכל הכח, "סור מרע ועשה טוב".

יש את המשל הזה, ששאלו את הבעש"ט גדולי ישראל, שהם כל היום עסוקים בלימוד תורה ותפילה ולא זכו למה שהוא זכה. הוא לא ידוע ככה שכל היום ישב בבית המדרש.

אז הביאו את המשל על בן המלך שיצא לשדה ולא היה לו איפה להיות, ויש איזה רועה צאן שראה את בן המלך והכניס אותו לבית שלו. ולא היה לו מה לתת, רק היה יכול לשים לו מפה לבנה על השולחן, לא היה לו אוכל לתת לו ולא כלום, ורק כסות לבנה על הרצפה שהוא יוכל לישון – רק זה, זה הדבר היחידי שהיה לו, אבל זה מה שהוא עשה בשביל בן המלך.

אז כשבן המלך חזר לארמון הוא לקח את רועה הצאן הזה והוא הפך אותו לעיקר, לעומת השרים שכל הזמן משרתים את המלוכה ואת המלך. הם שאלו, והוא אמר שכשהוא היה בשדה רק הוא היה שם ועזר לו ונתן לו, אפילו שהיה כלום.

הנמשל – עבודה לשם שמים, עבודה נקיה. לא משנה מה אתה עושה – תעשה את זה נקי, לשם שמים, בלי מידות רעות. יש לך שם מידות רעות? תיזהר! אפילו אם אתה מתלהב ממשו, מתעורר במשו, בקדושה, ואתה בטוח שזו קדושה – תבדוק טוב טוב מי מעורר אותך, האם זו קדושה? אולי זה היצר שמסתתר וכביכול מעורר בך רגשות קנאות וקדושה, וזה בכלל... איפה זה ואיפה אתה?

לכן, בכל דבר ודבר שבן אדם קצת מתחיל להיכנס להתלהבות, שיבדוק מי מכניס אותו לזה, שמא זה לא מהקדושה, שמא זה מעורבב. עבודה מעורבבת היא לא טובה. אבא שבשמים רוצה עבודה נקיה.

זהו, זה מה שיש לנו להגיד היום.

יהי רצון שנקיים גם את מה שאנחנו אומרים, לא רק לדרוש אלא גם לקיים, שכל אחד יזכה שיהיה לו לב קדוש וטהור וחושים טהורים וקדושים לעבודתו יתברך!

לחיים, לחיים, לחיים!

להתחזק, להתפלל שה' ישלח ישועות לעם ישראל ולעולם כולו!

שבוע טוב וכל טוב סלה!

לתת כח לפמליה של מעלה

ערב טוב, חיים טובים, מה שלומכם?

אנחנו פה בשיחת נפש בעניין שפמליה של מטה צריכה לתת כח לפמליה של מעלה.

יש סיפור בשבחי הבעש"ט על רבנו הבעש"ט הקדוש והאהוב – אין כמו רבנו הבעש"ט, שליחו הנאמן של הקדוש ברוך הוא, יחיד בדורו, יחיד בכל הדורות! – כן, אז רבנו הבעש"ט יום אחד בשחרית עמד ברחוב, והיה שם יהודי בכפר שהיה לו מנהג כל יום ללכת מבית כנסת לבית כנסת להגיד "ברכו", "קדיש", בכל בית כנסת, עבר מבית כנסת לבית כנסת. זה היה המנהג שלו.

באותו יום רבנו הבעש"ט עמד בחוץ, היה יום גשום והיה בוץ, והיהודי הזה עבר ליד הבעש"ט. הבעש"ט אמר לו: "מהר מהר, רוץ עשה את מעשיך!" היהודי הפשוט הזה הבין ענין, הוא לא היה יכול ללכת מהר בגלל הבוץ, לקח סוס ורכב מבית כנסת לבית כנסת ועשה את מנהגו הקבוע להגיד "קדיש", להגיד "ברכו". ואז נפטר לעולמו. זה הסיפור.

נשאלת השאלה: טוב, קודם כל רבנו הבעש"ט ראה שזה הזמן האחרון שלו, היום האחרון שלו, וזירז אותו שיספיק לעשות את מנהגו. כמובן שבאופן פרטי היהודי הפשוט הזה בזה שאמר "ברכו" ועשה את מנהגו ועוד יום אחד זכה – אז בטח יש לו בשמים מזה שכר גדול, אין-סופי, על כל דבר שיהודי עושה בתמימות, במסירות. אבל האם יש לזה עוד משמעות מעבר לשכר הזה על שהוא זכה לעשות את מנהגו עוד פעם, פעם אחרונה?

בוודאי שכן. זה מה שהקדמתי ואמרתי, "פמליה של מטה נותנת כח לפמליה של מעלה". ורבנו הבעש"ט הקדוש, האהוב, הוא חי את זה – איך לתת כח לפמליה של מעלה, ובכל צעד וצעד ושעל שעשה נתן כח לפמליה של מעלה, היה קשוב לכרוזים שיוצאים משמים. כן, היה איש האלוקים, לא כל אחד בדרגה של איש האלוקים, כמובן.

אבל הוא הכניס את זה בליבותיהם של ישראל – לעבוד את ה' יתברך באש! בתמידות, לעמוד במכסה! יש לך מכסה שאתה צריך לעשות כל יום – של תהלים, של צדקה, של לימוד תורה, לא משנה, של להיות שמח לכבודו יתברך? אל תוותר.

ברגע שהעבודה שלך מתחילה להיות חשובה בשמים – היצר הרע הפרטי והכללי מפריעים לעבודה שלך, זה מובן. ככל שיש יותר הפרעות, תדע לך שהעבודה שלך יותר חשובה, ואל תוותר. לא משנה מה קורה, אם נפלת קמת – עיכבו אותך, עצבנו אותך, הפריעו לך, תשתדל בכל הכח לא לוותר, כי זה סימן מובהק, סימן מובהק שהעבודה שלך חשובה למעלה.

כל עבודה של כל יהודי חשובה למעלה. עבודה שלשמה, ועבודה תמימה, ועבודה בתמידות – בונים על זה בשמים, בונים על המכסה שלך בשמים. כל מה שיהודי עושה במחשבה, דיבור ומעשה מרגע שהוא מתעורר עד שהוא מוסר את נשמתו לבורא, כל יום ואחרי מאה ועשרים שנה – צריך להיות על מנת לתת כח לפמליה של מעלה, לא משנה מה אתה עושה.

אמר רבנו מקוריץ הקדוש זי"ע, רבי פנחס מקוריץ אמר שכל דבר שיהודי עושה לכבודו יתברך, לא משנה מה – יקר מאד! זה הנושא שאנחנו צריכים להבין: שבן אדם יכול לשתות מים ולברך על זה ובסדר, עשה ברכה ראשונה, ברכה אחרונה, הכל טוב. יהודי אחר יכול לעשות אותו דבר ולקרוע את הרקיעים, כי הוא מתכוון לתת כח לפמליה של מעלה, כי הוא מצטרף.

כמו שיש מלחמה פה למטה, יש מלחמה למעלה. אם עכשיו למשל בזמן הזה, אנחנו רואים צרות צרורות ואין שקט, אז גם למעלה אין שקט. וגם אז אנחנו יודעים שהשכינה הקדושה בצער, וה' יתברך בצער – "בכל צרתם לו צר", כי הוא רוצה להשפיע ולהיטיב כל הזמן לנבראים ובטח לעמו ישראל עם קדשו, ואם זה לא מתאפשר בגלל העוונות, בגלל מידת הדין, אז הוא בצער.

וזו העבודה האמתית של החסידות, פנימיות דפנימיות דפנימיות הלב, של הבעש"ט – כל דבר ודבר שיהודי עושה, לא משנה, הדבר הקטן ביותר שהוא עושה, שיכוון לתת כח לפמליה של מעלה, שיתן כח לשכינה הקדושה, לתקן את השכינה, להעלות את השכינה, ליחדה עם דודה בשם כל ישראל, ככה. זו עבודה לשמה. ויש לזה הרבה מאד חשיבות.

ובדור כמו שלנו, שאנחנו דור יתום ודור למטה בתוך הגשמיות, בתוך כל הצרות של חבלי משיח, כל הבלבולים וכל הניסיונות וכל הלחצים, ועכשיו כל מה שקורה לאחורונה – מאד יקר יהודי שמכוון לשם שמים, זה הכי יקר והכי חשוב.

ואת זה בהתחלה אולי רק בשכל בן אדם מכוון. ואז צריך "וְהִשְׁבֵּת אֶל לְבָבְךָ", שזה יהיה באמת מבפנים, ועד כדי כך שזו תהיה מטרת חייד. כל בן אדם חושב, 'מה הוא יבקש מה' היום?' צריך לחשוב מה תתן לה' היום! לא רק מה שתבקש. ממילא אתה מבקש – יש לך תפילת שמונה עשרה שלוש פעמים ביום, אתה מבקש כל מה שאתה צריך.

ובנושא הזה, שעד שבן אדם באמת מבקש מאבא שבשמים משהו, למשל בזמן ההתבודדות היומית שהוא מתבודד והוא מבקש מאבא שבשמים משהו – חשבתי על העניין של שאול המלך שהלך לחפש את האתונות שאבדו לאביו ומצא מלוכה, מהאתונות האלה לקחו אותו והמליכו אותו להיות מלך – יכול להיות שבן אדם בתפילה שלו בא לבקש מה' יתברך משהו גשמי, איזה אתונות שהוא צריך, ואם היה מכוון את לבו ומבין ענין – אולי הוא היה זוכה למלוכה במקום האתונות האלה, היה זוכה לדברים גדולים.

בגלל שאנחנו בקטנות דקטנות דקטנות דקטנות דמוחין ובאמת בענייני הישרדות גשמית ורוחנית ונפשית ומחשבתית, בְּפֶרֶט, בְּפֶלֶל, בן אדם למטה שבור ורצוף – אז מה הוא כבר רוצה מאבא? רוצה שאבא יעזור לו, שיתן לו פרנסה, בריאות, זיווג, ילדים, כל אחד מה שהוא צריך, שיסדר לו את העניינים בעבודה, במשפחה, שיתן לו נחת – כל מיני דברים שבן אדם באמת מרגיש שחסר לו, זה לא דמיונות, זה אמיתי.

אבל אולי הוא צריך לבקש דברים יותר גבוהים, לחשוב רגע לפני שהוא מבקש, אולי יש פה בקשה יותר גבוהה מלחפש את האתונות? אולי יש פה איזה משהו – אפשר לבקש על השכינה הקדושה, על הגאולה השלמה, על כלל עמו ישראל, על שנוכה להתגבר, להזדכך, להיות עבדים נאמנים לה' יתברך? לא יודע, כל אחד שיחשוב להעלות את דרגת הבקשה.

לא שלא צריך לבקש גם על הדברים הפשוטים. כתוב שצריך לבקש על שרוך נעל, על כל דבר צריך לבקש כי אבא נהנה מזה, כן, שהצדיקים, "ועמך כולם צדיקים", מבקשים ממנו הכל. ואם לא נבקש ממנו, ממי נבקש?! אבל הנה, אני נותן פה איזה פתח להתבונן על זה, שלא רק לחשוב על הדברים הקטנים, לחשוב על הדברים הגדולים! – ואת זה לבקש קודם.

כי אם אתה, עד שמגיע למלך אתה מבקש, 'תן לי פרוסת לחם' – נותן לך פרוסת לחם. אבל אם עד שאתה מגיע למלך אתה מבקש מהמלך, 'אני רוצה להיות תמיד בקרבתך!' אז הוא אומר, 'זכית, הנה' – אתה בקרבתו, אתה בדבקות עמו.

ולכן צריך לדייק מאד. בהזדמנות הזו שיש לבן אדם להתפלל, להגיד כמה מילים מהלב לפני ה' יתברך – שידייק את הבקשה. גם הבקשה צריכה להיות על מנת לעשות נחת רוח, על מנת

לתת כח לפמליה של מעלה, על מנת לעזור לשכינה הקדושה, רחל נוקי דז"א קדישין, שהיא במצב קשה מאוד מאוד מאוד.

אנחנו "עם סגולה", כמו שכתוב בפרשה – עם סגולה שבחר בנו מכל העמים לעשות את העבודה הזו. והעבודה הזו עולה למעלה, אם זו עבודה נקיה לשם שמים, בצנעה, בלי שאף אחד רואה ושומע, רק לכבודו יתברך – היא עולה למעלה, המלאכים מעלים אותה בשמחה, אף אחד לא יעצור אותה. כמובן-כמובן, שבן אדם גם צריך את הגשמיות שלו ואת העניינים שלו, צריך לבקש "בלב נשבר ונדכה אלוקים לא תבזה" ו"תפילה לעני כי יעטוף" וכל התורות הידועות.

כאן אנחנו מוסיפים, שלפעמים אולי כשבן אדם מרגיש בטוב ולא חסר לו כלום – יבקש את קרבתו יתברך קודם כל. ואחר כך יבקש את הדברים הגשמיים שהוא צריך. זהו. זה המסר להיום.

בואו נתחזק ביחד לעבודתו יתברך – לתת כח לפמליה של מעלה!

לחיים, לחיים, לחיים, לחיים!

ברוכים תהיו!

הלכה או רוח הקודש?

לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה.

שלום, מה שלומכם?

היום נספר איזה סיפור משבחי הבעש"ט. אני אספר את זה בקיצור, מי שרוצה, אז צריך לראות את זה בתוך הספר.

הסיפור הוא שהבעש"ט הלך בדרך ושמע כרוז, שיכנס לאותה עיירה ויחליף את השוחט, שהשוחט לא בסדר. טוב, הוא נכנס לעיירה, הוא התפלל, הוא ישב שם. בא השוחט, שחט איזו בהמה, תלה אותה בפרוזדור. הבעש"ט ישב שם ואמר לשוחט שיחתוך לו חתיכה מהבשר, שיעשה לו צלי או משהו.

אמר השוחט: "לא, בשום אופן לא! רום מעלתו בטח מתלוצץ, הוא לא יאכל מזה שהרי הבהמה טרפה". אמר לו הבעש"ט: "אבל הבהמה אומרת לי שאני אכל אותה". כולם התפעלו מהעניין הזה. אז הוא אומר: "לא, לא", שזה טרף. אז הוא אומר: "במה זה טרף?" אז הוא נתן איזו דעה למה זה טרף. והחסידים שהיו עם הבעש"ט לא אהבו את הנקודה שהבעש"ט מתווכח בעניין כזה של הלכה, והוא אומר שהפרה אומרת לו שהוא יאכל אותה...

הבעש"ט הרגיש בזה ואמר: "טוב, תשלחו לפוסק שיש פה בכפר השני לשאול את השאלה האם זה טרף או לא". שלחו, והגיעו מהר עם תשובה שכמובן שהפרה היא כשרה ואפשר לאכול אותה. ואז הבעש"ט הוריד את השוחט מתפקידו ולא דאג לו לפרנסה אחרת, שתמיד הוא היה דואג שלא לקפח פרנסה של יהודי, אבל כנראה בגלל העזות הזו, הויכוח, מה שהיה שם, זה מה שהוא עשה.

מה בא לספר לנו הסיפור הזה? הרבה דברים. קודם כל בענייני כשרות – יש מצד אחד ענין להדר, כמה שאפשר יותר לאכול אוכל כשר בהידור רב, כמה שניתן, להוציא על זה כמה כסף שצריך בשמחה ובטוב לבב.

מצד שני, יש את הצד השני – שיש לפעמים שאלה של כשרות ואפשר להכשיר, ואם לא מכשירים את זה אז יכול להיות שם איזה גלגול באותה בהמה או באותו מאכל, והגלגול הזה לא מקבל תיקון בגלל שפוסלים את זה, זורקים את זה לכלבים, ואז הגלגול הזה יכול בהחלט, גלגול של יהודי, יכול לקטרג על השוחט ועל הפוסק, למה זה קרה?

וזה קרה נדמה לי לרבי מפולנאה, תלמידו של הבעש"ט, שאיזה חודש לא קיבלו את התפילה שלו כי הוא מיהר לבית כנסת ופסל איזו אווזה, ובאָוזה היה גלגול, והגלגול הזה קטרג עליו, ועד שהבעש"ט לא התערב לא קיבלו את התפילות של הצדיק.

אם כן, העניין של הכשרות הוא ענין דק, חשוב מאד. עכשיו כשאנחנו בדור תעשייתי יש הרבה מאד בעיות של כשרות, ה' ישמור. צריך להתפלל שלא ניכשל, שלא נכשיל ולהעלות את הניצוצות ואת הגלגולים שיש בכל המאכלים. ולכן צריך לברך לפני ולהגיד דבר תורה על השולחן ולברך אחרי. כל הדברים האלה הם תיקון של דומס'צומח'ח'ימדבר. זה התפקיד שלנו, להעלות את כל הניצוצות שיש בדומס'צומח'ח'ימדבר, זה העניין של הכשרות.

לכן הבעש"ט שמע את הכרוז הזה – הרי מילא אם השוחט היה, איך אומרים, היה מכשיר דברים שלא צריך, זה מובן למה להעביר אותו מהתפקיד שלו. אבל פה היה מחמיר מדי. ובכל זאת היה כרוז מהשמים כי הוא מחמיר מדי והוא מונע את התיקון של מי שיש לו

עדיין תיקון – הבהמה שעדיין כן היה אפשר להכשיר אותה. אז לכן הבעש"ט שמע את הכרוז הזה.

והנה שוב אנחנו רואים פה את המתח המובנה בין הצדיק העליון הזה ששומע כרוזים מהשמים לבין האנשים הרגילים, לבין החסידים שלו, לבין פוסק ההלכה – כל האינטראקציות שיש ביניהם, וכמה קשה לקבל נוכחות יומיומית של איש אלוקים.

כולנו היינו רוצים שיבוא משה רבנו, שיבוא המשיח, וכולנו מצפים ומחכים, אבל האם אנחנו נוכל לסבול את ההנהגה שלו? האם אנחנו נוכל לסבול מצב של "אבן מקיר תזעק"? שהאבן תצעק: 'אתה עשית עבירה עכשיו', האם אנחנו נוכל לסבול את הגילוי פנים?

מובן שכשתבוא הגאולה השלמה ה' יתברך ישחוט ליצר הרע, ולא יהיה יצר הרע. אבל בכל זאת יש לנו עדיין הרגלים בתוך הטבע, קשה לנו, ויש פער עצום בין איש האלוקים ששומע את הכרוזים ויודע את הסודות לבין הבן אדם הפשוט לבין החכם שצריך לפסוק את ההלכה.

הלכה זו הלכה, ככה זה. זה שהבעש"ט אמר: 'אבל הבהמה הזאת אומרת לי שאני אכל אותה', זה בכלל... הרי לא פוסקים הלכה לפי רוח הקודש – זה הכניס אותם ללחץ, את החסידים שלו, איך הרבי עכשיו יאכל חתיכה והשוחט אומר שזה טרף, והבעש"ט אומר שהפרה אומרת לו לאכול אותה. אז לכן רבנו שלח כמובן לשאול את הפוסק, כי העולם הזה זה העולם הזה, "לא בשמים היא", וצריך לפסוק לפי ההלכה.

אבל זה בא להראות את ההבדלים בין ההשגה של בני האדם הרגילים לבין ההשגה של צדיק יסוד עולם כמו רבנו, זכותו תגן עלינו ועל כל ישראל – שבזכותו באמת כל המאכלים יהיו כשרים, ולא ניכשל בדבר הזה שמטמטם את הלב, מטמטם את המח מבחינה רוחנית, וזה גם מעכב את הגאולה.

יהי רצון שהאוכל יהיה כשר ואנחנו נהיה כשרים – לא רק מה שאנחנו מכניסים לפה, גם מה שנוציא מהפה שיהיה כשר.

כל טוב לכם.

האור שבלב

שבוע טוב, חיים טובים.

אנחנו פה עוד פעם במלווה מלכה, ועוסקים ב'שבחי הבעש"ט' הקדוש, רבנו הקדוש והאהוב וב'דרך עץ החיים' – בדרך שלנו של החסידות בעבודתו יתברך.

אנחנו רוצים לדבר היום על האור שבלב, המצב המתוקן הוא כשבן אדם תמיד שמח ויש לו אור בלב, המצב המקולקל זה כשמסתלק האור מהלב. ולמה מסתלק האור מהלב? או, לא עלינו, מפגמים שאדם עושה במחשבה, דיבור ומעשה – עבירות, דברים כאלה, ה' ישמור, או מריקנות – דברים שהוא סתם מבזבז איתם את הזמן לבטלה, לא למשהו שבקדושה, או "דאגה בלב איש" או איזה מקרים שקורים לאדם שקשים לו, אז האור מסתלק. כשהאור מסתלק מהלב הוא גם מסתלק מהעולמות, ולכן "עוז וחדוה במקומו".

מאוד מאוד חשוב למשוך את האור בחזרה לתוך הלב. זו מלחמה. יש לנו מלחמה על הדבקות. האור שבלב זה סימן של דבקות שלנו בבורא יתברך ובתורתו ובעולמות הקדושה. ההסתלקות של האור היא ההפך מהדביקות והיא התחברות רחמנא לצלן עם היצר הרע הפרטי ו/או הכללי. זו מלחמה גדולה.

אמר רבנו רבי נחמן מברסלב הקדוש זי"ע "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד". אם זו מצוה גדולה – אז יש עליה מלחמה גדולה כמו שאמרנו כבר בעבר.

כדי שהאור ישרה בלב צריך "סור מרע" – זה מלחמת היצר, ו"עשה טוב" – זה למשוך את האור ללב על ידי דבקות בה', על ידי עשיית תורה ומצוות ומעשים טובים וחסדים, על ידי זה שבן אדם נלחם נגד החושך ולא נותן לחושך להשתלט עליו בשום מקרה, לא משנה מה.

כך היתה דרכו של רבנו הקדוש והאהוב הבעש"ט הקדוש, להיות בשמחה ולהיות באור. מסופר שפעם אחת הזדמן אצלו אורח שנשאר לישון, ובאמצע הלילה כרגיל רבנו הבעש"ט קם והלך ליד התנור והתחיל לעשות ייחודים והתבודדות, ושרתה עליו השכינה ואור חפה עליו מלמעלה. והאורח, שכנראה ישן בסמיכות מקום, התעורר ונבהל, חשב שיש שריפה וצעק לבעלת הבית: "יש שריפה!" אז היא אמרה: "עד שאני אתלבש ואבוא, תיקח את המים שיש אצלך ותלך לכבות". הוא בא לכבות והוא פתאום ראה את הבעש"ט והתעלף – האורח התעלף מהאור הזה. טוב, אחר כך העירו אותו, אז הוא אמר: "מה זה היה??" הבעש"ט הסתיר את עצמו, אמר: "כנראה שאמרתי תהלים ונדבקתי בה'..." והקטין את העניין.

אנחנו יודעים גם מהמגיד ממזריטש הקדוש זי"ע, ממשיכו של רבנו הבעש"ט הקדוש, שכשהוא היה מתחיל לסובב את הגארטעל שלו סביב המותניים שלו היה מתמלא כולו באור, היתה כזאת קדושה שאי אפשר להיות בקרבתו.

הדורות בינתיים ירדו... בדרך כלל יש אור מהחשמל, מהפלורסנט, האור מהשמש... צריך שיהיה אור דקדושה – אז לא יראו מעלינו איזה אור חיצוני שכולם יכולים לראות, אבל בתוך ליבנו אנחנו צריכים להיות מאד מודעים לעניין הזה – אם יש אור או שיש הסתלקות האור. האם אני שמח ודבק בה', אני חיובי? או שאני בשיברון, או שאני בהסתלקות האור?

מיד כשיש הסתלקות האור צריך לבדוק למה, מה גרם לזה, לבדוק – רגע, מה עשיתי? מה אמרתי? איפה טעיתי? אולי כעסתי, אולי נכנסה בי מחשבה לא טובה, אולי חלילה איזה כפירה? אולי לא למדתי את הסדר שלי? אולי פגעתי במישהו? אולי הכל ביחד? – לעשות חקירה ולעשות תשובה.

תשובה: תשובה שלמה, תשובה לשם שמים, תשובת כל העולמות כולם, תשובה – תשוב
ה"א.

ברגע שאנחנו עושים תשובה אז ה"ה"א, שזו השכינה הקדושה, חוזרת להתחבר עם זעיר
אנפין, ואז נהיה השם שלם יהוה. ואז בוודאי שבכל העולמות צריך לרדת האור – וגם
בתוך נפשנו ובתוך לבנו, כי השכינה צריכה לשרות בלב. ולכן מבחן גדול לדעת מה מצבנו –
זה מה מידת האור שיש לנו בלב במשך היום, במשך החיים, במשך התקופות. אז הבן אדם
צריך שיהיה לו 'מדד', הוא צריך להיות רגיש לעניין הזה ולבדוק את העניין הזה ולא לוותר.

ברגע שהוא רואה שיש הסתלקות האור – לעשות תשובה, לעשות "שיויתי ה' לנגדי תמיד",
להתפלל לאבא שבשמים, להגיד איזה קפיטלאך תהלים, ללמוד משהו ולהחזיר את האור
ללב.

הצדיקים, יש להם תמיד אור בלב, "אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה". "אור זרוע לצדיק
ולישרי לב שמחה" – זה האור הקדוש הזה שאנחנו צריכים לשמור בלב ולהיות מודעים
אליו ולהקשיב לפנימיות שלנו – האם אנחנו הולכים "מְחִיל אֵל חֵיל" או חלילה מדחי אל
דחי? ה' ישמור.

זו המלחמה. משם מתחיל הכל. וזה 'מדד' שמראה אם אנחנו מתקרבים לרבנו של עולם או
חלילה להפך. אם יש אור דקדושה בלב – אנחנו בדרך הנכונה.

לכן אמרו חכמינו "אין אדם למד אלא איפה שליבו חפץ", איפה שליבו, לא איפה ששכלו,
לא איפה שהדמיון שלו. איפה שליבו חפץ – שמה התיקון שלו. גם בתוך הפרד"ס של התורה
איפה שליבו חפץ – שמה התיקון שלו. אם שמה התיקון שלו, אז צריך לעשות את התיקון.
ברגע שעושים את התיקון – יש אור בתוך הלב.

ה' יעזור שיהיה לכולנו אור תמיד – של קדושה ושמחה ובריאות ופרנסה, ושתבוא הגאולה
ברחמים בקרוב.

שיהיה שבוע טוב ובריא.

לחיים! לחיים! לחיים!

הרחבת הכלים בעבודת ה'

שלום עליכם, חיים טובים!

היום אנחנו נדבר על הרחבת הכלים לעבודתו יתברך.

כשבן אדם עולה לשמים אחרי מאה ועשרים שנה שואלים אותו שם בבית דין של מעלה כמה שאלות: "האם נשאת ונתת באמונה? האם קבעת עתים לתורה? והאם ציפית לישועה?".

נשאת ונתת באמונה' – מובן, כן, זה גם ענין של משא ומתן באמונה למעשה וזה גם בעניינים של עבודת ה', אם הוא נשא ונתן באמונה. 'קבעת עתים לתורה' – זה מובן, אדם צריך לקבוע עתים לתורה. אבל מה הדרישה הזו 'האם ציפית לישועה?' ציפית לישועה, מה זה כל כך חשוב?

זה מאד חשוב. כמו שאדם מעורר מלמטה, ככה מעוררים עליו מלמעלה. אם בן אדם מצפה לישועה – סימן שהוא מאמין בה', סימן שהוא מאמין בתורה, סימן שהוא מאמין שתבוא הישועה, הוא מרחיב את הכלי שלו, "הרחב פיך ואמלאהו". יש כלי קטן ויש כלי גדול: כלי קטן – האור מצטייר לפי הכלי, כלי גדול – "והריקותי לכם ברכה עד בלי די". הכל תלוי בכלי. "אני הוי"ה לא שְׁנִיתִי" – זאת אומרת שמבחינת ה' יתברך, הוא כל הזמן משפיע, הבעיה היא בכלים.

אנחנו פה בעולם החומר, בעולם המודרני, בעולם כמנהגו נוהג, חיים את היום יום. הנה, עכשיו היתה קצת הפסקה, חודשיים בן אדם היה בבית, בסדר. אבל בדרך כלל הוא קם, הולך לעבודה, עושה את העניינים שלו, חוזר – יש לו סדר יום, יכול לחיות כל החיים שלו בטבע. יש טבע, ויש מעל לטבע. יש מעל הטבע בתוך הטבע, ש"התאוה לו יתברך להיות לו דירה בתחתונים" כמו שאומר בעל התניא הקדוש.

אבא שבשמים רוצה להשרות את שכינתו פה בעולם הזה, לכן נברא העולם הזה. אם היה מספיק לו עולם המלאכים, אז היה את עולם המלאכים. הוא רוצה שפה בתוך עולם הגשם, בתוך העולם העכור הזה עם כל הבעיות והערבוב בין טוב לרע, שאנחנו נעשה פה כלי להשראת שכינתו – "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", בתוך בני ישראל.

תורת רבנו הבעש"ט הקדוש והאהוב היא כל העניין הזה של "הרחב פיך ואמלאהו". יש טבע, יש מעל לטבע – הנה הוא איש האלוקים, לפני שלוש מאות שנה הופיע, חי כמו בן אדם רגיל, חי עם אנשים רגילים ופתאום הוא היה צינור לנסים ונפלאות שלא נראו מאז זמן התנאים, פלאי פלאים.

יש איזה סיפור שיהודים אמרו לו שיש איזה נהר שכל שנה טובע שם יהודי. הוא בא לשם, גזר על הנהר שיתייבש – הנהר התייבש. אלא מה? הוא אמר לבן שלו, ר' צבי, שידע שבמשך הזמן, שלא ישכח אם הוא פעם יעבור שם – זו סכנה, כי השר הממונה על הנהר הזה כועס על הבעש"ט והוא ירצה לנקום. בבעש"ט הוא לא יכול לנקום בגלל דרגתו הגדולה, אבל בבן שלו הוא ינסה לנקום.

הבן שלו שכח את זה, הבעש"ט הסתלק לעולמו, ויום אחד הוא עבר שם, ובאמת בא פתאום נחשול מים עצום להטביע אותו, וכמעט טבע. ואז הוא צעק לה' והזכיר את השם, שם הקודש "אנא בכח...", שזה שם שהבעש"ט הקדוש קשור אליו, ואז אבא שלו בא מעולם העליון והציל אותו. תראו איזה כח תראו איזה דרגות.

הנה יש את איש האלוקים, שבא להזכיר לנו שהעולם הזה הוא לא רק בשביל לאכול ולשתות ולהנות ולישון ולהגשים איזה משאלות לב. באים לעולם הזה כדי לעשות כלי להשראת השכינה. אפשר השראת השכינה לכלל העולם ולכלל עם ישראל – בזמן שיש בית המקדש, אז היא שורה בקודש הקודשים. ויש השראת השכינה אצל האדם הפרטי, מי שזוכה – רוח הקודש או בעזרת ה' בעתיד נבואה.

איך אנחנו מגיעים לדרגות האלה בכלל? אנחנו צריכים בתוך הניסיונות של היום יום להרחיב את הכלים שלנו, לא לסגור את הכלים. בן אדם, יש לו איזה בעיה, הוא אומר: 'אין לבעיה שלי פתרון, אני אבוד, אני מסכן מה אני אעשה?' או שנניח הוא מחפש פתרונות בטבע מה לעשות, השתדלויות, שזה דבר אמיתי וחשוב מאד וצריך לעשות את ההשתדלות הכי טובה – אבל מה מבחינת ה'ציפית לישועה'? הוא מצפה לישועה? הוא מצפה לישועה באמת? הוא מחכה לנס? הוא מחכה להתגלותו יתברך? זו השאלה. האם בן אדם מחכה לנס, מחכה להתגלות של ה' בכל דבר ודבר, שה' יבוא ויציל אותו?

תראו בתהלים, דוד המלך, חג השבועות היארציט שלו. דוד מלך ישראל חי וקיים, תראו בתהלים איך הוא ציפה בכל דבר ודבר שהיה לו, טוב או קשה – הוא פנה לה', היה בדבקות, היה בתפילה וציפה לישועה, שאבא שבשמים יציל אותו מאויביו. וכך היה לו הרבה פעמים, שממש בנס ה' הציל אותו, מנס לנס.

אם אנחנו נצפה לנס ונספר בעניין הנסים שהיו בזכות הצדיקים – אנחנו נזכה לנסים. אבא רוצה להשפיע, אבא שבשמים רוצה להתגלות, זו המטרה של הבריאה. המטרה של הבריאה היא לא חושך, המטרה של הבריאה היא לא הסתר פנים. המטרה של הבריאה היא ש"התאווה לו יתברך להיות לו דירה בתחתונים" – לא רק בקודש הקודשים, אלא בבשר ודם, בכל אחד ואחד מאתנו.

אבא שבשמים רוצה, לעתיד לבוא, שכולנו נהיה נביאים. בזמן הנביאים היה ענין של בית ספר לנבואה – היה נביא וסביבו 'בני הנביאים' והוא היה מלמד אותם איך להתקדש, איך להידבק בה', איזה ייחודים לעשות, איזה תפילות לעשות, והנביא היה מתחיל להתקדם שלב-שלב – עד שזכה לנבואה או שלא זכה, או שזכה פעם אחת או שזכה הרבה פעמים.

היום אין נביאים, אין בתי ספר לנבואה, אבל בדרגה שלנו הקטנה אנחנו צריכים להרחיב את הכלי שלנו, להרחיב את האפשרות שאבא שבשמים יציל אותנו, גם בִּפְרֵט וגם בְּכָלֵל. כמה צרות יש לעם ישראל, כמה צרות יש למדינת ישראל – הנה זה נס. המדינה הזו זה נס. ברוך ה' אלוקי ישראל, זה נס.

נכון שיש פה אנשים חכמים וחרוצים וגיבורים ואת כל ההשתדלויות בטבע עושים. אבל האדם יכול לעשות את כל ההשתדלויות בטבע ולא יצא מזה כלום. ישבו מאה אלף פרופסורים וירצו להביא פתרון לאיזה וירוס ולא יצליחו, ישב אחד ופתאום ה' ישלח לו והוא יצליח.

כל הצלחה היא מהשמים. זה מה שאני קורא לו 'להרחיב את הכלים', לצפות לישועה בדברים הכי קטנים: אתה עכשיו מאחר לעבודה, אתה מחכה לאוטובוס, אתה בטוח שתאחר? תתפלל לה' שהאוטובוס יגיע ולא תאחר – אולי באותו יום בנס לא יהיה פקק. אין לך איפה להחנות את הרכב, תתפלל לה' שיהיה לך מקום – פתאום יש לך מקום. חסר לך כסף, ואתה לא יודע איך תשלם את השכירות? תתפלל לה', תצפה לישועה – פתאום קיבלת מפה משם, יש לך מאיפה לשלם את השכירות. ככה בעניין הרפואה ובכל העניינים.

לא שלא צריך לעשות את ההשתדלות. צריך לעשות את ההשתדלות הכי גדולה. אבל בתוך ההשתדלות הכי גדולה יש 'האם ציפית לישועה?' האם הרחבת את הכלים?

בן אדם לפעמים עושה לו תכנית והולך עם התכנית שלו, והוא חושב שזה המצב שלו, אלה החיים שלו, ככה זה צריך להיראות, לא ישתנה שום דבר, הוא הולך שלב-שלב, הכל בטבע הכל מסודר, הוא בטוח בזה – פתאום משמים משנים לו את התכנית, והוא מתמוטט. למה? כי הכלים שלו לא גמישים, כי הוא חושב שהכל טבע, שהוא מנהל את העולם. בן אדם לא מנהל את העולם, ואין טבע ואין כלום – יש רק השגחתו יתברך.

צריך להרחיב את הכלי, בחינת "הנני". הצדיקים, כשה' פנה אליהם תמיד אמרו "הנני". מה זה "הנני"? "הנני מוכן ומזומן למה שאתה רוצה, אבא שבשמים!" אבא שבשמים רוצה שנלך ימינה – נלך ימינה. הוא רוצה שנפנה שמאלה – נלך שמאלה. רוצה שנשב – נשב.

בוא נראה את ההשגחה – זה אחד הכללים בעבודתו של רבנו הבעש"ט, להסתכל על רמזים שה' שולח לך בתוך החיים, לראות מה קורה. אולי אתה רוצה לעסוק במקצוע א' ומשמים מראים לך ב'! תסתכל, ותדע שהכל זה מה' יתברך ותרחיב את האפשרות.

אף פעם אל תחשוב: 'טוב, יש לי הכנסות ככה והוצאות ככה, וחסר לי עכשיו שלוש מאות שקל לחודש, אז מה אני אעשה?!' והעולם חשוך כי חסרים לו שלוש מאות שקל לחודש, והוא גמור מזה. לא! אולי אבא שבשמים יפתח לך פתאום משהו, ויהיה לך אלף שקל לחודש! אולי יהיה לך עשרת אלפים שקל לחודש! מאיפה אתה יודע? אל תסגור. אל תגיד.

כתוב גם שאסור לפתוח פה לדברים שליליים, מאד חמור. על פי הקבלה אסור להגיד דברים רעים, שיקרה ככה, שיקרה ככה – אם בן אדם נכשל, להגיד "חס וחלילה", יבטל את זה. ההפך, יהיה רק טוב, בעזרת ה' יהיה טוב, בעזרת ה' יבוא משיח היום, בעזרת ה' יסתדר, נהיה בריאים, נהיה שמחים, יהיה הכל, הכל בשפע.

אבא שבשמים נותן שפע בלי סוף, וצריך להודות לו על זה. כל דבר קטן שיש לך – תודה לה' יתברך על זה שיש לך. וגם על מה שאין לך תודה לו, כי אם אין לך – סימן שאתה לא צריך את זה, גם אם זה בגשמיות גם אם זה ברוחניות. אל תצטער על שום דבר, אל תקנא באף אחד, תהיה שמח בחלקך ותצפה לישועה.

אם כולנו נצפה לישועה, הישועה הגדולה, הגאולה השלמה לא תאחר לבוא, כי אבא שבשמים רוצה את הקשר – את ההתקשרות שלנו אתו, את הציפיה, את הרחבת הכלים. לא לצמצם – לא במחשבה, לא בדיבור ולא במעשה. לא לצמצם את הכלים, להרחיב את הכלים כל הזמן.

בן אדם צריך להיות גמיש, שיהיה בחינת "הנני", שיוכל לעמוד בניסיונות שה' שולח, כי אבא רוצה שבכל פעם נתקדם ונעלה ונעלה – ואי אפשר לעלות בלי הניסיונות. ולכן בן אדם צריך להיות מוכן, צריך להיות מוכן נפשית.

אנחנו מדברים על הגישה הנפשית, השכלית, המעשית והרוחנית של בחינת "הרחב פיך ואמלאהו".

יהי רצון שנרחיב את פינו באמת ונרחיב את הכלים, ובשבועות הקרובים נקבל את התורה כנתינתה מסיני "כאיש אחד בלב אחד", "ובא לציון גואל".

לחיים! לחיים! לחיים!

שיהיה כל טוב סלה.

זיכוך האדם ומידותיו על ידי התבודדות ודבקות בה'

ערב טוב! חודש טוב היה, שיהיו גם חיים טובים!

מה שלומכם?

אנחנו עוסקים בהתעמקות בשבחי הבעש"ט ודרך התיקון.

ידוע שאמרו חכמינו שלתקן מידה אחת, מידה אחת באופי, זה יותר קשה מללמוד את כל הש"ס. ללמוד את כל הש"ס זה מבצע. אם בן אדם לומד שבעה דפים ביום, לוקח לו שנה – ללמוד שבעה דפים זה לא דבר פשוט. אז לתקן מידה אחת זה מבצע, מבצע רציני.

יש בזה כמה גישות: היתה גישה של הסיגופים – האדם היה צם ועושה תעניות ומסגף את עצמו. עד רבנו הבעש"ט היה נהוג ככה, ויש את כל סדר התיקונים שהביא האר"י ז"ל על חטאים מסוימים וכן הלאה, כמה תעניות צריך בן האדם לעשות. בגלל שהדור נחלש כל כך, ואנחנו מרבנו הבעש"ט הקדוש והאהוב בתחילת הארת משיח "עד כי יבוא שילה" – גם זה השתנה לעבודת ה'בן', שצועקים: 'אבא!' 'טאטע!' 'טאטעניו!' צועקים לאבינו שבשמים, מרגישים קרבה, עובדים את ה' יתברך מאהבה, לא רק מיראה, מאהבה ויראה.

בכל זאת, אנחנו חיים פה בתוך העולם המודרני, כבר עברו שלוש מאות שנה מאז רבנו הבעש"ט. בן אדם נולד, יש אצלו מידות, כל מיני מידות, טובות ורעות – כעס, גאווה, קנאה, נקמה, עצבות, עצלנות, אלו הדברים הלא טובים, ובצד ימין יש את העניין של התאוות.

אז איך יעבוד את ה'! האדם מורכב, אומרים חכמינו, מחצי גוף כמו של בהמה בשר ודם, וחצי מלאך, חלק אלוק ממעל. בהרכבה הזאת אנחנו אמורים לעבוד את ה'. "ואהבת את ה' אלוקיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך", "בכל לבבך" – בשני היצרים, שצריך גם לגייס את היצר הרע לעבודתו יתברך.

אז יש בזה מלחמה גדולה. יש בזה כל מיני שיטות – שיטת המוסר, שיטת החסידות, יש להשתמש במידות לשם שמים, כל מיני עבודות, כל מיני מלחמות.

היום אנחנו מדברים על פן מיוחד מאד בעניין הזה של זיכוך האדם – שבעצם זיכוך האדם כשלעצמו כבר גורם לו זיכוך של המידות, בלי שהוא עובד ספציפית על המידות. זה חידוש גדול מאד ועצום מאד. למה אני מתכוון?

מסופר על רבנו הבעש"ט הקדוש שהיה מתבודד בהרים, היה לו שם בית חצוב בסלע, והיה לוקח אתו קמח והיה עושה גומה, שם קמח ואופה לו עם השמש, אופה לו את הלחם שלו ואוכל. היה אוכל אולי כיכר ליום. ככה היה כל השבוע לבד בהתבודדות ובערב שבת חזר הביתה, ושתה מים. כל היום היה עסוק בעבודת ה'. פעם אחת, בסוף השבוע הוא מרים את השק ורואה שיש שם הרבה לחמים – בקיצור, הוא לא אכל כל השבוע בכלל.

שאלו את רבנו הינעם אלימלך' מליז'ענסק אם מותר לצום, כי הוא ואחיו הקדוש הרבי זושא מאניפולי היו עדיין עוסקים בתעניות ובסיגופים קשים מאד. הממשיכים אחריהם, התלמידים, רצו לדעת אם זו הדרך. אז אמרו שלא, שהם האחרונים שעוסקים בזה, ומי רשאי להתענות? אמר הרבי: מי שהוא כמו הבעש"ט, שמרוב שהיה דבוק למעלה בכלל לא הרגיש שלא אכל. אז זה החידוש העצום.

ידוע הסיפור שהיתה לו פעם התבוננות עמוקה, והלך שלושה ימים ושלושה לילות עד שהגיע לאיזה מדבר, הוא לא ידע איפה הוא היה, הבעש"ט, עד שמצא איזו צפרדע ענקית שהיה בה

מגולגל תלמיד חכם שחטא, והוא תיקן אותו והצפרדע מתה – אבל איפה הוא היה שלושה ימים שלושה לילות? כביכול הלך והיה מנותק מהעולם הזה, לא ידע איפה הוא נמצא. בוודאי, אני חושב, לא כתוב, אולי הוא גם לא אכל ולא שתה – עוד פעם ההתעלות הזאת.

מה זה יכול לעזור לנו, אנחנו, בדור הזה? זה יכול לעזור לנו, שבמקום שאנחנו נלחם במידות אחת-אחת – נזדכך ונעלה למעלה על ידי הדבקות העליונה, על ידי הדבקות התחתונה נגיע לדבקות העליונה, כל הזמן נחשוב להידבק בה' יתברך, איך לעשות לו נחת רוח, איך לא לעשות ההפך, זאת ההתחלה של העבודה הזו של הדבקות, כמובן לשמור על ההלכה וכל מה שצריך, כן, "סור מרע ועשה טוב", עין אחת פקוחה שהיצר לא יתפוס אותנו בדבר כזה או אחר.

אבל פה הנקודה החשובה שרציתי להדגיש, זה העניין של הזיכוך שבא מהדבקות, מזה שבן האדם יושב ועושה התבודדות – אפשר בבית, אפשר בחדר, אפשר בסלון, כשאף אחד לא מפריע לו יושב בבית שלו, בערב נניח, בלילה אחרי שהלכו לישון או לפנות בוקר, מתי שמתאים לו, והוא עושה "שיויתי ה' לנגדי תמיד" ומתפלל לאבא שבשמים, מעורר את הגעגועים, עושה חשבון נפש – "צמאה לך נפשי כמה לך בשרי", הבחינה הזאת.

"צמאה לך נפשי כמה לך בשרי" – הנה, זו ההתעלות, "צמאה לך", הצמא זה "לך", לעבודתו, לדבקות בה' יתברך, לזה יש את התאוה. "צמאה לך", צימאון, "כמה לך" – כמיהה, לא כמיהה לעולם הזה, כל מה שאדם רוצה בעולם הזה, שבדרך כלל אלה דברים נורמלים וטבעיים שאדם רוצה, כן, רוצה כבוד, רוצה להתקדם, רוצה להצליח, רוצה להיות אהוב, רוצה כל מה שבן אדם רוצה – פה, לפחות בזמן ההתבודדות, האדם רוצה להיות דבוק בו יתברך, "צמאה לך נפשי".

אם האדם עושה את זה באמת – זה לא ענין של דקה או שתיים כמובן, צריך לפחות לפחות חצי שעה, אם הוא מצליח לעשות "שיויתי", בטח יהיו לו הפרעות, אז הוא ילחם וימשיך, חצי שעה – שעה ליום של כמיהה לה', של דבקות בה', של עיסוק ב"שיויתי ה'" – זה הולך ומזכך את האדם.

חוץ מזה, יעסוק בספרי הפנימיות – בזוהר הקדוש, ספרי קבלה, ספרי חסידות, הספרים שלנו, אפשר להוריד אותם מהאתר חינוך. כל הדברים האלה מביאים אותו לזיכוך גם אם הוא לא נלחם באופן פרונטלי נגד היצר הרע שלו, נגד המידות שלו.

עצם הדבקות, עצם הכמיהה, עצם הגעגועים והדבקות באותיות שם ה', אותיות שם הוי"ה, שמקדשות ומטהרות את הבן אדם, ולעורר את הרצון ואת הגעגועים למעלה, זה לאט-לאט גורם לבן אדם שזה יהיה העיקר.

זה העיקר. "סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה", נכון, הוא מוצב ארצה – הוא צריך ללכת לעבודה, הוא צריך לפרנס, הוא צריך להיות בעל, הוא צריך להיות אבא, הוא צריך הכל, אבל הוא צריך לעבוד את ה' – הוא צריך כל יום את הזמן שלו, קודש קודשים, להתבודד עם אבא שבשמים, לדבר אתו אם הוא רוצה ולהתגעגע אליו ולכוון את שם הוי"ה וככה לעורר ולעורר את הרצון ואת הגעגועים לאבא שבשמים.

הדבר הזה עצמו מזכך את הבן אדם כמו מקוה, מזכך את האדם כמו התורה כולה. זה לא במקום ללמוד את התורה אבל זו חובה לא פחות חשובה. לפעמים מזניחים את זה, או הופכים את זה למשהו חיצוני. זה צריך להיות פנימי, אישי, מעומק הלב. גם אשה יכולה לעסוק בדבר הזה של דבקות בבורא יתברך אם יש לה זמן פנוי בידה.

זה מפתח להגיע להעלאת כל האישיות של הברך אדם. פשוט במשך הזמן כבר לא יהיה מעניין אותו לקבל כבוד, כי מה זה כבוד? זה שום דבר. לא יעניין אותו עכשיו לאכול מי יודע איזה אוכל – לחם לאכול, בגד ללבוש. מה יעניין אותו? "צמאה לך נפשי", זה מה שיעניין אותו, "כמה לך בשרי", מתי יגיע הרגע שאני אתבודד כבר עם אבא, שלא יהיו לי שום הפרעות, שנעשה "שיויתי", שנהיה בדבקות?

זה כבר מזכך את האדם, זה מביא אותו למצב שלא מעניין אותו. זה לא מעניין אותו. הבלי העולם לא מעניינים אותו – מעניינים אותו כדרך לעבודתו יתברך, "בכל דרכך דעהו", ודאי אם הוא הולך וצריך לפרנס אז הולך ומפרנס, כל היום עסוק בעניינים שצריך להיות עסוק, אבל בסוף היום יש לו זמן קדוש, קודש הקודשים, שהוא מעלה את כל היום, הוא מעלה את האישיות שלו – ואז הוא יקבל משמים אור בתוך נפשו, לתוך לבו, לתוך מחו, ויזדכך ויאיר, יאיר גם לאשה, יאיר לילדים, יאיר לסביבה, יאיר לעולם כולו, זה הסוד.

לא כל אחד זוכה כמו רבנו הבעש"ט לדרגות האלה, כי אלו דרגות שקשורות גם לתפקיד ולשורש הנשמה, אבל כתוב בשער הגלגולים שגם אדם פשוט יכול להגיע להיות כמשה רבנו – אם הוא מעורר מלמטה לשם שמים באופן אמיתי, אבא שבשמים יקרב אותו ויקרב אותו ויקרב אותו, ויסיפו לו, יוסיפו לו עוד דרגות, עוד רוח, עוד נשמה, מה שצריך יוסיפו לו, עד שיכול להיות שהוא יהיה קדוש עליון.

זו היתה הדרך של הבעש"ט – שלקח אנשים פשוטים, אפילו עמי ארצות, אפילו אנשים הכי רגילים, ונתן להם כלים והפך אותם לקדושי עליון. זו הדרך המקורית של החסידות. גם אם הם לא ידעו קרוא וכתוב, גם אם הם עדיין לא ידעו תורה ולא ידעו שום דבר, כמובן שלימדו אותם תורה, חייבים ללמוד תורה, חייבים להתפלל, חייבים לדעת – אבל העניין, הסוד, זה הדבקות הזאת, הדבקות על ידי ההתבוננות ועל ידי ההתבודדות.

זו העבודה של ההתבודדות, יוס"ים, יוס"ים, יוס"ים, "צמאה לך נפשי כמה לך בשרי", גם במשך היום אפשר, איזו דקה בעבודה, כשבן אדם עושה משהו הוא יכול כמובן לעורר את הגעגועים, אבל יש לו זמן מיוחד-מיוחד, קודש הקודשים, שהוא ההתבודדות שלו בסוף היום, וזה יעלה אותו למצב של אדם, אדם העליון, לאט-לאט יעלה במדרגות של הקדושה, וכל הדברים שמקודם היו עיכובא לעבודת ה', וגרמו לו, חס ושלום, לנפילות או דברים כאלה, הם לא ישפיעו עליו יותר. באופן מהותי זה כבר לא יעניין אותו. זה לא יעניין אותו.

כשבן אדם זוכה לאור אלוקי, אז הדברים האלה הרגילים של אנשים – לדבר דברים בטלים, לעשות כל מיני שטויות, אתם יודעים מה שאנשים רגילים עושים, 'פגעו בי', 'עשו לי', הגאווה, הכבוד, התאוות – כל זה לא מעניין אותו. הוא לא מתאמץ בשביל זה, זה מה שהתכוונתי להגיד. הוא בכלל לא צריך להילחם על זה. זה כבר לא קיים אצלו. זה נעלם בגלל ההתעלות הזו שהוא זוכה לה מלמעלה. הוא זוכה, ובאופן טבעי זה כבר לא נוגע לו בכלל.

זה לא מנתק אותו מהעולם, לא מנתק אותו מהמשפחה ומהעשיה – לא ולא. הוא בתוך העולם, כי 'התאוה לו יתברך להיות לו דירה בתחתונים'. אדם בתוך העולם, "רצוא ושוב", לא נשאר רק ב'רצוא'. "רצוא ושוב" – צריך לרדת. אבל באותו זמן שהוא מקבל את האורות האלה מלמעלה זה מזכך אותו.

אפילו הספירות הקדושות, שאין לנו תפיסה והשגה בדיוק מה זה, אבל על פי הקבלה, הן פונות למאציל פניהן למעלה אחוריהן כלפי מטה, מקבלות מהמאציל, ואז התחתונים שמקבלים מהם מקבלים רק מהאחוריים שלהם – עד שהן מסתובבות לתחתונים ומשפיעות עליהם, ואז הן מקבלות מלמעלה על האחוריים שלהם, והן משפיעות פנים

לתחתונים. אז גם להם יש את הצורך הזה, כן, להבדיל-להבדיל, של הדבקות העליונה לקבל מלמעלה כדי להשפיע למטה – מה אנו מה חיינו?

בזכות העבודה הזו שפתח הבעש"ט הקדוש לכלל עם ישראל, לכל הבנים, כי אנחנו בנים של המקום יתברך, אפשר להגיע לדבר הזה גם היום, "חדש ימינו כקדם".

לחיים, לחיים, לחיים!

שמחה וקדושה והתעלות בכל רגע!

כל טוב סלה.

האם יש סגולה או עצה כנגד הגאווה?

ערב טוב, חיים טובים! אנחנו כאן בבירורים בתורתו ודרכו של רבנו הקדוש והאהוב, הבעש"ט הקדוש. היום אנחנו עוסקים בעניין תיקון הגאווה.

נקדים לזה, שיש שתי מסורות בקשר להעברה של ההנהגה של רבנו הבעש"ט למגיד ממזריטש.

מסורת אחת, זה שהבעש"ט המליך את בנו, הרב צבי, תחתיו. זה החזיק שנה, היות שהיה צדיק מאד גדול, אבל היה נחבא אל הכלים, לא היה 'מנהיג' כמו שאומרים. אחרי שנה, משמים הופיע הבעש"ט ונתן לו הוראה להעביר את השרביט ואת ההנהגה למגיד ממזריטש. זאת אומרת, זה בא מלמעלה. וככה באמת הוא קם, הלביש את המגיד ממזריטש ונתן לו את המטה שלו והמליך אותו. והרוב עברו להיות חסידים של המגיד ממזריטש.

יש מסורת אחרת, שאומרת ששנה לפני הסתלקותו הבעש"ט קרא לתלמידים ואמר להם לחפש להם רבי, כי השנה הוא מסתלק. אמרו: את מי אנחנו נכתיר לרבי? והוא אמר: חפשו רבי, תשאלו אותו אם יש לו עצה או סגולה כנגד הגאווה. אם הוא יגיד שכן, שיש לו, אז תדעו שאין בו ממש, שזה לא הרבי.

טוב, ככה הם עשו, חיפשו פה, חיפשו שם. ראו שלא מצאו, עד שהגיעו למגיד ממזריטש – וכמו שאמר הבעש"ט: הסגולה היחידה היא להגיד 'ה' יעזור', אם יגיד הצדיק הזה שבקשר לגאווה רק ה' יעזור, אז הוא הרבי – וככה היה באמת אצל המגיד ממזריטש, ועשו אותו לרבי.

אבל כשמתעמקים: האם באמת זה המצב, שבן אדם יגיד 'ה' יעזור' ובוהו הוא יוצא ידי חובה? אה, יש לו גאווה – יגיד 'ה' יעזור'... לא, זו לא הדרך, כמו שאנחנו מבינים את זה. 'ה' יעזור' – כתוב שהאדם יכול לנצח את היצר הרע אם ילחם ואם יתפלל לה' שה' יעזור, אז ה' יעזור, אבל שרק יתפלל לה' שיקח לו את היצר והוא לא ילחם נגדו?! זה לא יעזור, כי צריך השתדלות.

כך גם בעניין הגאווה. נכון, הגאווה זו מחלה קשה מאד, מחלה כפייתית. הגאווה תופסת את האדם במודעות שלו ובלי המודעות שלו, הוא אפילו לא מודע שהוא מתגאה. כל הזמן היצר הרע בא ומוכר לו גאווה גאווה – אז בוודאי שאם אדם נלחם בו, זו מלחמה שאין לה סוף, ובאמת ש'ה' יעזור', כי צריך שה' יעזור.

אבל חייבים להילחם, כי אם בן אדם לא נלחם, כתוב שמי שמתגאה – אין הקדוש ברוך הוא והוא יכולים לדור בכפיפה אחת, השכינה מסתלקת ממנו. אז בוודאי שיש פה אחריות של האדם להילחם בגאווה וצריך עצות ואת כל הסגולות לגאווה. רק צריך לדעת שצריך להתפלל, ואם ה' לא יעזור אז אין לו שום סיכוי. אם גם ילחם וגם יתפלל אז בוודאי שיצליח.

זה בעצם המסר. המסר הוא לא ש'אין מה לעשות עם הגאווה, רק ה' יעזור', כמו שלא עלינו אומרים על איזה חולה אנוש: 'אין מה לעשות, נשאר רק להתפלל, באמת הרופאים לא יכולים לעשות כלום'. לא. יש אחריות כבדה מאד לעניין של הגאווה, כי כל הפגמים שבאים לאדם ולחברה, הכל נובע בעיקר מהגאווה שבן אדם מתגאה, "כחי ועוצם ידי עשו לי את החיל הזה".

אפילו רבנו הקדוש והאהוב והנשגב שאין כמוהו ברגע האחרון בחייו אמר "אל תביאני רגל גאווה" – התפלל לה' שאפילו בשניה האחרונה לא יפול חלילה בגאווה. זאת אומרת

שהמלחמה הזו היא מלחמה עד הרגע האחרון, זה ברור. אבל יש מלחמה, זה לא רק שאין מה לעשות.

אם כך, העצה הפשוטה: כשבא היצר הרע ולוחש לאדם באוזן שלו: 'תתגאה, תראה כמה אתה חכם, כמה אתה יפה, כמה אתה עשיר, כמה אתה מוצלח' – ידחה את זה ויגיד: 'אני כלום, אני... לא, כל מה שיש לי, הוא מתנות מה'. אוי ואבוי לנו, אנחנו כלום. מה אנו מה חיינו?!

פעם החמאתי לרב צדיק, הרב חביב עלואן, שהיה מראשי יהדות כורדיסטאן, חבר שלנו טוב, זכותו תגן עלינו, נפטר אחרי גיל מאה. אבא שלו היה חבר קרוב עם הבן איש חי הקדוש זי"ע. נתתי לו מחמאה, והוא אמר מיד: 'מה אנו מה חיינו, ישר עובד על זה, מתבטל. הנה, זו עצה. בוודאי שזו עצה. אז צריך גם עצה וגם סגולה וגם ברכה וגם בכיה וגם הכל – ורק שה' יעזור באמת והאדם יצליח לעמוד בעניין הזה שלא להתגאות.

ובאמת משה רבנו, גדול הנביאים – העניו מכל אדם. איך זה הולך ביחד? בדרך כלל אם יש מישהו שהוא גדול בתחום שלו אז הוא גם מתגאה. אם הוא לא מתגאה בחוץ, הוא מתגאה בינו לבין עצמו. מה, הוא לא יודע שהוא הגדול?

אלא מה? חשבתי שה' יתברך כל הזמן דיבר עם משה רבנו, "פה אל פה אדבר בו", כל הזמן התגלה אליו. בכל רגע ורגע משה רבנו יכול היה לדבר וה' היה עונה לו, לא כמו שאר הנביאים שהיו צריכים הכנה וייחודים והתבודדות והיו אפילו כמו מתעלפים, ואז היו מקבלים את הנבואה. לא. הוא עומד, שואל את ה' וה' עונה לו.

איך הוא הגיע לענוה הזאת? רק בגלל שה' עשה לו נס ונתן לו את הענוה במתנת חינם? אם הכל מתנת חינם, בשביל מה ה' ברא את העולם? הוא ברא את העולם בשביל המלחמה, בשביל העבודה, בשביל השכר, בשביל הזכות – לא בשביל לתת מתנת חינם. מתנת חינם היא יכול לתת בלי לברוא את העולם. אז צריך לדייק מאד.

חשבתי בהבנתי הדלה, שדווקא משה רבנו שכל הזמן ה' דיבר אתו והוריד לו את התורה והוכיח אותו ונתן תוכחות לישראל, וכל רגע ורגע דרישות ולחצים מהבורא יתברך, לא מבני אדם רק, גם מהבורא בכבודו ובעצמו, שמתגלה אליו. אז מה בשר ודם, ואפילו משה רבנו בחיר הבריא, איך, איך הוא יתגאה? ה' אתו, ה' מדבר אתו, דורש ממנו, הוא אומר 'איך אני אעמוד בזה?!

לכן מההתחלה הוא בכלל לא רצה ללכת לגאול את ישראל. אמר לה', במילים אחרות, אולי שימצא שליח אחר, מפני שאדם שצריך להיות מרכבה לשכינה וכל הזמן צריך להיות בקשר עם העליונים, בן אדם אמיתי יודע שהוא לא עומד בדרישות. איך אפשר לעמוד בדרישות? בשר ודם עם יצר הרע, עם צרכים וכל הדברים שיש בתוך הגוף שלו, איך הוא יכול לעמוד בדרישות? אז לבו נשבר, כי הוא מתבייש שהוא לא יכול לעמוד, באמת מי הוא? מה זה בן אדם? בן אדם הוא כלום. ואז דווקא מתוך זה שהוא היה גדול הנביאים וה' עמד עליו בכל רגע ורגע להתגלות, הוא נהיה, לפי עניות דעתי זאת אחת הסיבות שנהיה "עניו מכל אדם". דווקא הגילויים והדרישות משמים שוברים את הלב של האדם ומראים לאדם שהוא כלום.

כמה ניסיונות התנסה אברהם אבינו, עשרה ניסיונות, כמה היה קשה להגיע למצב שלו. ככה כל הצדיקים הגדולים. לכן ככל שבן אדם יותר גדול באמת – הוא יותר עניו, הוא יותר שבור, הוא לא מאמין בעצמו עד יום מותו בכלל, הוא כל הזמן במלחמה וכל הזמן בתפילה שה' יציל אותו ובטח שיציל אותו מהגאווה. אז אני מקווה שהנקודה הזו הובהרה.

יהי רצון שנזכה כולנו להיות ענווים באמת ולא תתפוס אותנו הגאווה. ובזכות שנעשה נחת
רוח לה' יתברך, לשם שמים, תבוא הגאולה ברחמים, בקרוב.
שיהיה שבוע טוב וחיים טובים, וכל אחד יקבל את הברכה המתאימה לו ויצליח.
כל טוב.
ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

העולמות העליונים

ערב טוב, חיים טובים!

היום נדבר קצת על העולמות העליונים. האדם עסוק כל כך בעולם הזה, אבל יש עולמות עליונים: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה. ולפני זה עוד עולמות – עולמות התוהו.

אומר הרבי מקוריץ הקדוש זי"ע שמאז הרשב"י עד האר"י ז"ל – רק הרשב"י והאר"י ז"ל היו עולים לעולמות העליונים, מהאר"י ז"ל עד רבנו הקדוש והאהוב הבעש"ט – רק הבעש"ט עלה לעולמות העליונים, מהבעש"ט לרבי מקוריץ שהיה תלמיד שלו – רק הרבי מקוריץ עלה לעולמות העליונים, ואמר שממנו, מהרבי מקוריץ, עד ביאת משיח אף אחד לא יעלה לעולמות העליונים.

מצד שני, אנחנו יודעים שה'אור החיים' הקדוש היה פוגש את הבעש"ט בעולמות העליונים. אז יכול להיות שיש פה הַבְּחֵן, שלא מדובר בדיוק על אותם העולמות או אותן המדרגות, לא משנה.

יש סיפור על אחד התלמידים הגדולים של הבעש"ט הקדוש, אני מקצר את הסיפור. היה איזה איש אחד שהיה מבוגר כבר והוא ראה שכל החיים שלו הוא היה עסוק במסחר ולא למד תורה. הוא לא ידע מה לעשות, עוד מעט מגיע הזמן שלו. הוא התחיל לשים כסף בשקית של התפילין, בסתר, לתלמיד של הבעש"ט, כל יום עוד קצת עוד קצת, עד שהתלמיד הזה הבין ענין, שמישהו שם לו כסף. ואז ביקש מהגבאי לשים עין. תפסו מי הוא.

התחיל ללמד אותו תורה. לימד אותו תורה, ועלה במעלות לימוד התורה. למד משניות, עין יעקב וכל מיני דברים, עד שהגיע הזמן שלו ללכת לעולמו. ואז החסיד הזה של הבעש"ט הקדוש תקע כף לתלמיד שלו, שיבוא ויגלה לו מה קורה למעלה.

אחרי שהוא נפטר הוא באמת בא, הוא שאל אותו: 'נו מה, מה המצב שלך שמה?' זה אחרי כמה חודשים. הוא אמר: מצב מצוין, הוא בגן עדן. טוב, התחיל לבוא אליו באופן קבוע מהעולם העליון ללמוד אתו. פעם אחת לימד אותו משהו שלומדים בשמים בספר הזוהר, איזה חידוש, והתלמיד של הבעש"ט הלך וסיפר את זה למישהו, ואז הנפטר לא חזר אליו יותר.

הוא התפלל וביקש לדעת מה קרה עד שהוא חזר, והוא אמר לו: 'למה לא באת כמו תמיד?' הוא אמר: 'כי סיפרתי לך סוד מלמעלה, ואתה גילית את זה. "סוד ה' ליראיו", צריך אישור בשביל לגלות סוד כזה'. הוא אמר: טוב, הוא מבטיח שהוא לא יחזור על זה. המשיך לבוא.

פעם אחרת עוד פעם אחר לבוא הרבה זמן. עוד פעם התפלל ועשה תשובה לראות למה הוא לא בא. בסוף הוא בא, אמר לו: 'מה קרה שלא באת?' אמר לו: 'תשמע, העלו אותי לעולמות מאד עליונים ומאד קשה לי לבוא. מאד קשה לי לרדת לעולם הזה. אולי תרחם עלי ותוותר ותמחל על תקיעת הכף?' הוא ריחם עליו וויתר לו, ומאז הוא לא בא.

נשאלת השאלה מה זה העולמות העליונים שם? אומר רבנו הקדוש הרבי מקומרנא, הרבי אייזיק מקומרנא, שבעצם בתוך תורת הקבלה אסור לנו להתעסק במהות, אין לנו עסק במהות, מה שלומדים זה לשכך את האוזן, להבין באופן כללי, אנחנו לא יכולים להיכנס באמת למהות.

כתוב "תָּא חַזִּי" – "תא שְׁמַע", בהתחלה חכמים היו אומרים "תא חזי" – בוא וראה, כן, לחזות זאת דרגה יותר גבוהה. אחר כך זה ירד, "תא שמע" – בוא ושמע, שמיעה מבחינת ההשגה זה יותר נמוך מהראיה של העולמות העליונים.

בכל זאת יש הפרש גם בין בעלי רוח הקודש לבין הנביאים. הנביאים מקבלים את הנבואה מז"א, מזעיר אנפין, באופן כללי, כל אחד ממקום אחר. בעלי רוח הקודש מקבלים מהנוק', מהנוק' דז"א, גם שם יש הפרשים גדולים בין דרגה לדרגה. אז מה ההבדל?

כל הנביאים מקבלים באספקלריא שאינה מאירה, משה רבנו מקבל באספקלריה המאירה. זאת אומרת "פה אל פה אדבר בו", "לא בחידות", משה רבנו עומד ומדבר עם ה' כמו להבדיל להבדיל שמדבר עם בן אדם. מה קובע, מי קובע את ההפרש בהשגות האלה?

אז מה יש בעולמות העליונים? בעולמות העליונים, לפי מה שמשמע מכל הספרים הקדושים, יש שני דברים: השגה ועונג. אולי שני הדברים הם דבר אחד – "צדיקים יושבים עטרותיהם על ראשיהם ונהנים מזיו השכינה", זה העניין הזה של השגה.

מה הם משיגים שם? משיגים כל מיני סודות של בריאת העולמות, של התורה, דברים שהאדם בעולם הזה לא יכול להשיג, "קרבת אלקים לי טוב", קרבת ה'. אז מה, אם יש לנו את ה' יתברך מה אנחנו צריכים עולמות? בשביל מה צריך עולמות? באמת יש שאלה כזאת.

עולמות הם נבראים בעצם, בדרגות שונות, הם מדרגות שונות בבריאה של ה' יתברך כדי לאפשר לכלים, אנחנו הכלים בני האדם, לקבל איזושהי השגה, איזושהו עונג, קרבה, איך אומרים 'בלי להתבטל'. כמו שהנר מתבטל בפני האבוקה והאבוקה מתבטלת בפני אור השמש, להבדיל להבדיל, רק כמשל – ככה הקרבה לה' יתברך של נברא היא לא דבר כל כך פשוט.

צריך בשביל זה הדרגה. והדרגה במילים אחרות זה גם ריחוק, זה גם הסתר פנים יותר. יש גילוי פנים הכי חזק כמו שהיה למשה רבנו, ויש גילוי פנים יותר קטן כמו שהיה לשאר הנביאים, ויש יותר קטן כמו שהיה לבעלי רוח הקודש. ויש את המצב של 'עמך ישראל' הרגילים שאין להם השגה, יש להם רק אהבת ה', יראת ה' בלב, כמו שמובא ב'תניא' הקדוש.

לעתיד לבוא כולנו נזכה לקרבת ה' ובעזרת ה' גם לנבואה וכל מה שצריך, ואז באמת תהיה לנו השגה יותר גדולה, גם העולם הזה יזדכך, לא ישאר כמו שהוא עכשיו גשמי.

אבל רציתי לומר – האדם כל החיים שלו נלחם לשמור על עצמו "ונשמרתם מאד לנפשותיכם", ומאד קשור לעולם הזה ולקרובי משפחה שלו ולסדר יום שלו. וככה צריך להיות, כתוב "וחי בהם". מצד שני, כשבן אדם מסתלק מפה הוא לא רוצה לחזור לפה. גם הבעש"ט הקדוש אחרי שהוא הסתלק, הרבי מזלטשוב התלמיד שלו היה בוכה חודשים 'למה הסתלק רבנו?' הוא צדק, כי מאז הבעש"ט מה יש לנו בעולם? עד שיום אחד הגיע הבעש"ט מהעולם העליון ואמר לו: 'אל תבכה, ככה דרכו של עולם. לך למגיד ממזריטש, תקבל ממנו. והיה לי מאד קשה לרדת לפה לעולם לבוא לדבר אתך'.

האדם צריך לדעת שאין מוות, ורק הגוף מת, והנשמה עולה למעלה, אחרי שהיא מזדככת אם היא צריכה לתקן איזה תיקונים או עניינים, מעלים אותה בסופו של דבר לגן העדן התחתון, לגן עדן העליון, ולעוד עולמות, כל פעם "צדיקים ילכו מחיל אל חיל", עולים עוד ועולים עוד, עד בלי די.

זה העניין של העולמות העליונים. יש צדיקים שזוכים בחייהם כמו אלה שהזכרנו, והם מועטים, אז יש להם מזה גם בזמן שהם בעולם הזה. הם עושים ייחודים וכוונות, והנשמה

שלהם, לא הגוף שלהם, עולה לעולמות העליונים, רואים שם כל מיני דברים, שומעים כל מיני דברים ומשיגים השגות עצומות, שאפילו כשהם באים בחזרה לתוך העולם הזה הם לא יכולים לספר כלום, כי אין כלים לאנשים בכלל לשמוע.

ה' יעזור, שהדיבורים האלה יכנסו ללב וכל אחד ישאף להידבק בה' יתברך, לזכך את החומר, להפוך את החומר לצורה, "ובא לציון גואל" במהרה ברחמים.

לחיים, לחיים!

בריאות, פרנסה ובשורות טובות וישועות לכולם.

ההתכללות עם הצדיקים גורמת לאחדות אמיתית בעם ישראל

שבוע טוב חיים טובים. אנחנו שוב כאן במלווה מלכה, נדבר קצת על תורת רבנו הבעש"ט הקדוש.

אחד החידושים שחידש רבנו הבעש"ט זה שמהזמן שלו והלאה, הוא אמר שכדי שכן אדם יגיע לתיקון, הוא חייב להיות קשור עם צדיקי הדור, מישהו מצדיקי הדור, שלא יוכל להגיע לתיקון שלם בלי להיות קשור עם מישהו מצדיקי הדור. וזה נקרא ההתקשרות לרבי, ההתקשרות לצדיק.

מצד שני, יש ענין של התכללות. אנחנו עכשיו כבר שלוש מאות שנה אחרי רבנו הבעש"ט, הדור הולך ופוחת, לא קל למצוא רבי. יש הרבה צדיקים אבל לא תמיד הם מתאימים לך, לאופי שלך, לרצון שלך, לדעות שלך. "לעולם ידור אדם במקום רבו", שכל זמן ששלמה המלך היה גר סמוך לרבו לא נשא את בת פרעה.

זאת אומרת, הקרבה לצדיק, קרבה פיזית, עוזרת לשמירה על האדם, אמרו חכמינו בתנאי אחד – שהוא מתבטל בפניו. להתבטל זה לא דבר פשוט. לפעמים זה דבר מסוכן. בן אדם צריך שתהיה לו ביקורת, ויהיה לו שכל ישר, ולא יהיה חסיד שוטה.

ככל שהדורות יורדים ככה המדרגות מצטמצמות בין היהודי הפשוט לבין הצדיק הגדול. הפער מצטמצם לעומת מה שהיה בדורות הקודמים, איפה משה רבנו ואיפה כלל העם? זה נקרא השתוות המדרגות. השתוות המדרגות זו אחת התופעות של ירידת הדורות. והחושך גובר והצרות גוברות ה' ירחם, אנחנו רואים כמה צרות בפרט, בכלל. אז מה יעשה האדם – מה יעשה האדם ויתמודד?

הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים. זאת אומרת איך שאנחנו מתייחסים לכל מה שקורה לנו, זו הבחירה שלנו האמיתית, כמעט הבלעדית, כי נגזר על האדם מלמעלה גזירות שונות בכל התחומים הגשמיים – איפה יגור, מה יעשה, אצל מי הוא יעבוד, הכל לפי המסלול שהוא צריך לתקן ולהעלות את הניצוצות שלו, זה כבר קבוע מראש. אבל אדם מבחינתו הוא בוחר, יש לו אחריות על הבחירה ולבחור בין טוב לרע. ולכן בדור הזה צריך שכן אדם עיקר העבודה שלו תהיה עבודה פנימית עצמית של התיקון שלו, "סור מרע ועשה טוב".

ברוך ה' בשביל זה זכינו לדרך שלנו, 'דרך עץ החיים', שהספרים שלנו מדברים בלשון פשוטה, כל אחד יכול לקרוא ולהבין מה התיקון, איך לתקן, איך להתגבר, איך להילחם, איך להידבק בה' – הכל כדי שכל אחד יוכל לעשות עבודה עצמית לבד, לאו דווקא בקשר הדוק עם רבי, לאו דווקא בקשר הדוק עם חבורה שעובדת ביחד עם רבי, כל אחד בביתו, כל אחד איפה שהוא נמצא – בארץ, בחו"ל, לא משנה, במדבר, איפה שאדם נמצא אם הוא יקרא את הספרים וילך על פיהם, הוא יכול להיות צדיק, הוא יכול להילחם.

ובכל זאת, ודאי שקרבה לרבי, יש לה מעלות, כי הרבי יכול להאיר לבן אדם, להאיר לו באל"ף, ויכול להעיר לו גם בעי"ן, להגיד לו 'כאן אתה טועה, תעשה ככה, תנסה ככה', לתת לו הדרכה, הבחירה אצל האדם – אבל הדרכה לתת, להאיר את עיניו בסוגיות שהוא מתלבט בהם, כי אדם קרוב אצל עצמו ולפעמים הוא לא רואה, לא רואה שהיצר תפס אותו, לא רואה לאן הוא הולך, לא רואה שני צעדים קדימה.

זה התפקיד של הרבי, מהצד הזה, להאיר לאדם את הדרך לתת לו כלים, אבל העבודה היא עבודה של האדם עצמו. ולכן ה' יתברך לא ברא רק צדיק אחד. אמנם ברא בהתחלה את האדם הראשון, זה לא הלך. אחרי החטא של אדם הראשון התפרדו ממנו כל הנשמות – שישים אלף ריבוא ניצוצות. והניצוצות האלה הם אנחנו, כלל עם ישראל, מתגלגלים בכל דור ודור לתקן כל אחד מה שהוא צריך לתקן.

והתיקון קשה מאד – תורה ומצוות ומעשים טובים, "סור מרע ועשה טוב", ושכן אדם יעשה בשמחה ולשם שמים ולא יבטל תורה ולא יבטל את הזמן, יהיה דבוק בה' יתברך ויהיה אהוב למטה ואהוב למעלה, "מי שרוח הבריות נוחה הימנו רוח המקום נוחה הימנו", הרבה מאד עבודה כדי שזה יהיה זך ולשם שמים, להקים שכונה מעפרה, לתקן את העולמות, כל מיני דברים, הוא צריך ללמוד, גם בפשט גם בסוד ולמסור את הנפש לעבודתו יתברך, וזה לא דבר קל בכלל.

אי אפשר לבנות על זה שהרבי היום יוציא את הבן אדם ידי חובה והבן אדם לא צריך לעשות כלום. אין מציאות כזו. אין דבר כזה. לכן, ה' יתברך ברא את כל הנשמות כדי שכל אחד ואחד לפי דרגתו, בדרגתו יעבוד את ה' בכל היכולת שהוא יכול, ישאף לעבוד אותו עשרים וארבע שעות כל החיים, לעשות לו נחת רוח ולא להפך.

הקשיים מאד קשים – הזמן הזה עכשיו שלנו, הזמן של המגיפה, שברוך ה' יש שיפור, לא יודעים מה יהיה לא יודעים חלילה אם זה יחזור או יתגבר או מה, זה זמן של הסתר פנים, זה זמן של ניסיונות – פרנסה, בריאות, שלום בית, חינוך ילדים, כל מה שאדם הכי קרוב אליו, הכי נוגע לו – הכל במבחן, הכל עם סימן שאלה, "מאין יבוא עזרי?"

קודם כל, צריך להגיד הרבה תהלים. שתיים – לקרוא בספרים כל יום כדי להתחזק באמונה, להתחזק, להידבק באבא שבשמים. צריך להידבק באבא שבשמים מתוך שמחה, וזה קשה מאד. צריך לבטוח בו יתברך, כי אם ה' לא יציל אותנו, מי יציל אותנו? רק אבא שבשמים. לעשות השתדלות צריך, אבל רק אבא שבשמים יציל אותנו, את הפרט ואת הכלל ואת העולם כולו.

אנחנו רואים שמה שהיה מובן מאליו אתמול, לא מובן מאליו היום. ולכן זה דורש מכל אחד ואחד מאתנו עבודה מאד אינטנסיבית – על המידות, על המחשבות, על הרגשות, לא לתת ליצר להפיל את האדם בעצבות ובייאוש, שזה הרבה קורה. אם אדם נשבר שיבכה קצת לה', לא נורא, אבל יתגבר, רוב הזמן צריך להיות שמח, לא צריך להיות שבור, ולהגיד תהלים.

בתהלים אנחנו רואים איך דוד המלך נדבק באבא שבשמים בכל מצב – כשהיה לו טוב, כשהיה לו רע, כשהיה לו קשה, כשרדפו אותו, כשדיברו עליו, כשרצו להרוג אותו. בכל המצבים נדבק באבא שבשמים וצעק לה'. הוא כבר פתח לנו את הצינור הזה – יש לנו את הצינור העצום הזה של דבקות מתוך הצרות, מתוך המציאות, הוא פתח את זה. רק צריך לקרוא את זה מתוך הלב, כמובן להוציא בפה, אבל מקירות הלב, אמיתי, פשוט ואמיתי, לקרוא את התהלים עם כל הכח, והזכות של דוד המלך תגן על הדור הזה האחרון שבאחרון ויסלול את הדרך בעזרת ה' לגאולה השלמה במהרה ברחמים.

בזה זה תלוי, ההתכללות שאמרתי זה ללמוד מכל הצדיקים, לכבד את כל הצדיקים. אנחנו הרבה מדברים על הבעש"ט, אנחנו אוהבים ומכבדים את כל הצדיקים, את הגר"א הקדוש, את הרמח"ל ואת כולם, גם החכמים הספרדים, האלשיך הקדוש, עכשיו רבי שמעון השבוע בעזרת ה' – את כולם לאהוב אהבה גמורה וללמוד מכולם, ומכל אחד תיקח מה שיכול לעזור לך.

אתה יודע, בן אדם זה בן אדם, לפעמים רבי נחמן מחזק אותנו, לפעמים בעל התניא מחזק אותנו, לפעמים הרבי מקומרנא מחזק אותנו, ולפעמים הרמח"ל מחזק אותנו, ולפעמים מישהו אחר מחזק אותנו, ולפעמים אף אחד לא מחזק אותנו, הוא צועק לה' – וה' בכבודו ובעצמו מחזק אותנו.

לכן זכינו שעם ישראל בכל הדורות מלא צדיקים וקדושים ומלא תורות. אפשר לטעום מכולם. ודאי שאם אדם רוצה יכול לבחור לו רבי 'אישי' כמו שאומרים, התקשרות. אבל צריך גם התכללות. בגלל שהתכללות שומרת על האדם, שומרת על האדם שלא יסטה ימין ושמאל.

הרבי שיחיה עד מאה ועשרים לא תמיד הוא חי, לא תמיד יש לו זמן, לא תמיד אפשר לדבר אתו, אבל ברגע שאתה קשור עם כל הספרים הקדושים של כל גדולי עולם האמיתיים תמיד יש לך משענת איפה לאחוז. כמובן ללמוד בגמרא – זה קושר אותנו עם כל התנאים והאמוראים הקדושים, פלאי פלאים. גם אם האדם לא מבין את הגמרא שיגרוס ויגרוס, בסוף ה' יתברך יפתח לו, יבין ויזכור. זה רק – אדם צריך לעשות השתדלות, כלי מלמטה, וה' פותח לו מלמעלה.

לכן הגיע הזמן של אחדות אמיתית מתוך הלב עם כלל עם ישראל, עם כלל הצדיקים. האחדות הזאת היא דבר מאוד מאוד חשוב. האחדות היא תוצאה של התכללות. אם אין התכללות של כל הצדיקים, איך תעשה אחדות? כל אחד חושב 'הדרך שלי הכי טובה, הדרך של ההוא לא טובה' – לא, כל הדרכים הקדושות האמיתיות על פי ההלכה, כולם טובות, ותיקח מה שתיקח, העיקר שתתחזק. והצדיקים בשמים שמחים שאנחנו פה למטה לומדים מהספרים של כולם ומאחדים אותם.

עכשיו צריך להתחזק בהתכללות. בהתכללות ובדבקות בבורא עולם עד שיאיר לנו משמים ויבוא המשיח במהרה ברחמים, הכל יבוא על מקומו בשלום.

יהי רצון שיהיה לנו שבוע טוב וחיים טובים, נעבוד את ה' בשמחה.

לחיים, לחיים, לחיים!

הכנה לחג השבועות ולקבלת התורה

שלום עליכם, חיים טובים.

היום נדבר בעניין הכנה לקבלת התורה, חג השבועות, המתקרב אלינו.

מעניין שה' יתברך בחר מכל ההרים לתת את התורה בהר חורב – בהר סיני. ומה יש בהר הזה? הוא הר נמוך מכל ההרים, והשליח להוריד לנו את התורה – משה רבנו, "עניו מכל אדם", ומה היתה המעלה של ישראל שחנו שם בתחתית ההר? שהיו "כאיש אחד בלב אחד".

מה זה העניין הזה של להיות "כאיש אחד בלב אחד"? כדי להיות "כאיש אחד בלב אחד" צריך ענוה. בלי ענוה אי אפשר להיות "כאיש אחד בלב אחד", זה לא נדבק, כל אחד אומר 'אני אמלוד', 'אני אמלוד', אז זה כבר לא "כאיש אחד בלב אחד". כשאתה רואה את מעלת חברך ואת חסרונו שלך אתה יכול להתחבר עם חברך.

יכול להיות שאתה גם רואה את המעלה של חברך וגם את החיסרון של חברך, וגם המעלה שלך והחיסרון שלך, ואתה גם מתחבר עם חברך וגם לא עם חברך. מה זו המעלה הזו שאפשר גם לראות את החסרונות ובכל זאת להתחבר? זה בא מאהבת הבריות.

אהבת הבריות – אבא שבשמים ברא את כל הבריות, הוא דואג אפילו שנינוה העיר הגדולה לא תחרב. יונה הנביא לא הבין את זה, אז הוא הביא לו את הקיקיון. כשהקיקיון התייבש אז הוא – "חרה לו מאד עד מוות", ואז הוא אומר לו, "אתה חסת על הקיקיון ואני לא אחוס על נינוה העיר הגדולה?" או בזמן שטבעו בים – "מעשה ידי טובעים בים ואתם אומרים שירה?!". אפילו אם הם רשעים, אבא שבשמים לא רוצה במות הרשעים, רוצה שהרשעים יעשו תשובה.

כל המטרה של העולם שהרע יהפוך לטוב, ככה אומר רבנו הרמח"ל שהיה היארצייט שלו השבוע, הקדוש זי"ע. כדי להפוך את הרע ממש לטוב לתקן את הרע – יש מצב שבאחרית הימים בזמן ביאת משיח, אומר הרמח"ל, אני אומר את זה בלשון שלי, אפילו צדיקים יקרה להם כמעשה הרשעים, ירדפו צדיקים בחינם ויצטרכו לסבול ייסורים שלא מגיע להם על פי דין, כדי שבסופו של ענין ככה גם הרע יקבל את התיקון שלו. זה דבר עמוק שם במאמר שלו בעניין הקבלה.

הנה מגיע הזמן הזה – אלפיים שנה אנחנו כמעט אחר חורבן הבית, והעניין של אהבת חנינם, אהבת הבריות צריך לקבל משנה תוקף. אז אפילו שאתה רואה את החיסרון של החבר או של השכן, או של לא משנה, מישהו שאתה רואה את החיסרון שלו – "הווי מקבל כל אדם בסבר פנים יפות". איך? מה זה? זה לא מאמץ? שואלים אנשים, לקבל כל אדם בסבר פנים יפות? איי איי... אני לא יכול להסתכל עליו... כן, מי שלא בדרגה של אהבת הבריות, בשבילו זה מאמץ. מי שזוכה לדרגה הזו של אהבת הבריות, אז זה היטבעי שלו, לקבל מישהו בסבר פנים לא יפות זה בשבילו מאמץ, זה לא הרגיל שלו.

איך מגיעים למעלה הזו של לאהוב את הבריות, איך? אני לא יודע, אבל נראה לי, לעניות דעתי הדלה, שמגיעים לזה על ידי השקעה, שכן אדם משקיע בבריות. כשאתה משקיע במישהו, אתה נותן לו עשרה שקלים, אתה עושה לו ביקור חולים, אתה מטפל בו, נותן לו משחו – אתה דואג לו, אתה אוהב אותו. אתה נותן לו – אתה אוהב אותו, אתה נקשר אליו. אם אתה נותן להמון אנשים, אתה אוהב המון אנשים.

זה הסוד של אהבת הבריות – אתה לא עושה חשבון אם הוא צדיק או לא, אם מגיע לו או לא, אתה נותן. נותן, מה אתה נותן? כל מה שאתה יכול, מלקבל פניו בסבר פנים יפות, מלהקשיב לו אם יש לו איזו מועקה, לעזור לו במה שצריך. אהבת חסד מביאה לאהבת הבריות, וזו המעלה שאנחנו צריכים לרכוש.

אם תהיה לנו את המעלה היקרה הזו, המעלה של אהבת הבריות – אנחנו מגיעים לאהבת ה', לאהבת התורה, לאהבת עולם, משתווים לבורא. משתווים – 'השוואת הצורה' כמו שאמר בעל הסולם זי"ע, מה שנברא יכול להשתוות לבורא... 'מה הוא חנון אף אתה חנון', בדרגה שלך אבל אתה מנסה לחקות את זה, 'מה הוא רחום' – כי יש בורא ויש נברא, אנחנו לא... אין מה להשוות, לא לטעות אף פעם. יש משה רבנו, להבדיל אין סוף הבדלות יש בורא עולם. לא לטעות!

קבלת התורה, אם אנחנו נעשה מקום של אהבת הבריות, אנחנו באמת נקבל את התורה כמו שניתנה בסיני, כי שם היינו בבחינה הזו של "כאיש אחד בלב אחד". אז נגיע לעניין הזה "כאיש אחד בלב אחד".

לפעמים בדור הזה כשרואים אנשים כמה שאתה נותן את הנשמה ואת כל הלב, וכל מי שפונה אליך, כל מי שאתה פוגש, אתה מאיר בו, אומרים 'מה זה, תגיד לי אתה לא מגזים? למה אתה מחזיר טובה תחת רעה? למה אתה סולח לו על כל מה שעשה לך? למה אתה מאיר פנים עוד פעם ועוד פעם ועוד פעם? למה אתה עושה הרבה? היית עושה מעט, היית יוצא ידי חובה, זה מספיק!'

"צדק צדק תרדוף" – צדקה צדקה תרדוף, אהבת הבריות תרדוף, תרדוף אהבת הבריות. יותר טוב באמת להגזים באהבת הבריות מאשר ההיפך. הבית נחרב, הבית נחרב. הבית נחרב! בית המקדש! בגלל שנאת חנם. קולטים את זה?! שנאת חנם זה ענין של מידות, זה ענין של היפך אהבת הבריות. ולמה אמרו אהבת הבריות? בריות. לא משנה איזו בריה, מישהו חשוב, מישהו פשוט, כל הבריות, דומס צומח-חיימדבר, כל אדם. תעזור לו, קבל אותו בסבר פנים יפות.

זו היתה מעלתו של אברהם אבינו, "אברהם אוהבי". בגלל שהוא היה מרכבה למידת החסד, בגלל שהוא אהב את הבריות – אהב את הבורא יתברך להבדיל. בגלל שאהב את הבורא יתברך – אהב את הבריות, אהבת חסד, "אל הבקר רץ אברהם", כאב לו. הוא היה ביום שלישי אחר המילה, כחום היום ישב פתח האוהל. באו המלאכים שהוא חשב שהם אורחים, והוא רץ לבקר, רץ. למה? אהבת הבריות. באו אליו אורחים אז הוא רוצה לשמח אותם, להאכיל אותם, להשקות אותם.

יש אנשים שהם מכניסי אורחים גדולים, זה פלא פלאים. מעלה גדולה מאד שצריך ללמוד מהם. אבל צריך גם חוץ מהמעלה הזו של הכנסת אורחים – אהבת הבריות בכל מקום, לא רק כשהם באים והם אורחים אצלך. זו צריכה להיות הגישה, שיהיה אכפת לך מזולתך. אמר רבי עקיבא: "ואהבת לרעך כמוך, זה כלל גדול בתורה". "ואהבת לרעך כמוך" – כמוך! לא פחות.

אם כן, אנחנו כרגע בתיקון המידות – זמן של העומר, ומתקרבים כבר לחג השבועות, וצריך לעבוד על האחדות. אנשים מדברים על אחדות עם ישראל, לא עלינו כשיש צרה מתאחדים, אבל זו לא חוכמה. צריך להיות באחדות, אבל איך נהיה באחדות? כל אחד, "כפי שפרצופיהם שונים גם דעותיהם שונות", אז איך נהיה באחדות?

מה זה חשוב? מה זה חשוב מה הדעה שלו? מה זה חשוב מה הוא עושה? מי שזוכה למעלה הזו של אהבת הבריות – הוא מיטיב עם כולם. בכלל לא מעניין אותו מה הדעות שלו, לא מעניין אותו שום דבר, ככה זה.

צריך לעבוד על זה, זה לא בא ביום אחד, כמו שיש אדם קמצן לא עלינו, מה תגיד לו, איך הוא לא יהיה קמצן? תגיד לו 'כל פעם תתן צדקה, כל בן אדם שאתה רואה שצריך – תתן לו'. אל תחשוב 'מגיע לוי' 'לא מגיע לוי', תתן-תתן, מרוב שתתן תתחיל לקבל מהשמים אור ללב, מה שאומר בעל הסולם זי"ע, 'אור דחסדים', וזה יכנס ללב ואז אתה תאהב את הנתינה, תאהב את הנתינה. אחר כך תגיע, אם תמשיך ותתפלל ותתקן, לאהבת הבריות. וגם אהבת הבריות צריכה להיות על פי התורה כמובן, על פי ההלכה.

אבל זו התכונה שצריכה להיות, כמו רבנו הבעש"ט הקדוש והאהוב – אהב את הבריות אהבה גדולה מאד, מה לא עשה כדי להציל, כדי לעזור. לפעמים אהבת הבריות דורשת גם דין, זה לא רק חסד ואהבה ורחמים, לפעמים יכול להיות שצריך דין, וזאת האהבה האמתית – כמו להוכיח חבר או למנוע מילד לעשות משהו, לא לתת לו כל מה שהוא רוצה, אבל בפנים-בפנים מה בוער? אהבת הבריות, אהבת האמת, אהבת התורה, אהבת הבורא יתברך, אהבת התוכחות, אהבת הענוה.

אמרנו בשיעורים אחרים שתורתו של רבנו הבעש"ט זה פנימיות דפנימיות דפנימיות הלב. מה יש שם? יש את קודש הקודשים, יש אהבה. מה יש בקודש הקודשים? הכרובים מעורים זה בזה, אהבה, כהן גדול מצד החסד, אהבה גדולה, אהבה רבה.

אבא שבשמים ברא את העולם כי רצה להיטיב – להיטיב לנבראים. אז בשביל להיטיב באמת לנבראים צריך חסד, דין ורחמים. אבל הפנימיות של העניין, זו אהבה. אם תהיה לנו את הנקודה הזו, נוכל לקבל את התורה ואת פנימיות התורה ואת פנימיות דפנימיות התורה.

יש הרבה אנשים ברוך ה' בדור שלומדים תורה, פלא פלאים. למדתי השבוע בספר הקדוש של הרבי חיים מוולוז'ין, 'נפש החיים'. מביא שם מענף ד' ועד סוף הספר את כל מעלות התורה, על פי הזוהר, מביא הרבה מהזוהר, מ'תנא דבי אליהו', מהגמרא, מתנחומא, מה המעלה של תלמיד חכם – שכל העולמות נבראו על זה שה' ית' הסתכל בתורה וברא את העולם, כל השפע תלוי בתורה, תלמידי החכמים מקיימים את העולם. אנשים חושבים "מה הוא יושב שמה בישיבה ומבזבז לנו את הזמן...?" לא, על ידי זה שהוא יושב ולומד תורה הוא מקיים את כל העולמות, כל השפע. אם לא לומדים תורה, ה' יתברך מחזיר את העולם חלילה לתוהו ובוהו.

בלימוד התורה יש מעלות, הרבה מעלות. אפשר לחלק לשתיים: 'שלא לשמה' – לומד שלא לשמה, או 'לומד לשמה'.

אומר שם הרבי מוולוז'ין שאפילו שהוא לומד שלא לשמה, אז צריך ללמוד. ובסופו של דבר גם אם כל היום הוא לומד שלא לשמה, בטח איזה נקודות פה ושם הוא לומד 'לשמה'. אז הוא אומר שצריך לכבד גם תלמיד חכם שאתה רואה שהוא לומד שלא לשמה, כי אפילו התורה הקצתה לו שכר – "בשמאלה עושר וכבוד". ומי שמבזה תלמיד חכם נקרא אפיקורס, ה' ישמור, כי הכבוד שצריך לתת לחכמים מקיים את העולמות, כי אם אתה לא תכבד את החכמים, לא תכבד את התורה, ואז אתה חלילה לא מכבד את הבורא.

הוא מדבר שם על העניין שקודשא בריך הוא ותורה ועם ישראל – חד הוא, כן, דבר אחד, שמי שלומד בתורה הוא דבוק בה' יתברך ממילא, כמו שאומר בעל התניא גם כן, הקדוש זי"ע. הוא אומר שצריך ללמוד בעיקר את הגמרא, וצריך גם כן שתהיה יראת שמים – כי אם

אין יראת שמים אז חכמתו לא מתקיימת. אז באמצע הלימוד הוא אומר שאפשר איזה דקה־שתיים לעורר יראת שמים, כדי שהלימוד יהיה עם יראת שמים. ואומר לא לשאת פנים לאף אחד – שאם הרב אומר משהו ואתה לא מבין, או שנראה לך לא נכון, אז לשאול אותו, ולהתפלפל אתו, כי התורה תורת אמת וצריך להגיע לאמת. והוא אומר שמי שלא יכול ללמוד כל כך כי אין לו יכולת, אז לפחות שיתמוך בתלמידי חכמים שלומדים, פלא פלאים, ואסור לבטל תורה, עוון גדול לבטל תורה, כל דקה שאפשר ללמוד ואדם לא לומד או לא הוגה בתורה, אז הוא מונע את השפע, הוא מונע מהעולמות את השפע, את הפרנסה שלהם, וכן הלאה.

אז במבט שטחי נראה כביכול שאולי זה שונה ממה שאנחנו לומדים מרבנו הבעש"ט הקדוש. אבל זה לא שונה בכלל. "אלו ואלו דברי אלוקים חיים". אלא שהבעש"ט הקדוש, דרכו הנסתרת היתה לעסוק בייחודים כל הזמן, ייחודים קדושים. וכתוב באר"י הקדוש שעסק הייחודים גדול מעסק התורה. מי שקיבל רשות משמים ומי שראוי לזה, ועוסק בייחודים קדושים – הוא מקיים את כל העולמות והוא מתקן את השכינה, הוא עוזר לזירוז הגאולה וגורם לקשר בין עליונים לתחתונים ותחתונים לעליונים, וזוכה שמתגלים אליו מגידים מהשמים ואליהו הנביא ונשמות הצדיקים – שזה הגדול מהכל, ומלמדים אותו, ואז עם הלימוד הזה הוא עוד ממשיך לעבוד ולתקן עוד יותר.

באמת מה שכן היה בזמן הבעש"ט רבנו הקדוש זה שהוא רצה לזכות גם את פשוטי העם שיהיו בדבקות ולא רק את תלמידי החכמים. ולכן הביא להם את העניין של "שיויתי ה'", אותיות יהיזה, וגם לעבוד את ה' בתמימות ובהתלהבות ובשמחה ולעזור אחד לשני, בחינת אהבת הבריות בחבורה עם הרבי. זה היה קצת חידוש בזמן ההוא, אם כי מישהו שאל את הרבי מוולוז'ין שהוא נמשך לחסידות, אם הוא יכול לעסוק בחסידות, ללכת להיות חסיד, אז הוא אמר לו כשתלמד את הגמרא ותקיים את דין הגמרא, ואל תדבר נגד הגר"א הקדוש – אתה יכול ללכת. פלא פלאים.

הוא גם אמר, האם תלמיד חכם צריך להתעסק כל היום בספר 'יראים' או בלימוד הגמרא? אז הוא אמר: לימוד הגמרא. וקצת כשהוא יוצא מבית המדרש יעסוק בספר 'יראים'. אבל לאדם פשוט, הוא אומר כן שיעסקו בספר 'יראים' כי זה עוזר לו, כי בן אדם שיש לו חצי שעה ליום או משהו ללמוד, מנחה־מעריב, אז שיתחזק בספרי מוסר וספר 'יראים'.

אנחנו רואים שבסוף אין שום הבדל בין הדרך הזו לדרך הזו. זה כמו שרואים את הכוס – אחד רואה את הכוס מפה ואחד רואה אותה קצת משם, זאת אותה כוס, הדגשים שונים, וגם פחד. מכל דבר חדש בעבודת ה' יש תמיד פחד, וזה דבר נכון מאד שיהיה פחד וזהירות, שלא תהיה חלילה דרך שבסוף מתבררת, חס ושלוש, כמו דרכים שהיו בעם ישראל משיחי שקר למיניהם, וכל זה, ה' ישמור.

לכן יש את גדולי ישראל שהם הולכים בדרך המלך ושומרים על הצאן, וכל חידוש צריך לבדוק אותו – לבדוק אותו לשם שמים, לא מתוך שנאת חינוס, לא מתוך קנאות בלי שכל, לבדוק את הדברים. אחרי שבדקו ובדקו ראו שהחסידות תנועה קדושה.

היום ברוך ה' אנחנו כבר רואים התכללות – לומדים מכל סוגי הספרים הקדושים, אם זה חסידות, קבלה, מוסר, הגר"א, הרמח"ל, חב"ד, ברסלב, הכל לומדים. כולם לומדים מהכל. וזו התחלה גדולה מאוד, מאוד־מאוד. אי אפשר לתאר עד כמה החשיבות של העניין הזה בארץ ובשמים, בשמים ובארץ. בשמים זה מאחד את הצדיקים שלא יהיו חלילה שם מחלוקות, לפעמים יכולות להיות שם חלילה מחלוקות, וזה מאחד פה אותנו "כאיש אחד בלב אחד", ובוודאי זה דבר טוב מאד ומצוין לכל עם ישראל, וזה שומר על עם ישראל –

האחדות הזו, שלומדים מכל הצדיקים ומכבדים את כל הצדיקים, זה דבר גדול, וצריך להתמיד בזה.

דבר זה מביא ומכין את הגאולה, כי הגאולה באה כשיש כלי, הכלי צריך להיות שלם. אם הכלי שבור, בית המקדש ראשון נשבר כן, נחרב, גם השני זה כלי שבור – השכינה הסתלקה. אם רוצים השראת השכינה, צריך כלי. הכלי צריך להיות מתוקן, כשר, שלם. זה "כאיש אחד בלב אחד".

בשביל זה צריך לתקן את המידות ולתקן את הדעות – ומלחמת היצר, שאי אפשר בלי זה. גם שם הרבי מוולוז'ין הקדוש זיע"א מדבר הרבה על מלחמת היצר ועל תחבולות היצר. כמובן שכל אחד רואה את זה לפי נקודת הראות שלו, איפה היצר תופס את הבן אדם. זו המלחמה של היצר הפרטי. יש את המלחמה של היצר הכללי, הסטרא אחרא – הש"טן, וזו מלחמה קשה מאד ומוסתרת, לפעמים גלויה חלקית, שהצד השני נלחם נגד הקדושה, נגד התורה, נגד עם ישראל בכל הדורות, מנסה להכשיל את עם ישראל ולכבות את הלהבה של הקדושה.

"בכל דור ודור עומדים עלינו לכלותנו", ו"גדול המחטיאו מההורגו". וה'מחטיאו', מי זה? זה היצר הרע, הפרטי והכללי. ואם בן אדם, לא נזהר בפרטי, יכול להיות שחלילה יכשל גם ולא יהיה בצד הנכון במלחמה של היצר הכללי, שכמו שאמרתי היא רק בשביל גדולי ישראל.

המלחמה הזו היא מלחמה קשה, רבנו הבעש"ט הקדוש עשה הרבה מלחמות קדושות בדור שלו, וגם לזכות את הדורות עד שיבוא משיח – כי היתה תחילת הארת משיח. ובכל דור ודור צריך לראות איפה הפרצות בגדר ולתקן אותן, ו'חכם עיניו בראשו', ולראות לאיפה הולך הדור ולנסות להציל כמה שאפשר. וככה עשו תמיד רבותינו בכל הדורות וגם בדור שלנו.

ה' יצילם ויצילנו, שנעשה נחת רוח באמת לאבא שבשמים ובאמת נקבל את התורה בלב שלם, בלב טהור, בלב קדוש, בלב אוהב וירא – צריך גם יראת שמים לא רק אהבת ה', גם יראת שמים. צריך שיהיו כלולות זו בזו וזה שומר שלא תהיה שבירת הכלים.

וכמובן לקבל את התורה על מנת לקיים, על מנת לעשות, שמי שאומר יש לי רק את התורה, אין לו גם תורה. זאת אומרת, אין דבר כזה רק ללמוד ולא לקיים. נכון שלמתחילים, נותנים להם להתחיל ללמוד עד שמתחזקים, אבל זה למתחילים, למי שהיה רחוק, תינוק שנשבה. מי שכבר בתוך הקדושה, אז הוא וודאי צריך לקיים.

וצריך להתחזק בזה, כי יש הרבה ניסיונות בלי סוף, בן אדם לא שם לב והרף שלו יורד, הוא נכשל במחשבה, דיבור, מעשה, לא יודע, כל אחד ה' ישמור. אז צריך להעלות את הרף לא להוריד את הרף, לעשות כל לילה חשבון נפש – לפני שבן אדם נרדם, בזמן שהוא אומר "שמע ישראל" על המיטה, יעשה חשבון נפש, יעורר את אהבת ה', "בידך אפקיד רוחי", וילך מחיל אל חיל, לא יבזבז את הזמן על שטויות, חבל.

בכל דבר ודבר צריך לעבוד את ה' יתברך, "בכל דרכך דעהו" גם כשבן אדם לא לומד, גם כשבן אדם ברחוב, בעבודה, בעיסוקים שלו בבית, צריך דבקות בבורא. אנחנו תופסים את ענין הדבקות כהתקשרות שלנו עם הבורא יתברך, מחשבה עליו, כל הזמן לחשוב עליו איך לעשות לו נחת רוח, ולא להפך. וכשיש פנאי ואפשרות – "שיויתי ה' לנגדי תמיד", לדמיין את אותיות שם הוי"ה, זה מקדש את הבן אדם. וכל אחד ואחד לפי מה שהוא משקיע, "כמו שאדם מעורר מלמטה ככה מעוררים עליו מלמעלה". אם בן אדם רוצה לזכות לקרבת האלוקים, צריך מסירות נפש, זה לא דבר פשוט.

יש הרבה מאד ניסיונות שמנסים את האדם, והוא צריך להיות גיבור, "איזהו גיבור הכובש את יצרו" – זו מלחמה. צריך מלחמה בשביל הדבקות, הלימוד תורה צריך מלחמה, לשמור את המצוות צריך מלחמה, לשמור על החושים צריך מלחמה – כל דבר צריך מלחמה, כל החיים זה מלחמה, מלחמת ה', להילחם מלחמות ה'.

ככל שיהיו לנו יותר יהודים ויהודיות שנלחמים, "כי נפלתי קמתי", ככה השכינה יכולה להתחיל לשרות פה בעולם הזה, כי יש לה על מי לסמוך. אם בן אדם חוטף מכות מהיצר והוא נשבר והוא לא מחזיר, אז איך אומרים – היצר 'הרוויח'. הוא צריך להחזיר. להחזיר, זה לקום ולעשות דברים שבקדושה ולעשות גדר כדי שלא יפול עוד פעם באותו ניסיון ולבדוק לעומק איך הוא תפס אותו ומה השורש של העניין, יעשה את כל המאמצים שזה לא יקרה עוד פעם.

"כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה, ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים".

אם האדם רוצה את קרבת האלוקים באמת, הוא יזכה לקרבת האלוקים. כל אחד לפי תפקידו, לפי תיקונו, לפי דרגת נשמתו – יזכה. אומר ה'תנא דבי אליהו שאפילו עבד אפילו שפחה על פי מעשיהם שורה עליהם רוח הקודש. גם בדור הזה אם האדם זוכה, יכול לזכות גם לרוח הקודש – בדרגה כזו בדרגה אחרת, קבוע, זמני, להשגחות, לנסים. כל אחד לפי מה שהוא מכין בכלי שלו – כך הוא מקבל. האם זה אפשרי? זה אפשרי, למרות שאנחנו בזמן של הסתר פנים, אבל בזמן הזה אם בן אדם מתאמץ, ה' יתברך יקרב אותו.

מי שרוצה ללמוד איך לעשות את כל העבודה הזו, יש לנו באתר כמה וכמה ספרים שעוסקים בנושאים האלה. מי שלומד אותם יתחזק, תהיה לו דרך וילך לבטח.

שמחתי להיות אתכם. ה' יעזור לנו שנקבל את התורה באמת ותבוא הגאולה ברחמים במהרה, ממש במהרה, ונשמח את אבא שבשמים שמחת עולם, שמחה אמתית.

לחיים, לחיים, לחיים!

שיהיה חג שבועות שמח וכשר, ומלא תורה וקדושה.

הדרך הסודית של הבעש"ט

שבוע טוב, חיים טובים.

אנחנו פה במלווה מלכה, שוב בהתעמקות ב'שבחי הבעש"ט', ובכלל בתורת רבנו הבעש"ט, דרכו של רבנו הבעש"ט הקדוש, ואורו של רבנו הבעש"ט הקדוש.

השורש של ההארה של רבנו הבעש"ט הקדוש באה מפרצוף 'אריך'. זה מושג בקבלה – יש עתיק, אריך, אבא, אמא, ז"א ונוק', אלו הפרצופים על פי הקבלה, וההארה שלו באה מאריך, מהכתר, ונחשבת להארה ראשונה, הארת משיח, ההתחלה של ההארה של המשיח זה רבנו הבעש"ט.

רבנו הבעש"ט הוא דמות מופת שאי אפשר בכלל לרדת לעומקה ולרוחבה, מספיק לראות מה הוא חולל בתוך עם ישראל, והוא מחולל עד עכשיו ו"עד כי יבוא שילה". יש לנו את העדות הזאת בשבחי הבעש"ט על החיים שלו, על חלק קטן מהחיים והסיפורים, אבל שנותנים לנו באמת קצת לטעום, מעט מאד, מנשמתו המוארת, מליבו הרחום, מחכמתו. הוא איש האלוקים, ויש לו חכמה אלוקית. להבדיל ממה שיש לבן אדם רגיל, שיש לו חכמה אנושית, לבעש"ט יש חכמה אלוקית – הוא מבין את כל הכללים של הקשר בין ה' יתברך לאנשים פה בעולם הזה, בין העולמות העליונים, מלאכים וצדיקים שבעולמות עליונים לבין העולם הזה, איך הדושיח הזה מתקיים, איך החוקים.

יש לו תפקיד, יש לו הרבה תפקידים, אבל יש לו תפקיד – להציל את המסכנים, להציל את הפרט, יהודים שסובלים מכל מיני עוולות וכל מיני סכנות, להציל קהילות ולהציל את הדור ולהציל בכלל את עם ישראל, לתת לעם ישראל דרך לעבוד את ה' "עד כי יבוא שילה".

בתוך כל הדבר הזה אנחנו רואים הרבה השתדלויות רוחניות שהוא עושה, לא מובנות, לא ידועות לנו. אם אנחנו נעבור על כל שבחי הבעש"ט ונתעמק בכל סיפור וסיפור, אנחנו נראה שם כל פעם השתדלויות בטבע מעל הטבע. דברים שהאדם הרגיל לא מבין מה הוא עושה, אבל הוא גורם מתוך זה לתוצאות.

היית אומר, צדיק יסוד עולם איש האלוקים רק צריך להתפלל. בדרך כלל, אצל משה רבנו למשל, ראינו שהוא התפלל. הוא התפלל, ה' קיים את התפילה שלו, וזה גרם לכל מיני נסים, מכות מצרים, קריעת ים סוף וכן הלאה. לא ראינו, בדרך כלל, אלא אם כן אני לא זוכר כרגע, חכמה והשתדלות מיוחדת, רוחנית, שגורמת לדברים במקביל לתפילה, לא רק התפילה, השתדלות רוחנית. כל מיני מעשים שהוא עשה, כל מיני כוונות שהוא אמר, רבנו הבעש"ט, כל מיני 'קונצים', אפשר לקרוא לזה, שעשה, בשפה הפשוטה שלנו, שזה גרם לתוצאות של הצלה ושינוי הגזירות, וביטול הגזירות של האדם הפרטי ושל האדם הכללי.

יש סיפור שבו הוא הלך למקום סכנה. היתה שם כנופיה שתמיד היתה תוקפת את העוברים ושבים. הוא עצר את העגלה שלו ועגלה של עוד אחד שהלך אתו, ישב באמצע, הוציא את ספר הזוהר, וכשבאו הגזלנים לתקוף אותם, הוא כנראה עשה איזו כוונה, הם קיבלו רעדות והיו חייבים לברוח, וככה עוד פעם הם באו ועוד פעם רעדו עד שעזבו את המקום. מה הוא עשה? אנחנו לא יודעים מה הוא עשה. הנה דוגמא של השתדלות רוחנית, איזו כוונה או משהו.

יש סיפור אחר, שכמה שעות לפני שבת הוא בא והודיע לכל החברה שם בכפר במקום בו היה מיד לברוח, שבשבת יבואו גזלנים. כולם ברחו, וגם הוא ברח, לקח סוסים טובים, לקח

את האוכל, הצליח לעבור את הנהר, היה שם נהר, ולקבל שבת מוקדם כי הוא היה נוהג לקבל שבת מוקדם.

כל אנשי הכפר הספיקו, יש כאלה שהתמהמהו והיו צריכים לקבל את השבת כנראה על הגשר, על המעבר הזה של הנהר, ובאמת באו הגזלנים ואף אחד לא ניזוק, כי כולם לא היו. אולי הם גנבו משהו, לא יודע, אבל לא פגעו בנפש.

נשאלת השאלה, הנה הוא ישב עם הזוהר, באה כנופיה רצינית בסיפור הראשון של גזלנים, הוא עשה איזו כוונה והם רעדו, הגוף שלהם לא תפקד, היו צריכים לברות, ופה, הוא לא, הוא היה יכול לעשות אותו דבר, למה הוא בחר לא לעשות דבר כזה, אלא להבריא את כל העיירה מעבר לנהר?

יש דוגמאות כאלו שכדאי להתעמק בהם, כי אמרתי – יש פה מפתח, יש פה סוד. אפשר לקרוא את שבחי הבעש"ט כפשוטו, מעניין, מחזק, משמח, מעודד, מקשר עם הצדיק, הרי כשאנחנו לומדים את התורה שלו ואת הספר עליו, שפתיו דובבות בקבר, זה פותח את הכח שלו בשמים להשפיע כל טוב.

ואפשר להתעמק בדברים האלה הנסתרים, הרוחניים – וללמוד מהם. נער הייתי גם זקנתי, קראתי פה ושם כמה ספרי פנימיות, ולא ראיתי שמסבירים על הדברים האלה יותר מדי. אז אנחנו מנסים, לפי עניות דעתנו ודלת הבנתנו, להאיר קצת את הנושא הזה של החכמה האלוקית הזו, של ההשתדלות האלוקית. לא שזה יעזור לנו, כי אנחנו יכולים לעשות אותו דבר ולא נצליח בכלל, אבל כדי שנבין מה זה איש האלוקים, מה זה איש הפלא הזה, איך הוא עשה כל מיני דברים.

הבעש"ט במילים שלנו היה פעלתן – כל הזמן היה בפעולה, הוא לא ישב בשקט, לא ביום ולא בלילה, כל הזמן פנו אליו, כל הזמן היה צריך או לבטל איזו גזירה, או לקרב את הגאולה, או להציל איזה מישהו, או ללכת לפה או ללכת לשם. רואים אדם נמרץ, רואים אדם עם חוש הומור, רואים אדם שמח, רואים אדם עם גבורה מאד גדולה, "גִּבְרִי כַח עֹשֵׂי דְבָרוֹ לְשִׁמְעַת בְּקוֹל דְּבָרוֹ", גם גבורה פיזית היתה לו, הוא היה יכול לרכוב על סוס מתי שצריך, היתה לו גבורה. אנחנו רואים שהלך ומסר את הנפש, גם כשניסה להביא את הגאולה, כשניסה להגיע לארץ ישראל, כדי להתחבר עם 'אור החיים' הקדוש, רואים מסירות נפש.

גם יש סיפור על דוקטור אחד, שאמר שכשהוא יראה את הבעש"ט הוא יהרוג אותו באקדח שלו, כי הוא היה נגד הבעש"ט, ואז הבעש"ט שמע שהדוקטור הגיע לעיירה, הבעש"ט טיפל בחולה יהודי בעיירה, הלך, עצר את העגלה, נכנס למקום בו היה הדוקטור. והדוקטור שאל אותו: איפה למדת רפואה? אמר: ה' יתברך לימד אותי, והלך ולא פחד ממנו.

אולי כל זה בא ממה שאביו, ר' אליעזר, אמר לו לפני שנפטר: "ישרוליק אל תפחד מאף אחד רק מהקדוש ברוך הוא, אל תפחד מאף אחד כי הקדוש ברוך הוא אתך".

ומאז הוא הלך ליער לבד, כשהיה ילד בן חמש-שש, היה הולך ליער להתבודד כדי להינצל מהשקר ומהגאווה, ככה מובא. לא פחד מכלום, היה דבוק באבא שבשמים.

גם כשהיה לוקח את הילדים ל'חיידר' והיה שר אתם, יש סיפור, בטח היה נער, והיה מלווה את הילדים, לוקח אותם מהבית, ושרים שירה קדושה כשבאים לתלמוד תורה. ואז ה'שטיין' ראה שהדבר הזה עושה נחת רוח כמו שירת הלויים, ורצה לעצור את זה כי זה היה יכול להביא את הגאולה, הוא נכנס בתוך איזה מכשף שהיה שם בעיירה. המכשף הזה הלביש את עצמו כחית טרף, והוא בא והפחיד את הילדים וכולם ברחו וינפסק התמיד' כמו שאומרים.

הבעש"ט הלך מאבא לאבא ואמר: אל תפחדו אני אטפל בו. לקח מקל טוב, למחרת הוא לקח את כל הילדים, החיה הרעה הזו באה והוא נתן לה מכה עם המקל בלי לפחד, והחיה מתה. ולמחרת ראו שהחיה הזו זה המכשף הזה. זאת אומרת, הכישוף התבטל וראו את הרשע הזה מת.

הנה אנחנו רואים שהיתה לו גבורה גדולה, והיו לו רחמים עצומים – אם הוא שמע על איזה עוולה, או שמקטרגים על עם ישראל, לפעמים היו באים דרשנים תמורת שכר לעיירות, ומנסים להוכיח את עם ישראל, היו כאלה יותר מצד החסד והיו כאלה שהיו מפחידים אותם. ורבנו הבעש"ט הוא ראש החסידות, מלשון חסד, הוא מהחסדים המתפשטים מחזה דז"א ולמטה, על פי הקבלה, התפשטות החסדים. הוא לא היה יכול לסבול את זה, הוא גם רגז, אבל גם מקרים כאלה – גם היה יכול לבכות על זה שמלשינים על ישראל, איך יכול להיות שמלשינים על ישראל? איך מדברים רע על ישראל?

אז רואים את כל המידות, את כל האופי של איש האלוקים והבשר ודם – פעם אחת הוא רגז על האורחים שלו, אחר כך אשתו באה הוכיחה אותו, הוא העמיד את עצמו ככה ליד השולחן, הוא אמר הוא מוכן לקבל תוכחה. זה לא בן אדם פרווה, זה לא בן אדם קר, זה לא בן אדם בשליטה כזאת, מאד מנומס. הוא פרץ גבולות! כל הזמן הוא פרץ גבולות, כתוב גם שהמשיח יהיה פורץ גבול, הוא פרץ גבולות.

פעם אחת טיפל בצדיק אחד שהיה חולה והשאיר אותו, הלך לבית הכנסת להתפלל, נדמה לי שזה היה בראש השנה, ואז הודיעו לבעש"ט שהזקן גוסס וזה לא היה המצב, הוא חזר מהר הביתה כדי לטפל בו, הוא ראה את המלאך ההוא שלוקח את הנשמות, גער במלאך והמלאך ברח. הוא לקח את הצדיק, הרים אותו ולקח אותו לבית הכנסת והוא הבריא.

הוא אמר שעל זה רצו למחוק אותו, משמים, משני העולמות את הבעש"ט. איך הוא גרש את המלאך? הרי זה התפקיד שלו. הוא אמר שהוא כשהוא הלך לבית הכנסת, הוא לא ראה שום סימנים של גסיסה או משהו, וכשהוא בא ופתאום ראה אותו, הוא ריחם על הצדיק הזה, ואיך אומרים 'התנפלי' על המלאך, לא היה מוכן להשלים, זה בא לו מתוך הלב, זה לא לב קר. זה אדם שפורץ גבולות, תמיד בכוונה קדושה וטהורה ונכונה.

אם אנחנו נסתכל על כל הסיפורים, ויש הרבה מאד סיפורים, שבהתחלה זה נראה תמוה מה רבנו עושה, ואחר כך רואים את התוצאה שמה שרבנו עשה זה נכון.

פעם אחת גם היה ענין שהיה איזה מישהו חולה, והוא אמר שצריכים לעשות לו הקזת דם, אז היו מקיזים דם, כדי להציל אותו, והרופא אמר שזה מאד מסוכן להקזי דם והבעש"ט התעקש, ואז הקיזו לו דם, וכל העם רינן נגד הבעש"ט איך הוא עשה דבר כזה? אדם זה התרפא, וביקש לאכול ולשתות.

כשליחו של הקדוש ברוך הוא, שרואה דברים שאנחנו האנשים הרגילים לא רואים, הוא רואה חשבונות שמים שאנחנו לא רואים, על הפרט על הכלל, הוא רואה את העבר, הוא רואה את העתיד, יש לו ראייה למרחוק הוא יכול לראות מה קורה בסוף העולם, גם באופן גשמי הוא רואה ממש למרחוק, וגם באופן רוחני הוא רואה בכלל בלי גבול.

זה איש האלוקים. המהות הזו – בשר ודם, הוא אוכל, הוא ישן, הגיע זמנו הוא גם הסתלק לעולמו – המהות הזו של איש האלוקים, אנחנו צריכים לספוג את זה ואנחנו צריכים להתעמק. נכון שאנחנו יכולים לעשות את זה גם עם משה רבנו, עם אבותינו הקדושים, אבל פה ב'שבחי הבעש"ט' יש את הסיפורים, הרבה סיפורים. אפשר לראות בדיוק איך הוא בחר בין דבר לדבר, מה הוא עשה, מה הוא המליץ, על מה הוא נלחם, אם הוא הצליח אם הוא לא הצליח, לפעמים הוא גם לא הצליח.

היה מקרה אחד שקראו לו לרפא איזה חולה, והוא לא רצה לרפא אותו, לא רצה לקחת כסף ולא רצה לרפא אותו, ואפילו יצא מהעיירה. ואז בא איזה רופא ורפא אותו, את החולה, ואז חזר הבעש"ט לעיירה ואמרו לו הנה הדוקטור בא ורפא את החולה. הבעש"ט לא אמר כלום, ואז החולה ביקש שיתנו לו משחה, שהדוקטור יתן לו משחה כי יש לו כינים בראש, הדוקטור עשה איזו משחה מרח לו, ומהמשחה הזו הוא מת.

שאלו את הבעש"ט למה לא רצית לרפא אותו? הוא אמר שהוא שמע כרוז קודם, שהבן אדם הזה ימות, הוא לא רצה לרפא אותו, לא יכול כי נגזר עליו מיתה, אבל הוא גם לא רצה לקחת כסף בשביל זה, לא רצה שום ענין.

היו מקרים שהיה מישהו שהיה חולה וקראו לבעש"ט, והוא, נודע לו שהבן אדם הזה השתמש בכוחות הטומאה, כל מיני נשים נוכריות שעוסקות בכישופים. הבעש"ט – כשיש דבר כזה, בורח כמו מאש, הוא לא מוכן לעזור, הוא לא רוצה לערבב קודש בחול, למה? לפי סברתי, אם הוא עכשיו יתן את ברכתו, הוא יעשה את פעולותיו האלוקיות האלה, כן – בסיעתא דשמיא, והחולה הזה יתרפא, יגידו אלה הכשפניות, שזה בזכות הכישופים שלהם הוא התרפא, אז הוא לא מוכן לערבב קדושה וטומאה בשום ענין.

חייבים, חייבים להתעמק בסיפורים, להכיר את הסיפורים, להכיר את הדמות, זה גורם להתקשרות שלנו, של הנרנח"י שלנו, עם רבנו הקדוש למעלה, זה ממליך אותו למעלה ונותן לו כח להשפיע. מאז שהוא הופיע יש ירידת הדורות, החסידות עשתה פלאים ועוד עושה פלאים בעם ישראל, אבל המדרגות הקדושות האלו הסתלקו מעם ישראל. לא נשאר מעט ממעט, בכל דור פחות ופחות. ואז נשכחת הדרך.

יש אצל עבודת ה' של הבעש"ט שני שלבים: יש את השלב החיצוני של החסידות, שזה קשור לכל יהודי באשר הוא – לעבוד את ה' בשמחה, אמונה וביטחון, מלחמת היצר, דבקות בבורא בכל דבר, "בכל דרכיך דעהו", אהבת ישראל, אהבת התורה, אהבת הארץ, אהבת המידות הטובות, לעשות הכל בעצמה ובשמחה, כל הדברים החיוביים. היום היו אומרים רבנו היה איש חיובי והתורה שלו היא תורה חיובית, תורה חזקה מלאה בעוצמה. זה החלק ששייך לכולנו.

ויש את החלק הנסתר בדרך של הבעש"ט, שהדרך הנסתרת הזאת הביאה אותו לדרגות האלה, למדרגות הקדושות העליונות האלה, וזה בטח לא לכל אחד. זה אולי עבר, כנראה בוודאי, עבר מרעבע לרעבע, ובאיזה שהם דורות כבר אמרו, למרות שההדרכה הזאת עברה זה כבר לא משפיע, כי אין להם את אותה נשמה כמו שהיתה לו, משורש כל כך גבוה, או שאין זכות בדור, או שהבן אדם עצמו לא מתאמץ כל כך, או שהוא עסק יותר בפשט של התורה, ולא התמסר כדי להגיע להידמות לרבנו הבעש"ט, אפילו בדרגה כלשהי.

צריך למסור את הנפש על הדרך הזו, זה לא רק ללמוד איזה ווארטלאך, או איזה חידושים של צדיקים על פרשת השבוע, ולשתות לחיים ולשיר שירים. זה – בן אדם צריך להיות איש קדוש, צריך להיות איש האלוקים לפי דרגתו, ולעלות לאט לאט. צריך הדרכה לזה. מאיפה נקבל הדרכה?

החלק הנסתר, יש רעבעיס בדורות האחרונים שאמרו שהדרך של הבעש"ט נשכחה. הדרך של הבעש"ט לא נשכחה – היא קיימת בשמים. מי שיזכה, זה יתגלה אליו. מי שלא יזכה, זה לא יתגלה אליו. יכול להיות שאדם צדיק ורבי גדול מזכה את הרבים והכל, והוא לא במדרגות האלה, ולא בדרך הזו, לא נכנס בפתח הזה, לא התגלה לו האור הגנוז הזה, האור הגנוז של רבנו הבעש"ט.

אבל עכשיו כשאנחנו לקראת ביאת משיח, וחושך יכסה ארץ, המעיינות האלה מבצבצים מחדש. "יותר ממה שהעגל רוצה לינוק פרה רוצה להניק". אבא שבשמים רוצה שאנחנו נעלה בקודש.

אז הנה תנועת החזרה בתשובה על פלגיה ועל סגנונותיה, זה אחד הסימנים של ההתחלה שאנחנו בדרך הנכונה, לעלות מעלה מעלה לקראת הגאולה השלמה. זו התחלה. למה זה התחלה? כי זה במדרגות הרגילות, ללמוד תורה, לשמור מצוות, להיות צדיק, "סור מרע ועשה טוב" כל מה שאדם צריך לעשות. אבל עדיין אלה לא המדרגות האלו שאנחנו מדברים עליהם.

עוד דבר מעניין מאד: הבעש"ט, כשהיה הולך ליער, כשהיה קטן, פגש צדיק נסתר מהל"ו צדיקים והם לקחו אותו וגידלו אותו, ככה לפי אחת המסורות. והוא למד מהם את הדרך הנסתרת. הוא היה עניו ונסתר ונחבא אל הכלים, עד שבגיל שלושים ושש הוכרח משמים להתגלות כדי להביא את האור הגדול הזה לעם ישראל ולהכשיר את עם ישראל, לתת כלים לעם ישראל. ומאז, מאותו רגע, הוא בעצם התחיל לגלות את המדרגות שלו החוצה. הוא גילה את זה גם לאנשים שסביבו, וגם לאנשים מרחוק, וגם לאנשים שהיו צריכים ישועות.

זאת אומרת, החלק הנסתר שבו הצטמצם, והחלק הנגלה שלו של השפעת מדרגות מלמעלה של נסים ונפלאות באופן גלוי, זה כבר היה דבר ידוע. בהתחלה פקפקו, היו לו מתנגדים, היו לו לועגים, היו לו מכפישים, בסדר – במשך הזמן ראו שזו אמת, "משה אמת ותורתו אמת" ומה שהוא אומר ועושה, זה הכל אמת. ואז אנשים אפילו שהתנגדו לו בהתחלה, יש הרבה שהפכו להיות, גם אנשים פשוטים וגם תלמידי חכמים מופלגים, הפכו להיות חסידים שלו, הפכו להיות מאנשיו, כי ראו את המדרגות האלה מלמעלה מעל טעם ודעת.

כשהוא היה מתפלל למשל, אם היתה איזו חבית עם תבואה, כל התבואה היתה זזה או המים בחבית היו זזים, היו רואים עליו השראת השכינה. פעם המגיד ממזריטש שזה תלמידו וממשיכו הקדוש זי"ע רצה לסדר לו את הקיטעל, לבעש"ט, רק נגע בקיטעל שלו הוא התחיל לרעוד, לא היה יכול לחיות, צעק לה' שיקח לו את הרעידה הזו, זה מהשראת השכינה שהיה על רבנו, ואז ה' לקח לו את זה והוא חזר לאיתנו.

אם כן אנחנו רואים שאיש האלוקים הזה, שבא משמים, חי עם אנשים פה בעולם הזה לפני שלוש מאות שנה, והתחיל באופן גלוי להראות את כחו' כמו שאומרים, להראות את כחו ואת מדרגותיו. ובסוף הוא אומר ש"הרבה יכולתי והרבה ידעתי אבל אין לי למי לתת", הוא לא היה יכול לתת את הדרך למישהו שימשיך אותו.

היו לו גם שלושה שמות שהוא קיבל כדי לזרז את הגאולה, הוא אומר לגיס שלו הרב גרשון מקיטוב, שהיה מקובל וצדיק וקדוש, שבהתחלה הוא לא הבין מי זה הבעש"ט, בסוף הוא נעשה חסיד שלו, אפילו לו – הוא לא היה יכול לגלות לו, באגרת הידועה, לא היה יכול לגלות לו את הדבר הזה.

מבינים? איזה אור ירד מלמעלה, איזו דרך, אלו יכולות, וזה נשאר בתוך הספר. עכשיו זה צריך לקום לתחיה בעזרת ה', על ידי עבודה. מי שיזכה יזכה. אף אחד לא יודע מי יזכה, יכול להיות אדם פשוט, יכול להיות תלמיד חכם. יש את הדרך של הבעש"ט, צריך להידבק בדרכים שלו, במידות שלו, בדרך איך שהוא עבד את ה' – ללמוד מזה, ומי שראוי לכך, מי שזכאי יכול להיות שיזכה, ואז תהיה הופעה מלמעלה, הכנה לביאת משיח במהרה בימינו.

במוצאי שבת זה זמן סגולה לספר סיפורים על הבעש"ט, לכן בלי נדר, אנחנו משתדלים בעניין הזה. היום רציתי קצת לתת מוחין דגדלות בעניין הזה, לא להישאר רק בסיפור אחד,

אלא לתת איזו ראייה כוללת מה הדבר הזה, מה האוצר הזה שיש פה, ומה זה יכול לעשות לאדם.

אם אדם כל יום אחרי התפילה ילמד שלושה סיפורים, וינסה לראות איך הבעש"ט עבד את ה', אז הוא יזכה להתקשרות עם רבנו, וכל השפע שרבנו יכול להוריד לו – יוריד לו, כמובן "ויאמינו בה' ובמשה עבדו", בדור הזה שהוא מאד למטה להיזהר מאד לא להפוך את הצדיק לאלוהים חס ושלוש, יש בורא עולם ואותו אנחנו עובדים, רק אותו אנחנו עובדים, אבל אנחנו לומדים מהצדיקים איך לעבוד את ה'.

הצדיקים יש להם כח לזכות אותנו, אנחנו עושים את שלנו – עושים כלי, והם מתפללים עלינו ואולי גם עם מישהו זוכה, יכול להיות שהבעש"ט יתגלה אליו וילמד אותו, יתן לו תיקון, יתן לו ייחוד.

באופן כללי העבודה הנסתרת של רבנו הבעש"ט זו עבודת הייחודים. ייחודים זה כוונות וכל מיני שמות קודש. יש את כוונות הרש"ש הקדוש זי"ע, שהוא עשה על פי הכוונות של האר"י הוא פרט אותם וסידר אותם – שזה המקובלים בדרך כלל עוסקים בזה, ויש ייחודים, יש גם ייחודים של האר"י הקדוש ויש ייחודים של רבנו הבעש"ט, שהם לא אותם הייחודים של האר"י הקדוש. יש אומרים שהם מהכתבים שהוא קיבל מרב אדם בעל שם. נכון, חלק מזה ודאי. אחר כך, לפני עניות דעתי, נפתחו המעיינות לבעש"ט מעל ומעבר ומעבר, וגילו לו מלמעלה דרכים מופלאות, איך לעלות למעלה ולראות מה קורה, וכל המדרגות שנתנו לו.

הוא היה שליחו הנאמן של הקדוש ברוך הוא, יחיד בדורו ויחיד בכל הדורות "עד כי יבוא שילה". זה לענין רבנו הבעש"ט.

ויש לנו ענין היום, גם כן, לחזק את העניין של הביטחון בה', כי הזמנים האלה של היום לא קלים, מכאן עד הגאולה השלמה יש הרבה ניסיונות, ה' יעזור שלא יהיו, וצריך להתחזק באמונה פשוטה ותמימה מצד אחד, ומצד שני "מח שליט על הלב".

כדי לסיים אספר לכם סיפור מצחיק, שידוע, שאיזה חסיד אחד בא לרעביע אמר לו: "רעביע! הפריץ אמר לי שיש לי חודש ללמד את הכלב לדבר, מה אני אעשה?? הוא אמר שאם לא, הוא יגמור אותי!" הרעביע סגר את העיניים ואמר לו: "תשמע, מה אתה דואג? או שהכלב ימות או שהפריץ ימות". זה הסיפור.

אני אומר, צריך לקחת את הדבר הזה כדרך בעבודת ה'. יש לנו כל מיני דברים שמפחידים אותנו, חרדות. כל מיני חרדות יש לבן אדם – אם תהיה לו פרנסה, אם תהיה לו בריאות, אם הוא יתחתן, אם יהיו לו ילדים, אם ככה ואם ככה, הרבה מאד דאגות וחרדות שיש לכל אדם.

כאשר יש משהו שמטריד את האדם, צריך לדעת, או שהכלב ימות או שהפריץ ימות, ואנחנו אומרים אולי שניהם ימותו. מי יודע מה יקרה, אף אחד לא יודע מה יקרה, אז לא צריך לדאוג יותר מדי, צריך לבטוח בה' וה' כבר יעשה או שהכלב ימות או שהפריץ ימות, הדברים יסתדרו, איכשהו, בעזרת ה' זה יסתדר.

החלק הזה של החלק של האמונה והביטחון שצריך לחזק אותו, בוודאי שזה בדרכו של רבנו הבעש"ט.

יש עוד "מח שליט על הלב". מה זה מח שליט על הלב? להגיד ככה, תמיד יש שתי אפשרויות – האדם צריך לנתח בשכל שלו מה עומד בפניו, הוא לא יודע עכשיו נניח אם העסק שלו יתמוטט, או מה יקרה חלילה, אז הוא צריך לדבר עם עצמו, להתבונן בעניין, ולהגיד 'הנה הגעתי עכשיו לצומת דרכים, יש פה שתי אפשרויות': תמיד יש אפשרות טובה ויש אפשרות

לא טובה. אם תהיה אפשרות טובה – גם יש שתי אפשרויות. תמיד יש שתי אפשרויות לטוב. ותמיד יש שתי אפשרויות לטוב, לפחות טוב, לגרוע, להכי גרוע. גם בגרוע ביותר, יש שתי אפשרויות – שיהיה עוד יותר גרוע, או שנתחיל לצמוח מחדש.

לכן האדם צריך לעשות תכנית כשיש לו איזו דאגה, ולבדוק את האפשרויות, לעשות לו ממש שרטוט, ולכתוב אם יהיה ככה, אז מה אני עושה? מה אני אומר? מה ההשתדלות שאני עושה? אה, אני עושה את ההשתדלות הזו – הוא רושם. ואם זה יהיה ככה, מה אני עושה? אז הוא רושם 'אם יהיה ככה אני עושה ככה'. וככה זה הולך ומסתעף כמו עץ, וגם בצד השני.

כל עוד האדם חי יש שתי אפשרויות, כשמגיע הסוף יש רק אפשרות אחת, אבל תמיד יש שתי אפשרויות. צריך לרשום אותם, הדבר הזה, שאדם רואה את זה רשום, זה מביא לו רגיעה. טוב, אם הגענו לשלב הזה אז מה אני עושה, הנה כבר כתוב לי, כן אני אעשה ככה.

זה "מח שליט על הלב". במקום שהאדם יהיה באיזה חושך, ובאיזה חרדות, ובאיזה פחדים ודאגות שאין לזה סוף, והוא לא ישן והוא לא אוכל והוא מתמוטט, לעשות את הדרך הזו. זו אמונה פשוטה ותמימה. אבל אם זה לא מספיק והיצר מפריע לו, כדאי להתחיל את המפה הזו של יש שתי אפשרויות, ומה אני עושה בכל אפשרות ואני רושם לי.

ה' יאיר, יאיר לכולנו, שנהיה בריאים, שמחים לעבודתו יתברך, ושתבוא הגאולה ברחמים במהרה!

לחיים! לחיים! לחיים!

שבוע טוב וחיים טובים.

תורת הבעש"ט היא בפנימיות דפנימיות דפנימיות הלב

שבוע טוב!

אנחנו שוב כאן בעזרת ה' ב'שבחי הבעש"ט' הקדוש. במוצאי שבת יש לספר סיפורים על הבעש"ט הקדוש, רבנו הקדוש והאהוב.

נתחיל בסיפור שלמדנו דווקא בטיש בשבת, היה סיפור שבמוצאי שבת התכנסו החבריא קדישא של הבעש"ט הקדוש, התלמידים שלו, והתחילו לספר בשבחם של ישראל. מה יותר טוב מזה?

הרי מוצאי שבת המלאך מט"ט, שר הפנים, הוא בכבודו ובעצמו יושב וכותב זכויותיהם של ישראל, כנראה שיש בזה סגולה במוצאי שבת – לדבר בשבחם של ישראל. והם התכוונו לשם שמים לעשות נחת רוח לה' יתברך.

אבל פתאום, נכנס לחדר, איפה שהם היו, נכנס רבנו הבעש"ט וגער בהם ואמר להם, מה עשיתם?! גרמתם לקטרוג בשמים! על מה הקטרוג? הוא אומר שלימוד הזכות הזה – זה לא היה אמיתי, זה לא היה מפנימיות הלב.

הוא נתן להם משל, כמו אדם שנשוי עם שתי נשים ואשה אחת משבחת את הבנים של האשה השניה בפני הבעל, כביכול כמה שהם מוצלחים, ובפנים בלב היא שונאת אותם, רק כדי לעשות נחת רוח לבעל היא משבחת אותם בפניו.

ואז הבעש"ט התחיל לשבח את עם ישראל באמת, בכל הלב – שכולם טובים וכולם קדושים ואז התבטל הקטרוג. זה הסיפור, פחות או יותר, ככה, בעל פה.

אמרנו שתורת הבעש"ט נמצאת בפנימיות דפנימיות דפנימיות הלב, מה זה הדבר הזה? טוב, מי שלא יודע קבלה אז הוא מבין שיש כלי, יש פנימיות הכלי, יש חיצוניות הכלי וכן הלאה. חשבתי להגיד, כמו שבבית המקדש יש את ההיכל, יש קודש ויש קודש הקודשים. ההיכל – זה הפנימיות של בית המקדש. הקודש – זה פנימיות דפנימיות. וקודש הקודשים – זה פנימיות דפנימיות דפנימיות.

חכמינו, גדולי הרעבע'ס דיברו על העניין של הנקודה האמיתית שבתוך הלב, צריך שעבודת ה' תהיה מתוך אמיתיות הלב, אמת לאמיתה, שתצא באמת מהלב, כי ה' רוצה את הלב. בכל זאת, תלמידיו הקרובים של הבעש"ט ישבו לשם שמים! לשם שמים – לעשות נחת רוח לה'.

כשאומרים תעבוד לשם שמים, אתה שואל מה זה לשם שמים? אומרים, לעשות נחת רוח לה'. אז אם זה לעשות נחת רוח לה', מה לא בסדר? מה לא בסדר – מה עשו לא טוב? ישבו וסיפרו בשבחם של ישראל.

אלא, שזה לא היה מפנימיות דפנימיות דפנימיות הלב, זה לא היה בדרגה האמתית מתוך הלב, אלא יותר זה היה בשכל ומהפה ולחוץ, פחות מתוך באמת מכל הלב. "ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך". בקיצור – עם הכל.

כן, צריך לעבוד את ה', לאהוב את ה' – בכל הלב, וגם אהבת ישראל צריכה להיות עם כל הלב! לא רק בגלל שאנחנו יודעים שצריך ללמד זכות, אז בוא נלמד זכות, זה יעשה נחת רוח לאבא שבשמים..

אם הדבר לא אמיתי, יש מידת הדין והיא מקטרגת וזה עושה הפך מהאמת.

לכן אמרו, שרבנו הבעש"ט, כל הנסים והנפלאות שהוא פעל היו על ידי זה שהיה בא אליו מישהו שנוזקק לישועה, היה מכוון, בעניין של הייחודים שהוא היה עושה, שמה שחסר לאותו בן אדם, זה חסר בשכינה למעלה. מפני שעם ישראל – כל אחד, הוא איבר מהשכינה הקדושה. לכן אם יש חסרון ביהודי, יש חסרון למעלה. אז בואו נתפלל על החסרון למעלה בשכינה הקדושה, ואז ממילא תהיה ישועה ליהודי שיתמלא גם חסרונו פה בעולם הזה. זו מדרגה גדולה.

השאלה – אם כל אחד יכול לעשות את זה, או אם אדם לא במדרגה הזו והוא עכשיו יתחיל לכוון לתיקון השכינה והוא לא באמת, זה לא באמת מפנימיות דפנימיות דפנימיות הלב שלו – האם זה יעשה תיקון, או חלילה זה יעשה קטרוג? אז הנה לפי הסיפור הזה, התשובה די ברורה.

מה יהיה? נישאר תמיד בדרגות הנמוכות בגלל שזה לא אמיתי? לא, אנחנו צריכים להילחם, יש מלחמה. מי מונע שזה יבוא מפנימיות דפנימיות דפנימיות הלב, שהיהודי יעשה נחת רוח באמת לה' יתברך מכל הלב? יצר הרע הפרטי והכללי, הם מונעים מהאדם.

לכן האדם צריך כל הזמן להתבונן בתוך פנימיותו ולראות מה מצבו, מה מצבו האמיתי, אם יש לו מחשבות שמפריעות לו, רצונות לא מבוררים, הוא לא בנוי כמו שצריך – אז הוא לא בדרגה הזו. הוא צריך להשתדל בכל פעם לעלות קצת מעל הדרגה שלו, לא לקפוץ ממדרגות עצומות כי משם הוא יפול. וזה ודאי עצת היצר ויקטרגו עליו, אבל כל פעם לעלות.

אם הוא לא יכול? אז הוא יצעק לה', הוא יתפלל, הוא יבקש, הוא יבכה, הוא ישתדל, הוא ילחם, הוא ילמד, הוא יבקש ברכה, יבקש עצה וככה בסוף – "יגעת ומצאת תאמין", אם האדם מתאמץ, אז הוא בסוף – "בדרך שאדם רוצה ללכת בה מוליכים אותו", יעלו אותו, וככה מדרגה אחר מדרגה אחר מדרגה.

נכון שיש קונה עולמו בשעה אחת, אבל אלו מקרים קיצוניים שקורים. וזה לא בכל יום. בכל יום זו – עבודה יום־יום, שניה־שניה, דקה־דקה.

מעניין אם כן, יש אנשים שעושים כל מיני כוונות, והם חושבים שאם עושים את הכוונות לפי השמות הנכונים ולפי השכל, זה כבר פועל למעלה, לפי הסיפור פה אנחנו רואים שצריך שיהיה יתוכו כברו' – המדרגה של האדם צריכה להיות מדרגה אמיתית. אם לא, זה לא פועל. אולי זה פועל הפוך, חס ושלום.

ולכן אדם צריך לדעת את מקומו ואת מיקומו בעזרת ה'. וככה "צדיקים ילכו מחיל אל חיל" – "חיל" זה מלחמה, ממלחמה למלחמה. ילכו, לא ירוצו, ילכו, לאט־לאט, לאט־לאט, הם יתקדמו בסוף.

זה בקשר לסיפור שלמדנו בשבת בעניין הכוונה הפנימית של הלב.

עכשיו אנחנו נעבור פה לשבחי הבעש"ט עמ' 104 סיפור ע"ו, הכותרת שהם נתנו "הברירות של הבעש"ט", אני מקריא:

שמעתי מר' יואל שהיה מגיד מישרים בקהילת קדש נעמרוב, קהילת קדש. פעם אחת נסע הבעש"ט מן הדרך שמע כרוז אחד, כרוז מהשמים הוא שמע, בדרך, משני דברים אלו אני מטיל עליך, ככה היה בכרוז, או שיפלו עליך השודדים ויגזלו ממך את ממונך, והיה אצלו ממון סך שני מאות אדומים, שזה הרבה כסף, או שיהיה לך חולי קדחת והברירה השלישית שכחתי,

פה בהתחלה אומר שני דברים, ופה אומר שהיה ברירה שלישית, אבל לא מובא מה היה הברירה השלישית אז מבחינתנו היו שתי ברירות – או שיפלו עליו שודדים ויקחו לו את הכסף שזה היה הרבה כסף, שהוא היה בדרך הביתה בחזרה מהסיבוב שהוא עשה. או שיהיה לו חולי קדחת, חולי קדחת כמו שאתם יודעים זה חום גבוה.

מה עשה הבעש"ט? קודם כל מעניין העניין הזה שהוא שמע כרוז, למה לא כל אחד שומע כרוז? כי לשמוע כרוז משמים זו דרגה, זה לא כל אחד, "סוד ה' ליראיו". הרבה פעמים, לא עלינו, נגזרת על אדם גזירה, הוא בכלל לא יודע מזה, זאת אומרת בדרך כלל הוא לא יודע שום דבר, הוא לא מרגיש שום דבר, הוא ממשיך את החיים שלו והוא לא מבין בכלל מה מצפה לו ומה קורה לו.

אצל אחד קדוש, גדול הקדושים, כמו רבנו הבעש"ט שהוא שמע את הכרוז ונתנו לו בחירה. מה הסיבה שנגזר עליו או שיגנבו לו את הכסף או שיהיה חולה בקדחת? לא מספרים פה. האם זה בגלל ענין אישי של הבעש"ט? איזו כפרה של משהו? או שזה ענין של הכלל? או שזה ניסיון משמים לראות איך הוא מגיב? בכל אופן, מצוי בסיפורים של בית דין של מעלה, הרבה פעמים נותנים לבן אדם ברירה או ככה או ככה.

למשל יש סיפור, מישהו שלא היו לו ילדים. הבעש"ט אמר: אם תהיה עני יהיו לך ילדים. מאיפה הבעש"ט ידע את החשבון הזה? מהשמים, הראו לו ברוח הקודש שאותו בן אדם אם יהיה עני יהיו לו ילדים, שני הדברים לא נגזר עליו גם להיות עשיר וגם שיהיה לו ילדים, זה מקרה ספציפי, דוגמא.

כאן אנחנו לא יודעים מה הסיבה, היו לבעש"ט הקדוש הרבה נסיונות, הרבה קשיים, לא... איך אומרים – 'לא אכל דבש'. מאז שהוא נולד ועד סוף ימיו, כל הזמן מלחמות, כל הזמן ניסיונות, אבל תמיד בדבקות ובעבודת ה' בדרגה הכי טובה והכי גדולה מה שהוא היה יכול. זכותו תגן עלינו הלואי עלינו משהו מזה.

אם כן הוא שמע את הכרוז. עכשיו יש לו בחירה, **וחס על הממון מחמת שהיה בעל חוב גדול בביתו, וברר לו חולי קדחת, וכן היה.** הוא החליט שהוא צריך את הכסף כי היו לו חובות בבית, הוא מעדיף להיות חולה בקדחת וככה קרה. **ובא בערב שבת קדש לקהילת קדש שאריגראד ונחלש מאד מחמת חולי קדחת הנ"ל הנ"ל,** התחילה הקדחת והוא סובל.

היום יש את הוירוס הזה, שה' יעזור שיעלם כלא היה, שאף אחד לא יפגע, וכל אחד משער לעצמו למה יש, למה אין – הכל משמים הכל נגזר בבית דין של מעלה, אם צריך להיות חלילה חולי או משהו, למי, למה, הכל משמים במדויק. רק אם הדור בהסתר פנים אז לא יודעים בדיוק מה הסיבה, חוץ מצדיקים – שאולי מגלים להם.

ונחלש מאד מחמת חולי הקדחת הנ"ל ואף על פי כן הלך לבית המדרש והתפלל לפני התיבה והתפילה היתה להבת אש.

הנה כל תורת הבעש"ט על רגל אחת. הבעש"ט מרגיש רע מאד, חולי קדחת, חלוש מאד, בקושי יכול ללכת אבל הוא ניגש לבית המדרש. טוב, יגש – שישב. לא – הוא ניגש לפני התיבה, זאת אומרת הוא ניגש להיות שליח ציבור ולהתפלל. טוב נו, יתפלל בקושי, לא – התפילה היתה להבת אש.

הוא הפך את החום של הגוף שלו, הפך את זה לחום בעבודת ה', העלה את החום הגשמי לחום רוחני לעבודתו יתברך. תמיד הוא היה מברך את היהודי שיהיה לך לב חם, לב יהודי חם, שעבודת ה' צריכה להיות בחום! זה קשור, החום קשור לפנימיות דפנימיות דפנימיות הלב.

כאן אנחנו רואים איך 'צרה' שיש לבן אדם, הבעש"ט הופך את זה ל'צוהר', איך את החולשה הזאת הוא הופך לכח בתפילה. כשבן אדם, באה לו איזו צרה לא עלינו, איזו חולשה, הוא מתפנק הוא שבור, הוא בוכה, הוא מסכן, הוא סובל, גם זה בסדר – אנחנו בני אדם. אבל אם אפשר – אפשר להפוך את זה לכח, לעלות לכח של תפילה.

אם בן אדם כבר בוכה כי קשה לו, עצוב, שיעלה את זה, יעלה את הבכי על כלל עם ישראל, יעלה את הבכי על הצרות שבגלות של כל העם, יעלה את הבכי על גלות השכינה, כל אחד לפי מדרגתו, אבל יעלה, זה לא ישאר רק בבכי ובצרה שלו. אז הנה, אנחנו רואים איך רבנו לקח את החולי הקדחת והפך את זה לתפילה בוערת.

ואחר התפילה הוליכו אותו תחת ידיו מחמת חלישותו לאכסניא שלו. הוא לא היה יכול ללכת, מסר את הנפש ואת הגוף בתפילה. **וציוה שיביאו לו יין טוב מאד ושתה כוס אחד והבריא ונתרפא מיד.**

כן, הבעש"ט הקדוש לא היה כמו כל בן אדם, כל דבר ודבר אצלו זה היה בהשגחה פרטית, מדויקת, וקרוב לה' ביותר לה' יתברך. ה' יתברך דאג לו.

הוא ביקש כוס של יין טוב מאד. היום החבר'ה אומרים, תשתה כוס ערק תתחמם, תזיע, כן, העניין הזה בטבע. הבבא סאלי הקדוש היה נותן ערק וזה היה עושה נסים ונפלאות, מרפא אנשים. אז הנה פה, הבעש"ט מבקש כוס אחת של יין טוב מאד, לא יין סתם, יין טוב מאד.

ההשתדלות צריכה להיות השתדלות טובה, טובה מאד, שזה יתאים, היין הטוב מאד מה זה יעשה לו? הנה הוא התרפא מיד, עשה השתדלות – ומשמים, אמנם היה צריך להיות בקדחת, אבל גם נגזר מתי תעבור הקדחת, והגיע הזמן. שתה את כוס היין, נגמרה הקדחת ברוך ה' והבריא. זה לא אומר שכל מי שישתה כוס יין טוב תעבור לו הקדחת, זה רבנו הקדוש.

הבריא ונתרפא מיד. ואמר מלתא דבדיחותא, ואמר בדיחה, אמר בצחוק כמו שאומרים, **טוב להיות הקדחת עוד שעה אחת ולשתות עוד כוס אחד יין כי הוא טוב מאד.** אז זה ברור, הוא אומר – היה יותר טוב שתישאר הקדחת עוד שעה והיה שותה שתי כוסות ואז היה נהנה משתי כוסות, כי היין טוב מאד.

כאן אנחנו רואים שהבעש"ט, הוא משדר – הוא משדר שהוא בן אדם ככל האדם, הנה הוא נהנה מהיין, למרות שהוא היה חולה, היין טוב מאד. הוא יודע מה זה יין טוב מאד, הוא נהנה מהיין, הוא לא ביטל את התאווה.

אנחנו רואים בכמה מהסיפורים של הבעש"ט, שלפעמים הוא כעס וגער במישהו, הוא לא ביטל את הכעס, אז איך הוא היה כזה קדוש? יש לו תאווה, יש לו כעס – לפעמים. הסוד הזה, זה להשתמש במידות הקשות, במידות שצריכות תיקון, לשם שמים – לעבודתו יתברך.

הוא ידע את טעם היין הטוב, אבל אני בטוח שהוא לא היה שתיין, הוא לא היה שותה כל יום יין. אלא, גם לשמח את מי שהביא לו את היין, לתת לו הרגשה טובה. הוא אמר, איזה יין הבאת לי, הייתי מוכן לסבול עוד שעה והיית מביא לי שתי כוסות. זה חסד שעשה עם מי שנתן לו את היין. זה חסד עם היין עצמו, שהוא גם שליח של ה'. שיבח את היין. וגם ירד לדרגה של בן אדם רגיל, למרות שהוא היה בדרגות שאי אפשר לתפוס אותם בכלל, מה לו ולשתות יין? עובדה. הוא ירד לדרגה של העם, שנהנה מכוס יין טוב, הוא לא שיחק שהוא איזשהו פרוש, שהוא בחיים שלו הוא לא נגע ביין, כמובן הכל לשם שמים שיתקדש שמו יתברך. עד כאן הסיפור הזה.

עכשיו הסיפור הבא – עמוד 105, סיפור ע"ז, 'צדיקים במיתתן חיים', ככה קראו לזה.

שמעתי מר' פאלק אב"ד דקהלת קדש טיטשילונק: פעם אחת במוצאי שבת ציוה הבעש"ט לחתן חורגו ר' יוסף אשכנזי שיאמר לפניו 'עין יעקב' והוא שכב על המטה ושמע מפיו ה'עין יעקב', אז בוא נדמיין את זה: יש את הרב יוסף אשכנזי שמקריא מה'עין יעקב'. ה'עין יעקב', זה סיפורים ואגדות שיש בגמרא. עשו מזה ספר שלם, 'עין יעקב'. והרבה פעמים אנחנו רואים שהבעש"ט עסק ב'עין יעקב', היה לו ענין עם ה'עין יעקב'. הוא שכב על המטה. לא ישב, לא בבית המדרש. הוא שכב על המטה – מוצאי שבת, כנראה לנוח.

ושמע מפיו ה'עין יעקב'. זאת אומרת, ר' יוסף הקריא לפניו את ה'עין יעקב'. ובמקום אחד אמר הבעש"ט תורה על מאמר אחד מ'עין יעקב'. וחזר ואמר לפניו 'עין יעקב'. פעם, באמצע שהרב יוסף אשכנזי הקריא את ה'עין יעקב', הבעש"ט פירש את זה, נתן דבר תורה על זה ואחר כך הוא המשיך להקריא בפניו. מה קרה?

ובתוך האמירה ראה ר' יוסף הנ"ל את המגיד מישרים ושמו ר' יוסף, שנפטר ערך ג' רבעי שנה מקודם זה, וראה אותו שנכנס לבית לבוש בגדי שבת וכובע על ראשו. ואנחנו רואים: הבעש"ט שוכב על המטה, ר' יוסף אשכנזי מקריא לו, פתאום רואים דמות חדשה, דמות שלישית שגם קוראים לו ר' יוסף, הוא המגיד מישרים שהיה שם בקהילה, שהוא כבר נפטר. ערך ג' רבעי שנה, שלשת רבעי שנה. מקודם זה, זאת אומרת, הוא כבר היה נפטר, מי שהופיע זה הרב אחרי שהוא נפטר, הרב יוסף.

ראה אותו שנכנס לבית, לבוש בגדי שבת וכובע על ראשו, הרי, זה היה מוצאי שבת אז הוא לבוש בגדי שבת, "עולם כמנהגו נוהג". כשהנשמות באות לעולם הזה מהעולם העליון וגם בתחיית המתים כל אחד ילבש את הלבוש שלבש קודם, כשהיה חי, כדי שלא יגידו שזה מישהו אחר – שנוזהה. ולפעמים באמת כשבן אדם חולם על איזה נפטר קרוב משפחה, הוא רואה אותו כמו שהיה עם הכובע שלו עם הלבוש שלו. זה לא במקרה, ככה זה משמים.

הוא בא ונכנס לבוש עם בגדי שבת, ואמר בקול רם: שבוע טוב לרבנו! והולך כמו בחיים ומטה בידו, הוא אומר שבוע טוב לבעש"ט והולך עם מקל בידו כאילו שהוא חי, וכשראה אותו חרד מאד ונפל ה'עין יעקב' מידו, מי חרד מאד? הרב יוסף אשכנזי שהקריא בפני הבעש"ט. הוא ראה פתאום את הרב יוסף מגיד מישרים נכנס והוא ידע שהוא נפטר, נתבהל מאד והספר נפל לו מהיד.

והעביר הבעש"ט את ידו על פניו ושוב לא ראה אותו. הבעש"ט העביר את היד שלו על פניו של ר' יוסף אשכנזי כדי שלא יראה, עשה לו תיקון שלא יוכל לראות, סגר לו את הראיה כמו שאומרים. אמר הבעש"ט: קח בידך נר אחד ולך מן הצד, כי היה אומר נר אחד מזיק לעיניים וכן שלושה אבל שניים טובים לעיניים, אז הוא אמר לו לקחת נר ולצאת מהמקום, כי הוא מתבהל מהנפטר. אז הוא לקח נר. וכן עשה, ושהה כמו חצי שעה או יותר ושמע שהבעש"ט מדבר עמו.

חצי שעה הנפטר היה אצל הבעש"ט ודיבר עמו, והרב אשכנזי, יוסף אשכנזי, שמע את זה. זאת אומרת, הוא לא ראה כי הבעש"ט סגר לו את הראיה, אבל את השמיעה הוא לא סגר לו – הוא שמע. זאת אומרת, יכול להיות מצב שבאה נשמה של נפטר לצדיק – רק הצדיק רואה אותו, רק הצדיק שומע אותו, רק הצדיק מדבר אתו, ומי שמסביב לא רואה ולא שומע ולא כלום. אבל פה, הוא נתן לו עדיין לשמוע, הוא לא סגר לו את השמיעה.

ואחר כך קרא הבעש"ט לר' יוסף, אשכנזי, כן? ואמר לו בזו הלשון בא אלי ובה ואמר לפניו עוד 'עין יעקב'. חזר להגיד עוד 'עין יעקב' כאילו לא קרה כלום. ובתוך הלימוד התחיל הבעש"ט להתרעם עליו, הנה, הוא בא, התחיל להקריא 'עין יעקב' כאילו הכל בסדר, לא

קרה כלום. אבל הבעירה בווערת אצל הבעש"ט להוכיח אותנו, הוא התרעם, הוא לא דיבר אתנו בעדינות, הוא התרעם עליו **ואמר לו: למה פחדת, האם שחט ר' יוסף המגיד כמוך בחייו שפחדת ממנו לאחר מותו?** מה אתה מפחד מהמת, ר' יוסף? מה, הוא היה רוצח? הוא שחט אחד כמוך? מה אתה מפחד? כמו שהוא היה לפני מותו, שהיה צדיק, הוא גם אחרי מותו, מה אתה מפחד ממנו? ברור שמי שלא רגיל לראות נפטרים ולדבר עם נפטרים, אז הוא יכול לקבל שוק' כמו שאומרים.

אצל הבעש"ט, זה היה דבר יום ביומו, בכל רגע היו לו כרוזים מהשמים, מלאכים, עניינים, אז בכל זאת, הרב יוסף אשכנזי, בכל זאת זכה להקריא את היעין יעקב' לבעש"ט, זכה שהוא ראה אותו, אז אם הוא כבר זכה, אז למה הוא פחד? האם בן אדם שזוכה לא פוחד? יכול להיות שבן אדם זוכה והוא מפחד.

ראינו אצל יהושע, יהושע בן נון, כשבא שר צבא ה' והתגלה אליו המלאך הוא פחד ממנו, הוא נפל על פניו. ומשה רבנו, ה' מדבר אתו והוא עומד, מדבר אתו כמו שמדברים להבדיל להבדיל, בן אדם עם חברו.

זה תלוי בדרגה של האדם, יש פה כמה דברים: תלוי בדרגה הרוחנית שלו, תלוי אם הוא רגיל או לא, תלוי בגודל נשמתו, תלוי אם הוא זכה לזה או לא זכה לזה, וגם ביכולת העמידה של האדם בפני גילויים משמים – יש אדם שיכול לשמוע כרוז, יכול לשמוע, לראות מלאך ולא קורה לו כלום, מישהו אחר יכול להתעלף או יכול גם ללכת לעולמו. תלוי ביכולת הספיגה הרוחנית של הנשמה הזאת, שיש לבן אדם. זו גם דרגה – חוץ מעצם ההשגה, יכולת הקליטה, היהכלה' מה שאומרים, של המאורע העל'טבעי הזה. זאת עוד דרגה שצריך שתהיה, היכולת הזאת. יכול להיות שבן אדם מאד צדיק ואין לו את היכולת הזו.

הוא הוכיח אותנו. מה, מה ההבדל? הוא היה צדיק בחייו, מה אתה מפחד ממנו? מה יש לפחד מנפטר, ועוד מנפטר טוב? אם זה היה נפטר רשע, אני מבין, אבל הוא צדיק. אז הוא אומר, **למה פחדת, האם שחט ר' יוסף המגיד כמוך בחייו שפחדת ממנו לאחר מותו?**

שאל אותו, מחמת איזו זכות ראיתי אותו? הרב יוסף אשכנזי שאל את הבעש"ט, אם ראיתי אותו אז בטח היתה לי זכות, נכון? כי הוא רואה משהו על טבעי. אנשים חושבים שיש מוות, צדיקים יודעים שאין מוות, כל הנשמות עוברות מפה, הגוף מת, הנשמה לא מתה בכלל, היא קיימת והיא נצחית, יכולה לבוא לעולם. הנה, אם יש צדיק כמו הבעש"ט, היא יכולה להתגלות אליו ולדבר אתו על כל מיני עניינים.

הוא הבין שאם הוא זכה לראות אותו, כנראה היתה לו איזו זכות, אבל איזו זכות? הבן אדם לא יודע, באיזו זכות ראיתי אותו? אמר לו הבעש"ט, **מפני שאמרת לפני, ואני אמרתי לפניך והייתי מזכה אותך בדבורי.**

הבעש"ט היה שוכב במטה, לכאורה למה הוא לא אומר 'עין יעקב' בעצמו? למה הוא צריך שהחסיד שלו יקריא לו 'עין יעקב'? הוא לא יכול להחזיק את הספר? לא.

יש קטרוגים על הצדיקים, למה משמשים אותם? למה עוזרים להם? ושוכחים מהעניין של 'שימוש תלמידי חכמים' ו'שימוש צדיקים'. "גְדוֹל שְׁמוֹשָׁה מְלֻמּוֹדָה".

הנה, פה אנחנו רואים בחוש שהרב יוסף אשכנזי, בזה שהוא הקריא לבעש"ט, שברור שהבעש"ט לא היה נכה ברוך ה', היה יכול לקרוא לבד – הוא הקריא לו, בזכות זה זכה לגילוי של הרב יוסף מגיד מישרים.

הנה הוא אומר לו, **מפני שאמרת לפני, ואני אמרתי לפניך.** זאת אומרת, הרב יוסף הקריא את היעין יעקב', וגם הבעש"ט הקדוש אמר לו חידוש, קודם ראינו אמר לו תורה, פירש לו

את היעין יעקב'. וגם יכול להיות, אם אפילו לא היה עושה חידוש תורה, היה רק חוזר מילהמילה ממה שאומר, זה גם כן לימוד.

אני אמרתי לפניך והייתי מזכה אותך בדיבורי. הנה הצדיק. אין צדיק כמו הבעש"ט הקדוש, אין עניו כמוהו, גדול בדורו ובכל הדורות, עניו שבענווים, הנה הוא אומר, הוא מעיד על עצמו – **והייתי מזכה אותך בדיבורי.** זאת אומרת, הצדיק יודע שהוא צדיק. הצדיק יודע שיש לו כח לזכות, למשל את ר' יוסף אשכנזי, בדיבור שלו.

ונתקשרנו שנינו והיינו לאחד, ומחמת זה ראית אותנו. תקשיבו פה מה שהוא אומר, **ונתקשרנו שנינו והיינו לאחד.** סוד ההתקשרות!

כל ענין החסידות זה סוד ההתקשרות בין החסיד לבין הרבי. הרבי משפיע על החסיד – החסיד מושפע מהרבי – החסיד מחזיר השפעה לרבי – הרבי מחזיר השפעה לחסיד. זה מעגל. אחד מפרה את השני, כל אחד בנקודה שלו. מבחינת הקבלה זה נקרא 'גבוה מעל גבוה', 'גבוה מעל גבוה'. הספירות כשהן צריכות לקבל אור, הן מפנות פניהן כלפי המאציל ואחרי שהן מסיימות לקבל את השפע ואת האור, הן פונות כלפי מטה, פניהן כלפי מטה, הן משפיעות לתחתונים. פעם קיבלו, פעם אחת השפיעו, ככה זה בכל העולמות.

ככה זה גם בין רבי לחסיד שלו. הרבי מקבל משמים – מזכה את החסיד. החסיד מקבל – הוא מזכה את עם ישראל אחר כך. וככה השפע והגילוי פנים והקדושה והתורה – הכל עובר מאחד לשני.

כשיש רבי קבוע, כן, כשלאדם יש רבי כמו הבעש"ט הקדוש, אז זה דבר עצום, או למשל הרב חיים ויטאל עם האר"י ז"ל, או יהושע בן נון "לא ימיש מתוך האהל" יחד עם משה רבנו, זה א"ב' של כל היהדות. לא סתם הדבר הזה לצנינים בעיני אנשים שלא מבינים ענייני פנימיות – 'מה הוא צריך להקריא לו? מה הוא צריך להיות קשור אליו?' הנה, **ונתקשרנו שנינו והיינו לאחד ומחמת זה ראית אותנו.**

לא היית מגיע בכלל לראות אותנו, לא היית זכאי לראות אותנו אלמלא היית מקריא את היעין יעקב' לבעש"ט. הבעש"ט היה מזכה אותך בדיבור שלו – לכן זכית. לא בזכות עצמך – רק בזכות ששימשת את הצדיק זכית לראות אותנו, את ר' יוסף מגיד מישרים.

פה הוא זכה. עכשיו תראו איך מוכיח אותו הבעש"ט: **ואילו היית מתחזק בשכלך כל מה שלבך חפץ והיה משיב לך ולא עוד אלא שהיה לך עמו הכרות, והיית רואה אותו בתמידות.** תראו מה הוא היה זוכה – פה הוא זכה רק לראות אותו והוא פחד והיה צריך לצאת מהחדר. הוא אומר לו, הבעש"ט: **אם היית מתחזק בשכלך, יש תנאי, היית צריך להתחזק בשכלך.**

אבל למה? למה בשכלך? הלא הוא פחד, הפחד זה בלב זה לא בשכל. אז למה היה צריך להתחזק בשכלך? כי "מח שליט על הלב". נכון שבלב הוא פחד, כי הוא לא רגיל לראות נפטרים, אבל היה צריך להגיד לעצמו – רגע, זה ר' יוסף, הוא צדיק, הנה בא צדיק – זכיתי, איזה יופי! אני רואה התגלות שלא כל אחד זוכה, היה צריך לשכנע את עצמו, לחזק את עצמו בשכל, לשלוט על הפחד של הלב.

זאת אומרת, שהיה פה לר' יוסף אשכנזי ניסיון – נתנו לו 'מתנה' כמו שאומרים, בזכות מה שהוא למד עם הבעש"ט, הבעש"ט עמו, ונתקשרו והיו לאחד. בזכות ההתקשרות עם הבעש"ט, הוא קיבל מתנה, אבל לא היתה לו את הזכות להפוך את המתנה החד פעמית הזאת למתנה קבועה.

אם היה מתחזק בשכלו ולא היה מפחד, תראו איזה פלא פלאים, כל מה שלבך חפץ והיה משיב לך, הוא היה יכול לשאול את ר' יוסף מגיד מישרים, ר' יוסף אשכנזי היה יכול לשאול אותו כל החיים! לא רק באותה פעם. והיה משיב לך. ולא עוד, אלא שהיה לך עמו היכרות, והיית רואה אותו בתמידות.

תראו מה הוא הפסיד. זאת אומרת, שבעצם אם הוא לא היה מפחד מהנפטר, הוא היה יוצר אתו התקשרות והנפטר הזה, המגיד מישרים הר' יוסף, היה הופך להיות המשפיע שלו. תשאלו, למה הוא צריך משפיע אם יש רבי? הנה רואים למשל בחב"ד, יש את הרבי מלובביץ' גדול עולם, אבל יש משפיעים, משפיעי חב"ד, בכל מקום יש משפיעי חב"ד שמשפיעים לאנשים שלא כל היום הם ליד הרבי, מקבלים את ההשפעה הרוחנית מהרבי והם בעצמם כבר משפיעים לאנשים שעדיין לא עלו למדרגה הזו של משפיעים, הם יותר מושפעים.

גם פה, הרבי, המגיד מישרים ר' יוסף היה הופך להיות המשפיע שלו, משפיע בעולם האמת! לא משפיע פה בעולם הזה. היתה לו התקשרות אתו היתה לו היכרות אתו, היה עונה לו על כל מה שהוא צריך. מה האדם צריך יותר מקשר עם העולם העליון? וזה כבר לא היה קשור לבעש"ט, זה כבר היה עצמאי. היתה פה הזדמנות – הזדמנות מופלאה לר' יוסף אשכנזי לקבל קשר עם צדיק מהעולם העליון. יש מגידים בעולם העליון שהם מגידים לצדיקים בעולם הזה, יש גילוי אליהו, יש מלאכים.

יש פה צדיק – הרב המגיד מישרים ר' יוסף, שהוא היה הופך להיות המשפיע והעונה לכל מה שרצה הרב יוסף אשכנזי בעולם הזה. וכל זה הוא הפסיד בגלל שהוא פחד. אם היה מתחזק בשכלו אז היה זוכה, בלי קשר כבר לבעש"ט. זאת אומרת שהבעש"ט כבר קישר אותו לרב המגיד מישרים לרב יוסף, זה כבר הפך להיות מעגל נוסף של התקשרות.

תראו מה מרוויח בן אדם שקשור לצדיק אמיתי בעולם הזה ולעולם הבא, אי אפשר לדעת למה הוא יזכה. כמובן, שכל זה גם על פי בית דין של מעלה.

ואילו היית מתחזק בשכלך כל מה שלבך חפץ היה משיב לך ולא עוד אלא שהיה לך עמו הכרות.

לפעמים, אדם זוכה לאיזה מישהו מתגלה לו בחלום. אנשים מספרים לי, היה איזה צדיק אצלם בחלום, קורה, ואפילו בן אדם פשוט, אבל זה לא היכרות – היכרות זו היכרות. כמו בעולם הזה – יש לך היכרות עם הרב, שמעת שיעור שלו פעם. לא! יש לך היכרות, הוא מכיר אותך אתה מכיר אותו, זה כבר יחס אחר – אתה צריך משהו, אתה מרים טלפון, הוא עונה לך. אתה הולך לשיעור שלו, יש לך הכרות. ככה גם עם הצדיקים שלמעלה, יש עניין של חד-פעמי ויש עניין של היכרות. מה שהיה בהתחלה זה חד-פעמי, עכשיו יש לו היכרות. **והיית רואה אותו בתמידות.**

העניין הזה הוא לא פשוט, לבן אדם בשר ודם בעולם הזה ועוד בדורות האלה – בטח, לראות את הנפטר, את הרב הצדיק מהשמים, לראות אותו בתמידות, זה לא דבר פשוט כל כך, כי האדם בתוך החומר, בתוך ההסתר פנים שלו, בתוך החיים, בתוך העולם כמנהגו נוהג, לא בטוח שיהיה לו נוח שהוא כל הזמן יראה אותו בתמידות.

זאת אומרת יש בזה מעליותא, יש מעלה גדולה, זכות עצומה שהוא רואה את הצדיק הזה באופן תמידי, הוא יכול להגיד לו כל מה שהוא צריך בענייני העולם הזה, בענייני עבודת ה', בענייני התורה, בענייני הכלל בענייני הפרט, כי הוא למעלה והוא רואה דברים שאנחנו פה לא רואים, אז יש יתרון עצום, מצד שני – הוא היה רואה אותו בתמידות, בתמידות, מה זו

התמידות הזו? זה כל רגע ורגע? זה פעם ביום? זה רק מתי שר' יוסף אשכנזי רוצה? זה מתי שר' יוסף המגיד מישרים רוצה? איך הדבר הזה מתקיים? יש בזה דרגות:

משה רבנו להבדיל, היה יכול לדבר עם ה' יתברך 'חופשי-חופשי' כמו שאומרים, בכל רגע שהוא רצה, וה' היה עונה לו. שאר הנביאים לא, היו צריכים לעשות הכנה, היו מתעלפים, היו צריכים לעשות כוונות והכנות. משה רבנו עמד ושאל את ה', וה' ענה לו. הנה דרגה מופלאה של משה רבנו גדול הנביאים לעומת האחרים.

גם פה בעניין של ההתגלות של הצדיק הזה לצדיק שנמצא פה בעולם – יש בזה הרבה מדרגות ושוני. האם הוא מתגלה אליו והבן אדם יודע שזה ר' יוסף או לא? לפי מה שאמר כאן רבנו הבעש"ט, הוא היה זוכה שהיה יודע שזה הוא מדבר אתו, כי יכולים לדבר אתו גם מהסטרא אחרא, להבדיל.

אדם שנמצא במדרגה כזו, שיש לו קשר עם העולמות העליונים, יכולים לדבר אתו מהסטרא אחרא, כמו שכתוב אצל הרמח"ל הקדוש ב'דרך ה" בעניין הנבואה. אנחנו רואים אם כן, שיכול להיות גילוי חלילה מהצד השני.

יכול להיות צדיק והוא לא יודע מי הוא בכלל, יכול להיות שהוא יודע אבל הוא בא פעם בחיים, יכול להיות שהוא בא יותר מפעם בחיים, אבל לא מתי שבן אדם צריך ורוצה ויש לו שאלות, אלא רק מתי שמשמים נותנים לו לבוא.

יש מצב שהבן אדם – כמו שאמר הבעש"ט לבן שלו הרב צבי, לפני שהוא נפטר – אמר 'תכוון בשם הזה, ואני אבוא ואלמד אתך'. מה זה תכוון בשם הזה? ברגע שהצדיק בעולם הזה מכוון בשם קודש מסוים, והשם קודש הזה קשור לצדיק שלמעלה, זה כביכול, יש פה איזו התקשרות. בשפה שלנו הכי פשוטה, כאילו אתה 'מטלפן' והוא עונה לך, הוא ישר מתקשר וחוזר אליך, אז זו המדרגה שהיה זוכה, אם לא היה מפחד ובורח. צער גדול.

היתה לך עמו היכרות, והיית רואה אותו בתמידות. בתמידות. אז ה'בתמידות' הזו אמרנו – יש בזה דרגות דרגות, למשל, כשהתחיל להתגלות אצל הרמח"ל הקדוש, המגיד שהיה לו מהשמים, אז הוא היה מקפיד באותה שעה שהוא התגלה אליו, באותה שעה יושב, באותו יום, היה יושב בהתבודדות.

יש עניין של זמנים גם, אם התגלה, לדוגמא, אתמול בשתיים עשרה בצהריים, היום הוא גם בשתיים עשרה בצהריים יתבודד ויחכה, אולי הוא יבוא, כי זה קשור גם בזמנים מתי הם באים.

בתמידות, אמרנו שיש בזה מדרגות, האם כל יום, כל שעה? אנחנו ראינו אצל רבו של רבנו הקדוש, אחיהו השילוני הנביא, היה מתגלה אל הבעש"ט, היו זמנים שהיה לומד אתו כל יום, ואחר כך לא. לא תמיד היה מתגלה אליו, לפעמים כן, לפעמים לא. זה דבר מאד עמוק מתי כן, מתי לא. הרי אם הצדיק כל הזמן יתגלו אליו, הצדיק שבעולם הזה, אז איזה ניסיון יהיה לו? לא יהיה לו שום ניסיון, כל הזמן מגלים לו הכל, אין לו כמעט ניסיון. לא שאין ניסיון – הבחירה הולכת ומצטמצמת, כמו נביא.

נביא אמת, אסור לו לכבוש את נבואתו, הוא חייב לעשות מה שה' מצווה עליו, אין לו בחירה בזה אם הוא... – יש לו בחירה, גם זה יש לו בחירה, הוא יכול לא לעשות ואז חייב מיתה בידי שמים – אבל למעשה אין לו בחירה כי הנביא צריך לעשות מה שאומרים לו, כי הוא השליח של ה'. אז פה העניין הזה של תמידות, תלוי בהרבה גורמים, בצרכי שמים בצרכי הנשמות, בצורך הצדיק שבעולם הזה, בצורך הצדיק שמתגלה אליו.

כתוב בספרים הקדושים שהדרגה הכי גבוהה, יותר מגילוי אליהו, יותר מהמגידיים ויותר מהמלאכים, זה כשצדיק מתגלה לצדיק פה, וזה דבר גדול מאד. אז זה מה שהוא היה זוכה לו, תראו מה הוא הפסיד.

גם כן לחיים שלנו, לעניינים שלנו, שאנחנו לא יודעים – יש לנו הזדמנות של קדושה פתאום, פוגשים איזה ספר קדוש – 'אהה... אין לי חשק'. או פוגשים בן אדם צדיק – 'אהה... לא בא לי'. אולי זאת הזדמנות משמים. אתה לא יודע למה אתה יכול לזכות בעולם הזה, בעולם הבא, בזכות שנתנו לך איזה קצה, פה נתנו לו קצה והוא פספס.

היה רב יוסף מצטער מאד על זה הדבר כי היא מדרגת נבואה – כשרואים נשמת צדיק גמור בספר שערי קדושה של הרב חיים ויטאל. ושאל למה בא ומה הצטרכותו, טוב, ברור שהרב יוסף אשכנזי היה מצטער כי הוא ראה בספר 'שערי קדושה' לר' חיים ויטאל שזו מדרגה של נבואה שרואים צדיק.

אומרים שהנבואה תחזור רק כשיבוא בית המקדש, ככה החיד"א הקדוש אומר, שנבואה צריכה שיהיה בית מקדש בעולם הזה, אז שורה הנבואה. בינתיים בית המקדש לא פה, אבל אנשים בהחלט זוכים. צדיקים זוכים לגילויים של צדיקים אחרים. אבל זה, לא יודע אם זו נבואה או רוח הקודש, כן, אבל יש פה מדרגה גבוהה מאד שהוא הפסיד.

ושאל למה, הרב יוסף אשכנזי שאל את הבעש"ט, למה בא, למה בא המגיד מישרים מן השמים, ומה הצטרכותו, למה הוא בא, מה הסיבה שהוא בא במוצאי שבת לבעש"ט? ואמר בשביל הצטרכותו שלו בא. הבעש"ט אמר שכנראה בשביל ההצטרכות של הרב יוסף מגיד מישרים בעצמו הוא בא, ככה אני מפרש, אולי מישהו אחר יפרש אחרת, זה נראה ככה. יכולים להגיד גם הצטרכותו שלו, של הבעש"ט הוא בא, אין לי מושג, אולי יש את שני הפירושים.

ברוך ה'. יהי רצון, בזכות רבנו הבעש"ט, שיבוא משיח במהרה ובקלות, ברחמיו האינסופיים יתברך, ונהיה כולנו טובים ומתוקנים ולא יהיה קשה – כי קשה לבריות, קשה להם בגשמיות, ברוחניות, בנפש, בגוף.

ה' יעזור! שיפוצו המעיינות חוצה ויומתקו כל הדינים, ויבוא משיח במהרה ברחמים.

שבוע טוב ובריא, ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

המלחמה על הפצת דרכו של הבעש"ט

שבוע טוב, אנחנו ברוך ה' במוצאי שבת קודש, מלווה מלכה עם 'שבחי הבעש"ט', ספר 'שבחי הבעש"ט'.

אנחנו חסידים של הבעש"ט בעזרת ה' – חסידים חדשים, מהדור הזה, של הבעש"ט הקדוש. אנחנו רואים חובה נעימה לפרסם את תורתו ואת דרכו ואת אורו לזיכוי כלל עם ישראל, שאין לשער איזה חוב יש לעם ישראל כלפי רבנו הבעש"ט הקדוש והאהוב, וזה יתגלה לעתיד לבוא כשתבוא הגאולה השלמה – כולם יראו את פועלו ואת פעולתו בפרט ובכלל.

אין כמו להראות את דרכו על ידי הסיפורים על חייו, שאלו ממש עדויות. אז אנחנו היום לא הולכים לפי הסדר בסיפורים, אלא לפי ההשגחה העליונה.

אנו בסיפור רי"ט והכותרת שנתנו לסיפור הזה: 'עד היכן תכלית הייסורים'. אני קצת מקריא וקצת מסביר.

פעם אחת אצל הרב הקדוש מורנו מיכל מזלאטשוב, שזה אחד התלמידים הראשונים שהתקרב לבעש"ט הקדוש. הרבי מזלאטשוב היה צעיר. **פעם אחת אצל הרב הקדוש מורנו מיכל מזלאטשוב**, היה בנו הקטן חולה גדול עד מאד. ומיד הגיעה ידיעה לרב הנזכר, איך שבאיזה מדינה רוצים לשרוף ספרים הקדושים של הרב מורנו יעקב יוסף מפולנאה. אם כן, הרבי מזלאטשוב, הבן שלו הקטן שקראו לו רבי יוסף, נהיה חולה. באותו זמן הרבי מזלאטשוב קיבל ידיעה שהולכים לשרוף את הספרים של הרב יעקב יוסף הכהן מפולנאה, הבעל ה'תולדות יעקב יוסף', הבעל ה'תולדות' קוראים לו. הוא בעל הספר הראשון שיצא בחסידות. והספר שלו, אומרים הרעבעים הקדושים שזו תורת גן עדן. זה היה חידוש גדול להביא פשט ולהסביר את הפשט, בענייני עבודת ה', בעניינים – רזי תורה וכן הלאה, זה לא היה דבר מקובל כל כך. אם כי יש בזוהר וכן הלאה, אבל בדרך של החסידות לא היה. אז היה על זה קטרוג.

תמיד כשיש חידוש בעבודת ה' – יש מקטרגים. יש בשמים מקטרגים, יש בארץ מקטרגים. יש מקטרגים לשם שמים, שמקנאים קנאת ה' צבאות כדי שעם ישראל לא ינוק, וזה דבר טוב ששומרים על דרך ה', וזה דבר קדוש – אלו ואלו דברי אלוקים חיים. ויש מקטרגים סתם מצד הקליפה ושנאת חינוך והרשעות, אנשים קטנים. אז פה היה קטרוג על הספר הזה של הרב הקדוש תלמידו של רבנו הבעש"ט הקדוש.

ונסע הרב מביתו וציוה לבני ביתו, מי זה הרב שנסע? הרבי מזלאטשוב, אביו של הילד החולה הרבי יוסף. **ונסע הרב מביתו, וציוה לבני ביתו, שבאם חס וחלילה ימות בנו, אזי ימתינו עם קבורתו עד ביאתו לביתו**. זה קצת תמוה, כי אז לא היתה טכנולוגיה כמו היום שאפשר לשמור את הגוויה של המת בלי שתתקלקל, אבל הרב יודע מה הוא עושה. זה מה שהוא אמר, שאם הילד יפטר מהעולם, יחכו עד שיחזור, האבא יחזור. **ואחר נסיעתו נתעלף, נתעלף הילד, וסבורים היו שמת הילד**.

לאחר שלושה ימים נפלה זעה עליו וחזרה נשמתו לגופו. התחיל להזיע וחזרה הנשמה לגוף אחרי שלושה ימים שהיה שוכב כמו מת. **וכשהבריא מעט, סיפר להם כל המאורע**. הילד סיפר מה קרה. **תכף כשיצאה נשמתו לקחה מלאך אחד והוליכו להיכל אחד**, הנשמה יצאה מהגוף. בא מלאך, לקח את הנשמה להיכל בשמים, **ולא היה רשות למלאך לכונוס בהיכל, רק הוא בעצמו נכנס להיכל ועמד אצל הפתח, המלאך עמד אצל הפתח. וראה שביתדין הגדול יושבים**.

אם כן, הכניסו את הנשמה בבית הדין. אוי לנו מיום הדין. בן אדם בעולם הזה בא, חושב הפקר, יעשה מה שהוא רוצה, לא נותן חשבון, כועס, עושה שטויות, מדבר לשון הרע, מבזבז את הזמן. הוא לא חושב שגייע יום שיצטרך לתת דין וחשבון על כל דבר בבית דין של מעלה. זה – אוי לנו מיום הדין, זה מאורע לא פשוט בית דין של מעלה, ככה מכל העדויות שיש בתורתנו הקדושה.

הוא ראה שבית הדין הגדול יושבים. ומיד ראה שני שליחים נושאים ספר שבו רשום כל העוונות, הביאו ספר שכביכול רשום שמה כל העוונות של הרב יוסף שהיה צעיר וכמשא כבד יכבד עליהם, לא יכלו לסחוב את הספר מרוב שהיה כבד, ה' ישמור. מה יגידו אזובי הקיר, מה אנחנו נגיד? ותכף בא מלאך אחד עם ספר הזכויות ולא היו שוין אלו נגד אלו, היו זכויות, אבל היו יותר עוונות כנראה, ככה אני מבין, מהזכויות. עד שהביאו ספר שלישי, הוא ספר הייסורים שקיבל, שהרב יוסף קיבל. בעולם הזה היו לו ייסורים, היו לו צרות היו לו כאבים. כמאמרם ז"ל: **עד היכן תכלית ייסורים וכו'**, ונפלו הרבה מהעוונות.

מי יכול לסבול ייסורים? אף אחד לא אוהב ייסורים, משום סוג. אנחנו בריות מפונקות, עדינים, קשה לנו. דבר הכי קטן שחסר לנו בגשמיות או ברוחניות, אנחנו לא יכולים לסבול, קל וחומר אם זה כאבים פיזיים לא עלינו, גשמיים, רוחניים. מה אדם יכול לסבול? לא יכולים, קשה מאד. ואז אדם רוצה שילכו ממנו הייסורים, כי צריך לעבוד את ה' בשמחה. יש צדיקים שלמרות הייסורים עובדים את ה' בשמחה, אבל זו מדרגה קשה להגיע אליה. זה לא כל כך פשוט ככה, כמו שאמרו חכמינו בגמרא ברכות, "לא הם ולא שכרם" – "חביבים עליך ייסורים? לא הם ולא שכרם".

גדולי התנאים לא רצו את הייסורים, אבל אבא שבשמים כל מה שהוא עושה – עושה לטובה. גם הייסורים לטובה. הנה אנחנו רואים פה, כל פעם אני שומע אנשים באים ומתלוננים על הצרות שלהם וכל זה, הנה פה יש הסבר – בסוף המסלול כשמגיעים למעלה: ספר זכויות, לא עלינו ספר עוונות, זה לא חובה אבל זה מצוי, וספר של הייסורים. אז אם יש הרבה ייסורים, זה מוחק מהעוונות. אז בסופו של דבר, שלא נדע, הנה הייסורים מכפרים, מוחקים את העוונות.

כך נפלו הרבה מהעוונות. ועם כל זה עבור הנשאים היו רוצים לדונו למיתה, כמו שאמרנו, היו יותר עוונות מזכויות, קצת ירדו הרבה מהעוונות בגלל הייסורים, אבל עדיין היה יותר חוב על זכות. רצו לדון אותו את הילד למיתה לא עלינו. והיו רוצים לכתוב פתקה, זאת אומרת שכשיש את הפסק דין, כותבים את הפתקה ושולחים עם השליח ונגמר הסיפור. ומיד בא אביו הרב מורנו רבי מיכל הנ"ל, הרבי מזלאטשוב, ברעש גדול ובזעקה גדולה, על מה? על זה שרוצים לשרוף הספרים הנ"ל.

הוא לא בא לבית הדין בגלל הבן שלו שרצו לדון אותו. הרי הרבי מזלאטשוב היה עדיין חי בעולם הזה, הוא בא לצעוק בבית הדין על הספרים הקדושים של בעל התולדות יעקב יוסף מפולנאה, שרוצים לשרוף אותם, אלה לא הספרים שלו, של הרבי מזלאטשוב. הוא בא למחות. הוא בכלל לא ידע שהבן שלו שם בבית הדין. הנה תראו מה הוא אומר, והיו רוצים לכתוב פתקה ומיד בא אביו הרב מורנו רבי מיכל הנ"ל ברעש גדול ובזעקה גדולה על זה שרוצים לשרוף הספרים הנ"ל, הלא גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם, שלא לכבודו עשה חס וחלילה, כי אם לכבוד ה' ולתורתו יתברך.

אם כן, הרבי מזלאטשוב מלמד פה זכות על בעל התולדות יעקב יוסף הכהן מפולנאה, הוא אומר שהספר הזה שהוא כתב, שזה חידוש גדול היה בזמנו – וגם היום זה חידוש גדול, ספר עמוק וקדוש נורא – הוא לא עשה את זה בשביל להתגאות, להראות הנה תראו כמה אני יודע, הנה החידושים שלי, הנה כמה אני גדול. הוא עשה את זה לשם שמים.

המשיח יבוא כשיפוצו המעיינות של החסידות, "לכשיפוצו מעיינותיך חוצה", וזו ההתחלה של ההפצה, הספר הזה. אז הוא עשה לשם שמים. גם כדי שתלמידי חכמים עצומים שהיו באותם השנים, שהם לא היו חסידים, היו אפילו מתנגדים לחסידות, שיטעמו מהספר ואולי ישתכנעו וילכו גם בדרך החסידות.

דרך החסידות זו לא סתם עוד דרך, זו לא עוד דרך. טוב, תהיה ליטאי או תהיה ככה או תהיה ככה. הדרך של החסידות באה לשנות את העולם, באה כדי לשנות את עם ישראל, באה לשנות את כל עבודת ה' – להעלות אותה, כדי לפתוח פתח לכל הנשמות, גם הפשוטים ביותר, להידבק בו יתברך בדבקות העליונה, לעלות במדרגות הקדושה והטהרה, לזכות לגילוי פנים ולרוח הקודש. זו מהפכה – מהפכה שמיועדת לכולם. מזמן הבעש"ט הקדוש, תחילת הארת משיח צדקנו, ועד שיבוא משיח צדקנו, הדלת של החסידות פתוחה לכל נשמה ונשמה, לכל יהודי, לכל יהודיה – שיוכלו להגיע לתיקון השלם.

רבנו חידש, שאי אפשר להגיע בדורות האלה לתיקון השלם אלא אם כן קשורים לרבי קדוש שעוזר לחסידים לעלות בדרך ה'. זה לא מספיק לשבת וללמוד את הגמרא וההלכה כמו שנוהגים בעולם הישיבות, אלא צריך את העבודה של החסידות, האש של החסידות, הקדושה של החסידות, שהיא כוללת: עבודה פרטית של האדם עם בוראו, עבודת החבורה עם החסידים ועבודה של החסידות – של החבורה של החסידים עם הרבי. כל האחדות הזו, זה תיקון המלכות, זו התחלה של תיקון מלכות בית דוד, שהרי ידוע שהבעש"ט נשא את נפש דוד המלך.

יש פה דברים עמוקים עמוקים. אלו תיקונים עצומים. ועד עכשיו הסטרא אחרא נלחמת נגד זה, נגד הפנימיות דפנימיות דפנימיות התורה, ורוצה למנוע טוב מבעליו, התפשטות המעיינות והתחזקות הנשמות. זה לא נגמר. זה לא איזה משהו שנגמר, אפילו זה לא 'תיקו'. יש כאלה אומרים יש עכשיו 'תיקו' בין הליטאים לבין החסידים. אין הפסקה לדבר הזה, כי כמו שאמרתי, זה לא איזה משהו שבא סתם, ההארה הזו של רבנו הבעש"ט. זה בא 'כן, כי הוא רוצה לעבוד את ה' בשמחה, אז יאללה כולנו נעבוד את ה' בשמחה', לא! יש פה שינוי מאוד מאוד עמוק ורציני בדרך עבודתו יתברך כדי להעלות את הנשמות לעבודה לשמה, הכי לשמה שיכול להיות – בן אדם יהפוך אני לאין, כל העניין של הביטול והדבקות, והמלחמה ביצר הפרטי ביצר הכללי, האמונה הפשוטה והתמימה, הלימוד הנקי לשם שמים בלי שום גאווה, לא בשביל להיות רב ולא בשביל להיות גאון, ולא בשביל העולם הזה ולא בשביל העולם הבא.

נכון שכל הדברים האלו היו קיימים גם קודם, ונכון שזה קיים גם אצל הלמדנים הליטאים – אבל זה בהדגשים שונים ודרך שונה מהדגש של רבנו הבעש"ט בהארה המקורית שלו.

אחרי רבנו הבעש"ט באו ממשיכי דרכו, כל מיני ממשיכי דרכו קדושים, אבל כל אחד גם היה לו את הגוון שלו, המסוים שלו, כי האור מצטייר לפי הכלי, אז כל אחד זה כלי אחר. נכון, אז בהתחלה הרב צבי, הבן של הבעש"ט, כיהן שנה אחת. אבל בסופו של דבר ההנהגה עברה למגיד ממזריטש הקדוש זי"ע והוא הממשיך של הבעש"ט, ויש עוד ממשיכים וממשיכי ממשיכים. הגוון של הכתר של החסידות, זה הגוון של רבנו הבעש"ט. זה הלך והתערבב עם הגוונים של כל רעבע ורעבע – כל אחד עם התפקיד שלו, עם הנשמה שלו, עם הצינור שלו והתלמידים שלהם והחסידים שלהם, חסידויות מאז ועד ימינו.

אנחנו היתומים, תינוקות שנשבו שחוזרים לה' יתברך, מוצאים את הבעש"ט כרבי האישי שלנו. אין לנו רעבעים קודמים, כי אין לנו מסורת קודמת, אז אנחנו נדבקים בבעש"ט. לכן אמרתי בהתחלה שאנחנו החסידים החדשים של הבעש"ט והוא הרבי שלנו. על פי החסידות צריך שיהיה רבי חי בעולם הזה לכל חסיד ורבי בשמים. אז הרבי שלנו בשמים זה רבנו

הבעש"ט הקדוש, למרות שאין לנו שום זכות – ואולי בגלל שאין לנו שום זכות, כמו שאומרים אבי יתומים של כל עם ישראל.

העניין הזה, המלחמה הזאת לשרוף את הספר הזה, זה לא היה דבר סתם, אלא רצו כמו שאמרתי צדיקים לשם שמים שלא הבינו את הדרך, לא האמינו בדרך, רצו למנוע. וגם היום, גם כיום יש עדיין התנגדות – לא בדרגות של פעם, אבל יש. בגלל שהכל כבר ירד, אז גם החסידות לא בדרגה של פעם, וגם המתנגדים לא בדרגה של פעם. ובכל זאת הדרכים עדיין לא ממש התמזגו. יש התמזגות אבל לא מושלמת. וגם היו כאלה שזה לא היה לשם שמים כמו שאמרנו, כל מיני תלמידים שהלכו ועשו קטרוגים.

ברור שאי אפשר לשרוף ספרים קדושים כאלה אלא אם כן יש אישור משמים, איך בן אדם ישרוף? אז לכן הרבי מזלאטשוב עלה לבית דין לצעוק, מה קורה פה? איך מאפשרים דבר כזה? אז תשאלו, מה, בבית דין שבשמים לא יודעים אם בעל המחבר הרבי מפולנאה כתב את הספרים לשם שמים או לא? אז 'מלכותא דארעא כמלכותא דרקיעא, ומלכותא דרקיעא כמלכותא דארעא' – כמו שפה בעולם הזה יש בית דין, והולכים אנשים שטוענים אחד כלפי השני כל מיני טענות, הולכים לבית דין, בית הדין מברר את הסוגיה – אז גם בשמים זה אותו דבר: יש סוגיה, מבררים את הסוגיה, זה גם תלוי באיזה בית דין מדובר, יש בית דין ויש בתי דין יותר גבוהים ויותר גבוהים. ובכל אופן כן, דנים שמה, יש שמה דין ודברים, כמו שאנחנו רואים פה. אחרי שדנים צריך לגזור, לרשום את הפתק ולשלוח את השליחים. וגם אחרי זה, עדיין, יש לפעמים אפשרות גם לקרוע את הפתק.

אם כן, אנחנו מבינים למה הרבי מלזאטשוב נזעק לכבוד התורה ולכבוד הצדיק ולכבוד החסידות, ללמד זכות על זה שלא ישרפו את הספרים שלו הקדושים. זה מה שהוא אומר, **שלא לכבודו עשה חס וחלילה, כי אם לכבוד ה' ולתורתו יתברך.**

כמו שאמרנו, למה לכשיפוצו מעיינותיו של רבנו הבעש"ט הקדוש, כשיפוצו חוצה יבוא המשיח, למה, מה זה קשור באמת? יש בזה שני עניינים:

א. שהנשמות שיקראו את הספרים הקדושים, יבינו מה אנחנו עושים פה, למה נבראנו – כל ה'למה?'. הרי בהלכה יש מה מותר, מה אסור. אבל בפנימיות, בקבלה ובחסידות ובדרך עץ החיים יש את טעמי המצוות, למה יש את המצוות, שבן אדם יבין, ידע. הוא נולד פה. אם הוא זכה, יש לו הורים צדיקים, הם מלמדים אותו. ואם הוא לא זכה, אז מה הוא? יש הרבה יהודים שלא זכו. לכן היה צריך להפיץ את המעיינות כפשוטו, כדי שהיהודים יקראו ויבינו מה התפקיד שלהם פה בעולם, מה הם צריכים לעשות ואיך לתקן את עצמם ואיך לתקן את הכל ואיך לעבוד את ה', למה ה' ברא את העולם, מה הוא רוצה מהבריות – כל זה בחסידות, בתורת החסידות.

לכן "לכשיפוצו מעיינותיך חוצה" וכל יהודי יוכל לקרוא ויתחיל לעבוד ולתקן את עצמו, אז בוודאי זה יעשה נחת רוח ותבוא הגאולה, שהרי הגלות זה עונש על החטאים, אז הגאולה זה פרס על זה שנפסיק לעשות חטאים ונעבוד את ה' לשם שמים באמת.

יש גם עניין של סגולה, שכשלומדים תורת האצילות – החסידות והקבלה זאת תורת האצילות, זה הפנימיות של התורה, זה הנשמה של התורה, זה פנימיות דפנימיות דפנימיות התורה, זו דרך הבעש"ט – היא מורידה אור מהעולמות הכי קדושים מלמעלה, ומאירים ומפרנסים את כל העולמות ואת כל הנשמות עד העולם הזה, ומזככים את הבן אדם שלומד ואת העולם כולו, וזה מכלה את הקליפות. ולכן מביאה את הגאולה – כי היא מזככת, מטהרת, מקדשת, הפוך ממה שעושים העבירות והעוונות.

האור העצום הזה, האור של הבעש"ט, זורח ומתפשט בכל העולמות. ולכן, היה פה העניין שהוא היה צריך למחות, חייב היה למחות שלא ישרפו את הספר, כי אם שורפים את הספרים אז לא תתפשט החסידות, אז לא יהיה תיקון כראוי, אז איך תבוא הגאולה? אז כנראה שהמקטרגים אמרו שהוא עשה כדי לגדל את עצמו חס וחלילה הרבי מפולנאה, אז הוא מלמד עליו זכות.

כשראה את בנו עומד אצל הפתח אמר לו: בני מה אתה עושה כאן? תארו לכם, הרבי הצדיק הזה בא ללמד זכות בענייני הכלל, בעניינים הכי חשובים. פתאום רואה את הבן שלו עומד שם בפתח, בבית דין. הוא בכלל לא יודע, הוא אומר לו מה אתה עושה כאן? **והשיב לו: אני עומד פה זמן רב, ואיני יודע על מה ולמה?** זה קשה – קשה לעמוד בבית דין של מעלה, גם בפתח של בית דין של מעלה זה מחזה לא פשוט. שתיים, הוא צריך לחכות, להמתין, זה גם כן לא פשוט. ושלוש, הוא לא יודע על מה. איך הוא אומר: **איני יודע על מה ולמה** – חוסר הידיעה.

לפעמים דנים בן אדם והוא לא יודע. מה זה לפעמים – כל יום דנים את האדם בשמים על מה שהוא אומר ומה שהוא עושה, ואדם פה לא יודע כלום. לפעמים לא עלינו נגזר על הבן אדם גזירה נוראית, הוא לא יודע כי אין לו זכות. אם אדם לא צדיק עליון, לא מגלים לו. למה מגלים לצדיק? כדי שיעשה תשובה או כדי שיורה תשובה למי שצריך כדי לבטל את הגזרות, לא סתם מודיעים. זה מה שנקרא לשמוע כרוזים של מעלה, שמכריזים שמה.

הנה הוא לא יודע למה הוא יושב שם, למה הוא צריך לחכות, למה קראו לו לבית דין, הוא דואג. אדם קרוב אצל עצמו, "ונשמרתם מאד לנפשותיכם" גם בבית דין של מעלה צריך לדעת מה להגיד, מה אמר הבן, רבי יוסף? **בְּקִשְׁתִּי שְׂתַמְלִיץ טוֹב עֲבוּרִי**, אהה... אהה... ביקש מאבא שלו. אתה פה? תבקש עבורי. איך אומרים? "כרחם אב על בנים". הוא הבין שמשוהו לא בסדר וצריך מליצי יושר. אדם צריך מליצי יושר כל הזמן. גם פה כשהוא חי בעולם הזה, שאנשים ילמדו עליו זכות וגם בשמים מליצי יושר.

אמר, האבא, הרבי מזלאטשוב ענה לו, **באם שלא אשכח אדבר טוב עבורך. באם שלא אשכח אדבר טוב עבורך.** תבינו את הנקודה פה – מילא הוא הגיע לבית דין של מעלה כי רצה למחות על שרוצים לשרוף את הספרים הקדושים, הוא לא ידע שהבן שלו שם, אבל עכשיו הוא יודע שהבן שלו שם. הוא אומר לו, אם אני אזכור אותך אז אני אלמד עליך זכות, אם אני אזכור אותך. מה זה מראה? זה מראה שהצדיק מזלאטשוב, זכותו יגן עלינו ועל כל עמו ישראל, היה מסור כולו למשימה של הכלל. הוא לא התכחש לבן שלו, אבל הוא לא בטוח שהוא יזכור.

ה' ישמור... אבל כנסו לתמונה הזו. איך אדם לא יזכור דבר כזה? אז זו המסירות נפש, זו הנקיות, זו השליחות לשם שמים, שהוא לא רואה כמו שאומרים אף אחד – יש לו את המשימה הזו אז הוא הולך, זה א'.

ב', הוא לא יודע גם מה יקרה שם. יהיו צעקות? יהיו איומים? איך יתפתח העניין? זו מלחמה. אז יכול להיות שתוך כדי הדיבור הוא לא יזכור. וגם יכול להיות שכשהוא כבר ירצה להגיד, לא יתנו לו להגיד. יגידו לו: אדוני, אתה לא פה בשביל הבן שלך. אתה באת לפה לעניינים אחרים. אי אפשר לדעת מה יעלה ואיך יעלה בבית הדין. ולכן הוא אומר שאם הוא יזכור – אולי ישכחו לו. אם הוא יזכור הוא ימליץ. מה אתם חושבים שהוא זכר? בואו נראה.

אמר האבא, הרבי מזלאטשוב, **באם שלא אשכח אדבר טוב עבורך, אדבר טוב עבורך.** תראו כמה חשוב לדבר טוב על החבר. יותר קל לדבר דברים רעים על השני. מדברים טוב על החבר

– יכולים להציל אותו ממוות, אי אפשר לדעת. כמה לשון הרע זה קטלני. **באם שלא אשכח אדבר טוב עבורך**, כל דיבור כזה טוב, זה עושה רושם בשמים גם כשאנחנו פה וגם בבית הדין של מעלה.

צעק עוד על דבר הספרים כבראשונה, הנה, חזר לשליחות שלו, **וצעק עוד על דבר הספרים כבראשונה**, צעק בבית הדין, **והשיב בית הדין שאין זה הדבר שייך לבית דין שלנו, כי אם גבוה מעל גבוה**.

בית הדין הזה לא עוסק בנושאים האלה, כמו שבעולם הזה יש בית דין ויש בית דין. יש סנהדרין קטנה ויש סנהדרין גדולה, זה לא אותו דבר. יש בית דין של שלוש, ויש בית דין גם למעלה. בית הדין שלנו לא עוסק בזה, זה דבר יותר מדי גבוה. למה? זה קשור לגאולה, קשור לכלל עם ישראל, קשור לקבוע אם התורה הזאת שכתב הרבי מפולנאה זכותו יגן עלינו היא כשרה או לא, האם צריך לשרוף את הספרים או לא. לא כל בית דין יבוא ויקבע, רק גבוה מעל גבוה.

מה עשה עם זה הרב? **והלך לו הרב הנ"ל, ולא נזכר מבנו**. אם בית הדין הזה הוא לא מספיק גבוה כדי לדון בעניין הספרים, בטח שהוא מספיק כדי לדון בעניין הבן שלך, כי הבן שלך עומד שם בפתח. בשביל זה הביאו אותו לשם, לא סתם, המלאך לא טעה. אז עכשיו זה הזמן ללמד על הבן שלך זכות. **ולא נזכר מבנו**.

כמו עקידת יצחק. אברהם אבינו הלך לעקוד את בנו. לא נזכר – הוא עסוק בעניין הספרים. לא כתוב מה הסיבה שלא נזכר, אנחנו לא יודעים, זו העובדה.

בתוך כך עלה להיכל הנ"ל, לאותו היכל הגיע, מי? הרב הקדוש מורנו יעקב יוסף בעל המחבר, הנה, הבעל המחבר בעצמו עלה לאותו מקום, לאותו היכל. **וצעק וזעק גם כן בבכיה ובקובלנא רבה על זה שרוצים לשרוף ספריו הקדושים**. עכשיו, איך אומרים? "אם אין אני לי מי לי", הרב בעצמו בא לצעוק. האם נכון שהוא בעצמו צריך לבוא לצעוק או מישהו אחר צריך לבוא לצעוק כמו הרבי מזלאטשוב או שני הדברים?

קודם כל, הרבי מזלאטשוב עשה יפה מאד שהוא בא להגן עליו, על הספרים, על החסידות, על כלל עם ישראל, על התיקון של השכינה והעולמות. עכשיו, הוא בעצמו גם צריך לבוא ולצעוק. הצעקה שלו נחשבת גם, למרות שכביכול אומרים היום בלשון בני אדם, הוא 'נוגע' בזה, אבל אם זה לשם שמים? ופה כתוב ככה, **וצעק וזעק גם כן בבכיה ובקובלנא רבה**, גם צעק וגם זעק וגם בבכיה, לא ראינו שהרבי מזלאטשוב בכה, בעל המחבר בכה, משום ש"שערי דמעה לא ננעלו".

ובקובלנא רבה. היו לו טענות, מה פתאום עושים דבר כזה. אפשר להגיד, אם בן אדם צדיק והוא בביטול שלם כלפי שמיא והוא כותב ספר בכוונה הכי טובה וטהורה, ובא קטרוג ושורף את הספר, רוצים לשרוף את הספר, מה אכפת לו? מה אכפת לו? נכון, זה תורה, בסדר. אבל אולי זה משמים, אולי בשמים מצאו דופי? אולי יש בזה דופי? אם אתה בביטול "כל מה שה' עושה – עושה לטובה"! אז למה אתה נלחם? היה אפשר כביכול לשאול דבר כזה.

ברור שבן אדם שנגוע, בטח שהיה צועק כי זה טבע האדם. כשיש לו משהו, כשהוא מרגיש 'ישות', מלשון 'יש' – זה שלי, עשיתי משהו, זה שייך לי, הזעתי, נתתי את הנשמה, מה אתם באים לשרוף לי? או מה אתם באים לקלקל לי? זה בן אדם שיש לו הרגשה שהוא מוסר את הנפש על זה.

האם מלאך ה' צבאות, רבי קדוש קדוש, קדוש עליון, הוא גם נלחם על זה? או שהוא 'מתקפלי' כמו שאומרים, אומר, טוב, זה ככה משמים מה אני אעשה? אולי מצאו בי דופי.

יש בזה כל מיני דקויות, כי תלמיד חכם צריך שיהיה לו שמינית בשמינית של גאווה כדי לשמור על התורה, כדי לשמור על הדרך. הוא עשה לשם שמים, הוא עשה את זה בשביל עם ישראל, הוא עשה את זה לתיקון השכינה והחשת הגאולה. עכשיו רוצים לפוצץ את זה מכל מיני סיבות? אז הוא נלחם! זה עוד שלב של המלחמה. מה זאת אומרת?! בטח שהוא ילחם, כי זה לשם שמים, לא בגלל הישות שלו – בגלל הביטול שלו ובגלל המסירות נפש.

לפעמים יש מצב שמשמים אומרים "הֲיָה לָךְ לְעִזְרָנִי", אתה היית גם צריך להילחם. לפעמים משמים מחכים שבן אדם ילחם. לפעמים רוצים שהוא יתבטל. גם במלחמה הוא צריך להיות מבוטל, אבל צריך להילחם. זה ביטול יותר קשה. זה לא ביטול פסיבי זה ביטול אקטיבי שהוא צריך לעשות. וזה על הספר שלו – גם על זה יכולים להגיד, תראה איך הוא נלחם על הספר שלו, כן. אבל הוא עשה לשם שמים, לכן הוא נלחם. אז יש בזה דקויות.

ראה הרב הנ"ל אותו כשהוא עומד אצל הפתח ושאל אותו: יוסף, מה אתה עושה בכאן? אהה... הנה, הרב הצדיק בא לצעוק על הספרים שלו והכל אבל ראה את יוסף שהוא הכיר אותו, הבן של הרבי מזלאטשוב, הוא שאל אותו, **יוסף מה אתה עושה בכאן? עניין אותו, והשיב כנ"ל, הילד אמר אותו דבר, וביקש שימליץ עבורו, כמו שהיה עם אבא שלו, עכשיו הוא מבקש מהרבי מפולנאה. והשיבו כנ"ל: אם לא אשכח, אדבר עליך טוב.** הוא חושש שמא ישכח. בואו נסביר. מה קורה פה, למה מפחדים לשכוח?

כשבן אדם פה בתוך החושים שלו, בתוך העולם הזה, הוא לא ישכח כל כך מהר דבר כזה. אבל כשבן אדם בעולמות העליונים, הוא לא בשליטה כמו פה, החושים שלו לא בשליטתו – הרי כדי להגיע לעולמות העליונים הוא צריך להתבטל מהגוף, להתבטל, להידבק למעלה, לכוון, לעלות. אז שמה זה כמו להגיד, להבדיל, קצת דומה, כמו בחלום. מה, בן אדם בחלום שולט כמו שהוא שולט כשהוא ער? לא, מה פתאום. כשהוא ער אז הוא ער, בחלום הוא מטושטש, הוא לא בשליטה. גם בן אדם שם, קל וחומר, הוא לא ממש בשליטה אז הוא אומר "אם אני אשכח"... יש גם דבר שיכול להיות שמורידים אותו בשניה לעולם הזה פה והוא שכח בכלל מה היה למעלה, משכיחים לו. הוא לא זוכר את בין הדין, הוא לא זוכר כלום, משכיחים לו הכל.

יש ספרים קדושים שיש בהם תפילות שאדם לא ישכח מה שלמד בשמים. צדיקים עולים למעלה בשינה, מתפללים שכשהם הולכים לשיבה של הבעש"ט או של רבי עקיבא או איפה שהם הולכים, שלא ישכחו את הלימוד, כי יש בזה סגולה לחזור על הלימוד כשבן אדם ער. אבל לא תמיד יש זכות, לפעמים יש הפרעות ובן אדם שוכח. לכן הם פה חששו. ככה אני מבין את העניין הזה, שגם הוא חשש שהוא ישכח.

אנחנו רואים את הרבי מפולנאה והוא אמר לו, **אם לא אשכח אדבר עליך טוב**, זה גם עניין של יראת שמים שבן אדם נזהר בפיו. כן, אני אדבר עליך טוב. ואם אחר כך תשכח? כמו שאומרים על כל דבר "בלי נדר", "בעזרת ה' בלי נדר". אז שניהם עמדו ברף הגבוה.

השיבו להרב הנ"ל כנ"ל, מי זה השיבו? בית הדין השיבו לו, פה לא מטפלים בנושא שלך, צריך ללכת לבית דין גבוה יותר. ובין כך הלך לו גם כן, והוא עומד בפחי נפש כי אין עוזר ואין תומך לו. אז הרבי מפולנאה גם שכח את הילד. כשאמרו לו שזה לא בית הדין, הוא כבר שכח, הוא כבר טס לבית דין אחר. ופה רבי יוסף, הילד, נשאר **בפחי נפש כי אין עוזר ואין תומך לו.** עדיין מחכה.

ומיד נשמע קול רעש גדול אשר ממש רעשו כל העולמות. זה מעניין הביטוי הזה, שרעשו כל העולמות. זה ביטוי ציורי? יש שם רעש? הרי אין שם גשמיות. אינני יודע. אפשר להגיד

בלשון שלנו, התרגשות גדולה, זעזוע גדול. קרה משהו, איזו התרחשות רצינית בעולמות. עולמות זה עולמות, רק שזה לא עולמות גשמיים אבל יש עולמות – עולמות עליונים.

מיד נשמע כל רעש גדול אשר ממש רעשו כל העולמות, והכריזו: פנו מקום, כי הבעש"ט עצמו בא אל ההיכל.

עכשיו בא 'בעל השמחה' האמיתי, רבנו הבעש"ט הקדוש, הכתר של החסידות, הוא בא. באיזה עניין הוא בא? בעניין הספרים. כנראה הוא ראה שהרבי מזלאטשוב לא הספיק והרבי בעל התולדות יעקב יוסף, בעל המחבר, גם לא הספיק. אז עכשיו הוא בא בכבודו ובעצמו, למרות שזה לא הספר שלו אבל זו השליחות שלו, זה הצינור שלו, זה האור שלו, זו הדרך שלו, הוא בא בעצמו. כשהוא בא, העולמות רועשים. תראו את ההבדלים בתיאורים. לא שמענו קודם שהעולמות רעשו. לא מהרבי מזלאטשוב שהיה קדוש עליון ולא מהרבי מפולנאה שהיה קדוש עליון – אבל הבעש"ט הוא רבן של כולם, הוא עומד בראש כל הצדיקים, כל העולמות מזדעזעים ממנו. אז ממש רעשו על העולמות.

הכריזו: פנו מקום, קודם גם לא שמענו שהכריזו פנו מקום, כי הבעש"ט בעצמו בא אל ההיכל, ההיכל הזה, איפה שהיה רבי יוסף הילד, וראה אותו שהוא עומד אצל הפתח, הבעש"ט ראה את רבי יוסף עומד אצל הפתח, שאל אותו: יוסף מה עסקך בכאן?

הוא לא בא והתחיל לצעוק בבית הדין מה אתם עושים עם הספרים הקדושים של הרבי מפולנאה. הוא קודם כל ראה את הילד ושאל מה אתה עושה בכאן. יש פה שינוי – שינוי בהנהגה, שינוי בטבע. בין הרבי, רבנו הקדוש, לבין החסידים שלו, הרבי מפולנאה והרבי מזלאטשוב. הם באו ישר לעניין של הספרים. גם הוא בא בעניין הספרים אבל כשהוא ראה את הילד הוא שאל קודם על הילד מה אתה עושה פה?

זה רבנו הבעש"ט, שהיה הולך מסוף העולם ועד סופו כדי להציל יהודי אחד או יהודיה אחת משמד או מאיזו סכנה, או כדי להיטיב עם מישהו, או כדי להחזיר מישהו בתשובה – אהבת ישראל האינסופית שלו שלא יודעת גבול. כמו שיש לו אהבת ה' יתברך ואהבת התורה, יש לו אהבת ישראל אינסופית.

הוא רואה את הילד, קודם כל – המציל נפש אחת מישראל. קודם כל הוא דואג לילד. האבא לא דאג לילד, שכן. הרב בעל המחבר, שכן. הם רצו לדאוג אבל הם שכחו. הבעש"ט כבר עכשיו קודם כל מטפל בילד לפני שגם חלילה הוא ישכח או ישכחו לו. ככה לפי עניות דעתי, ככה זה נראה. בכל זאת יש פה שינוי עצום, בוא נראה:

שאל אותו: יוסף מה עסקך בכאן? והשיב לו כנ"ל, הילד השיב לו אותו דבר וגם סיפר, וגם ביקשתי את אדוני אבי והרב דְקָהֶלֶת קָדָשׁ פּוֹלְנָא שִׁימְלִיצוּ טוֹב בְּעַדִּי, וּשְׁכַחוּ עֲלַי, זאת אומרת שכחו אותי, וכן מבקש אני מעלת כבוד קדושתו שימליץ טוב עבורי, אה, הילד – צדיק, לא התייאש. ביקש מאבא, ביקש מהרבי מפולנאה. עכשיו הוא מבקש מהבעש"ט בעצמו. מה עושה הבעש"ט? גם אומר לו אם אני לא אשכח אני אדבר עליך? לא.

וביקש הרב, הרב זה הבעש"ט, וביקש הרב מבית הדין שיפטרו את הנער לשלום, התערב לטובת הנער בבית הדין, וציוה לו שילך לביתו.

יש כמה גרסאות, בדרך כלל לסיפורים יש כמה מסורות וכמה גרסאות. אנחנו הולכים לפי הדפוסים האלה הראשונים, שלא הוסיפו ולא שינו שום דבר. יש מסורות קצת שונות. אצל הרבי הקדוש מקומארנא יש את הסיפור הזה קצת שונה, בהמשך הוא מסביר למה הילד שמה ומה הבעש"ט עשה, אבל פה לא כתוב שום דבר אז אנחנו הולכים לפי מה שכתוב פה. זה הכח של הבעש"ט.

ביקש הרב מבית הדין שיפטרו את הנער לשלום, האם כל אחד יבוא לבית הדין ויבקש שיפטרו את הנער אז יפטרו את הנער? ואיפה דין? יש דין, יש דיין ויש בית דין. בודאי, בודאי שהבעש"ט היה צריך להסביר את דבריו. או שזה מספיק שהוא ביקש אז כבר בית הדין הבינו שהוא יודע למה הוא מבקש. אולי הם כבר סמכו עליו – אבל צריכים לשמוע. פה לא מפורט.

מה שכתוב אצל הרבי מקאמרנא, זה שהבעש"ט ביקש מהילד שיתפלל בכל הכוונה שם בבית הדין של מעלה, שיראו שהוא מתפלל באמת עם כל הלב ואז יפטרו אותו כי הקטרוג על הילד היה שכביכול הוא לא התפלל עם כל הלב, למרות שהיה ידוע כמקפיד גדול להתפלל ערבית עם כל הלב.

אבל אומרים שבא מלאך, שהוא ראה את כל התפילות שלו, לא נשאר מהתפילות שלו כלום, רק איזה ה' אחת נשארה, מאירה. ככה כתוב שמה, בספר של הרבי מקאמרנא. פה לא כתוב אז אני לא יודע. "אלו ואלו דברי אלוקים חיים" אבל על פי הפשט פה זה... **וביקש הרב מבית הדין שיפטרו את הנער לשלום**, אם בית הדין לא רצה, יכלו להגיד שהם לא רוצים או יבקשו דברים – אבל לא. **וציוה לו שילך לביתו**, הבעש"ט הוא הראש, ראש בני ישראל, הוא מצווה שילך לביתו, לילד. כן? כמו בעל הבית.

רצה להתעכב שם, מי רצה? הילד, רבי יוסף. **רצה להתעכב שם ולראות מה שיעשה הבעש"ט שם**. לפני רגע רצית לברוח משם – ביקשת מאבא, ביקשת מהרבי מפולנאה, ביקשת מהבעש"ט. עכשיו שכבר נותנים לך פטור, רוץ. מה אתה נשאר שם? כבר התרגל, הוא חשב שהוא יכול לראות מה יעשה הבעש"ט שם, הרי הבעש"ט בא בעניין הספרים.

רצה להתעכב שם ולראות מה שיעשה הבעש"ט שם, ומיד באו שני אנשים ולקחו אותו והלכו עמו, וציוו עליו לעשות איזה דבר, ואם כי היה ממאן עשות רצונם, מוכרח היה לעשות כי הם אילצוהו לכך. שני אנשים, שני מלאכים תפסו את הילד ואמרו לו לעשות משהו ועל ידי זה שהוא עשה את המשהו הזה, הוא חזר לעולם הזה.

בספר שם אצל הרבי מקאמרנא הוא אומר, שהמלאכים אמרו לו להיכנס לתוך הגוויה הזו והוא לא רצה להיכנס לתוך הגוויה הזו. הנשמה כשהיא כבר למעלה בבית דין של מעלה, היא רוצה לחזור לפה? רוצה להישאר שם. אבל לא בבית דין, בגן עדן. הוא כבר 'הרגיש טוב' אז איך אומרים, לא רצה להיכנס. זה כנראה מאד מזעזע לנשמה להיכנס בתוך גוף חומרי אבל הם הכריחו אותו. יש בית דין, בית הדין פסק, יש פתקא, יצאו השליחים, השליחים מכריחים אותו. הוא לא יכול להישאר שניה, אלפית השניה הוא לא יכול להישאר שם.

הם אילצוהו לכך ואחרי עשותו כדבריהם, מיד התחיל להזיע. התחיל להזיע, זאת אומרת שחזר להיות חי. בספר אצל הרבי מקאמרנא הוא אומר שהרבי מזלאטשוב בכלל נפטר באותו יום ולכן הוא עלה לבית דין של מעלה. זאת מסורת אחרת, אנחנו במסורת הזו. זכות כל הקדושים תגן עלינו. מצוה גדולה ללמוד במוצאי שבת סיפורי הבעש"ט כדי לזכך את הנשמות ואת העולמות ולהחיש את הגאולה.

האור של הבעש"ט כמו שאמרתי זורח ומתפשט מחדש, זורח ומתפשט מחדש. כל אלפי ומאות אלפי, כן ירבו, בעלי התשובה – רבים מהם באים בזכות הבעש"ט, רבי נחמן וכל הצדיקים, כל ממשיכי הבעש"ט למיניהם בכל הגוונים, חב"ד וכן הלאה. אבל הכתר, זה רבנו הבעש"ט הקדוש זכותו תגן עלינו – שנצליח לספוג מהתורות הקדושות שלו מה שאנחנו צריכים לתיקון שלנו, כי אנחנו אזובי הקיר. האור צריך לרדת לעולם הזה, כי המצב זה ש"חושך יכסה ארץ". עכשיו לפני הגאולה השלמה החושך הכי גדול.

אמר הרבי מרוזין הקדוש זי"ע שבדור הזה האחרון שבאחרון, נתחזק רק בזכות לימוד סיפורי צדיקים וחסידים. והנה זה נכון, הדבר שמחמם את הלב – וצריך לב חס, לב יהודי חס, ככה היה מברך רבנו הבעש"ט את היהודים, "שיהיה לך לב יהודי חס". כשהלב היהודי חס, העמלק – הכפור, הכפירה לא יכולה להיכנס בו.

שיהיה לכם שבוע טוב ובריא, שיבוא משיח במהרה ברחמים, כל טוב.

ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

כשרבנו היה שבור התגלה אליו אליהו הנביא ז"ל בפעם הראשונה: השיברון – הגילוי

שבוע טוב, אנחנו עוד פעם פה במלווה מלכה, ב'שבחי הבעש"ט' הקדוש זי"ע, רבנו הקדוש והאהוב.

יש הרבה מה לדבר על רבנו, אין סוף. קשה להחליט על מה לדבר וגם הסיפורים מופלאים, פלאי פלאות! זכותו יגן עלינו ועל כל עמו ישראל שבזכותו תבוא הגאולה ברחמים.

אנחנו פה היום נלמד ב'שבחי הבעש"ט' סיפור מעניין. נתחיל לקרוא אותו, זה סיפור יח עמוד 38:

שמעתי מפי ר' גדליהו: פעם אחת לא היה לו מצות ולא בשר על פסח, הכונה לבעש"ט, לא היו לו מצות ולא בשר בשביל פסח, וחבש את חמורו בעגלה ונסע לדרכו לכפרים, ושחט בכפרים והביא קמח ובשר על פסח. הוא גם היה שוחט גם היה מוהל, הוא הלך ושחט, ותמורת זה קיבל קמח ובשר בשביל פסח.

כשבא, לבית שלו, אמר לאשתו, ראי שישולק הקמח מן העגלה. אמר שהיא תוריד, מישהו מהבית, יוריד את הקמח מהעגלה, לא הספיקו להוריד את הקמח מהעגלה, וירדו גשמים ונחמץ הקמח, והודיעה לבעלה. הלך הקמח, נחמץ. כל מה שהוא טרח.

הבעש"ט לא אהב לצאת מהבית הוא אהב להיות בבית, או ללכת ליער להתבודד לעבודתו יתברך, עכשיו עוד פעם הוא צריך לצאת כמו שאומרים ולהביא כספים בשביל לקנות את המצרכים לפסח, עוד פעם, **ובדק הסכין, הסכין של השחיטה, ונסע לכפרים אשר בצד השני, והביא קמח על יום טוב.** עוד פעם הוא הלך ושחט, והצליח לקנות קמח בשביל המצות. **ובבואו סמוך לביתו, ושם הר גדול, ולא יכול היה הסוס למשוך את העגלה, והיה מושך בעצמו העגלה לעזור לסוס.**

קודם היה כתוב פה שהוא לקח את החמור, עכשיו כתוב פה שיש סוס, לא משנה כנראה שזה סוס ולא חמור. אתם מציירים את הסיפור בראש שלכם? יש הר גדול, הבעש"ט צריך לעלות את ההר, הסוס שלו לא היה כנראה חזק מספיק, סוס של עניים, והבעש"ט בעצמו עזר לסוס לסחוב את העגלה. הבעש"ט היה חזק בגופו – הוא עזר לו, עשה מצוה לעזור לסוס.

בחצי ההר מת הסוס, הוא לא עמד במעמסה, והוכרח למשך את העגלה בעצמו, עכשיו הבעש"ט תפס את התפקיד של הסוס, הוא בעצמו ימשוך את העגלה, כי ירא להניח הקמח בלא שמירה. וכלה כחו, ועמד אצל העגלה ובכה בכיה גדולה לפני ה' יתברך.

אתם צריכים להבין שלבעש"ט היו כל מיני תקופות: לפני שהתפרסם, ההתחלה שהתפרסם, לפעמים היה מפורסם במקום אחד, במקום שני לא, לפעמים היה מפורסם בעיירה שלו אבל היו מתנגדים שלא האמינו בו וכן הלאה. לא כמו שהיום יש אדמו"ר מפורסם – כולם יודעים שהוא האדמו"ר הגדול מאחת החסידויות הגדולות, מה, הוא יסחוב עכשיו עגלה? הוא ילך לקנות קמח? אדמו"רים הם בחינת 'מלך'. אבל הוא האדמו"ר הראשון, עדיין הדבר הזה לא היה במציאות, והוא בכלל היה בהתחלה צדיק נסתר, וקודם היה יתום שהיה צריך להתפרנס כל חייו, הוא עבד כל חייו בכל מיני עבודות.

הדוגמא הזאת טובה מאד בעינינו, שזה טוב מאד שבן אדם עובד, כי כתוב "כל תורה שאין עמה מלאכה סופה בטלה וגוררת עוון", וגם כתוב "אהוב את המלאכה ושנא את הרבנות", והנה הוא קיים את זה פה.

קודם כל, תראו את הניסיון. איך מתחיל הניסיון, הניסיון התחיל כשאינו לו כסף, אין לו כלום בשביל לקנות מצרכי פסח. אחר כך הוא נוסע פעם ראשונה, שוחט, עושה, חוזר, אומר להוריד את הדברים מהעגלה, בינתיים יורד גשם.

ניסיון ראשון – האם הוא יכעס? האם הוא יצעק? האם הוא יבכה? האם הוא יתלונן? לא, הוא בדק את הסכין ונסע לצד השני, שאין לו לאן לחזור, למקום איפה שהוא עוד לא היה, זה מובן.

כשכבר הצליח וקנה והכל, הנה הסוס מקרטע – ניסיון שגובר. אחר כך הסוס מת, אז הוא בעצמו סוחב, כי הוא לא יכול להשאיר את העגלה לבד וללכת לחפש עזרה. בסוף גם הכוחות שלו כלו, בכל זאת הוא בן אדם, בשר ודם. ואז הוא בוכה. הנה השיא של הניסיון – איך הוא יתייחס למה שקורה לו.

בתוך בכייתו, מרוב שכלה כחו, ועמד אצל העגלה ובכה בכיה גדולה לפני ה' יתברך.

יש אדם שבוכה לא לפני ה' יתברך, מרחם על עצמו, וזה לא תפילה זה לא כלום. הצדיקים כשהם בוכים, אפילו על צרכים שלהם, הם בוכים בשביל השכינה, הם בוכים בשביל עם ישראל, הם מעלים את הבכי לדרגות הכי גבוהות, זה לא בכי רגיל הבכי של הבעש"ט.

על מה יש לבכות? מקסימום נתקע, תכף יבוא מישהו, יקרה משהו, למה לבכות? הוא הבין שהוא בניסיון, לא היה לו קל. ותמיד הבעש"ט ותמיד הצדיקים הולכים במסירות הנפש שלהם עד הסוף, עושים את ההשתדלות כלפי שמים מה שצריכים לעשות עם כל הכח. ובכל זאת, אדם זה בן אדם, גם אם הוא קדוש עליון, הכי עליון, הגוף שלו וכן הלאה.

מה קרה עם הבכיה הזאת? **ובתוך בכייתו נפלה עליו שנה ונרדם.** נפלה עליו שינה. זה לא מובן מאליו שכן אדם בוכה והוא נרדם. וגם הצדיקים כשהם נרדמים זה לא סתם נרדמים, מהשמים צריכים להגיד להם משהו, צריכים להראות להם משהו. לפעמים מרדמים אותם באמצע היום, באמצע שיעור, או באמצע בית הכנסת. לכן, תמיד הקפידו החסידים אם הרעבע, אם הצדיק ישן, לא להעיר אותו. מי יודע איזה חלומות יש לו? מי יודע איזה תיקונים הוא עושה? שלא לקלקל לו.

הנה פה רואים שהוא בכה ונרדם. אנחנו רואים פה את רבנו הגדול העצום שאין כמותו, גדול הצדיקים, יחיד בדורו, יחיד בכל הדורות, על דבר כזה הוא בוכה. כנראה הוא הבין את המלחמה, שהס"מ נלחם בו, שלא להקל מעליו, שאולי עוד פעם לא יהיה לו מצרכים, אינני יודע, זה לא מצדיק כזו בכיה. כנראה שזו בכיה משמים, ככה הפירוש הדל שלי. בכל אופן הוא נרדם. ומה קרה עם החלום שלו? מה קורה כשבן אדם נרדם? אה... אדם חולם כל מיני חלומות. מה קרה פה?

בא אליו בחלום אליהו ז"ל, אליהו הנביא, אליהו הנביא מתגלה לו. וזה היה גילוי לו פעם ראשונה, פעם ראשונה, אליהו הנביא, לא מתגלה אליו כשהוא יושב ומייחד ייחודים, כשהוא יושב בבית המדרש, כשהוא בשמחה של מצוה, כשהוא שבור בגוף ובנפש, כשהוא בוכה ונרדם על אם הדרך, כמו שאומרים, קצת 'חסר אוניס', מתגלה אליהו, מתגלה אליו בחלום.

מה זה מתגלה אליו בחלום? יש כמה סוגים של גילוי אליהו, יש גילוי אליהו שהוא יכול לבוא ומתלבש בגוף כבן אדם ומדבר עם הצדיקים. יש הרבה סיפורים על זה גם בגמרא וגם בכלל. ויש שאלהו יכול לדבר עם הצדיק בזמן שהוא מתבודד ועושה ייחודים – שומע את אליהו מדבר אתו ומלמד אותו דברים. ויש בחלום, הוא ישן הוא חולם, עכשיו אליהו מדבר אתו, או שהוא לא רואה את אליהו או שהוא רואה את אליהו זה לא אותה דרגה. בן אדם

רואה את אליהו זה דרגה יותר גדולה, אם הוא רק שומע אז הוא רק שומע, וזה גם הלוואי על כולנו.

בא אליו בחלום אליהו ז"ל – וזה היה גילוי לו פעם ראשונה, רבנו הקדוש, היו לו הרבה גילויים. רבו של אליהו הנביא, אחיהו השילוני הנביא, הוא היה הרבי של הבעש"ט, שהוא כבר כמובן לא היה קיים בעולם, היה בא במיוחד בשבילו לעולם הזה. אז פה זה אליהו התגלה אליו, פעם ראשונה.

אמר לו: נרצה דמעתך ונתקבלה תפלתך. נרצה דמעתך ונתקבלה תפלתך. שני דברים פה, הדמעות שהוא הוריד – זה עשה רצון למעלה, זה המתיק את הדין, לך תדע מה הוא כיוון כמו שאמרנו בדבר הזה שזכה לגילוי אליהו. אולי הוא כיוון על כל העולם בכלל? מי יודע, על השכינה הקדושה, לא סתם הוא זכה פה לגילוי אליהו. **ונתקבלה תפלתך** – על מה הוא התפלל? מה התפלל, על הקמח? זה לא התפילה שזוכים לה לגילוי אליהו, אולי הוא התפלל, אולי, אני משער, אולי התפלל על הפרנסה של כל עם ישראל, לך תדע מה הוא התפלל, אבל נתקבלה תפלתו.

הנה אני אשלח לך נוכרי אחד, דווקא נוכרי, למה נוכרי ולא יהודי? ככה זה, הרבה שליחים למקום – גם אליהו הנביא לפעמים מתגלה לאדם בדמות של יהודי, לפעמים מתגלה אליו בדמות של נוכרי, זה תלוי בזכות, בשליחות. **הנה אני אשלח לך נכרי אחד, שיקח עגלה שלך עם הקמח לביתך.**

תפילות ודמעות וכוונות, אבל אליהו הנביא שולח לו מישהו שיעזור לו על הדבר שהוא צריך, הדבר שהוא צריך עכשיו – שיעזרו לו להביא את הקמח לבית שלו. אגב, ה' היה יכול לשלוח לו נוכרי בלי שום קשר, בלי גילוי אליהו ובלי כלום, ברור – בדיוק עובר שם נוכרי ועוזר לו, או לא, או יהודי, מה זה משנה, שליח. אז יש פה, היתה פה הזדמנות, היה פה זמן, עת מיוחדת. למה דווקא בשיברון הזה היה צריך להתגלות אליו אליהו ודווקא בחלום? אנחנו יודעים מסיפורים אחרים שאחר כך הוא התגלה אליו פנים אל פנים, לא רק בחלום.

תכף שנעור משנתו בא נוכרי אחד עם עגלה ועם סוסים ואמר: ישראל, קשור עגלה שלך בעגלה שלי ואביאך לביתך. הנה, מאיפה הוא יודע הנוכרי הזה, שקוראים לו ישראל? כנראה שזה לא נוכרי פשוט, זה לא אולי בשר ודם, אולי זה מלאך שנראה ככה, אינני יודע. זה אחד מהשליחים של אליהו הנביא, לכן הוא ידע בדיוק את העבודה שלו ואיך קוראים לו, למי שנזקק לעזרה שלו. **ישראל קשור עגלה שלך בעגלה שלי ואביאך לביתך.** הוא אמר לו לקשור את העגלה, הוא לא קשר את העגלה בעצמו, אז רבנו הקדוש קשר את העגלה, כל פרט חשוב.

כשבא לביתו אמר הנוכרי: מה תתן לי שאפשוט את העור מן הסוס שלך? מה הוא צריך, אם הוא ידע שקוראים לו ישראל, אם הוא שליח של אליהו הנביא, מה הוא צריך כסף? אבל עולם כמנהגו נוהג, זה להלביש את הנס בתוך הטבע, בתוך 'מנהגו של עולם'. **מה תתן לי שאפשוט את העור מן הסוס שלך?** הסוס היה יכול להישאר שם, מי צריך את זה? אבל 'בל תשחית', וגם בזמן ההוא הקפידו, בזמנים שעם ישראל עבר, בזמן של הבעש"ט, לא היו עשירים, גם העור של הסוס וגם אולי הנבלה של הסוס היו שווים כסף, והיה צריך למכור. היום, אני לא יודע אם היו עושים כזה מאמץ.

הוא רוצה כסף. כמה הוא יתן לו? **ונתן לו שכרו.** מה שמגיע לו. **ואחר כך בא נוכרי, וקנה העור בסך ד' זהובים ואמר לו הקונה: ראה שתלביש את עצמך ואת אשתך, על יום הבא עלינו לטובה עם המעות הללו.** עוד פעם בא שליח, עוד נוכרי או אותו נוכרי, לא כתוב פה. בא נוכרי וקנה את העור של הסוס בד' זהובים, זה מטבע. ואמר לו שעם הכסף הזה יקנה

מלבושים לחג, לו ולאשתו. אז אנחנו רואים שזה לא סתם נוכרי, זה עוד פעם שליח של אליהו הנביא, שליח של ההשגחה העליונה, הוא גם מצווה עליו מה לעשות. נותן לו הוראה, שעם זה הוא צריך דווקא לקנות בגדים לחג.

לימים, הביאו הולכי שיירות עורות של בעל חי, והלכה לבעלה ושאלה ממנו אם לקנות או לא, כי בחורף היה לו בית התבודדותו בכפר אצל נוכרי, ששכר לו שם בית. ואמר: רשאית את לקנות כי הפקר הוא, כי כלם יהרגום לסטים. וקנתה באותן המעות בסך ד' זהובים, ועשה לו מעיל של חורף ולאשתו פרווה של חורף בשביל יום טוב.

הנה הסיפור. אז גם כן משמים, בהשגחה פרטית, הגיעה שיירה שמוכרת עורות, והרבנית רצתה לדעת אם מותר לה לקנות את זה – אשה צדקנית שואלת את בעלה אם מותר לה לקנות את העורות האלה. הוא אמר שכן, לקנות אותם, ועשה לו מעיל של חורף ולאשתו פרווה של חורף.

פה דילגנו על דבר חשוב, כי בחורף היה לו בית התבודדותו בכפר אצל נוכרי ששכר לו שם בית. הוא, יש לו בית עם אשתו, אבל כל השבוע הבעש"ט לא היה בבית, היה הולך להתבודד. בזמן הזה הוא שכר בית אצל נוכרי בשביל התבודדותו. מעניין, כנראה שבבית לא היו תנאים להתבודד. היום כשבן אדם יש לו כמה חדרים הוא יכול להקדיש חדר להתבודדות, יכול להתבודד שם, או כשכולם ישנים הוא יכול להתבודד נניח בסלון של הבית, או במטבח או באיזה מקום. כנראה שלא היו תנאים, הוא היה צריך מקום מיוחד ולקח את זה בשכירות מנוכרי.

הם עשו את המעילים האלה בשביל היום טוב. וכשראה המוכסין (בעל האכסניה) כי הלביש את עצמו ואת אשתו, חשדו שהוא קונה יין שכר ממקום אחר זולתו.

אם כן, היתה לבעש"ט אכסניה, שזאת היתה הפרנסה שלו, והיה לו הסכם עם בעל הבית שאת היין שכר שמוכרים, הוא קונה ממנו, מהבעל הבית, זה ההסכם – שהוא מספק לו את היין והוא קונה ממנו, ויש לבעל הבית מזה רווח. והיות שהוא פתאום ראה שהבעש"ט הלביש את עצמו, תראו איזו עין בוחנת, פתאום יש לו מעיל, אמרתי שהיו עניים, פתאום יש לו מעיל, אז מאיפה יש לו כסף? אולי הוא קונה לא אצלי, הפר כביכול את ההסכם.

חשדו שהוא קונה יין שכר ממקום אחר זולתו, וקבל עליו המוכסין לפני ר' גרשון, ר' גרשון זה גיסו, קיטובר – ר' גרשון מקיטוב, הוא צדיק, והוא גיסו של הבעש"ט, והוא הלך, המוכסין הזה, להלשין אצל הגיס, להגיד תראה מה עשה הגיס שלך.

אני חולק כבוד עליכם, ובאם לא יודה ויפרע לי הפסדי אני אכה אותו במבצר. ככה הוא אומר. רבי גרשון היה מקובל ורב צדיק מפורסם, אז המוכסין הזה, הבעל הבית, הלך להלשין עליו ואמר שהוא חולק לו כבוד, אבל אם הוא לא יודה, הבעש"ט לא יודה שכביכול קנה ממקום אחר, אז הוא יכה אותו ויכניס אותו במבצר, זאת אומרת כמו בית כלא בית מאסר.

אמר לו ר' גרשון ז"ל, אני אוכיחנו. הוא יוכיח, הגיס אמר שהוא יוכיח. בכלל, הרבי גרשון לא הכיר את גדלותו של הבעש"ט עד אחרי שהוא התפרסם, זה הרבה שנים מאז שהוא התחתן עד שהוא התפרסם, הוא לא הכיר את גדלותו הוא חשב אותו לחצי עם הארץ, ידע שהוא בחור טוב וכשר אבל לא יודע ספר, לא יודע כלום, כי הבעש"ט הסתיר את הגדלות שלו מכולם ובטח מגיסו. וגם גיסו התנגד לנישואים האלה, וגם רצה כל פעם להגיד לאחותו שתתגרש מהבעש"ט, לרבנית חנה, אז הוא אמר שהוא יוכיח אותו.

כשבא הבעש"ט לעיר, הוכיח אותו ואמר לו: לא היו הדברים מעולם חס ושלום. זאת אומרת רבי גרשון הוכיח את הבעש"ט, הבעש"ט אמר שלא, מה פתאום? הוא לא קנה ממקום אחר. **ואמר ר' גרשון: מאין לך מעות שהלבשת אותך ואת אשתך?** עוד פעם, אה? פיקוח הדוק. מאיפה יש לך כסף? רואים שיש לך מעיל חדש, לך ולאשתך, מאיפה הכסף? אתם מבינים את העוני, את הצמצום, שכל דבר קטן זה בלט מיד. אז הוא שאל אותו, זאת אומרת, בעצם ר' גרשון קיבל את הטענה של המוכסין.

השיב לו, הבעש"ט, **ה' נתן לי, ה' נתן לי** את הכסף, תשובה. מה עושה עם התשובה הזאת ר' גרשון? **ואמר: מפני מה אין ה' נותן לי?** שאל ר' גרשון, אה כן ה' נתן לך, למה הוא לא נותן לי? תראו את הרמה של הויכוח, את היחס. **והשיב לו: לך אינו נותן, ולי נותן.** הבעש"ט, בגדלות העצומה שלו משחק גם כן ברמה הזאת של הויכוח, לך הוא לא נותן לי הוא נותן.

אמר: רבי גרשון, **ראה שהמוכסין ילשין עליך במבצר ותלקה,** הוא הזהיר אותו. מה ענה לו הבעש"ט? **אמר, אין אני מפחד ממנו.**

זה מעניין – הרי על פי ההלכה כביכול, אם יש כזה דבר אדם צריך לחשוש, כי יקבל מלקות ויתפס במבצר, זה מקום סכנה – "ונשמרתם מאד לנפשותיכם". ולכן הגיס גם רצה להציל אותו, ר' גרשון, בשביל זה הוא אמר לו הוא הוכיח אותו, כדי שלא יסתבך. מה עונה לו הבעש"ט? **אין אני מפחד ממנו.**

אתם זוכרים מה אמר לו אבא שלו? אבא של הבעש"ט לפני שהוא נפטר, הבעש"ט התייחס בגיל חמש, אמר לו "ישרוליק אל תפחד מאף אחד רק מהקב"ה, אל תפחד מאף אחד כי הקב"ה אתך". זה נקרא להעלות את הפחד לשורש. כל הפחדים נקראים "ראות נפולות", הפחד מה' – יש מה לפחד. מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, הבורא יתברך, איפה הבורא יתברך ואיפה אנחנו טיפה סרוחה, לא נפחד? בוודאי שצריך לפחד ועוד איך.

יש יראת העונש, יש יראת החטא, יש יראת הרוממות, אבל זה מתחיל מיראת העונש. לכן האבא אמר לילד, "אל תפחד מאף אחד", זאת אומרת תעלה את כל הפחדים את כל היראות ליראתו יתברך, נתן לו דרך במילים האלה, לו ולכולנו לכל עם ישראל זכינו לדרך הזאת, שאמר לו "ישרוליק אל תפחד מאף אחד", יפה.

הוא אמר, **אין אני מפחד ממנו.** ראינו אגב בעוד סיפורים, שהבעש"ט בכל מיני גילאים, היה צריך להתמודד עם אנשים שרצו להרוג אותו, יש כמה סיפורים, ובכל זאת לא פחד. היה איזה רופא שרצה להרוג והוא רצה לצאת מהכפר לפני שהרופא בא, בסוף הרופא כבר הגיע ובסוף הבעש"ט בא והתייצב לפני הרופא ולא פחד ממנו.

כמובן שאדם לא יכול לחקות את הדרגות של הבעש"ט, אם הוא לא בדרגה של הבעש"ט. צריך להיזהר עם זה. כל אחד צריך לדעת את מקומו ואת מיקומו. צריך לעבוד על היראה להעלות אותה לשורשה, אבל שזאת תהיה דרגה אמתית שבאמת בן אדם עולה בדבר הזה, גם בבטחון בה' אותו דבר, גם באמונה פשוטה אותו דבר, גם להעלות את המחשבות הזרות אותו דבר, להפוך את זה לאהבת ה', הכל צריך להיות בהתאם לדרגה של האדם – אולי קצת יותר גבוה, כי אם לא, יקטרגו עליו והוא יפול. אז מה קרה?

אין אני מפחד ממנו. סוף שרצו להלשין עליו ומת המוכסין.

הנה המלשין הזה רצה להלשין, הוא לא זכה להלשין, הוא מת. האם הוא מת מפני שרצה להלשין על הבעש"ט? האם הוא מת כי הגיע זמנו? האם הבעש"ט לא פחד ממנו כי הוא ידע שהגיע זמנו למות, אז הוא לא יצליח להלשין? לא כתוב, אנחנו לא יודעים. אבל זה מה

שקרה, כמו שנאמר "ולמלשינים אל תהי תקוה", הלשנה זה דבר מאד חמור, מאד חמור, בהלכה, בתורה ובכלל. עד כאן הסיפור הזה.

הנה יש פה עוד סיפור קטן, שמגלה את היחס שהיה אז באותו זמן עדיין לרבי גרשון. אחר כך רבי גרשון העריץ את הבעש"ט, כן? העריץ אותו.

שמעתי מחמי ז"ל שהיה לבעש"ט סוס אחד ונגנב ממנו והיה ר' גרשון מוכיח אותו ונזרק דיבור מפיו פתאום הסוס יחזירו לו ושחק עליו ר' גרשון. טוב, אז בא נתרגם קצת לשפה שלנו. היה לבעש"ט סוס ונגנב ממנו הסוס, ור' גרשון היה מוכיח אותו, איך גנבו לך את הסוס? היה 'מתגרה בו' כמו שאומרים, ואז יצא מהפה של הבעש"ט שהסוס הזה, יחזירו לו אותו, ככה. אולי הוא ראה ברוח קודשו.

שחק עליו ר' גרשון ובכל פעם שבא לעיר היה מתגרה בו ואמר: ישראל, החזירו לך הסוס? כן, כמו שככה לועגים לאיזה מישהו שחי בדמיונות, החזירו לך את הסוס? נו איפה הסוס? נו? **ולא היה הסוס ארץ שנה אחת, שנה אחת ככה.**

לבסוף בא נכרי אחד רוכב על סוס והכה בחלון שיוציאו לו אש למקטרת, עוד פעם נכרי, דווקא דפק בחלון של הבעש"ט הקדוש, וביקש שיוציאו לו אש בשביל המקטרת, עוד שליח. או מאליהו הנביא או ישירות מה' יתברך. **והכיר הסוס שלו,** הבעש"ט ראה שזה הסוס שלו, **ואמר: הלא הסוס שלי הוא. ותכף ירד מן הסוס והחזיר לו הסוס.** כן, ברור שזה היה שליח.

אנחנו צריכים קצת להתעמק מדוע הבעש"ט הסתיר מהגיס שלו את גדלותו? הבעש"ט היה מושבע מלמעלה שרק בגיל שלושים ושש הוא צריך להתגלות. הוא היה צדיק נסתר והיה אחד מהל"ו צדיקים מגיל קטן, אז היה מאד רגיל להסתיר את עצמו שלא ירגישו, שאף אחד לא יוכל לדעת מיהו.

בכלל, העבודה של הל"ו צדיקים זה פלא פלאים. אין עבודה כמו העבודה שלהם, אין לימוד כמו הלימוד שלהם. בכל דור ודור יש ל"ו צדיקים, יש מחלוקת אם זה ל"ו בארץ ישראל ול"ו בחוץ לארץ או ל"ו בסך הכל. והל"וניקים הם בקשר ביניהם, זאת חבורה שהיא בקשר, בקשר מעל הטבע. יש להם את החוקים שלהם, את ההנהגה שלהם הפרטית והכללית, איך הם צריכים להתנהג. ולכן צריך ללמוד להיזהר בכבודו של כל אדם, אף פעם אתה לא יודע מי עומד מולך, תמיד תסתכל על המעלות של מי שמולך. רק לראות את הטוב. גם אם רואים דברים לא טובים אצל אדם, צריך לראות רק את הטוב, ויש אצל כולם אוצרות של טוב.

נושא חשוב מאד הוא חשבון הנפש. עכשיו אנחנו בזמן הזה שיש את המגיפה של הוירוס הזה. יש כל מיני דעות למה ה' שולח דבר כזה. אבל כתוב שכל צער שבא לאומות, עם ישראל צריך להסתכל ולעשות תשובה, ומצב כזה שיש מגיפה, לא עלינו, זה נקרא 'אנדרלמוסיה', שאין המלאך המשחית מבחין בין צדיק לרשע וזה דבר מאד מפחיד.

לכן כתבנו על זה מאמר קטן להסביר את העניין שצריך לרחם על הבריות, והחיים לא צריכים להיות בזול, וצריך לשמוח בהישג של החבר. אם יש חולים או זקנים – לכבד אותם ולעזור להם ולרחם עליהם ולהאריך את ימיהם בטוב ובנעימים במסירות נפש, כמו שפעם היה נהוג, שלא ויתרו על החיים של הזקן ונלחמו על החיים שלו, המשפחה, והביאו רופא ועשו כל מה שאפשר להאריך עוד ועוד, אולי יבוא משיח. היום הנושא הזה השתנה.

פתאום מראים לנו שהחיים בזול לצערנו, כביכול אתם לא שומרים, כיבוד אב ואם מספיק אולי, או כמו שאמרת החיים של חולים ושל זקנים, החיים באופן כללי, נהיו בזול, אז לא

עלינו מפקירים את החיים של כולם רחמנא לצלן. אז חוץ מהשתדלות למצוא נסיון וחיסון, שזה דבר נכון, ובידוד וכל הדברים שעושים בטבע, צריך לעשות גם את התיקון הרוחני לעניין הזה ולפשפש.

בכלל בנושא של פשפש, שכן אדם צריך לעשות כל לילה חשבון נפש, כל רגע הוא צריך לעשות חשבון נפש, ויש בזה דרגות שונות: יש חשבון נפש של האדם הרגיל, שהוא לא מעמיק יותר מדי, הוא בדרך כלל רואה זכות לעצמו וחובה לזולתו, ויש את הצדיקים, כמו שאומר רבנו הינעם אלימלך, ספר הצדיקים הינעם אלימלך, יש הרבה סוגים ודרגות של צדיקים, אז אחד הדברים שזה ההבדל בדרגות בצדיקים, זה הפשפש של המעשים שלהם, זה כמה הם בודקים את עצמם, כמו דוד המלך – הוא היה בודק כל דבר ודבר, מה שאנשים דשים בעקביהם הוא היה בודק, בודק את כל המעשים שלו. צדיק יותר גדול, בודק יותר.

עכשיו גם בבדיקה יש הבדל, יש אדם שבודק את עצמו כי הוא מפחד מהעונש, יש בן אדם שבודק את עצמו כי הוא לא רוצה לאכזב את אבא שבשמים, יש בן אדם שבודק את עצמו כי הוא רוצה שה' ישמח, הוא רוצה לבצע את המשימה, כל אחד יש לו פה משימה, בדרך הכי טובה שיש. ואם בן אדם לא מתקן איך הוא יוציא מהכח אל הפועל את המשימה שיש לו בעולם הזה?

לכן יש פשפש ויש פשפש – יש פשפש עמוק לשם שמים, האם עשיתי כל מה שיכולתי היום למען שמו? האם התבטלתי לפניו? האם אני חייל נאמן לו? מה אני מוכן למסור בשבילו? מה אני מוכן לתת בשבילו, וכן הלאה.

הזכרנו אגב את ה"יו צדיקים – הם מסתתרים אפילו לפעמים גם מהמשפחה שלהם, מהאשה שלהם, היא אפילו לא יודעת, אז אין להם כבוד מהבריות. לפעמים הם עובדים כל מיני עבודות בזוויות, ועוברים כל מיני ייסורים, ואף אחד לא יודע מי הם חוץ מחלק מהחברים שלהם ומשמים – הצדיקים, המלאכים, הבורא יתברך להבדיל.

יש הבדל גדול מאוד מאוד בין הבדיקה של כל אחד, למה הוא בודק את עצמו, הוא רוצה לתקן, וזה קובע גם את הדרגה בשמים שלו האמתית, ולכן אנחנו צריכים לכבד את הבריות כי אנחנו לא יודעים מי עומד מולנו. הנה כמו ר' גרשון שהיה צדיק יסוד עולם, שאחר כך העריץ את הרבי, שאמר "הלואי ויהיה לו עולם הבא ממה שיש לבעש"ט בזמן שהוא מעשן מקטרת אחת ועושה ייחודים", מה שיש לו שכר על זה הלואי ויהיה לו עולם הבא על מקטרת אחת. זאת אומרת, בסוף הוא ידע את גדלותו של רבנו הקדוש, אבל הרבה זמן היה משחק אתו כי היה נראה לו איש פשוט, איש מגושם, כי הבעש"ט היה מסתיר את עצמו.

אל תהיו, אל נהיה, מהירים לשפוט את הזולת ולבזות את הזולת ולזלזל ולדון לחוב, כי אנחנו לא יודעים בכלל מי עומד מולנו וגם אם נראה לנו שזה לא בסדר, הנה, כמו שהרב גרשון חשב שזה לא בסדר, מאיפה הוא הלביש את עצמו, הנה משמים אליהו הנביא דאג לו שיתלבש, הוא קיבל הוראה בכלל ללכת ולקנות, הוא היה יכול להסתיר את הכסף, הוא היה יכול לעשות משהו אחר, שלחו לו נכרי ועוד נכרי ואחר כך שלחו את השיירה עם העורות והכל משמים – השגחה. ומי שרואה מבחוץ, מה קרה לבעש"ט הזה? לרב ישראל הזה? מה קרה? מאיפה יש לו כסף? אולי הוא גנב? אולי ככה אולי ככה?

אותו דבר עם הסוס שהוא צחק עליו שנה שלמה איפה הסוס, למה הוא לא חזר? בוודאי עשה תשובה על הדבר הזה כי הוא קדוש עליון. ומה אנחנו נגיד? מה אנחנו רואים? מה אנחנו אומרים? מה אנחנו עושים? "שומר פיו ולשונו שומר מצרות נפשו". היום יכולים לשפוך דמו של אדם בלי לבדוק עליו כלום, לקבל לשון הרע, להוציא שם רע, אין שום בעיה. צריך ללמוד מזה.

יהי רצון שכולנו נתעלה לדרגות הגבוהות לשם שמים, לעשות רצונו יתברך, זכותו של הבעש"ט תגן על הדור הזה, הדור היתום – יתום שביתום. ובא לציון גואל במהרה ברחמים. שבוע טוב, רפואה שלמה לכל מי שצריך, שה' ישמור שהמגיפה הזו תיפסק ונוכל לעבוד אותו בשמחה ובבריאות.

לחיים, לחיים!

בעניין מגיפת הקורונה

שבוע טוב! שבוע בריא בעזרת ה'!

אנחנו פה עוד פעם עם 'שבחי הבעש"ט' הקדוש – התעמקות "בשבחי הבעש"ט" הקדוש, רבנו הקדוש והאהוב.

"עת צרה היא ליעקב וממנה יִנְשָׁע". אנחנו בעיצומה של המגפה, הכלל עולמית – כולם דואגים. כולם מהרהרים לדעת על מה זה, "מה זה ועל מה זה?". מה קורה לעולם שלנו המודרני והמשוכלל? שפתאום איזה וירוס שאינו נראה ונראה מאיים ולא מאיים – מאיים למבוגרים, פחות מאיים לצעירים, הולך ומשתלט על העולם.

"אצבע אלוקים היא", ברור. "הכל בידי שמים, חוץ מיראת שמים". צריך לזכור שכל מה שאבא עושה, עושה לטובה. כל מה שה' יתברך עושה, עושה לטובה. מה לטובה? קודם כל, ידוע מאליהו הנביא, שתמיד יכול להיות יותר גרוע.

אנחנו נלמד תכף פה מתוך 'שבחי הבעש"ט' מקרה של מגפה שהיה בזמן הבעש"ט, נלמד ממנו. ובאופן כללי כתוב בזוהר, אמרנו את זה הרבה פעמים, שבן אדם מקבל מכה אחת ממאה ממה שמגיע לו על פי החשבון והכל ה' עושה ברחמים.

"יותר ממה שהעגל רוצה לינוק, הפרה רוצה להניק", "אני ה', אני הוי"ה לא שניתני", זאת אומרת, שה' יתברך משפיע חסד ורחמים והארת פנים תמיד, רק הכלים מקלקלים. הכלים זה אנחנו בני האדם, מקלקלים. ואז יש קטרוגים ואז יש צרות, לא עלינו, בעולם הזה וצמצומים בעולמות העליונים, כמו שכתוב: "בכל צרתם, לו צר" – שגם אצלו יתברך, כשרע לנו פה אז גם בעולמות למעלה, גם לשכינה הקדושה, ה' ישמור, חסר השפע והחיות וכולם בצער, עליונים ותחתונים, תחתונים ועליונים.

כתוב ש"אין ישראל נגאלים אלא בתשובה" – ה' יתברך מחכה שעם ישראל יחזור בתשובה: תשובה שלמה, תשובה לשם שמים, תשובת כל העולמות כולם, תשובה – תשובה ה"א. ה"א, זו השכינה הקדושה. כמו שאתם רואים, זה לא דבר פשוט.

אבל גם בכל קטרוג, בכל גזירה לא עלינו, יש סיבות ספציפיות מיוחדות שהן גורמות לקטרוג. וכתוב: "אין הדין נמתק, אלא בשורשו". זאת אומרת שניח אם יש חלילה, איזו גזירה על חילול שבת, סתם אני אומר, אז עד שלא נעשה תשובה בעניין שבת, הדבר הזה ממשיך.

לכן כל הרבנים והצדיקים והמקובלים מנסים לכוון מה האמת, מה קורה פה? מה זה הוירוס הזה? מה המכה הזאת לכל האנושות? וגם לצערנו גם פה במדינה. הדבר הזה שכל אחד אומר את דעתו – יש "חכם עדיף מנביא", חכמים, על ידי הידיעה שלהם בתורה, מה שכתוב בגמרא, מה שכתוב בזוהר, הם משערים מה הסיבה.

כמובן שתמיד צריך לעשות תשובה שלמה, תשובה לשם שמים, תשובת כל העולמות כולם, תשובה – תשובה ה"א. וזה כולל הכל, בדיקה כללית. כתוב שאם באים על האדם ייסורים, יפשפש במעשיו. קל וחומר, אני אומר, אם זה על הכלל, אז בטח שצריך לפשפש במעשינו.

באמת, החורבן האחרון שעדיין לא יצאנו ממנו, זה בגלל שנאת חינוס – אז בוודאי שצריך לעשות תיקון על זה. השאלה באמת, מה הסיבה האמתית והמדויקת? ואם זוכים לדעת מה הסיבה האמתית והמדויקת ועושים עליה תשובה, אז זה ממתיק את הדינים הספציפיים האלה של הגזירה הזאת.

אנחנו הקטנים, כבר פרסמנו לפני זמן רב, מאמר שהתפרסם בעניין הזה. ולפי עניות דעתנו, הסיבה ומה שצריך להתחזק – זה בלשמור על החיים, שהחיים לא יהיו בזול.

בעולם המודרני לפעמים החיים הופכים להיות בזול. מצד אחד בזכות קודשא בריך הוא, וגם בהשתדלות להבדיל של הרפואה, אז מאריכים ימיהם של אנשים. הממוצע, שהם חיים פה בעולם הזה יותר, עלה לשמונים ושמונה, לא זוכר כמה שנים לבן אדם. זה בגלל התנאים היותר טובים או בגלל התיקונים שכן אדם צריך לעשות להספיק לפני הגאולה השלמה, זו הסיבה האמתית, אז יש סוד ויש פשט.

בכל מקרה, מצד אחד ככה. מצד שני, עכשיו בני שישים ומעלה בסכנה, לפי מה שאומרים הרופאים בכל העולם. אז זה אמרנו – שצריך לדאוג לחיים של המבוגרים, של הסבים, של הסבתות. זה לפי עניות דעתי בדיוק הקטרוג. כתבנו על זה שצריך לכבד הורים וסבים וסבתות ולא לרצות שיעברו מהעולם, כדי שיזכו למשל בירושה, ששמעתי מקרים כאלה. וגם שמעתי מקרים שנכדים התעלמו מסבא וסבתא, בכלל שנים לא ראו אותם, לא דיברו אתם. זה דבר מאד חמור. זה לא היה.

בכלל, כל ערכי המשפחה והערבות ההדדית, לפעמים זה מתרופף. אנשים יותר קרובים לאנשים שהם חברים אתם דרך האינטרנט, מאשר למשפחה שלהם. עכשיו משמים גוזרים על הבן אדם להיות בתוך הבית, בתוך המשפחה. נכדים לא יכולים לראות את סבא וסבתא. סבא וסבתא לא יכולים לפגוש את הנכדים הקטנים והחמודים. וכולם בצער. ומצטערים על כל בן אדם שחולה, ומצטערים על כל בן אדם, שלא עלינו, הולך לעולמו.

זאת אומרת, באופן טבעי כשהצרה היא צרת כולם, אז מצטערים. המנגנון הזה הנפשי החשוב של "עמו אָנְכִי בְּצָרָה", להשתתף בצער של הזולת, שקצת נרדם בחיים המודרניים בזמנים האחרונים, עכשיו מתעורר מחדש. וזו התשובה לעניין הזה. כמה שאנחנו נקפיד על העניין הזה יותר, לפי עניות דעתי הלא קובעת, אז הגזירה הזאת תעבור יותר מהר ופחות מחיר נשלם עליה.

אפשר לקרוא את המאמר שם, מאמר שהתפרסם, שפרסמנו כבר לפני חודשיים–שלושה. וזו מידה כנגד מידה, ממש מידה כנגד מידה. אם לא מאריכים את חייהם של הזקנים בטוב ובנעימים, אז בסוף כולם בסכנה. גם הצעירים בסכנה עם הוירוס הזה. וצריכים כל המערכת, כל העולם, צריכים לעשות חשבון נפש עמוק על העניין הזה. זה לא קשור רק לעם ישראל.

אתם יודעים שנביאינו הקדושים, נביאי האמת, לפעמים היו צריכים לעשות נבואות ולנבא כל מיני דברים לא קלים על עם ישראל ולאיים בעונשים וכן הלאה. ולפעמים הם נשלחו לאומות העולם דווקא. ולפעמים גם על ישראל וגם על אומות העולם.

אנחנו רואים פה שבאמת הגזירה הזאת כוללת את ישראל ואת אומות העולם, לא רק את ישראל ולא רק את אומות העולם. כל העולם צריך לשנות את ההשקפה על חיי האדם, על כיבוד הזקנים ולתת להם להאריך את ימיהם ולא להחליט "טוב הם עשו את שלהם, אז לא כדאי לטפל בהם", וכן הלאה. כן, כל מיני השקפות שהתפשטו כמו נגיף בעולם ובגלל כל מיני השקפות כלכליות כאלה ואחרות – זה נתפס.

"חדש ימינו כקדם", לחזור לערכים האמיתיים של תורתנו הקדושה ש'פיקוח נפש דוחה שבת', אפילו ספק פיקוח נפש. פיקוח נפש! עכשיו פיקוח נפש בא בדיוק לשמור על העניין הזה, שהחיים לא יהיו בזול. וערבות הדדית ולדאוג לחולים ולמסכנים ולזקנים. כל הדבר הזה, אסור שיתרופף.

כשהי' יתברך למשל כשהביא את המבול, על מה נחתם גזר הדין? על החמאס, על הגניבה, למרות שהיו שם חטאים קשים מכל הסוגים, ידוע בדיוק מה היה בדור המבול. אבל על מה הי' חתם את העניין? על החמאס. זאת אומרת, בן אדם לחברו. למה אחד גוזל את השני? הי' יתברך מאד מקפיד בעניינים של בן אדם לחברו, מאד. לכן יום כיפור מכפר על הכל, אבל לא על עבירות שבן אדם לחברו, זה עד שיפייס את חברו. וזה לא פשוט הדבר הזה.

לכן צריכים לעשות על זה תשובה. ובעזרת ה', על ידי זה יומתקו הדינים. ואנחנו רואים, כשרוצים לדעת מה הסיבה של איזה קטרוג – צריך להסתכל מה במציאות? הנה המציאות מראה את זה בחוש, שהבעיה זה בעיקר עם המבוגרים מעל גיל שישים.

מה שכתבנו מבעוד מועד, נראה שזה מדויק. לכן על זה צריך להתעקש. לא שלא צריך גם לעשות תשובה על שאר הדברים, בוודאי. אבל זה בראש – כי נראה לפי עניות דעתנו שזה הקטרוג. אז צריך לעשות את זה במחשבה, דיבור ומעשה. לעורר את הלב הרדום, לב האבן. וגם להרתם לעזור ולדאוג לכל המסכנים ולמבוגרים וכן הלאה.

האם יש לזה סיבה נוספת? חוץ מאשר שנחזור בתשובה או נתקן כמה דברים? האם יש פה מהלך שהעולם הולך להשתנות? הרי ידוע שיש להי' יתברך תכנית, שהעולם יבוא לתיקונו בסופו של דבר. העולם הזה לא יסתובב בלי סוף ככה וכל אחד יעשה מה שבא לו וי'אין דין ואין דין. הי' יתברך נתן זמן שהגאולה תבוא בכל מקרה. אם יש זכות, אם אין זכות – הגאולה תבוא.

מה זה הגאולה? הגאולה זה שבוא עולם מתגלה בעולם. הוא מתחיל לנהל את העולם באופן גלוי, משרה את שכינתו בעולם.

המקום שהוא משרה את שכינתו, זה בקודש הקודשים. ונוכחותו מורגשת בעולם כמו שהיה בזמן, נניח כשהיינו במדבר, זמן יציאת מצרים, בזמן שהיינו במדבר, בבית ראשון שהיתה השראת השכינה באופן גלוי. וגם יש עניין שחוזרת הנבואה, אז יש נביאי אמת, לא אנשים חולים או מדומיינים – נביאי אמת שהי' מתחיל להתקשר אתם. לעתיד לבוא, כל עם ישראל כולם יהיו נביאים ונביאות.

אבל זה עדיין לא הזמן – בין זה לבין זה צריכים לבוא המשיחים: משיח בן יוסף, משיח בן דוד, משה רבנו ואליהו הנביא, ושריה גם כן צריך להגיע. אלה הם הדמויות שצריכות להגיע. לא יודעים בדיוק באיזה זמן. הי' יודע איך ומתי.

האם יש פה הכנה לעניין הזה? האם המגיפה הזו, חוץ מאשר מראה לכלל האנושות כמה אנחנו קטנים וכל השכל שלנו וכל הטכנולוגיה בינתיים לא עוזרת לנו הרבה. הי' שולח איזה וירוס קטן, ולא מהקטלניים ביותר, והוא משתק את העולם. בכמה ימים העולם משותק.

קודם כל בעניין הפחד, צריך להעלות את הפחד. במקום לפחד מהוירוס, להעלות את זה ליראת שמים. להתפלל לאבא שבשמים: תהפוך את הפחד שלי מהמחלות, מהמוות, מכל החרדה – ליראת שמים, ליראת שמים.

הי' יתברך רוצה שנעבוד אותו מאהבה, כי הוא אב הרחמן ואנחנו הבנים. אבל הוא רוצה גם מיראה, כי אם אין יראה אז אין אהבה בסוף, כמו שלהבדיל להבדיל, ילד צריך לאהוב את אבא שלו אבל גם צריך שתהיה לו יראה, יראה ממנו וכך הוא הולך בדרך הנכונה. אם אין לו יראה, הוא מזלזל, הוא פוגע, הוא מתקלקל. זו דוגמא. אז אנחנו צריכים להעלות את יראת השמים, זה ברור, על ידי תפילה ועל ידי עבודה פנימית.

האם יש פה אם כן מהלך של גאולה? שזו התחלה כביכול שהי' יתברך לוקח את ההגה והוא מתחיל עכשיו לנהל את העולם בגלוי? האם אפשר לדעת את זה? תראו, אפשר לשער. לדעת

– זה רק מי שמקבל משמים ידיעות אמיתיות. כל השאר, זה השערות, על פי התורה הקדושה, על פי מה שכל צדיק יכול להשיג בדרך כזו או אחרת.

למשל ביציאת מצרים, בהתחלה המכות היו בשביל כולם. היו מכות וכל מצרים סבלו, עד שלמשל במכת דם, זה היה ברור שהיהודים לוקחים מים והמים טהורים בלי שום בעיה ושותים, והמצרים לוקחים מים, זה הופך להיות דם, מכת דם. אז כבר באיזשהו שלב ביציאת מצרים התחילה ההבחנה הזו. האם היהודים גם ניזוקים או לא? אז היה חושך במצרים, אבל ליהודים היה אור.

האם אנחנו נכנסים לדבר הזה? כי עכשיו מדברים שיש הרבה מוטציות לוירוס הזה, והוא לא מתנהג אותו דבר נניח בסין או באירופה או בארץ. מתי שאנחנו במשטר של הסתר פנים, שהי' מסתתר מעולמו, אז בודאי שהוירוס הזה יתנהג כמעט אותו דבר בכל מקום.

מתי שמתחיל משטר של התחלה-התחלה, כמו "איילת השחר", של גילוי פנים של בורא עולם, יכול להיות שהוירוס הזה לא יתנהג אותו דבר בכל מקום. זה לא רק איזו סיבה טכנית, שהוא כזה פיקח שיודע להשתנות. אלא זו סיבה עליונה מההשגחה העליונה, כדי להתחיל לאפס את העולם לעתיד לבוא.

הנה למשל, יש בחירה חופשית לאדם – בדרך כלל אדם עושה מה שהוא רוצה, יש חוקים, כמובן, יש את ההלכה קודם כל. אבל גם בנוהג שבעולם יש חוקים, מה מותר מה אסור. אדם יוצא, עושה, בא, דברים טובים, דברים ההפך מטובים – הוא מלך, כל בן אדם מלך, עושה מה שרוצה.

עכשיו אנשים ברוב המקומות בעולם, מתחילים להיות בעוצר, בתוך הבית. לא יכולים לצאת. לא יכולים לקנות מה שרוצים. לא יכולים לעשות מה שרוצים. יש איזה משטר שנכפה על כל מדינה ומדינה, מה שלא היינו רגילים, וזה לא דבר קל לאף אחד. לנפש האדם זה לא דבר קל. האדם אוהב חופש. לא אוהב להיות סגור. לא אוהב שיגבילו אותו, יצמצמו אותו.

אולי יש פה תרגיל, 'על יבשי' כמו שאומרים, משמים, להתחיל להרגיל את האנשים. הרי מה זה גילוי פנים? כשיהיה משטר של גילוי פנים, שהי' יתגלה, לא כל בן אדם יוכל לעשות מה שהוא רוצה. כולנו נצטרך לעבוד את ה' יתברך שכם אחד. נגמר. מתישהו תיגמר הבחירה החופשית. וכמובן שגם היצר הרע יגמר. אבל עד אז, מההתחלה של הגאולה עד שהי' יתברך ישחוט את היצר הרע וכן הלאה יעבור זמן, יש ניסיונות.

דיברו הרי על מלחמת גוג ומגוג, דיברו על כל מיני עניינים, שאף אחד באמת, כמו שאומר הרמב"ם, לא יכול להכריע איך יהיה ומה יהיה – באיזו דרך ה' יתברך מפתיע, את הדברים האלה הוא לא מגלה לכלל העולם, אלא לעבדיו, לעבדיו הצדיקים. ובכל דור שתולים פה ושמה כמה צדיקים, ויש גם את הלי"ו צדיקים בכל דוד ודור שמשמים מגלים להם. וגם לא מגלים להם את הכל, אף פעם לא מגלים את הכל.

בסופו של דבר מתישהו, אבא שבשמים יתחיל ללחוץ. איך אומרים היום, שזה אירוע מתגלגל? – אז גם הגאולה השלמה זה 'אירוע מתגלגל'. זה הולך ומתגלגל, הולך ומתגלה. לאט, לאט, לאט, לאט יראו הבריות שקורה משהו. הטבע זה כבר לא טבע. העולם זה לא מה שהכרנו. מה קורה פה? מישהו פה לקח את ההגה? המישהו הזה, זה רק הבורא יתברך, ומתחיל להנהיג את העולם במסלול האחרון לגאולה השלמה.

האם זה כבר עכשיו? האם זו באמת הסיבה העמוקה לכל זה? אי אפשר לדעת. אלו השערות. אבל זה חומר למחשבה. הנשמות צריכות להתכונן – לא היום, אז מחר. לא מחר, אז עוד

שנה. לא עוד שנה, אז עוד עשר שנים. זה לא משנה, אבל זה מתקרב, מתקרב מאד. יש את כל הסימנים.

כל מי שמבין קצת בפנימיות התורה, בחסידות, בקבלה – רואה את הסימנים. זה לא יום ולא יומיים. כנראה, כנראה שזה מה שקורה בעצם בסופו של עניין, שמתחיל להיות פה מאורע מתגלגל שמתחיל להרגיל את הנשמות, שהיו רגילים לעשות מה שרוצים – אי אפשר לעשות מה שרוצים. יש הגבלות. יש מישהו שנלחם בנו ולא רואים אותו.

אנחנו תמיד מדברים על מלחמת היצר הפרטית והכללית, ויש כאלה שצוחקים. עכשיו הנה הוירוס הזה הוא שליח, כדי להראות לאנשים שיש איזה כח נסתר שנלחם בנו. אפילו ראשי הממשלות בכל העולם אומרים, אפילו בצרפת, שאנחנו במלחמה. שואלים במלחמה עם מי? אז אומרים עם הוירוס.

אנחנו יודעים שאנחנו במלחמה עם הסטרא אחרא – שזה היצר הפרטי של כל אדם והיצר הכללי, שזה המלאך שנלחם נגד הקדושה ויש לו הרבה שליחים. אולי הוירוס זה אחד השליחים שלו.

בכל אופן, אתם רואים שהמכה הזאת, האירוע המתגלגל הזה, הולך וצורב את התודעה האנושית. זה צורב את העולם, אף אחד לא מצליח לברוח מזה – בכל המדינות כבר, אני שומע שאפילו בדרום אמריקה, כבר שם מתחיל הסגר, שקודם זה לא היה, ה' ירחם. אנחנו בצער על זה, זו לא איזו שמחה. אנחנו בשמחה בזה שבעזרת ה' הגאולה מתקרבת. אבל הצער, אנחנו בצער על כל מי שסובל, לוקח את זה קשה, זה לא דבר פשוט.

אבל כנראה שלעבור ממשטר מאד ארוך של הרבה שנים של הסתר פנים למצב של התחלה של גילוי פנים ועוד גילוי פנים, זה משהו שצריך הכנה. זה לא ביום אחד כדי שהכלים לא ישברו מהאור הפתאומי – למרות שכתוב ש"פתאום יבוא האדון להיכלו", אבל הפתאום הזה, אולי יש הכנה לזה, כי בכל זאת האנשים הרגילים לא יכולים לשאת פתאום שיש בורא עולם ושהוא מתערב בחיים ושהוא יגיד לנו מה כן ומה לא, מה מותר ומה לא, מה אמת ומה שקר, מי צדק ומי לא צדק, זה לא ניסיון קל – וגם לאפשר לנשמות עדיין, שלא מבינות עניין, להתחיל להתעורר לעשות תשובה, לפשפש במעשים, גם במה שקשור לתורת ישראל, לא רק במה שקשור לבן אדם לחברו.

האם זה ככה? יגידו לי, תשמע, גם בשואה היו דברים נוראים ובסוף לא ראינו גילוי פנים. על זה אני אגיד שנכון – אף פעם אי אפשר לדעת אם זה התחיל עכשיו וזה ממש מאורע מתגלגל לקראת הגאולה השלמה, או שזה עוד שלב קטן בתוך התיקון הענק עד לגאולה השלמה.

ובכל זאת, הנה – כל הישראלים שבחוץ לארץ, כל מיני צעירים, מבקשים לחזור הביתה, ה' יחזיר אותם בריאים ושלמים. קודם רצו רק לצאת מהארץ, עכשיו הם בארץ. העולם היה מעורבב מאד, כל האנשים נסעו מפה לשם, עכשיו כל מדינה סוגרת את הגבולות, כל מדינה עם האנשים שלה.

אלו לא דברים רגילים. באמת על פי מספר האנשים שנפטרו, אם המספרים האלה מדויקים, זה לא מצדיק התמוטטות של העולם והסגר של כל העולם, למרות שהפוטנציאל של הוירוס על פי המדע מאד מסוכן ואין לזלזל, ויפה מאד עושות כל המדינות שמנסות להתגונן.

צריך להסתכל לעומק, האם זה באמת אירוע כמו עוד אירוע שיעבור ונגמר, או האם יש פה איזו התחלה של משהו יותר עמוק ויותר גלוי, אנחנו רק, איך אומרים – הזמן יגיד את שלו.

אחרי השואה בכל זאת קמה המדינה ומיליונים של יהודים עלו לארץ, דברים שלא היו מקובלים קודם. ועכשיו בשנים האחרונות הרבה מאד אנשים חוזרים בתשובה, דברים שלא היו מקובלים קודם, בהרבה בתים שהיו רחוקים מאד מהיהדות.

אם כן, אנחנו כן רואים שינוי, בכל רגע ורגע, בכל דור ודור, אנחנו הולכים ומתקרבים לסוף המיוחל, שזה הגאולה השלמה. תלוי בנו – כמו שאומרים היום שהכל תלוי בנו, בעם, איך נתנהג, כן? אם נעשה לפי ההוראות, אומרים שהכל יהיה בסדר. אז זה תלוי בנו – אם אנחנו נעשה לפי ההוראות של ה' יתברך על פי תורתנו הקדושה – איך תבוא הגאולה, האם היא תבוא בחן ובחסד וברחמים או חלילה על ידי ייסורים.

עכשיו אנחנו קצת מתחילים לקבל ייסורים. הייסורים האלה, שה' יעזור שזה לא יהיה יותר גרוע, כי כמו שאמרנו, אמר אליהו הנביא שתמיד יכול להיות יותר גרוע, ה' ישמור, ובאמת הכל תלוי בנו, תלוי בבחירה שלנו, תלוי בהתנהגות שלנו. ככל שניטיב להתנהג – גם אם זה מאורע שלא קשור לסוף העניינים ולביאת הגאולה, אז זה טוב, זה ימתיק את הדינים למאורע הזה. ואם זה מאורע שהוא כן מקרב אותנו למשטר של גילוי פנים, אז טוב להתכונן.

אולי זו הכנה לעניין של הגילוי פנים, שברור שה' יתברך יודע הכל על כולם. וברור שהכל גם גלוי בבית דין של מעלה שצריכים לדון את האדם. אבל זה מוסתר מאנשים פה בתוך העולם הזה. אז לאט לאט מרגילים אותנו לעניין הזה. זה בכל זאת ככה, הנה – שיש מצב כזה, שכל מעשיך גלויים "וכל מעשיך בספר נכתבים", ואי אפשר לברוח מזה.

הפיקוח האנושי בא לרמוז על הפיקוח האלוקי מלמעלה. זו הכנה, לפי עניות דעתי. וזה דבר טוב מאד, שככה בן אדם יודע שהוא צריך להיזהר בכל מה שהוא עושה, כל מה שהוא חושב, כל מה שהוא אומר, ללכת בדרך הנכונה.

אז עד כאן ההקדמה הזאת.

עכשיו ניכנס לשבחי הבעש"ט, לאגרת שהוא שלח לגיסו הרב מקיטוב, אבל אנחנו לא נקרא את כל האגרת, אלא רק מאיפה שמדובר על המגפה – הרב גרשון, אברהם גרשון. אז אולי כן, כי זה פה מההתחלה כמעט.

(מכתבים קדושים מרבנו הבעש"ט, ס"ה)

לכבוד אהוב גיסי חביבי וידידי כנפשי ולבבי, הלא הוא הרבני המופלא החסיד המפורסם בתורה וביראה, כבוד מורנו הרב רבי אברהם גרשון, נרו יאיר, וכל אשר לו שלום, ולאשתו הצנועה מרת בלומא עם כל יוצאי חלציו, כולם יעמדו על הברכה של חיים, אמן סלה.

גלילת יד קדשו קבלתי ביריד לוקא שנת תק"י, אשר שלחת על ידי המשולח שהלך מירושלים, ושם נכתב בתכלית הקיצור...

הוא ממשיך פה, הנה הקטע הבא :

כי בראש השנה שנת תק"ז עשיתי השבעת עליית הנשמה, כידוע לך, וראיתי דברים נפלאים במראה מה שלא ראיתי עד הנה מיום עמדי על דעתי. זאת אומרת הבעש"ט עשה עליית נשמה, הנשמה שלו עלתה למעלה, והוא ראה שם דברים שהוא לא ראה קודם. הוא כותב את זה לגיסו.

ואשר ראיתי ולמדתי בעלותי לשם בלתי אפשרי לספר ולדבר אפילו פה אל פה. זאת אומרת, יש פה רזי רזין, רזי דרזין, סודות של דברים שרבנו הקדוש והאהוב ראה למעלה ואפילו פה אל פה הוא לא יכול לספר את זה לגיסו, שגיסו היה מקובל קדוש.

אף בחזרתי לגן עדן התחתון. גם כשחזר מלמעלה מגן עדן העליון לגן עדן התחתון. **וראיתי כמה נשמות החיים והמתים הידועים לי ושאינם ידועים לי בלא שיעור ומספר,** אז זה פה מתאר את העניין הזה.

ובראש השנה שנת תק"י עשיתי עליית הנשמה, כידוע, וראיתי קטרוג גדול, עד שכמעט נתן לסמ"ד"מ"ם, הס"מ זה הסטרא אחרא, כן, הש" טן. רשות להחריב כללות מדינות וקהילות, ומסרתי את נפשי והתפללתי: נפלה נא ביד ה' ואל נפלה בידי בני אדם!

אנחנו רואים, שכשהוא עלה לשמים, עשה עלית נשמה, הוא ראה שמה שיש קטרוג. לפעמים הצדיק עולה לשמים ורואה שמה קטרוג, לפעמים הוא רואה את הקטרוג כשהוא לא עולה לשמים – כשהוא פה. לפעמים מגלים לו משמים או בחלום או ברוח הקודש שיש איזה קטרוג.

ראינו אצל רבנו הרבה מקרים כאלה, אז מה זה **עד שכמעט נתן לסמ"ד"מ"ם רשות להחריב כללות מדינות וקהילות?** כנראה הקטרוג היה כל כך קשה שלא היתה ברירה וכמעט ניתן רשות להחריב. איך להחריב? אי אפשר לדעת. אי אפשר לדעת. "הרבה דרכים למקום" – זו יכולה להיות רעידת אדמה, חס ושלום. זה יכול להיות באמצעות האומות, אומות העולם. אבל היה פה עניין של סכנה למדינות וקהילות.

ומסרתי את נפשי והתפללתי, יש פה עניין של מסירות נפש של רבנו, כדי לנסות ולעצור את הגזירה הזאת, לבטל את הגזירה. ומה הוא אמר בתפילה שלו? **נפלה נא ביד ה' ואל נפלה בידי בני אדם!**

כנראה שהיתה פה איזו סכנה של מלחמה קשה. אולי כמו השואה, דבר כזה. ורבנו אמר שעדיף לנו ליפול בידי ה', שהמכה תבוא מה' יתברך. למשל כמו, לא עלינו, על ידי מגיפה ולא על ידי בני אדם, שה' יתברך הוא מרחם בכל זאת, גם בזמן של עונש הוא מרחם. בני אדם לא תמיד מרחמים.

ונתנו לי רשות שיהיה תמורת זה חולשות גדולות ודָּבָר אשר לא היה כמוהו בכל מדינות פולין ושאר מדינות הקרובות לנו.

תראו איזו גדלות יש לצדיק הזה, זכותו תגן עלינו ועל כל עמו ישראל, שנתנו לו בחירה. בית הדין למעלה נתן לו בחירה. מה הבחירה? או שיהיו הצרות האלה כמו מלחמה, או שבמקום זה, תמורת זה, יהיו חולשות גדולות. חולשות – כנראה חולשה בגוף, אולי גם בנפש אולי גם ברוח, בכל אופן חולשה ודָּבָר, ה' ישמור.

אשר לא היה כמוהו בכל מדינות פולין ושאר מדינות הקרובות לנו.

הוא בחר בזה, כי הוא אמר שהוא מעדיף את העונש מה', באמצעות נניח העניין של הדבר, ולא על ידי מלחמה של בני אדם שלא מרחמים.

כך היה, שנתפשטה החולשה עד למאד אשר אין יוכל להיספר, וגם הדָּבָר בשאר מדינות. אז היתה חולשה ובשאר מדינות היה דָּבָר, כמו שאתם יודעים שהיו לא עלינו מגיפות של דבר, מיליונים של אנשים נפטרו, מיליונים, ולא היה מה לעשות. כשהוא ראה את זה, רבנו הקדוש, הוא לא שתק. **ונשאתי ונתתי עם החבורה שלי לומר קטורת בהשכמה לבטל הדינין הנ"ל.**

הקטורת – יש לה כח לעצור את המגיפה. פיטום הקטורת, זה בסידור. הוא רצה, עם החבורה הקדושה שלו, בהשכמה, לבטל את הדינים, למה בהשכמה? רבנו היה מקפיד גדול להתפלל ותיקין – ותיקין, אתם יודעים, שמתפללים מתחילים 'שמונהעשרה' כשרואים את

הזריחה. למה הוא אמר שזה חשוב להתפלל ותיקין? כי אז עדיין אפשר לבטל את הגזירות, עדיין אפשר לעצור את המלאכים שהולכים לבצע את גזר הדין.

לכן בהשכמה זה זמן של רחמים, של חסד ורחמים. הוא רצה להגיד את פיטום הקטורת עם החבורה, לא לבד אלא עם החבורה, שיש לזה יותר כח – מניין ותלמידיו הקדושים כמובן. זה הכח של רבי עם חסידים, "כאיש אחד בלב אחד", יש את הרבי שיש לו השגה למעלה ויש לו גם דעה למעלה. ויש את החסידים שלמטה תומכים בו. זה מקשר עליונים ותחתונים, תחתונים עם עליונים. וזה מאפשר בזכות הכלל, המניין, החסידים, זה נותן כח ותוקף לרבי שיוכל להשפיע גם למעלה וגם למטה. זה הסוד של החסידות. זה הברית קודש בין רבי לחסידים.

זה מה שהוא רצה, לבטל הדינים. כמו שאמרנו בתחילת השיעור, צריך לבטל את הדינים או להמתיק את הדינים באופן ספציפי, מה הקטרוג ומה לעשות. אבל הקטורת, בכל אופן, גם אם אנחנו לא יודעים מה הסיבה המדויקת, יש לה סגולה לעניין הזה של לבטל את המגפה.

גילו לי בחזיון לילה: ככה הוא אומר, הלא אתה בררת בעצמך "נפלה נא ביד ה'" וכנ"ל, ולמה אתה רוצה לבטל? הלא אין קטגור נעשה סגור וכו'.

מה אנחנו רואים פה? **וגילו לי בחזיון לילה:**, מה זה בחזיון לילה? קודם כל זה לא ביום. זה חלום או זה חיזיון? יש הבדל בין חלום לחיזיון – חלום זה חלום, 'חלום טוב חלום שלום', בן אדם חולם חלום.

לצדיקים יש חלומות אמיתיים, יכולים לגלות להם בחלום כל מיני דברים חשובים – גם לדבר אתם, וגם הנשמה של הצדיק עונה, ויש דין ודברים וכן הלאה. יש בזה הרבה דוגמאות בכתובים.

יש 'חזיון-הלילה', 'חיזיון' זה מלשון 'לראות'. כנראה שהוא היה ער, זו הכוונה, שזה לא היה בחלום, זה היה בחיזיון, ככה נראה.

וגילו לי בחזיון לילה:, גילו לו. אם לא מגלים, הבן אדם לא יודע כלום. **הלא אתה ביררת בעצמך, הרי אתה בעצמך אמרת, החלטת – "נפלה נא ביד ה'" וכנ"ל, ולמה אתה רוצה לבטל?** אז תחליט, כמו שאומרים: 'אי אפשר להחזיק את המקל בשני הקצוות'. או שאתה מוכן שתהיה פגיעה על ידי בני אדם – ואתה לא מוכן, ביקשת, התחשבנו, שלחנו דָּבָר – מה אתה רוצה עכשיו?

מה עשה הבעש"ט לפי דעתכם? תראו מה הוא עשה: **ומאז לא אמרתי קטורת ולא התפללתי על זה**, זאת אומרת, מה היה יכול לעשות? הרי זה מה שהצדיק ברר לטובה. עכשיו אנחנו יודעים, בעולם הזה, המנהיגים שלנו של העולם הזה, ראשי המדינות, ראשי הממשלות, כל פעם צריכים לעשות החלטות גורליות בכל מיני עניינים, גם בזמן של שלום, גם בזמן של מלחמה. כמה קשה לקחת החלטה, בן אדם צריך סיעתא דשמיא ושכל ישר ואומץ לקחת החלטות.

פה, רבנו הקדוש לקח את ההחלטה שיהיה "נפלה נא ביד ה'", מה שה' יחליט. והנה הוא שלח להם דָּבָר וחולשה, במקום מלחמה על ידי שונאים שיבואו ויהרסו מדינות וקהילות.

איך אומרים – 'לקח אחריות' וקיבלו את דעתו. תראו איך מתנהל העניין, הדו שיח הזה, קיבלו את דעתו. ועכשיו הוא רוצה לבטל גם את זה, אז לא נותנים לו. אתה בחרת. מה הוא עושה? אז הוא מפסיק להתפלל.

מאז לא אמרתי קטורת, לא אמר קטורת! ולא התפללתי על זה, הפסיק. למה הפסיק? למה לא המשיך?

כי הוא ראה שאין אפשרות להמשיך. אם היה ממשיך, או שהיה נענש, או שהיה פועל וחלילה היה מתבטל הדָּבָר והחולשה, והיה בא העונש הקודם ואולי עונש יותר גדול. לכן גם צדיקים, עצומים, כמו הבעש"ט הקדוש, הם לא יודעים הכל. שואלים אותו, הוא בכמה שניות צריך להחליט, מה נראה לו. והוא מחליט, על פי מה שטוב לעם ישראל, על פי מה שטוב לבני אדם.

בני אדם לא יכולים לסבול חורבן של קהילות ומדינות. זה דבר מזעזע. דָּבָר זה גם דבר מזעזע, אבל כנראה שזה פחות. אז את זה הוא היה צריך לקחת על עצמו לא להתפלל.

אתם מבינים שהיה רחמן שאין כמותו. רבנו היה צריך לשתוק ולא להתפלל, כי אם היה מתפלל, אולי זה היה עושה קטרוג יותר גדול, כי הוא עובר על מה שהוא סיכם למעלה. וזה לא פשוט הדבר הזה. לפעמים אנחנו רואים שצדיקים כן מתווכחים בבית דין של מעלה, אבל באיזשהו שלב – נגמר.

כמו שהיה גם עם אברהם אבינו בסדום ועמורה, באיזשהו זמן שהוכיחו לו שאין שם צדיקים ולא כלום, הוא שתק, לא היה לו מה להגיד יותר לאברהם אבינו, ואז נחרבו סדום ועמורה. אז גם פה רבנו, לא היתה לו ברירה ושתק, ואפילו קטורת הוא לא אמר. אנחנו בני אדם רגילים. יכולים להגיד מאה פעמים קטורת ביום, ואולי זה לא ישפיע כלום, אצלו זה משפיע.

לכן ראינו שרבנו לא היה מברך מישהו אם הוא לא ידע שהברכה הזאת יכולה להתקבל. לפעמים הוא ברך, אבל בדרך כלל אם הוא ראה שכן אדם, נגזר עליו מיתה ואין מה לעשות, אז הוא לא ברך, הוא אמר לו: "נגזר עליך מיתה", "תעשה תשובה", "תתקן". יש סיפורים על זה. הוא לא ברך שתתבטל הגזירה וזהו.

זאת אומרת, היום בזמן של הסתר פנים הרבנים הצדיקים עושים כמיטב יכולתם, מה אנו מה חיינו, בכל מצב מברכים – אולי זה יתפוס, אולי זה לפחות יעודד את האנשים, אולי זה יעודד את החולה, אולי זה יעודד את המשפחה, אולי יהיה נס – כי כתוב: "אפילו חרב חדה מונחת על צווארו של אדם, אל ימנע את עצמו מן הרחמים".

בכל זאת מתפללים, ובטח צריך להתפלל. תמיד יש נסים ונפלאות, לפעמים הבטחון של הבן אדם הפשוט גורם גם לנס שיקרה, אז בטח שמתפללים. אבל גם אדם פשוט, הוא לא יודע אם יקרה או לא, וגם צדיקים בני זמננו, גם לא ממש יודעים, אבל עושים השתדלות. השתדלות עושים, לפחות שהבן אדם יראה שאתה משתדל בשבילו. יתקבל – יתקבל, לא יתקבל – לא קרה כלום.

אצל רבנו הבעש"ט זה לא ככה, הוא לא יכול להמשיך להתפלל, כי יש משמעות לתפילה שלו. הוא לא יכול להמשיך אפילו להגיד את הקטורת, כי אם הוא אומר את הקטורת, תתבטל המגפה. מבינים? זה כבר יחס אחר בין הצדיק בדרגה הזאת, זכותו תגן עלינו ועל כל עמו ישראל, לבין שמים. זה לא כמו צדיקים יותר קטנים, או האנשים הפשוטים – מדקדקים. "ה' מדקדק עם חסידיו כחוט השערה".

הנה מה שהוא אומר: ומאז לא אמרתי קטורת ולא התפללתי על זה, נגמר. רק בהושענא רבא, זה היה מדובר בראש השנה, רק בהושענא רבה הלכתי לבית הכנסת עם כל העולם עלידי כמה השבעות מחמת פחד גדול.

מה היה קודם? אנחנו לא יודעים מה היה בין ראש השנה להושענא רבה. אבל לפי מה שמשמע מממה שכתוב פה, לפי עניות דעתי, **רק בהושענא רבה**, זאת אומרת קודם לא. **הלכתי לבית הכנסת עם כל העולם**, זאת אומרת זכות הכלל, **על ידי כמה השבעות מחמת**

פחד גדול. עשה השבעות. 'השבעות' – אם זה מה שאני מבין, זה השבעות של מלאכים. השביע מלאכים, בגלל שהיה מדובר פה על ללכת לבית הכנסת עם כל העולם, צרכי רבים, צרכי הכלל – בכל זאת הושענא רבה.

פה הוא השתמש בהשבעות, למרות שבדרך כלל הוא פעל רק על ידי אמונה פשוטה וכן לכוון בשמות קודש. אולי הוא מתכוון פה 'השבעות', זה לכוון. אבל נראה לי ש'השבעות', מה שהוא מתכוון פה, שממש השביע.

בדרך כלל צדיקים שיש להם את הרשות הזו משמים, מכוונים בשמות בלי להוציא אותם מהפה, בדרך כלל, וזה פועל. זה באמת פועל, כי העולמות העליונים, זה עולם המחשבה. אז אם בן אדם מכוון במחשבה, הוא בדו שיח עם העולם העליון, לא חייב להוציא מהפה. בכל אופן:

מחמת פחד גדול. היה פחד גדול, פחד גדול מאד. **ואמרתי פעם אחת קטורת כדי שלא יתפשט הדֶבֶר לסביבותינו, וכך עלתה בידנו בעזרת ה'.**

טוב, מה אנחנו רואים כאן? פעם אחת הוא אמר קטורת, כדי שמה? לא כדי שתתבטל המגפה, אלא כדי שהדֶבֶר לא יתפשט לסביבותינו. היום עושים הרבה השתדלויות בטבע למנוע את ההתפשטות של הווירוס הזה. וזה דבר נכון מאד ואנשים צריכים לשתף פעולה. זו באמת אחריות שכן אדם לא יידבק ושלא ידביק אחרים.

זה פיקוח נפש של כלל עם ישראל ושל האדם עצמו, וחייבים לעשות את כל ההשתדלויות בטבע, כמו שמורים לנו המומחים לזה, כדי למנוע את ההתפשטות. ומי שלא עושה את זה, הוא חלילה יכול להיות שליח לא טוב, "מגלגלים זכות על ידי זכאי וחוב על ידי חייב". זה לא צחוק הדבר הזה – גם שכן אדם "ונשמרתם מאד לנפשותיכם", צריך לשמור על עצמו ועל בני ביתו, וגם חלילה לא להיות שליח לא טוב להדביק אחרים.

פה הוא אמר את הקטורת פעם אחת. וזה הועיל שהדֶבֶר לא התפשט לסביבה של רבנו הקדוש והקהל הקדוש שהיה אתו. וכאן נגמר הסיפור הזה. החלק הזה של הסיפור. האגרת ממשיכה, אבל העניין של המגפה, מה שעניין אותנו כאן, כאן זה נעצר.

אתם יודעים, על ידי זה שאנחנו לומדים את שבחי הבעש"ט ומנסים להבין, מנסים להסביר, הכל לפי דל הבנתנו – נותנים כח לצינור של הבעש"ט בשמים. זה מעורר את היכולות שלו, שגם הוא בשמים, יש לו יכולות ויש לו, איך אומרים, קשרים עם בורא עולם וכן הלאה עם פמליה של מעלה.

מספרים על הנס הזה שהיה לו בעניין שאמר את הקטורת וזה מנע את ההתפשטות של הדבר סביב הקהילה שלו – אז הזכות הזו שאנחנו מדברים על הצדיק, יהי רצון שגם זה יעזור שלא תתפשט המגפה ולא יהיו עוד חולים והחולים יברואו, ונראה "בשוב ה' את שיבת ציון", נראה את הגאולה השלמה במהרה, ברחמים, רק ברחמים. אנחנו לא בדור של פעם, אין לנו כוחות נפש. אין לנו כוחות גוף. אנחנו כ'עני בפתח', מסכנים. דור יתום.

צריך לבקש רחמי שמים מרובים ולרצות שאבא שבשמים יתגלה בעולם ולרצות שאנחנו נעשה את רצונו בלבב שלם, ושכל הלידה הזו, הרי זה 'חבלי משיח' מלשון לידה, שזה יעבור, שיעבור בקלות, שתהיה לידה קלה! ו'זרעא חיא וקיימא'! זו הלידה של המשיח. הלידה זה לא דווקא שהוא צריך להיוולד. אולי צריך להיוולד, אנחנו לא יודעים. אבל הכוונה, ההתגלות שלו ונתינת התוקף שהוא יקבל משמים לעשות את השליחות שלו.

השליחות של המשיח, זה לשנות את העולם ממצב של הסתר פנים לגילוי פנים, לקשר תחתונים לעליונים, עליונים ותחתונים, ושתתפשט בעולם דעת ה'! שכולנו נזכה לקרבת

האלוקים, לעבוד אותו בלבב שלם באמת! שיהיה תיקון שלם לכל העולמות, שתהיה ישועה
לשכינה הקדושה ולעם ישראל ולכל העולמות כולם!
ה' יברך אתכם ושיהיה שבוע טוב ובריא! וכל טוב סלה!
”ברוך ה' לעולם אמן ואמן”.

לימוד דרכו של הבעש"ט כפי שמשתקפת בספר הקדוש 'שבחי הבעש"ט'

שבוע טוב!

אנחנו עוסקים בסיפורי הבעש"ט, 'שבחי הבעש"ט' הקדוש.

סגולה במוצאי שבת לספר סיפורים על הבעש"ט. אנחנו נוהגים בחסידות שלנו לספר שלושה סיפורים קצרים, ככה כדי שיהיה קל.

סיפור ראשון, הבעש"ט הקדוש התייתם בגיל חמש, אבא שלו אמר לו "ישרוליק אל תפחד מאף אחד, רק מהקדוש ברוך הוא, אל תפחד מאף אחד כי הקדוש ברוך הוא אתך".

הבעש"ט הקדוש כשהיה עני היה הולך ליער עם אשתו, חופר גומץ עושה טיט, מעלה לעגלה, מביאים לכפר, מוכרים, ומזה היו מתפרנסים.

הבעש"ט הקדוש התרעם מדוע מדברים על נסים שנעשו אודותיו ועל התורות שלו ולא על יראת השמים שלו?

אלו הסיפורים שאנחנו מספרים.

ספר שבחי הבעש"ט נכתב חמישים וחמש שנה אחרי הסתלקות הבעש"ט, אין לנו תפיסה והשגה ברבנו הקדוש והאהוב הבעש"ט, הארת משיח. כל הספר נסים ונפלאות, גם כפשוטו – שהוא היה שליח של ה' יתברך להועיל לפרט ולכלל. וגם רואים את ה'רבי', את האדם, כמו "סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה", רואים את האדם, הבעש"ט הקדוש, איך הוא עובד את ה'.

נקודה מעניינת – אדם בדרגה שלו שהיה עולה לעולמות העליונים ורואה מסוף העולם ועד סופו, מחיה מתים, ומה לא עשה, אלו חלק מהמדרגות הקטנות שלו, מצד שני הוא נשאר בן אדם אנושי לחלוטין, היה בוכה, היה צוחק, היה מספר בדיחה, היה מתגעגע, היה דואג, לפעמים מתרגז גם, כמובן איפה צריך לשם שמים.

זאת אומרת, המידות שלו היו בשלמותן, גם המידות הטובות, וגם המידות שנוהגים לקרוא להן מידות לא טובות, כמו כעס או גאווה – שצריך שמינית שבשמינית של גאווה, תלמיד חכם, כדי להילחם מלחמות ה', אצלו הכל היה מונח כמו בקופסא, והיה מתנהג כמו אדם פשוט, לא כמו מלך.

עדיין המושג של האדמו"רות, כמו שהתפתח במשך הדורות ועד דורנו, שהאדמו"ר הוא אדוננו מורנו ורבנו והוא מלך, נותנים לו כבוד של מלך, זה עוד לא היה. הוא היה צריך לכבוש את הלבבות. בהתחלה כידוע הוא היה נסתר, ואחר כך הוא התגלה והיה צריך לכבוש גם את תלמידי החכמים שאחר כך הפכו להיות ראשי התלמידים וראשי האדמו"רים וממשיכי דרכו. זה הבעש"ט.

אפשר קצת להבין, קצת להתבשם מהמעלות שלו, בספר המופלא הזה 'שבחי הבעש"ט'. לבני זמננו קצת קשה, מי שלא רגיל בשפה שלפני שלוש מאות שנה. אבל אם קוראים, לאט לאט מתרגלים.

כתוב בתוך הספר, רבנו אומר שמי שעוסק בסיפורי הצדיקים, כאילו עוסק במעשה מרכבה. מה זה קשור בזה? וידוע ש"האבות הם הם המרכבה". אברהם, יצחק ויעקב אבותינו

הקדושים, הם המרכבה. אברהם – חסד. יצחק – דין, גבורה. ויעקב – תפארת מידת האמת. דוד המלך – הוא הרגל הרביעית של המרכבה, בחינת מלכות.

מה פירוש מרכבה? פירוש שה' יתברך מנהיג את העולם בשלושה קוים – קו ימין, קו שמאל, קו אמצעי, באמצעות עשר ספירות, באמצעות ארבעת עולמות התיקון: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה. בכל עולם יש חמישה פרצופים: עתיק, אריך, טוב... בדרך כלל מונים: אריך, אבא, אמא, ז"א ונוק'. וכל אחד מהפרצופים האלה, שזה לעצמו קבוצה של ספירות שעובדת ביחד, יש עשר ספירות. ככה, זה מושגים בסיסיים של הקבלה כדי להבין.

פירוש הדבר שהצדיק הוא המרכבה – פירוש, שאחת מהבחינות האלה של הנהגתו יתברך שורה על הצדיק ומנהיגה אותו. הצדיק הופך את ה'אני' שלו ל'אני', מתבטל כלפי שמים במידה הזו הקשורה לשורש נשמתו והוא הופך להיות מרכבה אליה. האם הוא צריך לכוון למידה הזו? כן – יכול להיות שהוא מרכבה והוא לא מכוון, יכול להיות שהוא מרכבה וכן מכוון, מכוון את השם הקדוש המתאים לבחינה הזו, וזה נותן לו תוקף להיות מרכבה לאותה בחינה.

למשל, אברהם אבינו שהיה איש החסד, אז רואים שהוא איש חסד, עשה חסד למעשה, עם כל העוברים ושבים.

לכן כשמדברים על סיפורי הצדיקים, כל צדיק הוא בחינת יסוד, הוא בחינת שליח ה' יתברך להאיר בעולם בבחינה המסוימת שלו. יש צדיק שהוא לאלפים או למאות או לעשרות או לבודדים או כולל את כל נשמות ישראל כמו משה רבנו למשל. אז כל אחד כזה הוא בחינת מרכבה, בחינת שליח, בחינת מרכבה לבחינה שלו. ואת הצבע, כמו שאומרים הצבע המיוחד שלו בלשון ציורית, הוא משפיע.

זה הפירוש הזה של להתעסק במעשי צדיקים – ברגע שאנחנו מדברים בצדיקים, השפתיים שלהם דובבות בקבר, וזה גורם להם לעונג ועילוי נשמה. כשמהללים אותם כאן, כמוכן הילולים אמיתיים, אז בשמים חשיבותם עולה, זה עושה נחת רוח גם לשכינה הקדושה שגידלה כאלה בנים קדושים, ואז היא מתקשטת בהם ויש לה ייחוד עם קודשא בריך הוא שמתפאר מעבודת הצדיקים, וזה עושה ייחוד וזה עושה הורדת מ"ד, מה שנקרא בקבלה.

בזה שאנחנו עוסקים במעשה הצדיקים, אנחנו בעצם מעלים מים נוקבין – התעוררות מלמטה, אנחנו נקשרים לצדיקים והצדיקים גורמים לייחודים למעלה. ובסוף גם יורד השפע מלמעלה למטה ובסופו של דבר לאדם שעורר את העניין הזה.

לכן, העניין הזה של לספר בסיפורי הצדיקים, זה תיקון עצום לכל העולמות, זה פותח את הצינורות, וזה גם גורם לנסים ונפלאות לקרות מחדש.

היו צדיקים שהם עשו משהו וגרמו לנס, ממש נס בולט. כבר מי שבא אחריו, כבר לא היה לו כח לעשות אותו מעשה שעשה הצדיק שלפניו, כי יש ירידת הדורות. אז הוא כבר לא היה יכול לעשות את המעשה, אבל הוא היה מספר איך שהרבי שלו עשה את המעשה, וזה גם היה גורם לאותו נס, את אותה בחינה – ככה הכח. זה חשוב מאוד מאוד.

במוצאי שבת אנחנו מלווים את המלכה, וזה זמן חשוב לדבר על הצדיקים ובפרט על הבעש"ט. זו סגולה לכל דבר – לפרנסה, ליראת שמים, לבריאות ולתחילת שבוע, למשוך שפע קדוש לכל השבוע. ידוע שרבנו הבעש"ט, היתה לו נפש של דוד המלך, ולכן זה קשור לעניין של מוצאי שבת, מלווה מלכה, סעודתו של דוד המלך, הכל כמו שאתם רואים קשור בכל.

כל גדולי ישראל הקדושים סמכו ידיהם על שבחי הבעש"ט, אמרו שכל מה שכתוב כאן אמת. יש כמה הוצאות שונות, יש שינויים קטנים פה ושם, אבל ברוך ה', רואים פה ממש עדויות, עדות חיה לחיים שלו ואולי נספר פה, נקריא מהספר כמה סיפורים:

שמעתי מר' משה בן ר' יעקיל ממז'בוז' שהיה בקהילת קודש נמרוב. וכשבא אביו עמו להבעש"ט לברכו, אמר לו הבעש"ט: השמר לך, שלא תסע לעיר ויניצא! כן, הבעש"ט הזהיר את אחד החסידים שלא יסע לעיר מסוימת. וכשסיפר לי זה, לא היו שנים רבים לפני מותו. והיה נוסע בדרך, ועשו לו עלילה, העלילו עליו עלילה, על החסיד הזה, ולקחו אותו לעיר ויניצא. ויניציה, שזו העיר שהבעש"ט אמר לו לא לנסוע, אבל לקחו אותו על כרחו.

הפציר מאד שלא יוליכו אותו לויניצא, ואף על פי כן הוליכו אותו ותפשו אותו שם, תפשו אותו, זאת אומרת הכניסו אותו לכלא, ומת בתפיסה, מת בכלא, והיה זה אחר הנישואין שלו ארבעים שנה או יותר.

אם כן, רואים פה שרבנו הבעש"ט ראה את העתיד של החסיד הזה והזהיר אותו. הוא ראה שיהיה לו לא טוב בעיר הזאת, ויניצא, ואמר לו לא לנסוע. אבל משמים הכריחו אותו, ושמה הוא נפטר.

עוד סיפור דומה בהמשך כאן, פה בספר שלנו, זה עמוד 150:

שמעתי מפי ר' משה הארבאטער, שהבעש"ט היה אצלו מוהל, וציוה שלא יוליכו אותו על גשר, ושמר הדבר כמה שנים. פעם אחת הוצרכו לנסוע לנישואין והוליכו אותו עמהם ונעשה לו גבשושית.

היה לו פגם בגוף. למה לא להוליך אותו על גשר? הבעש"ט ראה שאם יוליכו אותו על הגשר אז יהיה לו נזק מזה, ראה בעיני רוחו, בעיני קודשו.

ראיתי באחד הסיפורים, דווקא על הרבי מרוז'ין, שכשהוא ברח מרוסיה נסעו כל הלילה, וכל פעם העגלון רצה לעצור כדי לנוח. הגיעו לאיזה כפר. הוא הסתכל על הכפר, אמר: לא, אין פה בתים גבוהים. הוא לא נכנס. וככה שלוש פעמים, ארבע פעמים – עצרו, ובכל כפר לא היה, עד שהגיעו לכפר שהיה שם בית גבוה. ואז הרבי מרוז'ין הסכים לבוא וללון שמה. דפקו בדלת, באמצע הלילה יצא יהודי, איש טוב מאד, ומאד שמח שהרבי בא לשמה והוא ארח אותו.

הוא סיפר לו ככה: שכשהיה צעיר הוא התחתן, והרבי אלימלך מליז'נסק אמר לו לבנות בית גבוה, שיבוא יום ויבוא איזה צדיק חשוב לכפר שלו והוא לא יהיה מוכן לישון, רק בבית הגבוה הזה שהוא יראה, כי זה המנהג שלו. והנה, הוא אומר, עד עכשיו אף צדיק לא היה פה מאז שבניתי את הבית. זה סימן שזה לכבודו, לכבוד הרבי מרוז'ין.

כמה שנים מראש ראה את זה הרבי אלימלך? חמישים שנה מראש. למה הוא לא היה מוכן לישון בבתים נמוכים? כי הוא היה בחינת מלך, בחינת מלכות, אז הכל אצלו היה בהידור, לשם שמים, הוא שמר על הבחינה הזו שלו.

ככה צדיקים יכולים לראות את העבר, גלגולים קודמים, כל מה שאדם פגם מאז שהוא נולד ולפני שהוא נולד. איך הם יודעים את כל זה? משמים מגלים להם, כמו שכתוב "סוד ה' ליראיו". כמובן שעם ירידת הדורות גם המדרגות האלו הסתלקו מעם ישראל, ואין את אותה השגה, לא כמו של הבעש"ט, זה הולך ופוחת עד שיבוא משיח והכל יחזור, בעזרת ה' במהרה.

אנחנו רואים פה פעמיים, שהבעש"ט שהיה איש חסד ורחמן, ניסה למנוע מחסיד או מבן אדם להינזק כשהוא ראה בעיני רוחו את מה שעתיד לקרות לו – בראשון זו ההשגחה העליונה, תפסו אותו בכח, ובשני הוא ויתר על העניין, זה לא קל לא לנסוע על הגשר, כמה זמן בן אדם יכול להימנע מלנסוע על גשר? בכל זאת כשהוא נסע אז הוא ניזוק.

יש פה עוד סיפור שלישי באותו עניין. כל זה בא לחזק את אמונת החכמים, כי כתוב "ויאמינו בה' ובמשה עבדו", צריך להאמין בה' יתברך ובמשה עבדו גם.

שמעתי מעשה מהרב דקהילתנו, שהבעש"ט היה בקהילת קדש קמינקע ואמר לר' ברוך: כשיבוא הרב דקהילת קדש אוסטראה לכאן, תאמרו לו משמי, שהרב החכם צבי, חכם צבי המפורסם, אביו, נתראה לי וביקש אותי לאמור לבנו, להגיד לו, שלא יסע למדינות אוקראינה, זאת אומרת החכם צבי הופיע אצל הבעש"ט ואמר לבעש"ט להגיד לבנו של החכם צבי לא לנסוע לאוקראינה, וכשלא יאמין שראיתי אותו, תאמרו לו סימן של צורת אביו וכל תנועותיו ובגדיו ובאיזה פוזמקאות הלך. מסר לו את הסימנים, הבעש"ט, כדי שהרב, הבן של החכם צבי, יאמין שבאמת הבעש"ט ראה את אביו, כי אביו כבר נפטר.

כשבא הרב הנ"ל לקהילת קדש הנ"ל, זאת אומרת הבן של החכם צבי, ואמר לו הרבי ברוך דברי הבעש"ט, וכששמע הסימנים הללו האמין, ושאל עליו שיאמרו איזה דברי תורה ששמעו ממנו, הוא האמין שהבעש"ט ראה את אביו וביקש לשמוע איזה דברי תורה מהבעש"ט.

אמר ר' יוסף מקמינקע לפניו, מה שאמר הבעש"ט על פרוש רש"י על פסוק אחד, "אשר נשיא יחטא", ואני שמעתי הפרוש מהרב דקהילת פולנאה ושכחתי. זה המספר אומר את זה, שהוא שכח את הפירוש, אבל בודאי כתוב הוא בספרים שלו, יעוין שם. הרי הרבי מפולנאה, היה לו כמה ספרים אז זה כתוב שם. וכששמע הפרוש הוטב בעיניו מאד, בעיני הבן של החכם צבי, ואמר: פרוש כזה נאה להרב דקהילת קדש אוסטראה שיאמר. ככה הוא העריך את זה.

חזר מן הדרך ולא נסע למדינת אוקראינה. הוא שמע בקול הבעש"ט ולא נסע, הוא היה בדרך למדינת אוקראינה ולא נסע למדינת אוקראינה, ובימי זקנותו נסע לאוקראינה ומת בקהילת קדש חובסטוב.

בסופו של דבר, כאן רואים גם כן, בסוף ימיו, בזקנותו, הוא נסע בכל זאת לאוקראינה. מה היה קורה אם הוא לא היה נוסע לאוקראינה? אולי הוא היה חי יותר, או שכבר נגמר זמנו אז משמים טשטשו אותו שיסע לאוקראינה, כי שמה מקום הסתלקותו. אנחנו רואים, אם כן, כאן ראיית העתיד של הבעש"ט, נסיון לעזור לבן אדם שלא ינזק, ולא בדיוק שמעו לו באיזשהו שלב והם ניזוקו.

עכשיו יש פה סיפור אחר, עמוד 151:

מעשה בחולה אחד שייאש אותו דאקטער גדול יהודי, זאת אומרת, הוא היה חולה, והדוקטור אמר שאין ריפוי לחולה הזה, ושוב החולה לא היה יכול לדבר. נהיה אילם, ובא הבעש"ט לאותו מקום וקראו אותו לחולה הנ"ל, ואמר לבשל לו מרק של בשר ותכף יתחיל לדבר. הנה, הדוקטור אמר שאין לו תקנה, והבעש"ט אמר שיבשלו לו מרק של בשר ויתחיל לדבר. הרי ידוע שהבעש"ט היה שליח לרפא חולים, שליח משמים. ונתנו לו מרק לאכול, וריפא אותו עד שהבריא. הבריא.

שאל אותו הדאקטער: איך ריפא אותו? ידעתי שנתקלקלו הגידין, ואותן הגידין אי אפשר להיות להם רפואה.

הדוקטור הוא דוקטור. הוא ראה הרבה מקרים. הוא מכיר את גוף האדם, הוא אומר שמה שהתקלקל אצלו בגוף אי אפשר לתקן, אז איך הוא ריפא אותו? הדוקטור רצה לדעת.

אמר לו הבעש"ט: אתה השגת את החולה בגשמיות, ואני השגתי את החולה ברוחניות, כי יש באדם רמ"ח איברים ושס"ה גידים, כנגדן יש רמ"ח מצוות עשה ושס"ה מצוות לאתעשה, וכשאדם פוגם חס ושלום,

זאת אומרת כשאדם עושה עבירה חס ושלום, **נתקלקל האיבר או הגיד שכנגדו, שכנגד אותה העבירה שהוא עשה, אותה העבירה מקלקלת אחד הגידים או אחד האיברים. וכשיעבור הרבה לאתעשה, כשאדם יעשה הרבה עבירות, נתקלקלו הרבה גידים ואין הדם נובע בהם והאדם בסכנה.**

זה גורם לסתימה של זרימת הדם. זה מעניין, כי היום ברפואה יודעים את זה שיש, לא עלינו, מקרים כאלה שהורידים סתומים או העורקים סתומים, אז הדם לא נובע ואז האדם בסכנה, אומר הבעש"ט. אז איך הוא ריפא אותו בכל זאת?

דיברתי עם הנשמה שתקבל עליה תשובה, וקיבלה עליה. הוא דיבר, הבעש"ט דיבר עם הנשמה של החולה, שהיא צריכה לחזור בתשובה על העבירות שהיא עשתה, **וקיבלה עליה, ובזה נתקנו כל האיברים והגידים ויכולתי לרפאות אותו.** בגלל שהנשמה קיבלה על עצמה לעשות תשובה, אז הכל תוקן.

אני פוגש לא פעם אנשים שרוצים לדעת מה הפגם הרוחני שיש להם לתקן, כי יש להם איזו מחלה או איזו צרה, והם רוצים לתקן. אז נשאלת השאלה אם הם באמת יתקנו את המעשה הלא־טוב שהם עושים, האם באמת זה אומר שהם יתרפאו? כי אנחנו לא הבעש"ט, להבדיל, ואנחנו לא בדור של הבעש"ט, אנחנו בדור של הסתר פנים ואנחנו קטנים שבקטנים שבקטנים, אפסים, כלום – גם השואל וגם הנשאל כמובן.

איך אפשר להגיד לבן אדם שאם אתה תעשה תשובה, אתה תהיה בריא, מאיפה אתה יודע? אולי הוא יעשה תשובה והוא לא יבריא, אולי זו גזירה שאי אפשר לבטל אותה גם אם יעשה תשובה. בוודאי שטוב שיעשה תשובה, בוודאי שיעשה תשובה על כל מה שידוע לו ועל מה שלא ידוע לו, אבל זה עדיין לא מבטיח שהוא יתרפא.

מישהו בדרגה של הבעש"ט היה יכול להבטיח, היה יכול לראות, היה יכול לפעול למעלה כמו בן־בית אצל ה' יתברך. אבל אנחנו היתומים, בדור הזה, שאנחנו בעקבתא דמשיחא, בזמן של "חושך יכסה ארץ" – מתפללים כעני בפתח שה' ירחם עלינו ועל הפונים אלינו ועל כלל עמו ישראל. לעשות תשובה צריך בכל מקרה, האם אדם יתרפא? אולי יהיה נס. לפעמים יש נס, ראינו הרבה נסים. ולפעמים אין זכות לנס, או לפעמים הגזירה היא כזאת שיאין, נגמר הזמן שלו למשל, הוא צריך להסתלק, אז מה לעשות.

זה הסיפור השלישי אם כן. עוד סיפור מעניין, עמוד 152, סיפור קכ"ט:

מעשה שהיה איש אחד אצל הבעש"ט ושמו ר' אהרן, והיה משרת אצל הבעש"ט ונשא אשה ולא רצה להיות משרת, ובקש מהבעש"ט שיקבל את ר' יעקב למשרת.

התחלף המשרת אצל הבעש"ט. **פעם אחת נסע עם הבעש"ט לדרך, ולן בכפר אחד, ופינו לו בית קטן סמוך לארענדע.** 'ארענדע' זה בית מזיגה, ושכחו זוג פוזמקאות על המוט, זוג גרביים שכחו על איזה מוט – האנשים שם, של המקום. **וכשנסע הבעש"ט משם הטמין המשרת את הפוזמקאות.** המשרת גנב את הגרביים. היום נראה לי שלא כל כך גונבים גרביים, אבל בזמנם הכל היה ביוקר, הכל היה קשה, אז גם זה היה מפתה אנשים.

ובעודם נוסעים בכפר הזה ציוה הבעש"ט לעמוד ואמר למשרת: אתה גנבת איזה דבר? וכיחש. אמר שלא. אמר, הכלב קורא אותך גנב ואתה מכחש? זאת אומרת, מי זה הכלב? הבעש"ט שמע מהכלב שקורא למשרת שלו גנב, ואף על פי כן כיחש. עוד פעם הוא כיחש פעם שניה.

אמר לו: הפוזמקאות היכן הם? אהה... הבעש"ט לא רק ידע שהוא גנב, ידע גם מה הוא גנב – שגנב את הפוזמקאות, את הגרביים. האם גם הכלב אמר את זה לבעש"ט, או שזה השיג כבר הבעש"ט לבד? ולמה היה צריך הבעש"ט שהכלב יגיד לו? למה הוא לא השיג את זה לבד? נכון?

כי הצדיקים לא קובעים באיזו דרך הם ישיגו השגה, זה נקבע משמים. כנראה שלכלב הזה, היתה לו זכות או היה לו איזה תיקון עם המשרת הזה, הכלב, כלב שמירה, והוא היה צריך להגיד את זה לבעש"ט.

פלא, הבעש"ט מבין את השפה של הכלב? כן, צדיקים בדרגה של הבעש"ט מבינים שפת האילנות, שפת העופות, שפת הכלבים, כל דבר בבריאה יכול לגלות להם רזים וסודות על מה שקורה, על מה שיקרה, על מה שהיה. אלו דרגות של איש האלוקים שאנחנו לא יכולים לתפוש את זה בשכל, אבל ככה זה.

הכלב גילה לו. מי גילה לו על הפוזמקאות עצמם? אנחנו לא יודעים. אבל כשהוא כבר שאל אותנו: **איפה הפוזמקאות – היכן הם? והודה.** כבר פעם שלישית לשקר לבעש"ט זה לא דבר פשוט, **ואמר לעבד כנעני שלו שיוליך הפוזמקאות למקומם. אמר לו הבעש"ט: אתה בעצמך, לך והחזר הגניבה.** זאת אומרת הגנב אמר לגוי שהיה שמה, שהוא העבד הכנעני, שילך יוליך את הפוזמקאות למקומם, הגנב לא רצה לטרוח להחזיר, הבעש"ט לא ויתר לו, אמר לו: **אתה בעצמך, לך והחזר הגניבה.** אתה שולח אותו? אתה גנבת – אתה תחזיר. תראו את המוסריות של הבעש"ט בכל פרט ופרט, קטן כגדול. **ומשם ואילך לא גנב מאומה. והרב דקהילתנו שמע מהמשרת בעצמו, ואני שמעתי ממנו.**

הנה העדות. הרב דקהילתנו שמע את זה מהמשרת הגנב בעצמו, ואני שמעתי ממנו, מהרב דקהילתנו.

עוד סיפור. עמוד 152 סיפור ק"ל:

שמעתי מהרב דקהילתנו: פעם אחת כתב איש אחד תורת הבעש"ט מה ששמע ממנו, הרי ידוע שהבעש"ט לא כתב את התורות שלו, התלמידים כתבו, בעיקר הנכד, הנכדים – בעל 'דגל מחנה אפרים' הרבי מסידיליקוב והרבי ברוך ממז'יבוז' ואחרים, אבל פה יש מקרה מיוחד.

שמעתי מהרב דקהילתנו: פעם אחת כתב איש אחד תורת הבעש"ט, איש אחד, מה ששמע ממנו. פעם אחת ראה הבעש"ט ששד אחד הולך ואוחז ספר בידו. אמר לו: מה זה הספר שבידך שאתה נושא? הבעש"ט דיבר עם השד. אנחנו אומרים שיי"דל"ית כדי לא להגיד את השם השלם... השיב לו: זה הספר שחיברת אז. ענה לו השד, אמר לבעש"ט זה הספר שאתה חיברת אז, הבין הבעש"ט שיש איש אחד שכותב תורתו.

למה הוא לא ראה את זה ברוח קדשו? מה הוא היה צריך לראות את השד הזה עם הספר? הרי הוא רואה מסוף העולם ועד סופו! הוא רואה מסוף העולם ועד סופו כשהי' יתברך רוצה, כשמשמים נותנים לו. פה היה צריך לפגוש את השד הזה, השד אולי נברא כתוצאה מההוא שכתב את הספר בלי רשות של הבעש"ט. הבעש"ט הבין מזה שהשד אמר לו שזה הספר

שחיברת אז, שלא יכול להיות סתם שיש לשד הזה את הספר הזה, יש מישהו בשר ודם שכותב, וזה גורם לשד את היכולת לתפוס את התורה שלו.

הבין הבעש"ט שיש איש אחד שכותב תורתו. וקיבץ כל אנשיו ושאל אותם: מי בכם כותב תורתני? הודה אותו האיש, אותו האיש הודה שהוא כותב את תורתו. חוצפא יסגא, כותב את תורתו בלי רשות של הבעש"ט. **והביא לו כתביו,** יש מושג כזה בחסידויות מסוימות שמותר להערים לשם שמים על הרבי. נניח, הרבי עכשיו מתבודד בחדר – בא נציץ בחור של הדלת נראה מה הוא עושה. הוא כתב כמה חידושים שהוא לא רוצה שאף אחד יראה – בא נגנוב נראה, לשם שמים, "תורה היא וללמוד אני צריך". פה אצל רבנו הבעש"ט זה לא עבר.

הודה אותו האיש והביא לו כתביו. ועיין בהם הבעש"ט ואמר: אין בכאן אפילו דיבור אחד שאמרתני. זה פלא פלאים. אם הוא אחד מאנשיו של הבעש"ט הקדוש שיושב ושומע תורה פעם אחר פעם, זה לא מזדמן, עובדה שהוא כתב ספר, השד הזה היה לו ספר שלם, וגם האיש כנראה היה לו ספר, אז איך יכול להיות שהוא אומר, אין בכאן אפילו דיבור אחד שאמרתני? וואו וואו וואו וואו...

אנחנו מכירים את המושג הזה בחב"ד שיש 'חוקיזר', שהוא חוזר בשבת אחרי כל מילה ומילה שהרעבע אמר, זוכר את הכל, מילה במילה. והאיש הזה פה הוא זכר את הכל? הוא לא זכר? הוא שיקר? הוא המציא? הוא לא הבין? הוא סילף? מה הולך פה? אם הבעש"ט בעצמו לא כתב, יש לו סיבה למה הוא לא כותב, סיבה רצינית מאד, משמים, אולי ציוו עליו. בכל אופן זה מה שהוא העיד פה – **אין בכאן אפילו דיבור אחד שאמרתני,** דיבור אחד שאמרתני, הוא אמר דיבורים, ההוא כתב – דיבור אחד אין.

יש כלל שאומר שהאור מצטייר לפי הכלי, אם הכלי זך – האור מצטייר בזכות, אם הכלי עכור – האור מצטייר בעכירות. אדם לומד תורה, אם הוא אדם טוב וצדיק רוצה את הטוב, הופכת לו סם החיים. אם הוא בן אדם מקולקל ולא רוצה תיקון ועושה דברים רעים מאד, אז היא הופכת לו להיות סם המזות.

כנראה גם פה, הוא עבר על דברי הבעש"ט, עשה דברים בסתר כנגד רצונו של הבעש"ט, ואפילו דיבור אחד שהוא אמר – אין שם. **אין בכאן אפילו דיבור אחד שאמרתני.**

כל מה שאמרתני, זה בכלל לא נתפס אצלך, לא רק שלא נתפס אצלך גם לא נכתב אצלך. זה הכל, איך אומרים, מקולקל או טמא בגללך שאתה לא ראוי, אז כנראה לא הבנת מה שאמרתני, אפילו מילה, אפילו דיבור אחד. תראו כמה צריך להיות ענווים וזהירים עם יראת שמים, אמונת חכמים.

עוד סיפור קצר עמוד 153 סיפור קל"א:

פעם הלך עם בנו ר' צבי, מי זה הלך? הבעש"ט הקדוש, **פעם הלך עם בנו ר' צבי שהיה עדיין נער להקביל פני הרב דמתא.** הרב דמתא זה 'מרא דאתרא' – הרב של המקום. הבעש"ט והבן שלו הקטן, היה לו בן אחד ובת אחת, אז הבן היה עדיין נער, הלכו לבקר את הרב של המקום איפה שהם היו. **והביט וראה שם הרבה כלי כסף.** ראו בבית של הרב של המקום שם, הרב המקומי, הרבה כלי כסף – פמוטים, כוס של קידוש, חנוכיה, דברים כאלו. **ובחזירתו אמר לבנו,** כשחזרו אמר הבעש"ט לבן שלו, **אתה בוודאי מקנא למה אין לאביך כלי כסף? שאל את הילד, אמר בנו: כן. אמר לו: אילו היה לאביך מעות על כלי כסף, טוב היה לפרנס עניים והמותר ליתן לצדקה.** הנה אנחנו רואים פה הנהגה קדושה של רבנו הבעש"ט.

רבנו הבעש"ט התייתם בגיל חמש, התייתם מאבא ואחר כך מאמא, ולא היה מי שיגדל אותו, וגדל ביער. אחר כך לקח אותו צדיק נסתר תחת חסותו. הוא היה נער עני, ילד עני, בלי משענת, בלי כלום. מישהו אחר היה יכול לצאת עבריין, הוא יצא הבעש"ט הקדוש. ולכן הוא ראה הרבה עוני והרבה סבל בחיים ואהב לתת צדקה – הרי ידוע שלא היה משאיר בבית פרוטה אחת בלילה, כל מה שהיה מקבל במשך היום היה מפזר לצדקה, לא היה משאיר חסכוניות ולא כלום. כמובן זו הנהגה קדושה ואסור לחקות הנהגה כזאת, מי שלא בדרגה של הבעש"ט, כי הוא יפול מזה, אבל ככה הוא נהג.

רואים פה גם את העניין של הכלי כסף – שאם היה לו כסף לכלי כסף, טוב היה לפרנס עניים. העניים קודמים לכלי כסף, לתת לעניים. ומה שהיה נשאר לו, הוא לא היה קונה לו עוד איזה כלי כסף, הוא היה נותן את זה לצדקה – עוד צדקה, לא רק לעניים, לתת צדקה עוד למי שצריך.

לצערנו, ההנהגות האלה לא תמיד עברו מדור לדור. יש רעבעיס שהם בחינת מלך שהכל אצלם גם לשם שמים, ויש כסף, יש זהב, יש הכל. זה בסדר. אבל מייסד החסידות, זו היתה השקפתו, וזאת היתה הנהגתו וזו היתה דרכו. הנה פה יש את ההמשך למה שדיברתי:

שמעתי מהרב שמעולם לא לן אצלו מעות, הרב דקהילתנו, הרב שסיפר את הסיפור, הוא שמע, שמע מהרב. **שמעתי מהרב שמעולם לא לן אצלו מעות,** אצל הבעש"ט הקדוש. **אך כשבא מן הדרך היה מסלק חובות, והמותר פיזר צדקה בכל יום.**

אשתו היתה רושמת, כמו שאומרים רושמת במכולת, היתה רושמת בהקפה. הבעש"ט לא אהב לצאת מהבית, אבל כשלא היתה ברירה היה יוצא למסעות, לרפא חולים ועוד כל מיני דברים שעשה כמובן, והיו נותנים לו פדיונות וכספים, היה חוזר ומסלק את החובות, ואת השאר – היה קורא לעניים ומפזר את הכל לצדקה בכל יום.

המותר פיזר צדקה בכל יום. פעם אחת הביא מעות הרבה מן הדרך ושלים חובות ועשה צדקה. וביקש מאנשיו להמציא לו מצוה לפזר את הממון. ובין כך נטלה אשתו מהמעות.

אשתו הרבנית הצדקת, הרבנית חנה. ואמרה: **לא אצטרך איזה ימים ליקח בהקפה.** חשבה יותר טוב שיהיה לי מזומן, מה אני צריכה לרשום ולהביא, יותר טוב מזומן. לקחה מהתיק של הכסף בלי להגיד לו. **ובלילה היה לו עיכוב בעבודתו.**

הבעש"ט הלך להתבודד במקום התבודדות שלו והיה לו עיכוב בעבודתו. מה זה עיכוב בעבודתו? הצדיק מעורר מלמטה עד שמעוררים עליו מלמעלה. כנראה הוא עורר מלמטה על ידי תפילה, על ידי ייחודים, על ידי התעוררות – ולא קיבל שום תגובה מלמעלה, זה נקרא שהיה לו עיכוב בעבודתו.

כשיש עיכוב בעבודתו, גם כל אדם – כשהוא מרגיש 'מוחין דקטנות', כשהוא מרגיש עצבות, צריך לפשפש במעשיו, לראות מה הסיפור. "עוז וחדוה במקומו", בן אדם צריך להיות שמח, לעבוד את ה', להיות בהתקשרות עם הבורא יתברך, "שיויתי ה' לנגדי תמיד". מה קרה שבן אדם כבד לו פתאום, רע לו, מר לו? צריך לערוך חשבון נפש, כך עשה רבנו הקדוש.

בלילה היה לו עיכוב בעבודתו, והבין ובא לבית. הבין שזה לא ממנו, שזו לא בעיה שלו, בא לבית. **ואמר: תודו לי, מי לקח מהמעות.** הוא הבין שזה מהמעות. איך הוא הבין? הראו לו משמים. תמיד מראים משמים לצדיקים – הם מעוררים מלמטה, הוא עכשיו עשה תשובה, לא מבין למה יש עיכוב, שאל למה יש עיכוב, הראו לו: הנה, לקחו. **והודתה לו אשתו שלקחה מהמעות והחזירה. ובלילה ציוה לאסוף העניים וחלק להם המעות.**

בלילה, זה כבר היה מאוחר. בכל זאת זו ההנהגה שלו, ההנהגה שלו, העניינים מחכים לכסף. גם בשמים מחכים לצדקה שיתן הבעש"ט. אז מה עם הצדקה? זה היה חסר. למה? כי הרבנית לקחה. הרבנית היתה צדקת גדולה וגם בעלת דעת מעצמה, בכל מיני סיפורים רואים את זה. איך אומרים – היתה לה את הדעה שלה והאופי שלה, היתה צדקת עצומה. ואת זה, היא לקחה והחזירה.

זו ההנהגה שלו, אי אפשר, בן אדם שיש לו הנהגה צריך להילחם על ההנהגה שלו, לא כל אחד יבוא וישנה לו את ההנהגה. ככה הוא נוהג? קובע לו עתים לתורה? שיקיים את העתים לתורה כמה שהוא יכול. לפעמים אדם אנוס, אבל על פי רוב האדם צריך לעמוד על ההנהגה שלו כי בונים על זה בשמים.

כשבן אדם, יש לו הנהגה קבועה – בונים גם בשמים על ההנהגה שלו. הנה עכשיו הוא הולך ללמוד, הנה עכשיו הוא נותן צדקה, הנה עכשיו הוא הולך למקוה, הנה עכשיו הוא עושה חסד עם אנשים, הנה עכשיו הוא מתבודד. כל זה מחיה את העולמות העליונים.

פתאום אדם לא רוצה, כן רוצה, היום קר, מחר חם, לא יוצא, אי אפשר לבנות עליו. אבל על הצדיקים, העולם עומד עליהם "וצדיק יסוד עולם", ההנהגה שלהם חשובה ביותר למעלה. יש על זה הרבה סיפורים מכל סוגי הצדיקים, כמה העבודה של הצדיקים חשובה למעלה ומחזיקה את העולם, ולכן אסור.

אפשר לשאול, אם אשתו לקחה כסף, מה אשם הבעש"ט? למה יהיה לו עיכוב? הרי לא הוא עשה את הבעיה. למה יהיה לו עיכוב? קודם כל, 'אשתו כגופו', והאדם אחראי בעצם על בני הבית שלו, הוא מנהיג אותם.

אבל יש פה איזו נקודה, למשל, בן אדם צריך משהו, הוא אומר למישהו "תשמע, תן את זה לפלוני". ההוא הולך נותן לפלוני. אתה בטוח שהוא נתן לו? אולי תבדוק? לפעמים הבן אדם בודק ורואה שהוא לא נתן לו – הוא נתן למישהו אחר שיתן לפלוני. אבל המישהו האחר נרדם, אז זה לא הגיע, והוא גם לא הודה, הוא לא הודיע לזה ששלח אותו, והמצוה לא נעשתה. אולי הפלוני הזה זקוק לדבר הזה בדחיפות, מביינים?

יש פה עניין של לפקוח עין, לפקוח עין על ההנהגה שלך. אתה חושב ששמת את הכסף ונתנו את זה לעניים? האם באמת נתנו את זה לעניים? אתה לא יודע, אתה הלכת. הנה עובדה, לא נתנו, לקחו חלק מהכסף, לא נתנו לעניים. אז יש נגיעה לעבודה שלו בעצם, של הרבי עצמו, של הבעש"ט הקדוש עצמו, היה צריך לשים לב שבאמת יתנו את הכסף.

נכון שזה מוחין דקטנות, וכמה בן אדם יכול לשים לב על כל דבר קטן. הצדיקים עסוקים בדברים גבוהים, אבל הנה – הכסף של העניים, על זה העולם עומד, על הצדקה, זה לא צחוק, ועוד ההנהגה שלו, עוד של הבעש"ט. צדיקים יודעים את גדלותם, יודעים את החשיבות של העבודה שלהם בשמים, כי משמים גם מראים להם את זה ומודים על זה כדי שכן אדם ידע, שלא יוותר, שיבין, אתה לא איזה מישהו קטן, אתה הבעש"ט! הכסף הזה לעניים, זה דבר גדול בשמים, כל יום אתה מפזר. אתה צריך לפקח. ולכן היה לו, לפי עניות דעתי, עיכוב בעבודתו ואז הוא מיד הבין איפה העיכוב ומי עשה, הלך ותיקן, ובזה תיקן את העניין.

עד כאן להיום, ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

זכות רבנו הבעש"ט הגדול והקדוש והאהוב, תגן עלינו ועל כל ישראל, "עד כי יבוא שילה" ברחמים במהרה.

סוגיות בנושא הסתלקות הבעש"ט

ערב טוב חיים טובים!

אנחנו מתקרבים לחג השבועות בעזרת ה', שחוץ מחג השבועות – זה היארצייט, יום ההסתלקות, של רבנו הבעש"ט.

יש כמה סיפורים בשבחי הבעש"ט על ההסתלקות שלו, כל מיני שלבים. אני אנסה קצת לסקור אותם וקצת להתעמק בהם, בזמן קצוב, לא להאריך יותר מדי.

קודם כל, מסופר ששאלו מהשמים את הבעש"ט מי יסתלק קודם הוא או אשתו הרבנית חנה הצדקת? אז הוא שאל אותה והיא אמרה שהיא רוצה להסתלק קודם, והיא הסתלקה בפסח והבעש"ט בשבועות. לא ידוע למה היא החליטה שהיא תסתלק קודם, אבל אפשר להבין – בטח היא לא רצתה לראות במות בעלה הקדוש ולהישאר ככה לבד, אלמנה, זה קשה מאוד, מאוד מאוד, אז זה מה שהיה. והבעש"ט היה עצוב.

החבריא קדישא שלו חשבו שהוא עצוב בגלל שהסתלקה אשתו, ואז באו ושאלו אותו, אמרו, אולי הוא צריך לשאת אשה? כי הם ידעו שזו בכלל לא התכונה שלו להיות עצוב, אז הוא אמר – "אשה הוא צריך?" למה הוא עצוב? הוא אמר שהוא עצוב על זה שהוא חשב שהוא יוכל לעלות בסערה השמימה כמו אליהו הנביא, ועכשיו שהוא פלגא גופא – חצי גוף, כי אשתו חסרה לו, אז הוא לא יכול.

מעניין הדבר הזה. ואז אמרו, מה פתאום הוא חשב לעלות בסערה השמימה? כי הרב המשותף של אליהו הנביא זכור לטוב ושל הבעש"ט זה אחיהו השילוני. זה היה רב אחד שלימד את שניהם. אז אליהו הנביא זכה לעלות בסערה השמימה, אז היה ראוי או היה אפשר שגם רבנו יזכה, ולא זכה. וחבל שלא זכה, שאם היה זוכה, מי היה מהרהר בכלל אחרי החסידות. לפני שלוש מאות שנה מישהו עולה בסערה השמימה? זה בכלל... נגמרת הכפירה בעולם כמו שאומרים. דבר כזה היה כבר מביא את הגאולה אולי. אלו השערות שלי.

הוא גם הצטער שהמוחין שלו יצטרכו לשכב בעפר בקבר. גם הצטער בשנה האחרונה שהיה חלש, נחלש בגופו, שם פעמון והיה צריך לקרוא לשמש שלו, היה מצלצל בפעמון והשמש שלו היה בא. אז החולשה הפיזית, שהוא בדרך כלל היה אדם חזק ובריא, גם היתה לו קשה.

באחד הימים באמת בא אחד התלמידים הגדולים ואמר לו שהוא מוכן ללכת במקומו, ה' ישמור. הבעש"ט לא הסכים, מה אמר? הוא אמר שאם יחזירו לו את המדרגה מה שלקחו לו, הוא לא הסביר מה לקחו לו, בשנה האחרונה, אם יחזירו לו את זה, אז מילא החיים כדאיים, אבל אם לא – אז בשביל מה לו חיים כאלה?

אלו נקודות שאנחנו לא יודעים את המשמעות שלהן, הוא איש האלוקים ואנחנו לא יכולים לדון אותו כבן אדם רגיל.

גם שאלו אותו כשהרגיש לא טוב, היה לו חולי מעיים בימים האחרונים, אם להביא לו רופא? אז הוא אמר, "דוד", הוא אמר לתלמיד שלו, "אתה חושב שאני בן אדם כמו כל בן אדם שאני צריך רופא?" כי כל דבר אצלו היה לא בגדר הטבע, למרות שהיה גוף והיה בן אדם והכל, אבל היה בדרגות גבוהות מאד. הוא ידע אם הוא צריך רופא, אם זה עניין של רופא או לא עניין של רופא, הוא ידע שזה לא עניין של רופא.

הנה הדוגמאות האלו כמו שאמרנו, שהוא לא רצה לחיות אם לא יחזירו לו מה שלקחו לו. אולי לקחו לו איזו מדרגה בהשגה או איזו דרך בעבודת ה' שהוא לא היה יכול. לפעמים ככה

ה' יתברך עושה, כי הצדיק רוצה להישאר בעולם כדי לעשות את העבודה פה ולא רוצה להסתלק, אז לוקחים ממנו משהו, כמו שהיה עם משה רבנו שלא רצה להסתלק מהעולם ובסוף לקחו לו את החכמה ונתנו אותה ליהושע, ואז הוא העדיף להסתלק ולא לקנא בתלמיד שלו אפילו שניה אחת. אז יש גם דבר כזה. יכול להיות, זו השערה, יכול להיות שזה מה שהיה פה.

וממש הוא ידע מתי הוא יסתלק והוא שלח את התלמידים הקרובים שלו למקומות אחרים כדי שהם, כנראה, שלא יפריעו או לא יתאמצו בתפילה. והרבי פנחס מקוריץ, הוא ראה שהבעש"ט נגזר עליו להסתלק. בשביעי של פסח הוא לא טבל במקוה כי הרגיש לא טוב, ואז שאל אותו הבעש"ט: "טבלת היום?" הוא אמר: "לא". הוא אמר: "אחר מעשה אין מה לעשות".

זאת אומרת שאם הרבי מקוריץ היה טובל בשביעי של פסח, היה יכול אולי לבטל את הגזירה על הסתלקות הבעש"ט. הוא כבר ידע מזה אז הוא נשאר אתו עד שבועות, הוא לא חזר לביתו, כל האחרים הלכו למקומם. וגם ממש ביום האחרון או סמוך למיתתו אחד התלמידים הגדולים רצה להתאמץ בתפילה, אני חושב שזה היה רבי נחמן מהורדנקה, ואמר שלשוא הוא מרעיש עולמות, אם הוא יכול להיכנס דרך הפתח שאני הייתי רגיל להיכנס אולי היה פועל ישועה.

הנה, תראו איזה מושגים לא מהעולם שלנו בכלל. מה הדבר הזה שאם הצדיק היה טובל בשביעי של פסח, הרבי מקוריץ, אז היה לו כח לבטל את הגזירה? טוב, כמובן הכל משמים, בהשגחה. אבל תראו איזה כוחות, איזה דברים, איזה פלאים, שאם הוא כן היה טובל אז הבעש"ט לא היה מסתלק. ואם הרבי מהורדנקה היה יודע להיכנס בפתח לשמים איפה שהיה נכנס הבעש"ט, אז היה יכול לבטל את הגזירה. אז למה הוא לא לימד אותנו? למה הוא לא אמר לו באיזה פתח להיכנס? כנראה זה לא תלוי בללמד אותנו, זה תלוי בזכות שלו, ביכולת שלו, ולא היתה לו את היכולת הזו – זה גם בהשגחה.

עוד מקרה מעניין בזמן ההסתלקות שלו, שהוא ידע שהיו לו שני שעונים בבית, שכששני השעונים יפסיקו לפעול – זה זמן ההסתלקות. אז פתאום כשהיה עם החבריא שלו מסביב אחד השעונים הפסיק לפעול, והם הסתירו את זה ממנו, כביכול כדי שלא יתבעת, שלא יפחד. הוא אמר להם: "אני יודע שהשעון הפסיק לפעול, מה אתם מסתירים את זה?" ואז הוא הלך להתפנות והשמש הלך אחריו. הוא אמר: "מה קרה, מה יום מיומיים, למה אתה הולך אחרי?" מה אתה דואג – פרטים מאוד מאוד מעניינים איך איש האלוקים הזה נפרד מהעולם.

הוא גם לימד שניים מהתלמידים שלו איך הנפש שלו נפרדת מהגוף בכל אבר ואבר, הראה להם, כי הם היו החבריא קדישא, רצה להראות להם סימנים, כנראה שיש איזה סימנים. והוא לימד אותם את הדבר הזה, איך הנפש נפרדת מכל איבר ואיבר.

וגם היה מקרה שהגיעה רוח, לא ברור איך, אם הרוח באה רק בתור רוח או באה בתור בן אדם. נראה שהיא באה סתם בתור רוח, מישהו רשע שהיה צריך תיקון – בא לבקש מהבעש"ט תיקון ממש בדקות האחרונות של חייו. והבעש"ט כעס עליו וצעק עליו, אמר לו, "רשע, שמונים שנה אתה מסתובב בעולם ואתה יודע שאני נמצא, למה לא באת לבקש תיקון? צא מפה!" והרוח הזו יצאה בכעס מהבעש"ט. הבעש"ט צעק "תפנו לו דרך שלא יפגע במישהו". ובאמת פינו דרך, אבל הבת של השמש נפגעה מהרוח הזו, שהוא כעס מאד על הבעש"ט. למה? לא יודע למה כעס, למה גרש אותו, למה לא תיקן אותו. מה הוא ציפה? למה הוא בא ברגע האחרון? רצה לקלקל לבעש"ט את הרגעים האחרונים?

מצד שני אנחנו יודעים שרבנו הבעש"ט מסר את הנפש שלו כל החיים שלו לתקן נשמות – כל ערב שבת בזמן המנחה היה מאריך במנחה מאד, עד שהיה שומע בשמים את הכרוז 'מקודש מקודש', שהשבת מקודשת והיה מפסיק – היה פוסע לאחוריו. ולמה היה מאריך? כי היה עושה איזה יחוד שמה, והיו באים עדרים עדרים של נשמות שרצו תיקון, והיה מתקן מי שחשוב קודם, ואחר כך את הפחות חשוב, היה לו איזה סדר כנראה איך לתקן אותם.

יש את הסיפור הזה בשבחי הבעש"ט שהגיס שלו פעם צחק עליו למה הוא מאריך, אז הוא נתן לו גם את היחוד הזה – רבי גרשון המקובל, וכשהוא הגיע למקום הזה במנחה של השבת הבאה, ובאו אליו עדרים של נפטרים, הוא התעלף מפחד, מה שהבעש"ט היה עומד שמה ומתקן אותם ומתקן אותם.

עכשיו ברגעים האחרונים של חייו זה זמן מיוחד, הוא צריך לצוות את בני ביתו את תלמידיו, הוא צריך להתכונן למסור את נפשו לבורא יתברך, באה הרוח הזו כמו שאומרים להפריע, להיכנס. לכן כנראה הוא הקפיד על הרוח הזו ולא תיקן אותה, כי מי יודע גם כמה זה לוקח לתקן? ואם היה לו כח כבר לתקן? זה הסיפור. עוד סיפור מעניין שהיה פה מה לחשוב על הנושא הזה.

סופו של דבר גם השעון השני הפסיק לפעול והבעש"ט אמר כמה פסוקים, ויש אומרים ששמעו אותו בסוף אומר, המילים האחרונות, "אל תבואני רגל גאווה". הוא התפלל לה' שלא יביא אותו רגל גאווה, איפה יביא אותו רגל גאווה אם הוא כבר עכשיו נפטר? אלא מאי? היצר הרע מחכה לבן אדם עד הרגע האחרון, לגרום לו להיות גאוותן, להיות כופר, להיות עז פנים, מה שהוא יכול. זהו, אז זה רבנו ביקש על זה.

אולי זו גם צוואה, זו לא רק בקשה לעצמו כן, שהוא לא היה ידוע כאיש גאוותן, בדיוק ההפך, אז מה הסיפור? כדי שאנחנו נדע, כי הוא אמר שאין עצה לגאווה רק שה' יעזור, צריך להתפלל שה' יעזור, כמובן צריך להילחם בגאווה אבל התוצאה – זה רק שה' יעזור.

זה היה פחות או יותר העניין של ההסתלקות שלו. והוא גם אמר קודם לכן, לא זוכר מתי, לפני הפטירה שלו, שאם לא יבוא משיח תוך ששים שנה – הוא יצטרך לחזור לעולם. ויש טוענים שהוא חזר בתוך הרבי מקומרנא רבנו הקדוש זי"ע, שכמובן היה לו ניצוץ מהאר"י ז"ל וגם ניצוץ מרבנו הבעש"ט, והוא גם בספרים שלו אומר שהבעש"ט בעצמו לימד אותו דברים. זאת אומרת, היה בא כנראה מהעולם העליון, או שהוא היה עולה לעולם העליון והיה מלמד אותו.

זה הסיפור פחות או יותר. בטח לא עברתי על כל הסוגיות, הסוגיות האלה מעניינות מאד, של הסתלקות הבעש"ט. אחר כך הוא כבר ביקש שיכסו אותו וזהו, שמו לו נוצה וראו שהוא הסתלק.

אחרי שהסתלק, בשנה הראשונה, הרבי צבי הבן שלו היה ממלא מקומו, והיה נחבא אל הכלים ולא היה מנהיג בעוז את החבריה קדישא, גם לא היה אומר כל כך דברי תורה. אז התחילו באיזו פעם אחת לדבר, להזכיר את דברי התורה של הבעש"ט, ואז הבן שלו אמר "אבא, אתה רואה שלא מכבדים אותי?" או משהו כזה. בא הבעש"ט והפחיד אותם מהעולם העליון. אבל אחר שנה בא אליו ואמר לו להעביר את ההנהגה למגיד ממזריטש. והוא העביר לו באמת את המטה ואת הגארטעל ואת הכתונת, שם לו והלביש אותו והוא ישב בראש – המגיד ממזריטש, וכל היחבילה כמו שאומרים עברה אליו.

יש צדיקים שהמשיכו לבוא למגיד ממזריטש וראו בו רבם, וגם צדיקים חדשים וגם מהחבריה. ויש כאלה שלא, שפחות, שהיו יותר עצמאיים גם, שהיו גם כבר בעלי דרגות

גבוהות מאד, כמו הרבי מקוריץ עצמו וכמו הרבי בעל ה'תולדות יעקב יוסף' שהיה מאוד-מאוד-מאוד קשור, מאוד קשור לבעש"ט, מאוד-מאוד קשור, התגעגע אליו כבן יחיד, ככה אמר פעם. הבעש"ט בנה אותו, היה תלמיד חכם גדול, הוא הפך אותו לצדיק גדול, הכהן מפולנאה.

יש על זה סיפור, תראו מה זה, שרבנו רבי נחמן מברסלב הקדוש זי"ע, היה בן ארבע-חמש, היה ילד, היה בבית. והבית שלו, זה היה בית ועד לחכמים – כל תלמידי הבעש"ט ותלמידי תלמידיהם היו מתכנסים שם, וככה ר' נחמן היה שומע את כל דרכי העבודה ואת כל סיפורי הצדיקים. ואז הם החליטו כל החבריה שמה לנסוע לבקר את הבעל 'תולדות יעקב יוסף' הכהן מפולנאה, כי הוא היה עדיין חי, הוא האריך ימים ושנים, היה יותר מבוגר מהבעש"ט, הגיע מעל לגיל תשעים.

הילד הקדוש הזה, רבנו נחמן מברסלב, רצה לעלות על העגלה ולנסוע עם החסידים לראות את הבעל ה'תולדות', ולא נתנו לו – "מה ילד קטן בן חמש, איך יסע עם החסידים, מי יטפל בו, מה יהיה אתו? רד מהעגלה ואנחנו לא ניקח אותך", כמו שאומרים. ואז רבי נחמן שם את הרגל שלו בתוך הגלגל של העגלה, כאילו אמר "אתם לא תוכלו לנסוע אם לא תקחו אותי", 'עזות דקדושה'. זו תכונה שרבנו זכה לה עוד מגיל קטן, ואז אחד החסידים, לא זוכר מי – אחד הגדולים, לקח אותו, אמר "אני לוקח אותו תחת אחריותי". לקח אותו תחת אחריותו.

הוא נסע וראה את הרבי, את בעל ה'תולדות', שהוא היה מאוד מאוד מאוד דבוק בבעש"ט ומאוד נאמן ומאוד קנאי לדרך הבעש"ט. ואחר כך רבי נחמן אמר שהוא מודה לאותו צדיק כל החיים שלו על זה שבזכותו, שלקח אותו תחת אחריותו, זיכה אותו לראות את בעל ה'תולדות'. כמה חשוב לראות פניו, להיות בקרבה של צדיק אמיתי, צדיק עליון, תלמיד מובחר של רבנו הבעש"ט, ככה הוא העריץ אותו, רבי נחמן.

באמת אחרי שהסתלק הבעש"ט והמגיד ממזריטש הנהיג את העדה, הוא החליט שצריך לשפר את עניין החלפים של השחיטה, ועשה שינוי של הידור שלא היה נהוג בזמן הבעש"ט, ללטש אותם חד וחלק. ובעל ה'תולדות' שמע את זה ולא מצא חן בעיניו למה הוא שינה מדרכו של הבעש"ט, ונסע בעגלה שלו – זה היה ערב שבת, הגיע למזריטש. המגיד הקדוש בא לקבל את פניו, הוא לא ירד מהעגלה, הוא לא נשא פנים, הוא ישר שאל אותו מה ראה כבודו לשנות ממנהג הבעש"ט בעניין הסכיני שחיטה? חד וחלק.

אמר לו המגיד ממזריטש שבזמן הבעש"ט הקדושה שלו הגנה על כל העולם, ולכן לא היה צריך להדר כל כך בסכינים, אבל עכשיו כשהוא הסתלק אז אין ברירה, צריך להדר עכשיו יותר ולעשות את התיקון שהוא עשה. זה מצא חן בעיני רבנו בעל ה'תולדות', ואז המגיד ממזריטש הזמין אותו לשבות אצלו שבת. הוא אמר לו שהוא לא כמו המגיד ממזריטש שיושב בכל סעודה הרבה זמן עם התלמידים, הוא אוכל וישר צריך ללכת לישון. הוא אמר, אין בעיה, אני אפנה לך את הבית שלי, ואני אעבור לבית קטן שיש לי ליד הבית עם התלמידים, ותוכל לנהוג כמו בבית שלך, במילים אחרות. הוא הסכים, והוא ירד יחד עם השמש שלו והתאכסן שם בבית, וככה היה.

בלילה השמש רצה ללכת לשמוע דברי תורה, אבל הוא פחד מרבו בעל ה'תולדות' ולא הלך. בזמן סעודה שלישית גם בעל ה'תולדות' רצה לשמוע דברי תורה מהמגיד ממזריטש, ואז הם יצאו בפרוזדור לכיוון שהיה המגיד ממזריטש עם התלמידים ואמר דברי תורה. מתי שהוא התקרב לשם, בלי שראה אותם המגיד, המגיד הפסיק את דברי התורה. טוב, הבעל ה'תולדות' ראה שהמגיד מפסיק את דברי התורה, חזר חזרה. כשהוא חזר חזרה הוא שמע שהוא מתחיל – עוד פעם ממשיך. אה, הוא ממשיך? הוא עוד פעם התקרב כדי לשמוע. עוד

פעם המגיד ממזריטש הפסיק – ככה פעמיים–שלוש. הוא הבין שלא סתם הוא מפסיק. אמר, מה לעשות שמאז שנסתלק רבנו השכינה עברה למזריטש. הלך לבית הקטן שלו, לבית של המגיד ממזריטש, ובמוצאי שבת חזר לביתו, וזהו.

מכאן אנחנו רואים בעיני רוחנו איזו מערכת מורכבת ההנהגה – שמצד אחד, גם הבעש"ט הכתיר את רבנו המגיד ממזריטש הקדוש זי"ע, וגם התלמידים – הרוב עברו אליו, וגם משמים. מצד שני, אנחנו רואים את בעל ה'תולדות' שהוא דבוק ברבו והוא לא עובר ממנו למגיד ממזריטש, הוא שומר על הגחלת.

גם הנכד של הבעש"ט, רבי ברוך ממזי"בוז' הקדוש זי"ע, גם הוא היה חזק בשמירה על הגחלת של דרך הבעש"ט, ומי שלא התבטל בפניו, היתה מלחמה. ככה זה. צדיקים אומרים שאם באמת כל הצדיקים היו מתבטלים בפני הרב צבי, הבן של הבעש"ט, היו מקבלים אותו לרבע באמת והוא היה ממשיך בהנהגה שלו, לא היתה יותר מחלוקת בין הצדיקים ובין החסידיות, דברים שלצערנו קרו.

למה המגיד ממזריטש לא רצה להגיד דבר תורה מתי שבעל ה'תולדות' התקרב? אינני יודע, לא כתוב. אבל יש עניין כזה בחסידות שלפעמים אדמו"רים צדיקים כששמעו דברי תורה של מישהו אחר גנבו להם את המדרגות, הוציאו להם את המוחין. אולי הוא חשש, אולי לא, אולי הוא פחד מהקפידא של בעל ה'תולדות' שהיה כהן והיה קדוש מאוד-מאוד-מאוד. זהו.

זכותם תגן עלינו, כולם קדושי עליון, אין לנו תפיסה והשגה בכלום מההנהגות שלהם, אנחנו אפילו לא עפר לרגליהם. אבל מקוצר ודלות הבנתנו אנחנו מנסים להבין משהו, כדי שכל הדברים האלו לא ישארו בהעלם ובסוף אתה יודע... – כאבן שאין לה הופכין, חס וחלילה. אם אנחנו 'הפוך בה והפוך בה דכולה בה', מתאמצים קצת להבין, קצת להוריד אל הדעת את הנהגותיהם הקדושות של הצדיקים – משהו מזה ישאר לנו, ומשהו מזה ישאר לדורות הבאים. ובטח אם מדברים עליהם ועוד דברי שבת, אז זה עושה להם נחת רוח בשמים.

ה' יעזור שבזכותם תבוא הגאולה במהרה ברחמים!

לחיים, לחיים, לחיים!

מעין המלכות מאת כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א

א. אדם היה חכם! תעריך את מה שיש לך! וגם את מה שאין לך!

ב. אל תטעה בין עיקר לטפל! הרי זאת בעיקר שורש כל בעיה זכור! שאם תחשיב את הטפל כעיקר העיקר יהפוך אותך לטפל!

ג. גרד את כל השכבות מעליך, והתבונן על עצמך כפי שאתה. גם אם תגלה משהו נורא אל תיבהל! החל לנסות להשתנות בהדרגתיות ואז התבונן שוב ושוב אל תיבהל, וכך עשה במשך זמן רציני וממושך לבסוף, אני מבטיחך: כאשר תתבונן תמצא: שהן הטוב והן הרע שבך נובעים ממקור עליון ואתה רק הכלי, רק הרצון שבוחר בין הצד האפל לבין האור.

ואז תהיה חופשי לנצח, נשמתך תשחה בכל עומק האוקיאנוס הקיומי, ולבך תמיד יחייך, ותתחבר עם הטוב האלוקי הנצחי ורק נוכחותך תאיר את כל הסביבה, אז תהפוך לצינור שלא מטמא את השפע העובר דרכו, וגם אם מדי פעם טיפת פסולת תסתום את המעברים לא נורא, זהו גורלו של כל צינור, גם הזך והנקי ביותר, כי הרי הוא רק צינור ולא מקור.

ד. אל תסתכל בקנקן ולא במה שיש בו, תסתכל רק על האומן שיצר אותו ולשם מה ייעד אותו.

ה. במקום שקשה לך תתאמץ! כי במקום שקשה לך שם התיקון שלך.

תתאמץ - בתנאי שלא תינזק - אם תברח מהתיקון, התיקון ירדוף אחריך, וישיג אותך ודאי כשאינך מצפה לו, לכן ברגע שזיהית קושי - זיהית תיקון! טפל בו מיד לפני שיעלם ויפיע ממקום בלתי צפוי! ובמקום התמודדות עם תיקון, תצטרך להתמודד עם נפילה, והצער הקושי והמאמץ יהיה רב פי אלף מונים! לו קיבלת את האתגר הראשוני של התיקון המקורי ופתרת אותו מלכתחילה!

ו. זכור! ככל שאתה קרב אל האור הנך פחות בחושך, לכן רבה אחריותך!

ז. כמה אלפים ורבבות עולמות צריכים להיברא ולהיחרב, כמה סבל, עליות וירידות, ניסיונות, נפילות וברורים צריכה לעבור נשמה אחת, כדי שתהיה מסוגלת לעבוד את הבורא ית', בלי מתווכים, בלי להשתעבד לסיבות, בלי להמיר את האמונה הטהורה בו, בשמץ כלשהו של עבודה זרה!

ח. אדם: עליך לחפש את האמת, ולעלות, ולחפש שוב, ולהתעמק, גם אם תחליף כיוון אינספור פעמים, מובטח לך שהבורא ית', ישמור עליך בכל אשר תלך, ויקרב אותך בסופו של דבר אליו, בתנאי אחד: שתהיה אמיתי, וברגע שגילית שהדרך שהלכת בה איננה נכונה יהיה לך העוז והיושר הפנימי, לעזוב, לעקור את עצמך בכוח ולחפש שוב, כאברהם אבינו.

ט. היזהר מסוחרים הנשמות! רובם רמאים, מלאי גאווה, תאוות שלטון ואינטרסים! רובם

חפצים לשעבד אותך, ושלעולם לא תוכל חלילה, להתעלות מעבר ל"דרגתם". אלה הם "עבדי" השם יתברך, שמרדו באדונם והמליכו את עצמם ובמקום לגדל את צאנו, אכלו אותנו.

י. הצדיק דבוק בבוראו בכל עת! כשהוא ישן, קם, מדבר, לומד, אוכל, עובד, קונה בשוק, נופל, מתגבר, מלמד, לכן בוראו דבוק בו תמיד. לכן פניו מוארים והוא מרחם על כל הבריות ועל כל המעשים.

י"א. לאדם יש בחירה בכל: ברצון, בשכל, ברגש, בדיבור, ובמעשה. אל תעשה את עצמך כאילו שאתה אנוס!

י"ב. מי שמנסה להגביל את כוחך, תגביל את השפעתו עליך.

י"ג. הרבה למדו במשך הדורות, את התורה הקדושה, הרבה עבדו את הבורא רק עם היצר הטוב, לכן נפלו ולא קמו, ועשו חצי תיקון. צריך ללמוד את: "תורת היצר הרע", איך הוא עובד, איך הוא מתכנן, ולעבוד את הבורא ית', גם באמצעותו. ואז: גם אם תיפול תוכל לקום, על כל מכה שלו תוכל להחזיר לו אלף, ובמקום חצי תיקון יהיה תיקון שלם.

י"ד. כל הספרים הקדושים נכתבו בלשון הקודש, כל הספרים הקדושים נעטפו בעטיפות קודש, לכן רובם מעבר להשגתו של האדם המחפש, מרוב קודש, היצר הרוויח. לכן הצדיק חייב לדבר בלשון בני אדם, חייב להיות מעורב עם הבריות, חייב להכיר את טעמו של יום חול, אצל הפשוט שבאנשים. חייב לקשר את כל המדרגות כדי שיוכל להעלות את כולם לקודש האמיתי.

אדם שכזה, שעולה ויורד כל הזמן בסולם יעקב המוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, לא מסוגל להתגאות, הרי הוא מותש מטורח הדרך, ובעיקר יודע לאהוב ולהעריך נכונה, את הגדול שבגדולי החכמים, אך גם את הפשוט שבפשוטים, וכדרכו של בוראו, שמפרנס את הטובים עם הרעים, הוא אוהב את כולם, ומרחם על כולם, מתפלל על כולם, נופל את נפילתו של כל אחד, צולל לעומק ומעלה אותו עמו. אשריכם ישראל שבכל דור ישנם עדיין צדיקים כאלה!

ט"ו. כמה שנתאמץ ללמדך את תחבולות היצר לא נסיים, לכן תפוש בידך את הכללים, והפוך בעצמך לחוקר ומדען בתורתו.

ט"ז. שלום בית זהו השלום של האדם עם עצמו, שלום בית זהו השלום של האדם עם בוראו, שלום בית זהו השלום של האדם עם ילדיו, שלום בית זהו השלום של האדם עם אשתו, שלום בית זהו השלום של האדם עם כל הבריות, אל תאפשר לאף אחד, גדול ככל שיהיה בעיני עצמו ובעיני הבריות, שיכנס כחוצץ בינך לבין השלום. כי השלום זהו אחד מעיקרי השמות של המלך, שהשלום שלו.

י"ז. דומם, צומח, חי, מדבר, דע: במשך חיך יהיה לך צורך בכולם! תצטרך לתקן ולהתקן על ידי כולם! הרבה שליחים למקום. לכן: כבד ואהוב את כולם.

י"ח. ישנם אנשים שאש שורפת בקרבם פנימה. הם קרואים להשפיע על העולם! להפוך עולמות, ללחוץ על האנשים הרדודים, לעשות מהפכות ולשכלל את הכל! אך עליהם לדעת שכשם שישנה אש שורפת ישנה גם אש מבשלת.

העולם בקושי יכול לסבול את האש השורפת שלהם, אך עליהם להשתמש בה תדיר כדי לשרוף את הקוצים והדרדרים שמעכבים את שכלולו של העולם, כדי להזיז איזה פקיד עצל שיזדרז למלא את תפקידו, ולתת לאיזו זקנה חלושה את העזרה המגיעה לה על פי החוק, המוסר, ההלכה. אך ישנם הרבה מקרים שבהם העולם זקוק דווקא לאש המבשלת שלהם!

ואל להם להתבלבל ולהמשיך לשרוף! לעיתים העולם צריך את האש המחממת, על מנת שמעצמו, בהדרגתיות, יספיק להשתנות, בעזרת האש, אך בזכות עצמו.

באותם מקרים על בעל האש לדעת להקטין את הלהבה, כדי לאפשר גדילה גם לאחרים, ובמקום הברק הבלתי מתפשר והשורף שבעיניו, עליו לעלות חיוך ממותק בשפתיו, ולהתפלל לבעל הרחמים שיעזור לפתאים האלה למהר, ולסיים את המלאכה במהרה.

על אדם בעל אש שכזו, לדעת להבחין היטב כיצד ומתי ישתמש בכל סוג של אש, כי לפעמים החלופות הנדרשות מהירות מאוד.

ועליו להיות בשליטה מלאה, להגדיל או להקטין את הלהבה, לפי הצורך האמיתי של העולם.

אך מעל לכל עליו לדעת, שאסור לו לצפות לאש מחממת בתמורה לגלי החום שהוא מעניק לזולתו! כי אם הוא מצפה, סימן שנותן על מנת לקבל וזה לא נאה לצינור חשוב כמוהו. לכן, "צדיק באמונתו יחיה" ויצפה לחום רק ממקור החום האינסופי.

י"ט. העצבות היא רק הפקק החוסם את השמחה מלהתפרץ החוצה.

כ. האדם שעובד במלאכתו שיום יום קם והולך לעבודתו, בתנאי שהיא עבודה כשרה, הריהו מקבל כל בוקר באופן אוטומטי את הישועה הפרטית שהוא זקוק לה. מבחינה נפשית העבודה כל כך חשובה ליציבותו, לפוריותו, למעמדו כאדם, שהיה ראוי שהוא ישלם בשביל לעבוד!

כ"א. העולם זקוק אמנם לתלמידי חכמים שיעסקו בתורה יומם וליל, לבל תשכח תורה מישראל! אך גם זקוק להרבה יהודים עובדים שיתגעגעו במשך כל היום לרגע בו יזכו לשבת בערב עייפים, מול רבם ללמוד את הפרק היומי. וברור כאור השמש שחשיבותם של אותם געגועים עולה בדרגה שווה של חשיבות, כאותו לימוד תדיר של אותם תלמידי חכמים. "שמח זבולון בצאתך כי יששכר באוהלך", ויששכר באוהלך כי זבולון מתגעגע אליך!

כ"ב. אני מבטיח לך, שאם תתאמץ נכון ובמשך מספר חודשים, בהדרכה נכונה, תוכל להפוך בעל הבית, בן חורין, על נפשך, ב"ה. היצר לא יוכל להרוס אותך יותר. להפילך מדי פעם, כן. להוציאך מדי פעם מהתפקוד, כן, אבל להפוך אותך לגרוטאה, לא, בשום פנים ואופן לא!

כ"ג. תמיד לפני שאתה מתחיל במעשה כל שהוא, בקש רחמים שתצליח, מבעל הרחמים.

תמיד באמצע מעשה כל שהוא בקש רחמים מבעל הרחמים שתוכל לסיימו בהצלחה.

תמיד בסוף מעשה כל שהוא בקש מבעל הרחמים שתודה לו תמיד בכל לב על כל הישג ושתמיד תהיה חפץ לעשות רצונו. ואז תהיה תמיד קשוב וקשור אליו ית', והוא יהיה תמיד קשוב וקשור אליך!

כ"ד. אני כותב אליך דברים מהלב, מהלימוד ומהניסיון. על מנת שתוכל להתבונן בהם להחכים ולהיזהר, ושתוכל אחר כך לכתוב דברים לבאים אחריו בהתאם לצורך ולצורכי הדור. כי צריך לדעת להתאים את האור לכלי. כי אם תגזים, הכלי לא יסבול את האור וישבר, ואם תמעט, הכלי יישאר ריק ובחושך. לכן אם ברצונך להיטיב קודם כל תקלוט איזה סוג של כלי עומד לפניך ולמה הוא זקוק. והאם יש ביכולתך למלא את אורו המיוחד. אם כן תפעל בחוכמה רבה ונפלאה, וב"ה, תתאים לו את האור כנעל לרגל. ואם אין ביכולתך להשפיע נכון, חדל. הפנה אותו הלאה, כי יש הרבה שליחים למקום.

כ"ה. אל תשפוט את חברך אך תגיע למקומו.

כ"ו. לפעמים האדם צריך את הלמוד העיוני, אך ישנם עיתים שהוא צריך דווקא התבוננות, ישנם זמנים שצריך מנוחה, וכביכול להתרחק מהדבקות התדירית. לפעמים עליו לעורר אהבתו לבורא ית', לבריות, ולעצמו. לפעמים צריך רק להתמזג עם משוב הרוח או עם ריקוד השיבולים בשדה. ולפעמים מספיק להריח פרח, או שיח או ריח האדמה הרטובה.

כ"ז. כל אדם חייב לתקן חלק מחטא אדם הראשון, בהתאם לחלק שלקח בחטא עצמו. הרי כל נשמותינו היו כלולות בנשמת האדם הראשון, לכן האחריות נופלת על כולנו. לכן אדם שלא מבצע נכון, במדויק, במלוא האחריות את כל התפקידים המוטלים עליו, הן גשמיים והן רוחניים, הן רעיוניים, הן הרגשיים, הן תחושתיים, הן חווייתיים, לא רק שמפספס את תיקונו, אלא מעכב בעד כל העולמות מלהגיע סוף לתיקונם ושלמותם המלאים, ומעכב את בורא עולם מלהתגלות ולמלוך על כלים מתוקנים וזכים, כפי שראוי למלך מלכי המלכים!

כ"ח. פעמים בושם זול, מאכל גס ומגרה, מנגינה עממית פשוטה או סתם גלידה טעימה יכולים לרומם את האדם, מהיאושו ומהדיכאון, כי יש ניצוץ אלוקי, שמחיה כל ברייה באשר היא, לכן לפעמים הזול הוא יקר, הגס והמגרה, התחלה של התעוררות לדבקות בשם ית', ומנגינה עממית פשוטה התחלה של קשב של שיח סוד שרפי קודש. לכן זכור: אין לך דבר שאין לו מקום, ואין לך אדם שאין לו שעה, ולפעמים נפילתו של אדם, ר"ל, גורמת להופעת נביא, וממעשהו הרע של זמרי התגלגל העניין וזכה פינחס בברית שלום!

כ"ט. זכור: כמה שאדם קרוב יותר לקדושה, כך יכול לפול רחוק יותר, ר"ל, לכן: אם תפגוש אדם המדבר על אהבה ורחמים תבדוק אם הוא אכזר! ואם תגלה שכך הם פני הדברים, דע: (א). שהוא האכזר שבכולם. (ב). תתרחק ממנו. (ג). בקש עליו רחמים כי ודאי ניצוץ חשוב הוא ולכן נעשק כל כך קשה.

ל. כמו שיש פרד"ס (פשט, רמז, דרש, וסוד) בתורה כך יש פרד"ס במציאות של החיים, כך ישנו פרד"ס בנפש, ברצון, במחשבה, ברגש, בדבור, ובמעשה. זכור: רק רבי עקיבא שהתחיל כעם הארץ והפך לגדול שבחכמים, שקישר את כל המדרגות, שמסר בשמחה את גופו על קדוש השם, נכנס בשלום לפרד"ס, ויצא בשלום. לכן אם אתה ממילא בפרד"ס טייל בו, אך אל תאכל מעץ הדעת טוב ורע, תאכל רק מהפרי המותר, ושהנחש יחפש לו קורבנות אחרים! שילך מין אל מינו.

ל"א. הפסק למות החל לחיות! חיים ומוות ביד המחשבה. אם תתאמץ לחשוב דברים חיוביים החיים שלך יהיו חיוביים, פוריים, שמחים ומשמחים, אם להפך אז להפך. "כפי שהאדם מעורר מלמטה, כך מעוררים עליו מלמעלה". "בדרך שהאדם רוצה ללכת מוליכים אותו". אין תירוצים!

ל"ב. אל תאפשר שכל אחד ישפיע עליך. השפעה היא כמו הריון. זהו חבור בין משפיע למושפע, לכן שמור על ראשך, אוזניך, עיניך, ופיך. על מנת שלא יכנס לשם שפע מעוות, מסר כוזב, רעיון אינטרסנטי. שנים שאני פוגש אנשים ומגלה בפנימיותם, את פנימיותם של אנשים אחרים. אנשים נדבקים משליליות הזולת הרבה יותר מהר ובהשפעה הרבה יותר הרסנית מהמסוכן שבחידקים! כלל יהיה בידך: לא מספיק מה שהמשפיע אומר, לא מספיק מה שהמשפיע עושה, חשוב מעל לכל מה הוא מקרין. כי בזה אי אפשר לסלף! בודאי לא לאורך ימים!

ל"ג. הבורא ית' שמו, כאשר החליט לברוא העולמות, צמצם את אורו, את השפעת חסדו והשאיר חלל ריק ופנוי. לאחר מכן הכניס קו אחד של שפע, הנקרא אור אינסוף שיאיר באמצע החלל לתוך פנימיות החלל. אחר כך, תוך כדי שהקו נכנס בחלל, נוצרו עולמות עגולים, כדור בתוך כדור, עשרה כדורים, והקו מאיר בתוכם. ואור אינסוף מאיר להן מסביב, מקיף עליהם. הכדור הפנימי ביותר זהו העולם הזה, הגשמי והחומרי ביותר. כל מה שקורה, מתרחש בתוך החלל הזה. כל כדור מתחלק לעשרה כדורים וכך הלאה. וכך כל דבר אשר במציאות. המערכת הזאת נקראת: "עשר ספירות דעיגולים". בשלב שני ברא הבורא ית', עוד עשר ספירות סביב לקו, הנקראים עשר ספירות דיושר, כאשר הפנימי נקרא: "אדם קדמון" והחיצוני ביותר, המלביש את האחרים הוא העולם הזה, העולם הגשמי, עולם העשיה. פשוט רציתי להודיעך היכן אתה נמצא.

ל"ד. מי שהגלות מושכת אותו - הולך לגלות.

מי שהאמת מושכת אותו - הולך לאמת!

ל"ה. ישנן דרגות שונות להתקרבות לצדיקי האמת וכולן תלויות בשמירת הברית ובביטול האגו.

כולן נקנות במסירות נפש ובעמידת אינספור של ניסיונות וברורים ברצון, מחשבה, רגש, דמיון, דבור ומעשה. אשרי הזוכה!

ל"ו. אשרי הזוכה לטעום טעם גן - עדן בשעה אחת של עבודה פנימית ומעשית למען הכלל - לשם שמיים!

ל"ז. אדם מחפש שקט, אחד שלווה, אחד יופי, אחר נוחיות, ריגוש, ויש את מחפש האמת אשר לא ישקוט עד אשר ימצא אותה ויחיה על פיה. אלו הם הצדיקים.

ל"ח. אפשר לקרב נשמה לאמת מתוך מתן סעד של צדקה - זוהי הזדמנות שאסור לנשמה לפספס - אך לאחר זמן - אם לא תעשה מאמצים להתקרב בעצמה ושוב ושוב יהיה צורך להוציאה מהבור, אזי הדבר יגרום בסופו של דבר לקטרוג ולאוברדרפט רוחני - דבר מסוכן לפרט ולכלל.

ל"ט. הרבה דרכים להתקרב לצדיק האמת: יש הדבק מתוך נשמתו, ויש הדבק בתורתו, יש הדבק במפעל הקודש שלו, ויש הדבק בנלווים אליו ובקהילתו! יש הדבק בכל אלה כאחת. ע"פ ריבוי נקודות ההדבקות כן חשיבותו של הנדבק - לשמיים. וכך עוצמת המלחמה של היצר הפרטי והכללי המנסה בכל כוחו להרחיקו.

אך דע לך! לאחר מלחמת גוג ומגוג הפנימית הזו - באה הגאולה הפנימית! לכן אל תיבהל!

מ. לפעמים נפתח לאדם פתח רוחני והוא מתקרב אליו. ממשש את המשקוף - משקיף בעדו פנימה מתרשם מהנוף אך מפספס וממשיך הלאה: זה בגלל גאוותו.

מ"א. ישנן קליפות כאלה שאסור לבוא עימהן במשא ומתן והטיפול היחידי היעיל וההולם הוא ניפוץ מיידי וסופי שלהן!

מ"ב. לפעמים אין לאדם כלים לשאת את כל האמת ולכן מגלים לו טפח ומכסים לו טפחיים, זורעים בו כללים של עבודת נפש וממתינים לצמיחתם עד אשר העץ שיצמח יהיה כזה חזק ומלא חיות ועלים רעננים שאפשר לאמת להתגלות בכל עוצמתה לתועלת הפרט והכלל.

מ"ג. יש סבלנות וסובלנות מצד הקדושה אך גם מצד הקליפה, והחכמה היא לדעת לאבחן בין שני אלה.

מ"ד. אלפי התגברויות על אלפי מכשולים, יש צורך לגבור על מנת שניצוץ אחד עשוק ואבוד, יעלה וידבק בקדושה!

מ"ה. מגיע שלב שהנשמה מתרוקנת עד כדי כך שישנה תחושה שהגענו לקרקעית ואי אפשר לרדת עוד, ואז בדיוק ברגע שלפני הסוף, מתעורר הרעב והצימאון לאלוקים, לקל - חי!

מ"ו. למרות שלצדיק ישנה אחריות רוחנית כלפי זולתו - הרבה מעבר לאחריותו של אדם פשוט - בכל זאת יש לאדם הפשוט בחירה חופשית ואחריות על נשמתו ועליו לסור מרע ולעשות טוב בכל כוחו, כאילו שהצדיק לא אחראי עליו, כי אם יסמוך על הצדיק ויתרשל בעבודתו - גם הצדיק לא יוכל להועיל לו לתווך ארוך.

מ"ז. לפעמים האדם עושה חסד, אך מצפה שתוצאות החסד שעשה יהיו כפי ציפיותיו - אולי מצפה להכרת תודה. או לפחות שייהנו מהחסד שעשה - אך לכשמתברר לו שאפילו לא נהנו מהחסד שעשה - כועס, מתאכזב, וכואב מאוד.

זהו סימן מובהק שלא עשה את החסד ממש לשם שמיים, ורק כשליח מהשם, אלא מתוך גאווה גלויה וסמויה ומתוך ציפייה ליהנות בכל זאת ממאמציו - עליו לעלות עוד למדרגות רמות יותר של עשיית חסד אמיתי ונקי, כסולת נקיה, ללא שום צפיות. ואז ידמה לבוראו.

מ"ח. רשום לפניך מספר כללים בעבודה הפנימית:

א) תעבוד כל הזמן אך תסתיר זאת מעצמך, מהיצר ומהזולת.

ב) אחוז תמיד במידת הענווה ואהבת חינוס - גם אם תטעה הנזק לא יהיה משמעותי יחסית.

ג) חזק בכל עת את הרצון לקדושה.

ד) בקש בכל עת להיות שליח לקידוש שמו יתברך.

ה) תזהר את הצינור המיוחד שלך ודבוק בו ללא הפסק - אך מתוך ביטול פנימי ולשם שמיים.

ו) הזהר ביותר מהחלקים החלשים בנפשך, וגם מהחזקים, וגם מהפושרים, וככל שהנך מתקרב לצדיק האמת ולענייני תיקון הדור דע שהיצר הרע הכללי אורב לך להפילך ברשתו ולגרום לנזק אדיר לקדושה ר"ל.

ז) דע לך שאם ח"ו אתה פוגם הנך בוגד בקב"ה.

ח) השתדל להגיע במהרה למעמד איתן שכזה שהקב"ה יוכל לסמוך עליך בכל עת.

ט) עסוק בהתבוננות בכל עת - חבל על כל רגע !

י) תתפלל לזכות בסוד הניגון.

מ"ט. ככל שתתקדם בעבודה הפנימית יבוא היצר לפתותך לדון כל אחד ולמצוא בו פגמים, שהרי אתה מודע לפגמים שלך, אזי היצר ינסה שתהיה מודע לפגמי הזולת.

אל תשמע בקולו והשתדל לראות בזולת רק את הטוב שבו, ואם בכל זאת תרגיש בפגם כלשהו תאמר לעצמך: "עם פגם כזה קשה - כל הכבוד שיש בו מידות טובות כל כך". "כי הרי האור ניכר מתוך החושך! וכך תהפוך את הקטרוג על הזולת ללמוד זכות! והיצר ירפה גם ממך.

נ. כל אדם מתאים לתפקידו הוא - ואם אכן הוא מתמסר אליו, ב"ה, לא ייזק - כי עוצמת התפקיד וניסיונותיו, פיתויו ולחציו מותאמים לנשמתו. אך אם יכנס לתפקיד לא לו - הנזק יהיה בלתי נמנע.

נ"א. כאשר אדם במקום ללכת בדרכו שלו נגרר מתוך קנאה או טיפשות ללכת בדרך לא לו, סופו ליפול ולהסתבך, אור נשמתו מתכהה - עד אשר יבין את טעותו ויחזור לדרכו ולשורשו - ואז יזוח עליו אורו המיוחד והמיוחד!

התבוננות ה"שיווית"י

מאת: כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א

התבוננות השיווית תפקידה להביא את האדם לתיקונו השלם. תחילתה בתרגילי התבוננות פשוטים - סופה הגעת האדם לדרגות רוחניות של דבקות מתמדת בבורא עולם ית'. השיווית מזככת את האדם וממלאת את ליבו באורה אלוקית קבועה. דרגתו המוסרית הולכת ומשתפרת ככל שהאדם מתמיד בתרגול. צדיקי ישראל בכל הדורות עסקו בהתבוננויות אלו ועלו לדרגות של רוח הקודש ונבואה. התבוננות השיווית ניתנת לתרגול בכל רגע של היום על פי ציווי הפסוק: "שיווית השם לנגדי תמיד". אין בטכניקות הפשוטות שום סכנות והאדם מתעלה בסולם התיקון בצורה קלה ומופלאה. לדרגות המתקדמות יותר יש צורך לייעוץ והדרכה אישיים. כבר מהתרגולים הראשונים האדם מתחיל להרגיש שלווה התעלות ואור עצום החודר לנפשו ומקנה לה תחושה של קדושה ופוחת פתח לעולמות העליונים. אני עוסק בהתבוננות הזו כמעט ללא הפסקה במשך כל שעות היום למרות תפקידי המרובים. כל היכולות להן זכיתי משמים קשורים קשר הדוק לתרגול וההתמדה גם בתיקון המוסרי וגם בשיווית. כאשר אדם מתחיל להתעלות לדרגות מעל לטבע עליו לבוא לייעוץ פן היצר הרע הפרטי או הכללי ינסו להסיט אותו מדרך האמת והקדושה. השיווית מתאימה לכל אדם בוגר. ככל שהאדם מתמיד בשיווית כך נוכחותו של הבורא ית' וקרבתו מתבהרות לו בדרגות שונות של גילוי פנים. קדושי ישראל זי"ע זכו לגילוי אליהו ולמגידי מהשמים באמצעות התבוננויות קבליות שונות כאשר הבסיס לכולם הוא השיווית כפי שאנו מלמדים אותה.

שיעור ראשון:

בתחילת הדרך כדאי להקדיש לתרגול חדר מיוחד מבודד מהפרעות חיצוניות. החדר צריך להיות נקי ואסתטי. המתרגל צריך לשבת בנוח בתנוחה המתאימה לו ביותר. עליו לסגור את עיניו ובאמצעות כח הדמיון לצייר את השם: יהוה על מצחו. מימינו לשמאלו כך שהוא ממש יוכל לקרוא את האותיות. אם קשה לך לדמיין את כל האותיות בבת אחת אז נסה לצייר תחילה את האות י'. רק לאחר שתהיה חרוטה על המצח ללא קושי המשך לאות ה'. וכך הלאה עד שתצליח לראות בצורה ברורה וקבועה את שם השם: יהוה.

החזק את האותיות למשך מספר דקות ונשום עמוק באופן חופשי. תחשוב על הבורא ית' ועל רצונך להידבק בו.

אל תשכח : אין לנו בבורא ית' שום השגה ותפיסה כלל!

כל ההשגות הם על הנהגתו אותנו ואת העולמות ולא עליו כי אין לנו יכולת להשיג את עצמותו. שהרי אם יכולנו לדעת מי הוא היינו הוא עצמו. ואנו בריות ולא בורא!

לאחר שאתה מצליח להחזיק מספר דקות נסה לחזור על התרגול עד שלוש פעמים ליום למשך מספר דקות.

אם מופיעות דמיונות או הפרעות כלשהן להפסיק ולנסות שוב לאחר יום יומיים.

אם חוזרות שוב ההפרעות. להפסיק ולגשת אלינו לייעוץ אישי.

אם אדם סובל מהפרעות נפשיות עליו להתייעץ אישית לפני תחילת התרגול.

לאחר שתצליח להחזיק מספר דקות ביום נסה לעשות את השיוויתי גם בזמן שאתה עסוק בדברים אחרים.

כמובן שאסור לתרגל בזמן שהאדם בשירותים או בבית הקברות או בחדר האמבטיה.

לפני התרגול על האדם ליטול ידיים עם כלי לשפוך לסירוגין כוס של מים ליד ימין וליד שמאל וחזור חלילה שלוש פעמים. כמובן שעל האדם לבוש לבוש צנוע מפני קדושת השם שהוא מכוון!

ודע לפני מי אתה עומד.

שיעור שני:

לאחר תרגול השיוויתי נשום עמוק ודמיין שאור נכנס דרך הקודקוד של הראש ומתפשט לתוך כל הגוף.

כאשר אתה נושף דרך הפה תדמיין שכל הכעס והרשעות יוצאים ממך דרך הנשיפה ואתה נשאר טהור ושליו.

חזור על התרגיל מספר פעמים. תרגיל זה מביא את האדם לשלווה ולהינצל מהכעס והתסכולים. כאשר אתה נושם ומדמיין שהאור חודר דרך הקודקוד אמור בתוך הלב: "ריבונו של עולם עזור לי".

שיעור שלישי:

לאחר תרגול של שבועיים בתרגילים הראשונים הגיע הזמן לעשות את השיוויתי ולהוסיף ציור של שם השם גם בלב: צייר יהוה גם על המצח וגם על הלב והתבונן בשניהם בבת אחת!

כלל: אם האדם מתקשה לדמיין את אותיות שם השם הוא יכול לצייר על דף את שם השם ולעשות את ההתבוננות קודם עם עיניים פתוחות ואחר כך עם עיניים סגורות.

אגב: לכתוב את אותיות השם רק עם מקפים בין אות לאות כי אסור לכתוב את שם השם סתם. ובוודאי שאסור למוחקו ולבזותו.

שיעור רביעי:

היום במקום לצייר את שם השם תצייר על המצח ועל הלב את השם: שד"י. זהו שם של שמירה והשפעה. ראשי התיבות שלו רומזות על: "שומר דלתות ישראל".

באמצעות ציור השם הזה ניתן לגרש את יצר הרע ואת כל הדיכאונות והבלבולים.

יש כח בשם הזה לפעול פלאים בהתגוננות הרוחנית אם מכוונים אותו על התחושות

השלילות שבנפש המתמקדות באזורים בגוף.

למשל: העצבות והמצוקה מתמקדות על הגרון ועל הלב. אם מכוונים את שם שדי עליהם התחושות השלילות הללו יברחו.

אם אדם חש שאדם אחר עשק את נפשו ורוצה להתפטר מהעושק כאשר פרצופו של אותו עושק מופיע בנפש על האדם לכוון עליו את השם שדי. וכך הוא ישתחרר.

כמובן שאסור לכוון שמות על מנת להזיק לאנשים אלא רק על מנת לנטרל את השפעתם השלילית עליך!

לאחר שרכשת את יכולת ההתבוננות וההתכוונות של השם שדי עליך לעסוק בעיקר בשם יהוה ולא להרבות מדי בשם שדי מפני שהשם יהוה הוא עיקר העיקרים בשיוויתי ולא שמות אחרים.

שיעור חמישי:

לאחר שהצלחת לכוון את השיוויתי במצח ובלב עליך לנסות לכוון אותו בבת אחת על המקומות הבאים בגוף לפי הסדר הזה: במצח - באוזניים - בעיניים - בנחיריים - בפה - בגרון - בלב - בטבור.

בהדרגתיות עד אשר תוכל לראות את כל השמות מצויירים בבת אחת בכל המקומות הללו. כאשר אתה מצייר את השם תבקש בלב מבורא עולם שאותו איבר יהפוך להיות מרכבה לקדושה ותטהר מכל טומאה ומכל שליטה של הרע!

שיעור שישי:

צייר את השיוויתי על המצח ותדמיין כאילו שמקוצו העליון של האות י' יורד שפע לתוך האות י', עובר לאות ה', מהאות ה' לאות ו', מהאות ו' לאות ה' האחרונה ומשם לכל העולם ולך.

שיעור שביעי:

צייר את השיוויתי על המצח ודמיין שמהלב שלך מוקרנת אהבה אינסופית לבורא עולם, נכנסת דרך האות ה' האחרונה עוברת לאות ו' עוברת לאות ה' עוברת לאות י' ודרך קוצו של האות י' עולה לאינסוף ברוך הוא.

זהו תרגיל של התעוררות מלמטה, התעוררות מהאדם כלפי מעלה, כלפי בורא עולם, לגרום נחת רוח לבורא עולם והמתקת כל הדינים על פי הכלל: "אין הדינים נמתקים אלא בשורשם". ועל ידי התעוררות האדם לאהוב את בורא עולם יתברך, מתעוררת אהבה עליונה ואינסופית ומשפיעה נועם על האדם המכוון ועל הבריאה כולה.

לאחר שהאדם השיג את כל הנלמד לעיל עליו לפנות לייעוץ אישי למען התקדם הלאה. וסוד השם ליראיו.

אשריך שזכית לעסוק בשיוויתי! אשרי חלקיך ואשרי יולדתך!

תפילה לאחדות עם ישראל

מאת: כ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א

אמרו נא תפילה זו בכוונה עצומה בכל יום, חוץ מבשבתות ובחגים ובימים שאין אומרים בהם תחנון. אפשר לומר את התפילה מחצות לילה ועד שקיעה.

ריבונו של עולם, רחם עלינו. רחם עלינו ברחמיך הרבים והושיענו. חמול על עמך, חמול על נחלתך. עשה למען שמך! אתה אבינו, אנו בניך, יודעים אנו שרצונך שנהיה מאוחדים כמו אחים נאמנים. יודעים אנו כמה יקר הדבר לפניך, כי על כך נחרב ביתך! והסתרת פניך מאתנו. אנו רוצים לעשות לך נחת רוח אמיתי ואיך־סופי. אך אוי לנו, אוי לנו, אוי לנו! אין לנו כח לגבור על יצרנו. אין לנו חכמה, בינה ודעת להילחם מלחמתך ולנצח את יצרנו, או לנו שגבר בגלל עוונותינו!

אך הבט נא על אבותינו הקדושים, שירשנו מהם לב טהור ורצון איך־סופי לעשות לך נחת רוח. לבנו יודע את האמת, לבנו בוער באהבת ישראל, לבנו בוער באהבת חינוס! אך קשה מפאת היצר להשליט את השגת ליבנו על כל מעשינו, דיבורינו ומחשבותינו!

אנו עושים מאמצים להתגבר ולנצח את היצר, למען עשות לך נחת רוח! אך ריבונו של עולם, גלוי וידוע לפניך שאם לא נתפלל אליך שנצליח, ותשמע תפילתנו, לא נוכל לו! כי רבו תחבולותיו! ואנחנו רק בשר ודם, ואתה מלכנו ויודע את יצרנו! שלח נא לנו לב טהור, לב אוהב, לעבדך באמת! רחם ועזור לנו להגיע לאהבת ישראל אמיתית, שאינה תלויה בדבר! ולא על ידי יסורים וחוליים רעים! חכמינו ז"ל התפללו על ביטול יצר הרע של עבודה זרה, ונענו! בטל נא מעלינו את היצר של מחלוקת ושנאת חינוס, כי דלוננו מאד! אנא רחם עלינו!

יהי רצון מלפניך ריבונו של עולם, שנרצה בלב שלם בתיקונו של כל יהודי, ונתן את כוחנו, את כל נשמתנו, להצלת והצלחת כל היהודים בגשמיות וברוחניות! כי יקר לנו תיקונו של כל יהודי. קרב את כולנו לאהבה וליראה את שמך! מתוך אחדות שלמה!

יהי רצון שנוכל לאהוב כל יהודי באשר הוא, למרות השוני בשורש ובסוגי הנשמות, למרות השוני בדרגות התיקון, למרות כל המכשולים, ונהיה לאגודה אחת, לעשות רצונך בלב שלם! רחם עלינו כי אין בנו מעשים! עשה עמנו צדקה וחסד והושיענו!